

اشکندریں واهگ

غلام ننگوری

اشکنندیں واہگ

نہشتہ کار:

غلام نگوری

پبلشر

بلوچی اکیڈمی کونٹہ

© بلوچی اکیڈمی کوئٹہ

اِشکندیں واہگ	:	کتاب ۽ نام
غلام نگوری	:	آزماکار
بلوچی پبلیکیشنز کوئٹہ	:	کمپوزنگ
بیرگ بلوچ	:	ٹائٹل
بلوچی اکیڈمی	:	پبلشر
ہائی ٹیک پرنٹرز	:	پرنٹر
2008	:	سال
500	:	دائگ
200 کلدار	:	بہا

ISBN NO.978-969-8557-39-3

اکیڈمی ادبیات پاکستان ۽ کمک ۽

۱۳۸		
۱۳۹		
۱۴۰		
۱۴۱		
۱۴۲		
۱۴۳		
۱۴۴		
۱۴۵		
۱۴۶		
۱۴۷		
۱۴۸		
۱۴۹		
۱۵۰		
۱۵۱		
۱۵۲		
۱۵۳		
۱۵۴		

لر

02	غنی پرواز	پیش گال
25	غلام نگوری	دو دانگ
29	.....	گرائیں زند
38	.....	سنگت
49	.....	ہزار کلدار
53	.....	نگ
69	.....	مہمان
80	.....	بیگواہ
82	.....	گڈی سوڑگ
103	.....	زوراک عزور
118	.....	کلم عیشی

126 ..... گزند

130 ..... ہرجان

143 ..... در آمد

149 ..... اِشکندریں واہگ

157 ..... وڈالیک

164 ..... کڈک

176 ..... بے تواریں مہر

191 ..... آدینک

195 ..... ہاتر

206 ..... ہشت آنہ

225 ..... گھ

248 ..... بے وس

259 ..... ناڈراہ

265 ..... تاحیر و نہاد

268 ..... مل

نامدات

بلوچی زبان ء
 اولی آزمانک نویس ء
 نام ء

پیش گال

روژنائیں منزلِ عنوکیں مساپر

من وتی زندء چہ دگہ دگہ نبشتا نکانی وانگ ء دو تہر ء کلم کار مار تگ اولی
ہما کہ آہانی نبشتا نکانی وانگ ء پد، آغ آہانی نبشتا نک سرجمی ء بے خیال نہ
گتگاں۔ غاگن بے خیال گتگاں، گڈا بس ادارکی۔ غاھر وھدے پدا
آہانی نبشتا نکے دیستگ، آہانی جند غ نبشتا نکانی ترانگ ء کپتگاں۔
غلام نگوری بلوچی ء یک ہنچیں نامے کہ آئی ء ہر ڈولیس نبشتا نکے ء
وانگ ء پد، من آئی ء یک شرّیں ہاسیتے باز باز مار تگ۔ غاشرّیں
ہاسیت آئی ء ”ذہانت“ انت۔ ہمیشا من آپہ سرجمی غ دائمی پھمیر بے خیال
گت نہ گتگ۔

گوستگیں روچاں وھدے نادر قدّوس منی ڈگری کالج کالونی
تربت ء سرکاری لوگ ء اتک غ چہ من ہمے جُست گت کہ:
”غلام نگوری وتی بلوچی آزما نکانی اولی کتاب ء چاپ و شنگ کنائینگ
لوٹیت۔ آئی ء واہگ انت کہ اے کتاب ء پیش گال ء تو نبشتہ بکنئے۔ تو آئی

ء کتاب ء پیش گال ء نبشته کئے؟“

گڈامن یکدم آئی ء نبشتا نکانی ترانگ ء کپتاں ء نبشتا نکانی توک ء
مارتگیں ”ذہانت“ گشے چومرگیگ ء منی چمانی دیم ء بال بالک جنگ ء
لکت۔

”ہو من آئی ء اے کتاب ء پیش گال ء پہ گلے نبشته کناں.....“ من

پتہ دات۔

”تو زانا غلام گوری دیستہ؟“ آئی ء چہ من دگہ جستے گت۔

”نآ“ من آئی ء چند ہچمر نہ دیستہ۔ بلے آئی ء نبشتا نک دیستگاں۔

ہاسیں سورت ء آئی ء آزمانک، چمشتا نک ء شرگداری..... ء چرائی ء
نبشتا نکاں من ہمے مارتگ کہ آیک ذہینیں مردے ء ذہینیں کلم

کارے.....“ اے رندی من بے ہاسیں پکروھیالے ء پتہ دات۔

”آوت ہم گوں تو دپ کپگ لوٹیت.....“

”شریں ہبرے..... آئی ء گندگ ء مناوشی بیت.....“

”گڈا کدی پیارانے؟“

”اگن آوتے کئے، گڈا چارونچ روچ ء توک ء بیارے، چیا کہ

بلکیں من بٹگلاں.....“

لہتیں روچ ء رند، من پاک نیوز ایجنسی تر گ اتاں کہ نادر

قدوس پدا تک ء گشے:

”من غ غلام نگوری پہ گند و نند ء تئی لوگ ء شنگ اتیں۔ بلے چودا مالوم بوت کہ تو بازار ء ستگئے..... ہمیشا مادا اتکلیں کہ بلکیں تو ہمد اپنے۔“

”غلام نگوری گج انت؟“

”آ انت، پیداک انت.....“

من پہ اشتاپی پادا تکاں غ گوں آئی ء گلاش غ دست و دروت بوتتاں..... پدا ماتہی کوئی ء شت غ نشنیں..... غ دمانے ہال غ اہوال گت..... آئی ء ”ذہانت ء مرگ“ آوہد ء ہم منی چتمانی دیم ء بال بالک جنرگا ات..... باریں شاتلے ات، کپوتے ات، جنگے ات، ذرو چکے ات، یا دگہ مرگے ات؟ نزاناناں ہلکیت ء آچہ مرگے ات۔ بلے گیشتر گمان ہمیش انت کہ آرنگارنگلیں مرگے ات..... ہنچیں مرگے کہ سہتے یک رنگے ء بیت غ سہتے دگہ رنگے ء.....

”اے منی کتاب ء مسودہ انت..... بوانے..... اگن وانگ ء رند تو مارات کہ اے تئی معیار ء متابک ء نہ انت، گڈا بے پیش گال ء نبشتہ کنگ ء مناواپسے گت کئے..... من ہج گلہ دارنہ ہاں۔“

آئی ء ذہانت ء مرگ“ منی چتمانی دیم ء ثرند ثرند ء بال بالک جنگ ء لکت.....

بہت ہنچیں ہج ہر نیست..... تو ذہینیں مردے۔ ذہینیں کلم کارے۔..... ہمیشا من تئی کتاب ء پیش گال ء الح ء نبشتہ کنناں۔ بلے

شرت ہمیش انت کہ مناکتے وهد غموہ بدئے۔ پرچہ کہ یکے وامنی دزگئی
سک باز انت۔ غ دو می الیش کہ مرچاں من چہ تربت ء بدل بوتگاں غ تچ و
تا کانی تہا ہاں.....“

”مناسبر انت..... ہر وهدے نبشتہ کنئے، بکن.....“

من اواران کالج ء بدل بوتگ اتاں۔ غ سیمی روچ ء اواران ء روگا
اتاں..... وتی دل ء سوژگ کت کہ کتاب ء ہمد اپہ ہپازت ایر کناں غ
اواران ء رواں..... وهدے چودا و اتر کناں، گڈاپہ تہمبل وانانے..... بلے
پدا سبارگ ء رند، ہیال کت کہ اگن پہ تام ء چسنگ ء ہاترا، اولی آزمانک
ء بواناں، گڈاچے پرک کپیت..... اولی آزمانک ء وانگ ء رند، دل ء
گشت دو می آزمانک ء ہم بوان..... دو می آزمانک ء وانگ ء رند، دل ء
گشت سیمی آزمانک ء ہم بوان..... ہمے ڈول ء دل ء پرماہگ ء سرء
تا دو می روچ ء بیگاہ ء من سچہیں کتاب ونت غ ہلینت، غ دل ء ہیال کت کہ
’اے کتاب ء کیشتر آزمانک وش غ مانا دار اتنت.....‘

کتاب ء نام ”اشکندریں واہگ“ انت کہ دود ء پدا چہ کتاب ء
آزمانکے ء نام ء زورگ بوتگ۔

کتاب ء ڈرتی پیست غ سئے آزمانک انت۔ کہ آہانی توک ء
گرانیں زند، سنگت، ہزار کلدار، ننگ، گڈی سوژگ، زوراک ء زور، کلم
ء ٹیکی، گرند، ہرجان، در آمد، اشکندریں واہگ، وڈالیگ، کڈن، بے

تواریں مہر، آدینک، ہاتر، ہشت آنہ، گھہ، بے وس، نادراہ، تاہیر، نہاد، غ
ملا ہوار انت۔ غ بس یکنیں بیگواہ آزماننگ ے.....

ورڈ زورتھ غ آئی ء ہم ہیالیں کلم کارانی روع بنی آدم یک فطری

سہدارے۔ آئی ء دراجیں جہدے ء پد شہری، نند و نیادی غ کار جاہی زندے

دست ء آورتگ۔ بلے مرچی چرے زندے گرانیں چست وایر غ ککارو

سلواتاں ہنچو شزار بوتگ۔ کہ پد فطرت ء نیمگ ء واتر کنگ ء جار ء پترینگا

انت۔ غلام نغوری، نغور ء مردم انت۔ آئی ء عمر ء گیشتری بہر نغور ء گوستگ کہ

چہ فطرت ء سک نزیک انت۔ غ نغور ء اثر ء آئی ء آزمانک چہ فطری رنگ ء

چکار انت۔ ایشی ء مستریں مثال آئی ء آزمانک ”گرانیں زند“ انت کہ

ایشی ء توک ء نود، ساچان، کوش، ڈگار، کہیر، کپوت، آئی ء کوکو غ دگہ ہمے

ڈولیں چیزانی عکاسی شریں ڈولے ء بوتگ کہ چریشانی گندگ ء مردم ء

فطرت ء نیمگ ء واتری ء سکین رسیت..... چرے آزمانک ء وانگ ء

کپوت ء پتنگیں گوشت پچوشیں تام غ کپوت ء وپاداری ہردک جوانیں

وڈے ء مارگ بنت..... آزمانک ء چنڈے ایڈول انت:

”نوداں سرجمیں آزمان اندیم گتگ ات..... سبکیں کوش یے سارت

سارت ء کشگا ات۔ من پہ سٹیل غ سوادے دراتنگ اتاں۔ چہ ساچان ء

وشی ء ہر کجام دیما کہ من دیم دات دل ء گشت بروغ بس برو..... تراں تراں

ء منی سردھکاں گمشاد ء ڈگار ء سرا بستگیں کڈ ء کپت۔ کڈ ء دیم ء کاپرے

ات غ کا پرے چیرے مشکے درتنگ ات غ آپ واری رودے لاپ آت آتے،
مشک آ کش آ یک مزن پادگیں تہتے آ سرے سچکان گواپیں تگر دے پچ آت۔
من تنیگ نہ اتاں بلے دل آ گشت کے آپ بور.....“

ارسطو، کیسیرر، ڈیل کار نیگی غ دگہ باز پلسپی، سائنس زانت غ
لبرانتاں بنی آدم وڈ وڈ آ ساڑا تگ۔ غ چا گردی جاناور، سیاسی جاناور،
رژنداریں جاناور، بھر کنوکیں جاناور، نشانیداریں جاناور، سرزمین آ حاکم،
شرتریں مخلوک، مستریں ساساچ غ باریں دگہ چے چے گشتگ۔ بلے
دیو جانس۔ کھی آ دنیا آ بے وپا تریں سہدار گشتگ، غ چرائی آ کچک ہم
وپادار ترلیتگ..... چہ غلام نگوری آ زمانکاں ہم ہمے زاہر بیت کہ بنی آدم
بے وپائیں سہدارے۔ آوتی گرز آ ہا تراوتی نزیک تریں مردم آ ہم
دگادنت..... غ چرائی آ کپوت ہم وپادار ترانت۔ ایٹی آ پڈڑیں مثال آئی آ
آ زمانک ”سنگت“ غ گرانیں زند“ آنت۔ چہ سنگت آ بنی آدم آ بے وپائی
پڈڑ بیت غ چہ گرانیں زند آ کپوت آ وپاداری۔

وہدے مردم نادان غ سادگ بیت، گڈا برے برے ہنچو نادان غ
سادگ بیت کہ دگر آ سرے بے جاہیں عقیدہ داریت۔ غ پوت آوت گڑ غ
زوریں ملا، ساحر، پیر غ زیارت جوڑ کنت۔۔۔۔ غ پدماں پدانپلگ بیت،
بلے انگت زانت کہ من ردور گاہاں۔۔۔۔ مے بلوچستان آ بازیں کلگی دمگے
انگت ہنچیں جٹی آ آماج انت۔ ہر چند یکے بگشیت کہ من ملا یے نہاں،

یا من ساحرے نہاں، جٹیں مردم گشتت ناں تو ہترنا کیس ملایے،
 یا ہترنا کیس ساحرے، غسک باز زانے۔۔۔ گوں غلام نگوری، ہم ہم
 پیم بوتگ۔۔۔ ایسی، مثال آئی، آزمانک ”ہزار کلداز“ انت۔ چرے
 آزمانک، پد ر بیت کہ نگور، جٹیں مردم آئی، پہ زور ملتا جوڑ کشت، چرائی،
 بند، تاسید لوشت۔۔۔ آ باز پریات کنت کہ من ملایے نہاں، بند، تاسید
 کار، زاناں بلے جٹیں مردم گشتت کہ تو ہترنا کیس ملایے، غ باز
 زانے۔۔۔ گڈ، آ آ اے جٹانی دست، ہنچو، ریغمال بیت کہ آہانی واہگ
 پداوتی ملائی، منگ، نا، لاج بیت، پہ بے ترک، غ تواری آہاں بند، تاسید
 دنت۔

بدراہی یک لانتے کہ چریشی، چاگرد، تہا وڈ وڈیں اڑو جنجال
 ودی بیت۔ بلے بنی آدم، عادت، انت کہ اگن آئے، گوں دگرے،
 کنت، گڈ آئی، عشق، عاشقی لیکیت۔۔۔ غ اگن چہ دگہ نیمگے، وتی سرے
 بکپیت، گڈ آئی، ننگ، جیرہ لیکیت۔۔۔ غ پہ وتی ننگ، ر کینگ، پندل
 سازیت۔۔۔ بلے عجیبیں ہر ہمیش، انت کہ پرے پندل سازی، لس سورت
 ازگار، غ نیزگار، پندل وتی جند، ہلاپ، غ۔۔۔ غلام نگوری، آزمانک
 ”ننگ“ ایسی، مزینیں مثالے۔ میرداد کریم، لاڈ کیس بیچ سلیم، دست، کہ
 ماسٹر رحیم بخش، بزیگیں جنک مہر جان، لاپ پڑ بیت، گڈ اما سٹر رحیم بخش،
 دست سلیم، نہ ر سیت، پمیشا آوتی جند، جنک مہر جان، بوٹ کش دنت، غ

کُشیت --- بے وھدے ماسٹر رحیم بخش ء بچک حکیم ء دست ء میر داد
 کریم ء جنک سیکنہ ء لاپ پڑ بیت، گڈامات بلکے درگیجیت ء چک ء دور
 دیا نیت۔ ء پت حکیم ء ھنچس ڈولے ء کوشار نیت کہ کس چہ کس ء سئی نہ
 بیت --- ء حکیم ء پت سئی بیت، آئی ء جون شگالگ بیت --- آزمانک
 ء گڈی بہر اے ھلکیت ء پدر کنت:

”دھتگے پتگ ات کہ حکیم بیگواہ ات۔ پت ء کش ء گور ء دراھیس
 میتگ ء بازاراں تر ات ء جست کت بے کس ء حکیم ء گندگ ء گواہی
 نادات۔

یکروچے میتگ ء شپانک تچان ء ماسٹر ء گور ء اتک ء گشتے کہ حکیم
 کوہ ء پلاں شپ ء تہا کپتگ --- ماسٹر ھے دمان ء ھا جاہ ء شت ---
 آئی ء دیت لہتے گراگ برز ء بال ء انت ء یک گوتو یے حکیم ء گور ء شتگ
 ء آئی ء جان ء گہتگیں گوشت ء چندگ ء ورگ ء انت --- حکیم ء جان
 ء چار ء پنچ کار چئی ٹپ مان ات!!!“

وھدے چاگرد ء وڈ وڈیں گرو بند بیت ء مردین ء جنینانی نیام ء
 آسنی دیوال مک بیت، گڈا مردین ء جنین ھردک جنسی گٹھن مار انت ---
 بلکیں ماروکیں مردم چہ جنسی گٹھن ء زیادہی ء ھنچو مار انت کہ اندونا اندا
 آہانی دم بند بیت ء آساہ دی انت --- وت ء راپے نلگیں جاور ء رکینگ
 ء ھا ترا باز مردم نشہ ء ایر دست بیت، باز ھم جنس پرستی ء نالاج بیت ء باز

شب رہ جوڑ بیت۔ بلے لبرز انت ءکاراے جاورانی دیم ء آرگ انت۔۔۔
 غلام نگوری ء آزمانک ”مہمان“ ء اے جاور سکیں ڈولداریں رنگے ء ماں
 واب ء شکل ء دیم ء آرگ بوتگ انت۔ اے آزمانک ء بنجا ہی کردار اسلی
 انت غ آبی ء نزیکیں سنگت انت۔ ہمیشا آہانی آزمانک بحرین ء پد
 ندرگ ء انت۔ غ غلام نگوری ء جند ء ہمراہی ء اسماعیل ممتاز، واحد بخش
 راہی، غلام یاسین ملا ء نصیر احمد علیم گشنے مے دیم ء انت۔

پد منتگیس چاگرداں پیریں مردین غنوک بالگیں جنک ء سور
 عیب نہ انت، بلکیں سک باز انت۔ چیا کہ چشیں چاگردانی گیشتر مردم
 ناوانندہ وناسر پد انت غزنان انت کہ چشیں سور ء آسر چے بیت۔۔۔ سور
 ء پد، وهدے جنک ماریت کہ پیر مردنی جنسی واہگاں پورہ کت نہ کنت،
 گڈا بلکیں آرد بکپیت غ بد دستی بنا بکنت۔۔۔ وهدے مرد ء دیم ء آئی ء کارو
 کرد پاشک بنت، گڈا مرداے چیز ء ”غیرت“ ء جیرہ لیکیت غوتی غیرت ء
 رکینگ ء جہد ء کنت۔۔۔ جہد ء آسر دگہ دگہ رنگ ء دیم ء اتک
 کنت۔۔۔ مثال ہبر ء جن ء کوش ء رنگ ء، جن ء یار ء کوش ء رنگ ء، جن غ
 آئی ء یار دوینانی کوش ء رنگ ء، یاد گہ ہمے ڈولیں رنگے ء۔۔۔ بلے ایڈول
 سک کم بیت کہ مردوت ء راجن ء لائک مزانت غ آئی ء سہنان بدننت۔

نوکیں چاگردانی وانندہ غسر پدیں مردم اول واپچشیں سوری جند نہ
 کن انت۔ غ اگن کز ابرے سور بکن انت، گڈا جن ء نادوستی یا بد دستی ء

سورت ء مرد ء شتر تریں سوڑگ ہمیش بیت کہ آوت ء راجن ء لائک نزانٹ
غ آئی ء سہناں دنت۔

غلام نگوری ء آزمانک ”گڈی سوڑگ“ بلوچستان ء پد منگیں
چا گرد ء ناوانندہ غناسر پدیں مردمانی قصہ انت کہ ایشی ء توک ء پیریں میر
بشام ء سورگون نوک بالگیں پنوک ء بیت۔۔۔ وھدے پنوک ء جنی واہگ
گون آئی ء پورہ نہ بنت غ پنوک گون آئی ء ڈرائیور مراد ء نزیکی کنت غ آئی
ء دیم ء پاشک بیت، گڈا آ مراد ء یک کر ء بارت غ تیرانی دپ ء انت۔
اے ملک ء جوڑ بوگ ء وھد ء ایشی ء سر دکانی گشگ ہمیش ات
کہ اے اسلام ء کلات غ جمہوریت ء تجربہ جاہ بیت۔۔۔ بے مرچی حال
ایش انت کہ اے ملک ء، اسلام غ جمہوریت ء بدل ء، پہ کرپشن، بے
ایمانی، پنڈل سازی، نانساپی غ ڈلم غ زوراکی ء نام در آ ورتگ۔۔۔ چونائی
ء پرے ہر ایماں منک ء ہج محکمہ غ سرکاری ادارہ پشت نہ کپتگ۔۔۔ دگر ء
بل، وانگ غ زانگ ء محکمہ، کہ باند انت چہ ہر ڈولیس ہرابی ء پاک بوتیں، غ
اسکول، کالج غ یونیورسٹی کہ باند انت محلوک ء وانگ غ زانگ غ ہیل کاری ء
نجاہ بوتیں انت، مرچی اے سہیں سل کاریانی اڈہ جوڑ بوتگ انت۔
ایشانی گیشتر سروکاں گون وانگ غ زانگ غ ہیل کاری ء ہج دلچسپی
نیست۔۔۔ ایشانی پورھیں دلگوش وتی بنک بیلنس غ ترقی ء نیمگا انت۔۔۔
پیشا اے ہم وڈ وڈیں گندگی پیدا کنگا انت غ چاریں نیمگاں شنک وتالان کنگا

انت۔۔۔ بلے گیشتر کو اسانی ہیال غ پٹ غ پول ہمیش انت کہ مقامی
 انتظامیہ غ پولیس غ پرے ہراب کاریاں چہ سبھیں محکمہ غ ادارہاں باج
 برتگ۔۔۔ غلام غ آزمانک ”زوراک غ زور“ مقامی انتظامیہ غ ہمے ہراب
 کاریاں بارو غ انت۔۔۔ آئی غ وتی آزمانک غ توک غ پشد اشنگ کہ مکران غ
 کلگ غ کوچگی دمگاں یک ادنائیں نائب تحصیلدارے پہ مخلوک غ چنچک
 مسیت کاریت غ وتی لب غ مالی پاندہانی ہاتر غ چتور گنہکار غ کشند ہاں
 رکنیت غ شریپ غ بے گناہیں مردماں گہنگار غ کشندہ جوڑ کنت۔۔۔ نور غ
 کشندہ مراد انت، بلے نائب تحصیلدار چرائی غ بیم غ لبآں ہنچو اثر مند بیت
 کہ چونو کر یگاں آئی غ ہمراہ بیت غ آئی غ بکیر و گاڑی غ باب غ پیچ
 کنت۔۔۔ غ غلام بے گناہ انت، بلے نائب تحصیلدار آئی غ گیت غ بند
 کنت غ چرائی غ پنجاہ ہزار کلدار لب لوٹیت۔۔۔ آرز نہ دنت کہ من بے
 گناہاں، بلے ہما و ہد غ یلہ بیت کہ آئی غ مستریں برات نائب تحصیلدار غ
 پیست ہزار کلدار دنت غ ووش کنت۔

باز مردم سور غ پد، پہ کار و پوریات غ عربستان غ روت، گڈا برے
 برے آہند غ ووش غ زرد غ دوستی غ ہنچو کپیت کہ سالانی سال وتی وتن غ واترنہ
 کنت۔۔۔ اے نیام غ آچرے ہبر غ ہم ناسر پد بیت کہ منی دیری غ اثر منی
 جن غ چٹکانی سر غ چے کپیت۔۔۔ غ آسر ہما و ہد غ سر پد بیت کہ آپ چہ سر غ
 پرگوزیت۔۔۔۔۔ غلام غ آزمانک ”کلم غ ٹیکسی“ غ پنجاہی کردار پیر جان انت

کہ سورے چار دھمی روجے چہ لوگ ء در کنیت غدیم پہ دہئی ء رہ گپت۔ دہئی ء
 سر بوہگ ء رند، زوت آئی ء باگی نوکری یے رسیت ء آئی ء کار در چک غ
 نیرگانی چار و گزار ء آپ دیگ بیت۔۔۔ آوتی ہمے گونڈیں نوکری غ زرغ
 مال ء کنگ ء ہنچو دلگوش بیت کہ اے نیام ء شش سال گوزیت۔ آپہ وتی
 زال ”گلی“ ء زرغ ٹیکسی باز دیم دنت، بلے چہ منک ء وا تر کنگ ء گشے بے
 ھیال بیت، ہمیشا گلی ء ہر کیسٹ ء اولی گپ ہمیش بیت کہ:

”گد غ پچ بس انت۔۔۔ گد غ پچ آں جا گہہ نیست۔۔۔ نی تئی
 جند بیت۔ ترا دیر انت۔۔۔ ماتئی رنگ شمشنگ۔۔۔“ غ پیر جان مدام ہمے
 یکیں پتہ ء دنت:

”بس دو سے ماہ ء رند پیدا گاں۔۔۔۔“ غ ہمے پیداگی ء شش
 سال گہل بیت۔ کہ پیداگ بیت غ نہ رس ایت۔۔۔ غ چریشی ء رند، جاور
 یکدم بدل بنت۔ گلی یڈول ء ہج تماہ نہ کنت غ بس پیر جان ء جند ء لوٹیت۔
 آسر کہ دم بارت ء تماہ ء شروع بنت غ پیر جان ء لوٹگ ء بند کنت، چیا
 کہ گلی پیر جان ء بدل ء دگرے شوہاز کنت غ پرانی ء، چہ پیر جان ء ”کلم ء
 ٹیکسی“ لوٹیت۔

مئے ملک ء وانگ غ زانگی دیروی چہ پیسری ء باز گیشتر بوتگ،
 بلے روزگار ء کمی ء سبب ء کلگی ہنداں ڈاکڑانی بے کساس کمی انت۔ غ ہمے
 کمکیں ڈاکڑانی رویہ گوں لس مہلوک ء انچو شر نہ انت، کہ یوگ

لوٹیت۔۔۔ ہمیشا آہانی جاگہا کمپوڈر غزرسنگ اردلی، نادراہانی لانج ء کن
 أنت غنا وانندہ غسادگیس مخلوک آہاں ڈاکٹر گشیت۔۔۔ بلے باز براں
 چراہانی دست ء پاندہ ء بدل ء تاوان، غ شفا ء بدل ء مرگ غ میران
 رسیت۔۔۔ ”ہرجان“ ہنچیں اسلی غ نقلی ڈاکٹرانی قصہ انت۔۔۔ مردے
 تپیگ بیت۔۔۔ آئی ء لوگ ء مردم کاسدے پہ ایم بی بی ایس ڈاکٹر ء رند ء
 دیم دی أنت۔۔۔ بلے ڈاکٹر گوں لہتیں مہمانیں ڈاکٹر اں دیوان درّی ء
 بیت غ روگ ء انکار کنت۔۔۔ کاسد پہ نالاجی چه مشکت ء واتر بوتگیس
 کمپوڈرے وتی ہمر اہی ء بارت۔۔۔ آوتی ٹو ء شرتا چیت۔۔۔ بلے
 نادراہی ء سر پد نہ بیت۔ ہمیشا ہنچیں سوچنے جنتے کہ آدراہ بوگ ء بدل ء ہما
 دمان ء وتی کار ء ہیر کنت۔

کلگی ہندان وانگ غزانگ ء کمی، جٹی غسادگی غ وهد ء بازی ء
 سوب ء چست غ ایر، ایرجن غ کائی، میٹرین غ کائی غ اڑو کٹر بازیں مردمانی
 شکل انت۔ کہ چریشاں چاگرد غ مخلوک ء سک باز تاوان رسیت۔ غلام نگوری
 ء وتی آزمانک ”وڈالیک“ ء تہا ہنچیں جاورانی عکاسی جوانیں رنگے ء
 کنگ۔۔۔ آزمانک ء بنجاہمی کردار ہپت سال ء رند، موکل ء سر ء چه
 عربستان ء کثیت۔۔۔ آئی ء سنگت مراد علی آئی ء چارگ ء روت۔ دومی
 روت ء پدا آئی ء چارگ ء روت غ آئی ء ہمراہ کنت غ ڈگارانی نیمگ ء
 تروتاب ء بارت۔ غ ڈگارانی تروتاب ء رند، آئی ء وتی لوگ ء بارت۔ گوں

مراد علی ء بیٹھک ء پترگ ء آہیران بیت، چیا کہ بیٹھک چہ مراد علی ء
 بیٹھک ء ابید آئی ء لاہیری ہم بیت کہ چہ کتاب ء پتر بیت۔ چریشی ء رند،
 آ باز براں پہ کتاب ء وانگ ء مراد علی ء لاہیری ء روت بلے وھدے
 عربستان ء وا تر کنت، گڈا ماہے ء رند، آئی ء وتی برات ء کا گدے دست
 کپیت کہ آئی ء تہا نبشتہ بیت:

مراد علی ء لوگ بانک ء زھر وارنگ ء وت کشی کنگ۔ اشی ء سوب
 اش انت کہ آئی ء بازار ء مردمانی ترندیں گپ ء تون سگ ات نہ کنگ
 انت۔۔۔ تئی روگ ء رند، بازار ء مردماں آہنچش کنگ کہ لوگ ء درآ تک
 نہ بیگ۔۔۔“ غھے سہت ء آئی ء برات ء گپ گیر کپیت:

”چوناھیگ ء مرچی کسی لوگ ء دپ ء روگ نہ بیت۔ پرچیکہ
 اگاں یکے دور وچ یکے ء لوگ ء روغ آ بکنت گڈا سٹیجی روچ ء بازار ء وڑ
 وڑیں حال شنگ بیت۔۔۔“

چاگرد ء پہک غ پلگا رنگ غ دیم ء برگ ء واستا الی انت کہ لہتیں
 جوانیں مردم ودی بیت، آ جوانیں مردم چہ وتی جوانیں کرداں جوانیں
 مثال جوڑ پنت، دگہ بازیں مردے اثر مند ء ہمراہ بکن انت ء ہراب کارغ
 ہراب کاریاں نیست غنا بود بکن انت۔ بلے وھدے چاگرد ء شر تریں مردم
 وت ہراب تریں کار بکن انت، یا آہانی سروکی ء بکن انت، گڈا چاگرد
 ہراب کاریانی آماج بیت غ تباہ غ برباد بیت غ روت۔۔۔ اے کتاب ء

آزماںک ”کڈک“ مے چا گردے ہما منا پکانی ہراب تریں کاراں دزگلاش
 أنت۔۔۔ ایشانی توک ء نائب تحصیلدار، ڈاکٹر، ہیڈ ماسٹر، بنک منیجر،
 لیویز ء جمعدار ء طالب گون أنت، کہ شراب، تریاک ء ہیروئن کارمرزکن
 أنت، یا ایشانی کاروبار ء کن أنت ء سیاسی سروک ہم گون أنت کہ اوٹ ء
 ہاتر ء وتی گر میں گشتنازکانی توک ء ہیروئن کشوکانی ہمراہی ء ہیروئن بہا
 کنوکاں ہم ایرجن أنت، ء ہیرون ء پھ نوکیں نسل ء پندلے لیکنت ء گچیں
 کاریاں سوب مند بوگ ء سورت ء ہیروئن بہا کنوکانی دست جنگ ء بلا ہیں
 وعدہ کن أنت۔۔۔ بلے ہلکیت ء ہیروئن ء مستریں بہا کنوک ء تاجروت
 أنت۔

شاعری ء آزماںک ء نامداری ء سوب ء باز ہنچیں مردم ہم وت ء
 شاعر ء آزماںک نویس زاہر کنگ لوٹیت کہ نشہ کنگ ء ہج لیاکت نہ
 داریت۔ لہتیں ماں ریڈیو ء کیٹاں وتی نام ء اشکنگ ء اشکنائینگ
 لوٹیت۔۔۔ لہتیں ماہتاک ء کتابانی تہا وتی نام ء گندگ ء پشدارگ
 لوٹیت۔۔۔ ء لہتیں دیوان و مراگاہاں وت ء شاعر ء آزماںک نویس
 منارینگ لوٹیت۔۔۔ چرے ڈولیں مردماں چیزے سنگتی ء پجاروکی ء
 بنیات ء چہ شاعر ء آزماںک نویساں پر بند ء آزماںک لوٹیت ء چیزے پرے
 مراد ء چہ زر ء ہم کارگرگ ء کوشت ء کنت۔۔۔ ء پد متگیں چا گرداں
 چیزے نہ چیزے پنچیں مردم دست کپیت، کہ آ سنگتی، پجاروکی یا زر ء

ہاتر ۽ پہ در ۽ ہشتہ کن اُنت ۽ سک نام و دپ ہم بنت۔۔۔ ”ہاتر“ ہمے بن
 گپ ۽ سر ۽ ہشتہ کنگ بوتگ۔۔۔ بُجہا ہی کردار آزمانک نویسے۔ آئی ۽
 لبرانک دوستیں سنگتے شاعر ۽ آزمانک نویس بوگ ۽ شوک ۽ داریت۔۔۔
 آئی ۽ چہ شاعرے ۽ سے ۽ چار پر بند شوہاز کنگ ۽ وتی نام ۽ چاپ ۽ شنگ
 کنائینگ۔ ۽ نون چہ آزمانک نویسے ۽ آزمانکے پیچ گرگ ۽ وتی نام ۽
 چاپ ۽ شنگ کنائینگ لوٹیت۔۔۔ ۽ پرے مراد ۽ آئی ۽ نذر گوں ہمانی ۽
 سک اُنت۔ آپرائی ۽ آزمانک ہشتہ نہ کنگ ۽ بازیں نیمونے کنت، بلے آ
 ۽ یلہ نہ دنت، ہمیشا آ لاچار بیت ۽ یک روچے پرائی ۽ آزمانک یے ہشتہ
 کنگ ۽ سوژگ ۽ کنت۔ پرے مراد ۽ آبن گتے ۽ شوہاز ۽ لکیت۔۔۔ باز
 پکر وہیال ۽ گوشت کنت، بلے آئی ۽ بن گپ نہ رسیت۔۔۔ ہمے ڈول ۽
 شپ بیت۔۔۔ آڈن ۽ در کیت۔۔۔ موسم وش بیت۔۔۔ آ ”رویال
 ہوٹل“ ۽ روت۔۔۔ اودا سکیں شر رنگیں جنکے گندیت۔۔۔ وھدے جنک
 ۽ مالوم بیت کہ آ آزمانک نویسے ۽ آزمانکے ۽ واستا بن گپے ۽ شوہاز ۽
 انت۔ گڈا آ گوں آئی ۽ وش و شیں دوستی گپ ۽ رپ کنت ۽ پہ دوستی آئی ۽
 باز ہاتر داری ۽ کنت۔ آئی ۽ لوگ ۽ بخت ۽ کنت ۽ آئی ۽ چہ ہوٹل ۽ ڈن،
 دپ کپگ ۽ ودار ۽ دنت۔۔۔ آزمانک نویس ڈن ۽ در کیت ۽ آئی ۽ ودار ۽
 اوشتیت۔ جنک کیت ۽ پرائی ۽ اوشتگ ۽ ہیرانی درشان کنت۔ آزمانک
 نویس پہ دنت کہ تووت گشتگ کہ ڈن ۽ منی ودار ۽ بکن۔۔۔ جنک یکدم

گشیت کہ تو پہ آزمائے ء بن گپے لوتگ۔۔۔۔۔ بلے من ترا بن گپے ء
 ہمر اہی ء کلاہمکے ہم دا تگ ء پلاٹے ہم۔۔۔۔۔ نوں برووتی آزمائے ء
 نبشتہ بکن۔۔۔۔۔

پہ کارو پوریا تے ء عربستان ء روگ ہراب نہ انت۔ بلے بازورنا
 عربستان ء روت ء ہنچیں سل کاریانی توک ء کپیت کہ پدا ہوش کنگ
 پراہاں سک گران بیت۔ ”ہشت آنہ“ عبدل نامیں ہنچیں ورنایے ء قصہ
 انت۔ آگوں نواب نامیں بدراہیں ورنایے ء سنگتی کنت ء سنگیتا نامیں
 ناچی میں جنکے ء چنگل ء ہنچو کپیت کہ چہ زر ء پاچک بیت۔۔۔۔۔ گڈ گیگ ء
 جہیں زرے ء ہلنت ء چہ وام ء گر بیت۔ ء چہ وتی سنگتے ء پہ سردرد ء
 پناڈولے ء ہشت آنہ لوٹیت۔۔۔۔۔

مے چا گرد ء وانگ ء زانگ، رژن، مالیات ء ایدگہ پڈاں چہ
 پیسری ء باز گیشتر دیروی کنگ۔۔۔۔۔ ء زند ء ہرتک ء پہنات ء بدلی سدی
 گندگ ء مارگ بیت۔۔۔۔۔ بلے کونہیں رسم ء رواج ء ذات ء زریاتانی
 سانکل انگت نہ پرشتگ انت۔۔۔۔۔ پمیشا ازگار ء نیزگار، زمیندار ء دھکان،
 مزن ذات ء کم ذات ء پرک ء پیرتئی وھدی است انت۔۔۔۔۔ ازگار،
 زمیندار ء مزن ذات ء چک ہر ڈول ء نابود ء بدرنگ بیت، ء نیزگار،
 دھکان ء کم ذات ء چک ہر پیم ء یودناک ء شرنگ بیت، بلے ایشانی
 سانگ بندی بوت نہ کنت۔۔۔۔۔ بلکیں باز براں نیزگار، دھکان ء کم ذات

اگن گواچار پہ ازگار، زمیندار غُ مزن ذات ء ببارت، گڈا آھنجو بد بارت کہ
 بکندے بزکار ء جندهء ہم بکشیت۔۔۔ ”گھ“ ء من گپ ہمیش انت۔۔۔
 دلہل دھکاں پشوک ء چک انت۔۔۔ دوازده جماعت ء دربرگ ء پد، ایم
 بی بی ایس کنگ لوٹیت، بلے ہرج غ درج نہ بوگ ء سوب ء آئی ء پت آئی
 ء وتی بازار ء ماسٹر بوگ ء سوج ء دنت۔ آپہ ناکا میں دلے پت ء سوج ء
 منیت۔۔۔ مہگل میر پھلان ء جنک انت۔ آپہ دلہل ء گنوک بیت۔۔۔
 ہمیشا وتی پت ء سلاہ دنت کہ آ دلہل ء مالی مدت بکنت غ ایم بی بی ایس
 بکنا منیت۔۔۔ میر پھلان وتی جنک ء سلاہ ء سر ء آئی ء مالی مدت کنت غ
 ایم بی بی ایس کنا منیت۔۔۔ ڈاکٹر بوگ ء پد، وھدے دلہل وتی بازار ء
 واتر کنت، گڈا مہگل گوں آئی ء وتی مہر ء درشان کنت۔۔۔ غ آئی ء
 سکین دنت کہ آ گوں میر پھلان ء وتی ذاماتی ء گپ ء بخت، چیا کہ میر
 پھلان ء آ دوست بیت۔۔۔ غ وھدے دلہل پہ ترس غ لرز گوں میر پھلان
 ء وتی ذاماتی ء گپ ء جنت، گڈا میر پھلان سک بد بارت غ کشیت:

”تو ہنی منی لوگ ء مہ پتینے، من ترا ہرگ گنگ

آت۔۔۔۔ پاد ء چست بی غ چہ منی دیم ء ٹگل بے حیا ئیں کم ذات۔۔۔۔“
 غ چار روج ء رند، آئی ء جون کوہانی تل ء بیت، غ لہتیں ڈال غ گو تو آئی ء سر ء
 بال بیت غ لہتیں آئی ء گہتگیں گوشت ء چندگ غ ورگ ء بیت۔۔۔۔

ماہتا کہ پہ زبان غ لہز انک ء تالان کنگ غ دیم ء برگ ء مزنین

ارزشتے دار اُنت۔۔۔۔۔ بے مئے بد بہتی ہمیش اُنت کہ مئے گیشتر ماہتا کاں
 ہا سیں پالیسی نیست۔۔۔۔۔ آسا سا چانی چاپ ء شنگ کنگ ء واستا
 اے ہبر ء نچار اُنت کہ ساساچ ء معیار چی اُنت، بلکیں بس ہمے ہبر ء چار
 اُنت کہ ساساچ کئی نام ء اُنت۔۔۔۔۔ آ بس نامداری، سیادی ء سنگتی ء
 ارزشت دی اُنت۔۔۔۔۔

”بے وس“ بے نام وتوار ء نامداریں شاعرانی ہمے ڈولیں شاعرانی
 ہمے ڈولیں تپاوت ء قصہ اُنت۔۔۔۔۔ ہما گال کہ بے نام ء تواریں شاعر
 بہرام بے وس ء نام ء ماہتا کہ ”سُگار“ ء چاپ ء شنگ نہ کت، ہما گال
 نامداریں شاعر بابو بیدل ء نام ء ماہتا کہ ”سُگار“ ء چند ء ماں سرتاک ء تہی
 نیمگ ء پہرے چاپ ء شنگ کت۔

ڈاکٹر پت ء مات، ء برات ء گوہار ء ڈول ء بنت۔۔۔۔۔ آ ہر کسی
 محرم بنت، چیا کہ آہانی کار دل پہکیں ہذمت اُنت۔۔۔۔۔ بے وھدے
 آوتی اسلیں پرز ء یلہ کن اُنت، ء دگہ پرز دست ء گرا اُنت، گڈا برے برے
 نادر اہانی کرد ہم بدل بیت۔۔۔۔۔ ء گڈیگ ء نئے ڈاکٹر ڈاکٹر بیت ء نئے
 نادر اہ نادر اہ، بلکیں ہنچیں قصہ پیدا کہ بیت، کہ غلام ء وتی ”نادر اہ“
 نامیں آزما نک ء پیش گنگ۔

اے آزما نک گیشتر دشت، نگور، تربت، بحرین، ء دہئی ء پندارگ
 ء نبشتہ کنگ بوتگ اُنت، کہ ایشانی توک ء جوانیں ہاسیت باز گنگ

بیت۔۔۔۔۔ مثال ءِ شبرءِ!

فطری ندرگانہ عکاسی کنگ بوتگ۔۔۔۔۔ دشت ءِ نگور گوں وتی
 حمر، نود، ساچان، کوش، ڈگار، مُشکی ہونڈ، کبیر، کپوت، کپوت ءِ کوٹو،
 کپوت ءِ پلپنگ، مرگ ءِ ڈمبلیسک، پٹانی بال گرگ ءِ دگہ ہمے ڈولیس
 چیزا ہر آنت۔۔۔۔۔

کلگی زند ءِ عکاسی کنگ بوتگ۔۔۔۔۔ اے رد ءِ بلن، سرچات،
 درچکو ءِ دشت ءِ نگور ءِ باز دگہ کلگانی کرگین، کاپر، دودپ، ہاک ءِ دوز،
 کارمرزی چیز ءِ وسیلہ ءِ کمی، وانگ ءِ زانگ ءِ کمی، شرک ءِ پال، کونہیں رسم ءِ
 رواج، ذات ءِ زریات، گرو بند، نفسیاتی جبرہ، چست ءِ ایر، اڑوٹو، جنگ ءِ
 چوپ، گشت ءِ کوش، نشئی چیز ءِ بہا ءِ کارمرزی، وت گری، نگلی ءِ ٹوری،
 پندل سازی، زلم ءِ زوراکی، لب ءِ ملام، سل کاری ءِ دگہ ہمے ہمیں چیز
 پیداور آنت۔۔۔۔۔

شہری زند ءِ عکاسی ہم یک کچے ءِ کنگ بوتگ۔ تربت، ءِ چہ تربت
 ءِ مستریں شہرانی یک دروشمے جلتگا انت۔ شوزکار، ماہتاک، ماہتاک ءِ
 درآہگ، شعر ءِ نبشتانک ءِ چاپ ءِ شنگی، کتابی دکان، بس ءِ جلباہ،
 ہنر بانزی، رتپین وکائی ءِ دگہ ہمے ڈولیس چیزاے ہبر ءِ نشانی آنت۔

بلوچانی عربستان ءِ زند ءِ ہا سیں سورت ءِ بحرین ءِ زند ءِ عکاسی ہم
 یک کچے ءِ کنگ بوتگ۔۔۔۔۔ بحرین ءِ مزنیں بان ءِ بادگیر، پکانیں شہ دگ،

رنگا رنگیں گاڑی، مزینیں مزینیں ہوٹل، وٹسین وراک، شراب خانہ، تہر تہر
بیرے شراب، زیباغوش پوشین جنک، شر رنگیں گشندہ غناچی، بلوچ ورنائی
عیش و آرام پسندی، بلوچ ورنائی چہ وتی وتن، پت غمات غجن غچکال
پر اموشی غدگہ ہمے رنگیں چیزاے ہبرے مان زمان آنت۔

دودور بیدگ دوستی گندگ بیت۔۔۔ بلوچی دودور بیدگ گوں کڈ،
کاپر، کاپرے نلن کاپرے مات منوک، دودپ، بروٹک، پات، مشک، تہت،
سواس، سواس بند، داس، تپر، تپرے زہ، کوڈال، ننگار، جگ، شت، کاہ دان،
رود، رودے آپ، ٹوٹوئیں تپنگ، تپنگ، ٹہنگ، عتوار، ڈب، زہیرگ غدگہ
ہمے وڈیں چیز گشے مئے دیمے آنت۔

رشتہانی پرشت غ پرش و درد، تہنائی و گم، زہیری و سوزمان،
نزوری و ترس، زندیے نا ایتی غمرگ و ہتر الکاپی و مارگ بنت۔
راستی، تھکی، سادگی، آسانی، روانی، روچ روزینی و اکیات،
وانا کیس طرز، ہلکیت پسندی، مارگ غ جبزہ نویسی، دردواری، تھون غ چکنڈ،
تہمبل کاری، نرم روی، پہکیں زبان غدگہ ہمے ڈولیں رنگ غ دروشم مکسدے
گندگ بیت۔۔۔۔۔

چہ آزمانا کانی بن گپ غ پلاٹاں ہنچو مالوم بیت کہ آزمانک نویس
یک روژنائیں دورے و لوٹوک انت۔۔۔۔۔ غ روژنائیں منزل و ہما
کاروان و یک نویس مساپرے کہ سروکے ایڈگرایلن پوے ڈولیں امریکی بے

زائنگ بیت، بلے ہماہانی توک ء ایدگہ زبانی بے حساب مردمان غابید،
شیر محمد مری، صورت خان مری، نعمت اللہ گچکی، مبارک علی، غوث بہار، رزاق
نادر، صبادشتیاری، گوہر ملک غراشدہ بلوچ ء ہمیں آئی ء وئی باز ہم زبان ہم
ہوار انت۔

ہر چند کہ اے آزمانکانی توک ء شری باز انت۔۔۔۔۔ بلے ایشانی
توک ء لہتیں زوری ہم گندگ بیت۔۔۔۔۔ چوکہ!

ڈراہین آزمانک کوہنیں بیانی تکدیکاں نبشتہ کنگ بوتگ انت، کہ
آہانی توک ء فطری ہلکیت پسندیں تکنیک، چاگردی ہلکیت پسندیں
تکنیک، رنگی ء تارخ نویسی تکنیک، چاگردی ء تارخ نویسی تکنیک، رنگی ء ہم
ہبری تکنیک ء چاگردی ء ہم ہبری تکنیک ہوار انت۔۔۔۔۔ غھج آزمانک
نوکیں تکدیکاں نبشتہ کنگ نہ بوتگ۔۔۔۔۔

دراجین ء مپتیں ندرگ نویسی کنگ بوتگ، کہ ایشی ء مثال چونائی ء
واگیشتر آزمانک انت۔۔۔۔۔ بلے ہاسیں مثالانی توک ء گرانیں زند ء بنگیج،
ہزار کلدار ء بنگیج، ننگ ء بنگیج، کلم ء ٹیکی ء بنگیج، آدینک ء بنگیج، گھہ ء بنگیج غنادراہ
ء بنگیج ہوار انت۔۔۔۔۔

مپتا مپت یک وڈیں لبرانی جوڑی کارمرز کنگ بوتگ، کہ آہانی
توک ء ولایت ”خلیج“، رزا ”آرڈر“، موکل ”چھٹی“، کوٹی ”بان“،
دپتر ”دیوان“، تب ”موڑ“، سرہال ”موضوع“، ساساچ ”تخلیق“،

ہورد "سامان"، پدگ "نائیر"، ہور "باسک"، واب جاہ، "بیڈروم"، ہندی
 "انڈین"، مزین دروازگ "مین گیٹ" جنین گھڑیال "لیڈیز واچ"،
 سوچن "انجکشن"، اشتاپیں "ایمرجنسی"، بن جاہی کارگس "ہیڈ آفس"،
 کار "ڈیوٹی"، غدگہ ہمے وڈیں ہوار انت۔۔۔۔

بے ذرورت ء جاگہہ غ کردارانی نامانی غدگہ ہمے ڈولیں چیزانی ماں
 بریکٹانی توک ء تشریح کنگ بوتگ۔۔۔۔ چوکہ! (درچکو بازارے ء نام
 انت)، (گلی شیرجان ء لوگبانک ء نام انت)، (مقصود آئی ء کستریں
 برات انت) غدگہ بازینے۔۔۔۔

پداہم ہوریں سورت ء گرانیں زند، سنگت، ہزار کلدار، ننگ،
 مہمان، گڈی سوژگ، زوراک ء زور، وڈالیگ، ہاترغ ہشت آنہ وتی
 حساب ء شریں آزمانک انت۔ غاگن غلام نگوری کے گیشتر دلگوش
 بدانت، تہالم ء آچریشاں ہم شرتریں آزمانک نبشتہ کت کنت۔۔۔۔

غلام نگوری ء آزمانک نویسی شرت انت۔۔۔۔ آئی ء مروچ
 روژنانت بلے بانداں انگت روژناہ تر انت۔۔۔۔ غ بلوچی زبان غ
 لبرانک آروچ ء رہچار انت کہ غلام نگوری چہ مرچیک ء ہم شرتریں آزمانک
 نویسے ء بستار ء دیم ء بہیت۔۔۔۔ غ پہ بلوچی آزمانک ء دیم ء برگ ء
 ہاس تریں کردے پیش پداریت۔

غنی پرواز۔ تربت

دو دانک

آزما ننگ ءِ بابت ءِ واجہ بیگ وتی نوشتا ننگے ءِ تہا گُشیت
 ..... ”آزما ننگ توری بیانہ بہ بیت، چیدگی (علامتی) بہ بیت، تجریدی بہ
 بیت یا ہر رنگے بہ بیت۔ ہمے پیم آئی ءِ بنگپ، کلوہ، لیکہ ءِ فارم توری ہرچی
 بہ بیت۔ منی نزع اید گہ ہراں اُبید، آئی ءِ تہا اے سے سہت بوہگ ہرہ دری
 انت بزاں۔

یکے ..... آزما ننگ ءِ سری یا بنگچی بہر ہمے رنگ ءِ بہ بیت کہ مردم ءِ
 وانگ بنا کنگ ءِ شرت ءِ Captivate بہ کنت۔

دومی ..... آزما ننگ ءِ نیا مچی بہر ہمکہ تامدار، دلکش ءِ واناک بہ بیت
 کہ وانوک آئی ءِ وانگ ءِ چچ شزار ءِ دلیاہ منہ بیت تاں گڈی بہر ءِ وانان ءِ
 بروت۔ چہ وتی اے کش ءِ آ کش ءِ بے سا۔

سیسی ..... آزما ننگ ءِ گڈی بہر سک دلگوش کرزیت چیا کہ

آزماںک ءِ سوب مندی ءِ بے سوبی ءِ دار ءِ مدار ہمے گڈی کلاںکس ءِ
سراںت۔ کامیاںیں آزماںک ہماںت کہ آئی ءِ Climax گڈینوک ءِ چہ
وانوک ءِ گمان ءِ آدیم یا پہک چپ بہ بیت.....“

واجہ بیگ ءِ چرے گیاں، یکے گپے من انگہ گیش کناں آاش اناں
کہ آزماںک ءِ آسربزاں کلاںکس اگاں گڈینوک ءِ چہ گمان ءِ چپ نہ بیت
گڈا یک ہنچیں جُست ءِ جیر ہے وانوک ءِ دیم ءِ ایر بہ کنت کہ وانوک
آزماںک ءِ ہلاں کنگا پد، کے خیال یا پگر کنگالا چار بہ بیت۔

”اشکلندیں واہگ“ منی آزماںکانی اولی کتاب اناں۔ اشی ءِ تہا
بیت ءِ چار آزماںک اناں کہ گیشتریں منی اول سر ءِ نوشتہ کنگیں آزماںک
اناں۔ پہ آزماںک نویسی ءِ منا اناں دیمست..... ءِ بے اناں ءِ ہج کار سر جم ءِ
زاناں یاد ربرگ نہ بیت۔ من بلوچی ءِ گیشتر اناں زبان ءِ آزماںک ونگ
اناں ءِ چہ آہاں چیزے دربرگ ءِ جہد کنگ من زاناں نہ کناں کہ تکنیک ءِ
حساب ءِ منی آزماںک چچک سر جم اناں۔ البت من اے خیال مدام داشتگ
کہ منی ہج آزماںک بے مقصد ءِ ہشکلیں پوتاری مہ بیت۔ من گیشتر وتی چاگرد
دیم ءِ کنگ ءِ آزماںک نوشتہ کنگ۔ چاگرد ءِ تہا ہما نوری یا حرابی کہ من
مار اناں یا منی دیم ءِ گوستگ من آزماںک ءِ رنگ ءِ آئی ءِ پد رکنگ ءِ جہد کنگ
من وتی اے جہد ءِ داں کجام کساس ءِ سوین پیتگاں..... ءِ منی آزماںکاں دا
کجام کچ ءِ آزماںکی سپت اناں؟ اشی ءِ منی وانوک گیشنت کنت۔

مرچیک ء چہ کساس پنچ سال پیسر، وهدے من وتی کتاب
 ”اشکندریں واہگ“ ء چا پگ ء منت پہ ”بلوچی ادبی جہد کار“ ء برت تہ
 آھاں منا بے منت نہ گت۔ آھاں گشت ..... ”اے وهدے مارا بزاں
 بلوچی ادبی جہد کار“ ء وتی کتاب ”بانج“ ء کار دست ء انت۔ البت ”بانج“
 ء چاپ بیگ رند، بلوچی ادبی جہد کار تی کتاب ء چاپ کنت ..... ”ء من
 ”بانج“ ء چاپ ء ودار ء نشناں۔ کساس سالی ء نیم ء دراجیں مُدّ تے ء
 پد، بانج چاپ بیت کہ اے میان ء ”وهد“ ء ہم وتی تب ٹکلینت ..... ء اِدِ
 حالات کہ دگہ وڑ بیت انت مے بازیں سنگتے چہ کار ء هلاس بیت ء مُلک
 ء شت ..... ء پدا گشے یک دلپروشی یے ء مانثانت۔ ہر کس نہ گیگ، نہ گیگ
 گندگ بیت۔ بلکیں ہمے دلپروشی ء نہ گیگی ء سوب ات کہ منی کتاب ء
 چا پگ ء خیال مُجاں گپت ء اے گپ گار بیٹ ..... نی من یکیمی ء حد ء
 سربیکی اتاں کہ گوستگیس ماہ ء میکروچے ماں ٹیلیفون ء تہا گپ ء رپ ء
 میان ء انا گاہ و لجا اسماعیل ممتاز ء چہ من جُست گت ..... ”تی کتاب ء اگن
 بلوچی ادب جہد کار ء بدل ء بلوچی اکیڈمی چاپ بکنت۔ تووش بے .....؟“
 چہ و لجا ممتاز ء چرے بے گمانیں جُست ء من کہ بہہ ء بکڈ بیتاں۔ پرچیکہ
 من اے منت پہ بلوچی ادبی جہد کار ء بُرتگ ات۔ کہ خیال کز گا پد، من پہ
 گل درّ اینت ..... ”وش ناں، بلکیں سک وش باں .....“
 ”شریں، گدا ہتگے ء رند، و لجا بندیک بحرین ء پیداگیں۔ اے بابت ء

گوں آئی ء گپ جنیں.....“ واجہ ممتاز ء گشت ء گپ گنیت۔

پدا دھیں روچ ء رند، واجہ ممتاز ء مناہال دات کہ واجہ بندگی اتلگ۔

وہدے آئی ء چارگ ء کائے وتی کتاب ء مسودہ ء بیارگوں۔ من گوں آئی

ء گپ جگ، بلوچی اکیڈمی تی کتاب ء چاپ کنت۔

”اشکندریں واہگ“ ہمیش انت شمنے داستان انت۔ من بلوچی اکیڈمی ء

منت واراں کہ آھاں منی کتاب چاپ ء لائک لیکت۔

گڈ سرا اگن بلوچی ادبی جہد کار ء کار مستر واجہ اسماعیل ممتاز ء جہد ء منت

ء مگراں تہ بلاھیں بے شگری یے بیت..... ء وتی دگہ سنگتے واجہ نصیر احمد علیم

ء سر ء سوج، سکین ء دل بڈیاں اگن دیم ء میاراں تہ سک میاریگ باں۔

بلوچی سبز بات

غلام نگوری

بحرین

20 / اپریل 2007ء

گرائیں زندگی

نوداں سر جہیں آزمان اندیم کنگ ات۔ سبکیں کوش یے سارت
 سارت ۽ کشگا ات۔ من پہ سٹیل ۽ سوادے در اتنگ اتاں۔ چہ ساچان ۽
 وش ۽ ہر کجام دیم ۽ کہ من دیم دات دل ۽ گشت برو ۽ بس برو۔۔۔۔۔۔ تراں،
 تران ۽ منی سر دھکان گمشاد ۽ ڈگار ۽ سرا بستگیں کڈ ۽ کپت۔ کڈ ۽ دیم ۽
 کاپرے ات ۽ کاپرے چیرے مشکے در اتنگ ات ۽ آپ واری رودے لا پ ۽
 اتے۔ مشک ۽ کش ۽ یک مزن پادگیں تھتے ۽ سرا اچکان گواپیں تگر دے پج
 ات۔ من تنیک نہ اتاں بلے دل ۽ گشت کے آپ بیا من چہ مشک ۽
 رودے آپ پالات زاناں چیزے روچ ۽ میان ۽ دھکان ۽ مشک ۽ پل نہ
 جنگ ات ہمیشہ آپاں بوچ مان ات من آپ تھت ۽ پادگ ۽ سرا ایرکت
 انت کہ پلے سگر انت۔ من تھت ۽ سرا اثناں کاپرے راستی بل ۽ دیم ۽ جگے
 سواس بند در اتنگ ات ۽ سواس بندانی کش ۽ یک مزن دستگیں داس یے

مان جنگ ات۔ چک مینو کے ء جمل ء ٹال بُریں تیرے ء زہ تپگا ات۔
 کا پر ء مات مینوک ء ننگارے تیکہ ات ء آئی ء کش ء جگے ء میان ء شک
 سریں شتے ء سر مکت ات۔ کا پر ء چپی کش ء بلاہیں کاہ دانے ات کہ داں
 ٹل ء چہ کاہ ء پر چنگ ات۔ کاہ دان ء بن ء جگے کا نیگر بتگ ات ء گپڑے
 ہشکلیں کڈب اش دیم ء ات۔

منی آپ سنگرتگ اتنت من رود چست کت ہمے سہت ء منی
 نزیکیں کہیرے ء سرا کپوتے ء کوکوکت ء من ہما کہیر ء نیمگا چار ات انا گاہ
 ڈگار ء بند ء پشت ء مردی سرگ یے ء منی چم کپت انت کہ سراپ کنگ ء
 سوب ء برے گار ء برے زاہر بیت۔ آپ ء رود منی دست ء ات ء من چہ
 کا پر ء ڈن در کپتاں۔ من دیست مرد ء ”ٹوٹوئیں“ تنگے گون ء سراپ کنان
 ء ہمے کوکوکنوئیں کپوت ء روگا انت۔ مرد من پجاہ آ ورت۔ میر بشام ات۔
 من کا پر ء دیم ء اوشتاگ اتان ء برے میر بشام ء برے ہما کہیر ء نیمگ ء
 چارگ ء اتاں کہ کپوت کوکو ء ات۔ میر بشام سراپ کنان داں کہیر ء
 نزیک ء شت پدا بند ء دیم ء دراج گپت کپوت چہ میر بشام ء بے سماجی کوکو
 ء ات۔۔۔ ٹہلگ ء توار ء گون من دیست کہیر ء جہلی لمب ء کپوت ء بال
 کت ء دیم ء نزیکیں کلیرے ء پر ترا ت ء اندیم بیت۔ میر بشام وتی گداں
 چند ان ء پادا تک ء اوشتا ت ء منی نیمگ ء چارگ ء لگت۔ ہمے سہت ء من
 رود ء آپ دپ ء بُرت انت۔۔۔ پدا میر بشام ہما کلیر ء نیمگ ء راہ گپت

کہ کپوت اندیم بیتگ ات من دیست ہمے کہیر ء لمب ء گپڑے پٹ انگہ
بال انت۔

من آپ وارت غ رود پدا مشک ء لاپ ء دات غ چہ کا پر ء
درا اتکاں۔ من نزانت کہ گجاروگ ء یاں بس روگ ء اتاں کہے دیمتر ء من
دیست شپانکے ء بڑے پس گون غ زہیر گے جنان انت۔

”سرحد غ بستان سی شپ ء راہ انت

پمنی پاداں سہب غ بیگاہ انت“

آئی ء گٹ سک وش ات من آئی ء زہیر گ ء گوشدار گ ء ہاتر ء
مزاں، مزاں وتا ہائی ء نزیک ء براں کت بلے آئی ء منا دیست غ
زہیر گ بس کت۔

یازدہ بیگی ات غ نود ہم بڑان انت۔ من بیر وکتگ ات غ لوگ ء
روگ ء اتاں انا گاہ منی کش ء میسکے ء تہا چیزے ء کہر گ جت من کہے
گڈ اتاں بلے وھدے من شری ء چارات تہ میسک ء تہا مشکلی ہونڈے ء
مرگ یے ء ڈمبلیسک مک انت غ انگہ وتا ہونڈے توک ء بران غ ٹینگ ء
جھد ء ات من آئی ء ڈمبلیسک آں گپت غ وش وشے چہ ہونڈے ڈن
درکت۔ مرگ کپوتے ات غ ٹینگ ات تیرے ء بانزل ڈوشنگ ات من
زانت کہ اے میر بشام ء تیرے ٹینگ کتگیں کپوت انت پرچیکہ اے میسک
ہما کلیر ء نزیک ء ات کہ ساتے پیر ہمے کپوت اندیم بیتگ ات من کپوت

دست ء کت ء لوگ ء اتکاں۔

”ابا ء کپوتے گون، ابا ء کپوتے گون“ وھدے منی مستریں
 بچک ء منی دست ء کپوت دیست تہ تچان ء شت وتی مات کی ھاں دات۔
 ”شریں! مرچی من حیران اتاں کہ سبارگ ء چے اڑ بکناں“ منی
 لوگبانک ء چم کپوت ء کپت انت آئی ء دیم روژناہ بیت۔۔۔ ”بلے اے و
 زندگ انت؟“

دنیگہ من ہج نہ گشتک ات کہ آئی ء پداگشت۔

”تیرے ء اشی ء بانزل دوشنگ بلے شگر انت نہ پڑشنگ“ من

کپوت ء بانزل ء نیمگ ء نزرے چارگ ء پدورا ینت۔

”اگاں بانزل نی پڑشتیں زاناں چے پتگ ات؟“

آئی ء کے پگر جنگ ء رند پہ حیرانی گشت۔۔۔ ”کارچ ء

بیاراں؟“ غ پداپہ کارچ ء آرگ ء لوگ ء نیمگ ء راہ گپت۔

”کارچ ء چے کنے؟“ من آتوارجت ء گشت۔

”کپوت ء نہ کشے؟“ آئی ء پہ چاڑدرا ینت۔

”اناں! نہ گشانے درمان کی کناں وش بیت۔

”دارانے“ من کپوت ء بانزل چست کت غ آئی ء چارگ ء لکتاں۔

”مرچی گڈ سبارگ چے اڑ بکناں؟“ آئی ء گالوار ء پگر ہوارات۔

”ہرچی تئی دل لوٹیت“ من گشت۔

”منی دل اے کپوت ء لوثیت“ آئی ء چست ء درازینت۔

”اے کپوت یکیم بی اے ترانس ایت“ من آچارات۔۔۔۔۔

آئی ء ہج نہ گشت ء چوزھر دروشمیں ڈو لے لوگ ء پترت۔

من کپوت ء ٹپ ء کش ء گور ء دراہیں پٹ پاتک انت ء پگی

یے ء کے ڈینول پرکت ء ٹپ ء چرپ کنگ ء لگتاں۔ آ کے پلپٹ ات

بلے پداڑوت تاہیرگت پدا آ سرجمیں روج ء من پرانی ء ڈب یے ء بندگ

ء دلگوش بیتاں۔ مگر ء کے ساری من ڈب تیارکت کپوت توک ء کت ء

رت کا پر ء چیرادر تک۔

ایدگہ روج ء منی همساہگیں بلکے ء منالہتے درمان اڑکت ء دات

کہ سہب ء بیگاہ بانزل ء چرپ کن۔ ہے چار روج ء رند من دیست کہ

بانزل کی بازو شتر انت بلے منی لوگبانک کیچی منا پرات کہ کپوت ء بکش۔

برے آئی ء مناثرینت کہ ترا بد ذعا کنت۔ برے گشتے بندگی انت۔

ہک دنت۔۔۔۔۔ ء برے گشتے ایوک انت وش کی نہ بیت۔۔۔۔۔ بلے من آئی

ء ہج گپ دلگوش نہ کت۔

دوہپتگ ء رند آئی ء بانزل ء ٹپ پہک وش بیت ء بانزل ء پٹ

ہم زدان انت۔ دو ماہ ء تھا آئی ء بانزل پیسری بانزل بیت ہج زانگ نہ

بیت بانزل تیرے ء ڈرشتگ۔

یک سہے من چاہ ورگ ء اتاں کہ آ ناگاہ گو گو گو۔۔۔۔۔ گو ء تو ار منی

گوشاں کپت اے اولی رندآت کہ آ گو کو ء ات۔ من چاہ ایرکت ء
 پاد اتکاں کا پر ء چیر ء آئی ء چارگ ء شتاں بلے منی گندگ ء گوں آئی ء کو کو
 بس کت اے سہب ء رند گڈا آئی ء ہمک سہب کو کو کت آئی ء کو کو مناسک
 وش بیت انت ہمک سہب وھدے آئی ء کو کو کت آئی ء ہم منچک دیر ء کو کو
 کت من چاہ گیشتر وارت۔

یک سہب یے آ کو کو ء ات بلے اے روچی آئی ء کو کو آئی تھا
 من ء اُجب دردے ء سما بیت گشے منابد ذ عادیگ ء ات۔ گشگا ات
 ”منی ہکاں مہ پختاے، انچو کہ منابد یگ کتگ ہنچو بند یگ باتے،
 وشیں روچ مہ گنداے، تو لک ء لاپ باتے“ آ کو کو ء ات ء منی چم آئی
 ء سک اتنت من آئی ء گور ء اوشتا تگ اتاں بلے اے روچی آئی ء منی
 گندگ ء گوں کو کو بس نہ کت ء منی کو کو ء ات۔۔۔ ء منی ہیال ء منی منا
 بد ذ عادیگ ء ات دان دیراں اوشتا تگ ء اچار ات۔۔۔ ”ھو! من
 اے بند یگ کتگ اے الم ء منابد ذ عادیگ ء انت“ من ماں دل ء
 ہیال کت ء کے اوشنگ ء پگر جنگ ء رند، تچک ء شت ء ڈب ء دپ
 پچ کت۔ کپوت ء چہ ڈب ء دپ ء وتی سرکش ات کے ایدیم آدیم
 چارگ ء رند کپرگ ء بال نی کت کا پر ء دیم ء پر ترے ء پد چہ کا پر ء
 در اتک۔ من کا پر ء دپ ء اوشتا تگ ء آئی ء چارگ ء لکتاں آ منی دیم
 ء تچکی ء بال ات۔ شت، شت، شت داں منی چماں اندیم بیت۔

”من کپوت یلہ دات“ کپوت ۽ یلہ دیگ ۽ رند من وتی لوگبا نک

ہال دات۔

”ہاں!..... تو کپوت یلہ دات؟؟“ آئی ۽ چم منی دیم ۽

سک بیت انت گشے آئی ۽ منی گپ باور بیگ ۽ نہ ات کترھے ۽ بے تواری

۽ رند درائینت ۽ ”شرکت بیچارگ بند یگ ات“ بلے اے میان ۽ من

دیت آئی ۽ چم آپلوک بیت انت۔

ایدگہ سہب ۽ چاہ ۽ کوپ منی دیم ۽ ات بلے منی گوش ۽ دلگوش یکی

کار ۽ نیمگ ۽ اتنت منی ہیال ۽ گشے ہنی نہ ہنی کپوت کوکونت۔

”تئی چاہ سارت انت“ انا گاہ منی لوگیگ ۽ گالوار ۽ منا

چکرہینت۔

”مرچی کپوت کوکونہ کنت گشے وش نہ انت“ من کار ۽ نیمگ ۽

چارٹ ۽ گشت۔

”گڈا پرچہ یلہ دات؟“ آئی ۽ گالوار ۽ پشومانی ہوار ات من چاہ

نوارت ۽ پادا تک ۽ گشتاں کار ۽ چیر ۽ ڈب ۽ دپ پچ ات ”اے ڈب نی چیا

لونجان انت؟“ چہ منی پشت ۽ منی لوگبا نک ۽ درائینت من آئی ۽ نیمگ ۽

چارٹ ۽ ہچ نہ گوشت۔

مرچی پدانوداں آزماں اندیم کنگ ات۔ سارت ۽ سبکیں کوش

یے کشگا ات من ڈگارانی نیمگ ۽ راگنتاں، بلے مرچی من اجب بے تب

غے تہمبل ایتاں ہنچو کہ چہ بازار غے دراتکاں دیم غے میر بشام پیداگ
 ات ”واجہ! مرچی تو مہلہ شکار کتگ؟“ سلام غے چہ پدمن آئی غے دست غے
 کپوتانی نیمگ غے چار ات غے جت کت چہ آھاں یکے گشے منی کپوت ات۔
 مرچی من چہ وتی کپوت غے یلہ دیگ غے بے کسہاس پشومان بیتاں۔

”ھو! مرچی ہرز بند غے منی دل غے کپوت لوٹ ات“ میر بشام غے
 وتی دست غے کپوتانی نیمگ غے چارگ غے رند پہ پہرے گشت غے پداوتی لوگ غے
 نیمگ غے راہ گپت۔۔۔۔۔ غے من ہم بیروکت غے لوگ غے اتکاں۔ اے سرجمیں
 روج پہ بے تب غے بے چاڑی گوست غے دومی سہب غے انگہ من بے
 چاڑا اتاں۔

”ترا کہ کپوت پش دوست ات گنڈا پرچہ یلہ دات؟“ منی
 لوگبانک غے دڑا ینت کہ بے ترک غے تو ار منی گور غے نشتگ ات غے چہ منی بے
 چاڑی غے آ ہم نہ گیگ غے پریشان ات۔

”درست تی کار بیت انت، تو یڈول غے گپتگ غے داشتگ ات کہ
 بندگی انت۔ بد ڈعا کنت۔ ماراھک گرا انت اے ڈول انت آ ڈول
 انت“ من وتی لوگیگ غے سرازھر گپتاں۔ آئی غے ہج نہ گشت غے چہ منی گور غے
 پادا تک۔

سیسی سہب غے ہنچو کہ من چاہ غے کوپ چست کت غے دنیگہ کوپ منی
 لٹھاں نرستگ ات کہ انا گاہ ”کو کو۔۔۔ کو“ غے تو ار منی گوشاں کپت من

ہچد رھتان غ کوپ چہ منی دست ء لڈ ات غ چاہ منی دست غ گدانی سرا
 رتک أنت۔ من پہ تچان کا پر ء چیر ء شتاں۔ چہ گل غ حیرانی ء منی دپ پچ
 بیت کپوت ڈب ء توک ء ات۔ منی گندگ ء ابید ہم آئی ء وتی کوکوبس نہ
 کت آئیگی کوکوء ات۔ ”کوکو۔۔۔ کوکو۔۔۔ کو“

منی ارس دراتک أنت۔ من چارات منی لوگبانک ہم منی کش ء
 اوشتاگ ء وتی ارساں پہک کنگا انت۔

سنگت

”اُستادا! منی موٹر سائیکل ء بچار، روگ ء تہا جھنکا دنت؟“
 سیٹوک ء وتی پرپٹ بندکنگ ء ہمراہی ء اُستاد شیرجان توارجت ء گشت۔
 ”بس دو ملٹ، من اشی ء کار ء ہلا س کنناں“ شیرجان ء سیٹوک ء
 نیمگ ء چارت ء وتی راستیں دست ء دولکنگ گول دو ملٹ ء گشگ ء ہمراہی ء
 مال گت ء گشت اے سہت ء آدگہ پرپٹے ء شرکنگ ء سرغ چیرات۔
 ”شریں! گڈاداں من ہوئل ء چاہے وراں“ سیٹوک ء گشت ء
 ہوئل ء نیمگ ء راہ گپت۔

”کار بیٹر ء کچرائے پس اتگ ات“ شیرجان ء پرپٹ ء کلیت
 سیٹوک ء دیم ء دور دات انت ء گوشت۔۔۔ ”پوہ! کھنڈے گوستگ“ دست
 ء گھریال ء چارگ ء پد سیٹوک ء دپ ء دراتک، زی، ٹی، وی ء ہندی فلمے
 پیشدارگ ء ات۔ کرشمہ کپورغ گووندا ء بے لچ ء بے پردگین ناچ ء

سُرینگاں سیٹوک ہنچو دلگوش کتگ ات کہ دو ملٹ ء جاگہ ء سر جمیں سہتے
گوستگ ات بلے آئی ء ہچ سامنیست ات۔

”کرشمہ ء چارگ ء اُمبر گوز انت مردم سیر نہ کنت تو پہ گھنٹھے ء پوہ
کش ءے؟“ سیٹوک ء پشتی نیمگ ء یکے ء گالوارا تک۔
”تورا ست گشے“ سیٹوک ء گشت غ پادا تک۔

”لوگ ء روگ ءے؟“ وھدے سیٹوک ء شیرجان پر پٹ ء
گوار ء رستنت تہ شیرجان ء سیٹوک جست کت۔
”ھو! چیا زاناں؟“ سیٹوک ء درّائینت
”ترا ہمر اہ گوں؟“

”انآں! پرچہ زاناں، کائے گوں؟“
”ھو! گڈا منا لوگ ء دور دے غ بگوز“

”بیا سوار بی“ سیٹوک ء گشت غ پر پٹ ء کک جت۔
”تئی وتی موٹر سائیکل نچ انت؟“ شیرجان ء سوار بیگ ء گوں
سیٹوک ء جست کت۔

”ھراب انت“ پہ گیگ نندگ ء رند شیرجان ء درّائینت۔
”آخر زمان انت، استاد ء جند ء موٹر سائیکل ھراب انت“
سیٹوک ء کہہ کائے جت۔

”کاربازانت یار وهد نرسیت“ شیرجان ء ہم پہ کندگ گشت۔

سیٹوک ء اسلیں نام پیرل ات۔ پہ سیٹوک ء ہمیشکہ نام کچنگ ات
 کہ آئی ء کسگ چه زز ء پھر ہالیگ نہ ات آئی ء پت دبئی ء کار ء ات ء
 پت ء یکیں چکے ء سوب ء آچ چیز ء تنگ نہ ات آئی ء ہمک لوٹ ء تماہ پت
 ء سرجم تنگ ات آئی ء میٹرک کنگ ء پدوانگ ویل کت۔ پت ء پہ گیشتر
 وانینگ ء واست ء وس کت بلے آئی ء دیم ء وانگی نہ ات غنہ و نتے۔۔۔۔
 پت ء جنگ ء ژپگ ء دل نہ بیت غمھے دل نہ بیگ ء سوب ء آئی ء ساری
 ء چرس کشگ بناہ کت غ پداسر پہ شراب ء در آ ورت۔ لوگ ء آئی ء گشوگ
 غ سر پد کنوک نیست ات۔ مات آئی ء حساب ء نیا ورت ہمیشکہ روج ء و
 چوناہیگ ء لوگ ء نہ ات۔۔۔ غ شپ ء پہ وپسگ ء برے اتک غ برے
 گارات۔

پت غ مات ء پہ سیر غ آروس ء باز ٹوھینت بلے آئی ء مدام ہمے یکیں
 پتودات کہ شمار منی سیر ء کار نیست من وتی دشتار ء وت شوہاز کناں۔

استاد شیرجان ہم سیٹوک ء ہمسر واں حساب ات غ چه سیٹوک ء دو، سے
 سال ء گیش مستر نہ ات شیرجان ء چه ہشت ء گیش و نت نہ کت پر چیکہ آئی
 ء پت یک دراجیں نادراہمی ء کشگ ء پد بیراں چنگ ات غ پت ء رند لوگ
 ء پڑماندگ بزاں وتی لوگ بانک، مات غ دو کستریں براتانی رودینگ غ لاپ

ءڈ بہ آئی ء کو پگاں اتک آئی ء وانگ یلہ دات ء گیراج یے پچ گت۔
 شیرجان ء سیر ء دو سال سرجم ات بلے دنیگہ آئی ء چک نہ بیگ
 ات۔ شیرجان وت پہ چک ء چشم ہدوک نہ ات بلے آئی ء مات ء مدام
 پری، پری کت ء آئی ء پرات کہ وتی چکانی مات ء ڈاکڑے ء پیشدار ء شیر
 جان ء مدام ہمے گشت کہ ”اماں! چک ہدا ء دست ء انت۔ تو پگر مکن
 چک مارا ہد ادنت۔“

آروچی شیرجان ء لوگ ء سرکنگ ء پد، سیٹوک تچک ء وتی لوگ ء
 شت۔ مہلہ شام کی کت ء مہلہ وپت بلے واب چہ آئی ء چماں بیگواہ ات
 یک ہیا لے ات کہ چوزہم ء آئی ء واب ء دیم ء اوشتاگ ات۔ داں
 دیراں آ آ گاہ ات۔۔۔۔۔

گڈ سر ء یک سوڑگ یے ء کنگ ء پد، لجم بیت ء واب کپت
 ایدگہ سہت ء شیرجان ء چاہ وارنگ ات ء پہ وتی گیراج ء روگ ء گیگ
 ات کہ سیٹوک رس ات ”من ہمانگوتی گیراج ء نیمگ ء روگ ء اتاں تہ
 ہیاں اتک کہ بلکیں تو نہ شنگے گڈ اتر ابرانگوں“ سیٹوک ء پرپٹ شیرجان ء
 پادانی دیم ء اوشتا رینت ء گشت۔

”شرکنگ۔ ماتر اتگے من ہمیش انت پہ روگ ء گیگ اتاں کہ
 رواں روڑ ء سرا اوشتان ء لفٹ“ زیریاں شیرجان ء پہ چاڑ گشت ء پرپٹ ء

پشتی سیٹ ءِ نشت۔۔۔ ہمے روج ءِ دوینانی سنگتی بلیج بیت ءِ چرے روج ءِ
 رند سیٹوک ءِ کار ہمے بیت کہ سہب ءِ اتک شیرجان ئی زرت ءِ گیراج ئے
 بُرت ءِ پدا بریگاہ ءِ لوگ ءِ سرئی کت۔ یکیں ماہ ءِ تہا سیٹوک آئی ءِ لوگ ءِ ہنچو
 ہور ءِ تہور بیت چو کہ لوگ ءِ ہنچو ہور ءِ تہور بیت چو کہ لوگ ءِ چکے ءِ ڈول ءِ۔
 میکروچے شیرجان ءِ گیراج بند کتگ ات ءِ سیٹوک ءِ ودار ءِ ات کہ آ
 بیٹ ءِ مالوگ ءِ روئیں بلے سیٹوک بیگواہ ات مدام آ گیراج ءِ بند کتگ ءِ وهد
 ءِ دہ، پانزدہ منٹ انگہ پیرا اتگ۔ بیست منٹ ءِ رند سیٹوک اتک۔

”ہاں اڑے! تو گارے؟ منا گھنٹہ یے بیت کہ گیراج بند کتگ ءِ
 پہ تو اوشتا تگاں“ سیٹوک ءِ رسگ ءِ گوں شیرجان ءِ چومان بندگ ءِ دروشم ءِ
 گشت

”من یکے ءِ بوتلے شراب ءِ واست ءِ زردا تگ گھنٹہ یے ءِ رند
 ہمیش انت ہنی آؤرتگے۔۔۔ مرچی مردم موڑے بنا ئین ایت۔۔۔
 بلے یار! جاگہ نیست کجاورینے؟“

سیٹوک ءِ شیرجان چارات ءِ پہ حیرانی درائینت۔
 ”ہو! ورینے۔۔۔ من ءِ تو ورینے“ سیٹوک ءِ لہز ”ورینے“ زور پر
 دات ءِ گشت۔

”بلے من چد ءِ پیر شراب بھ نوارتگ منی مال چرس انت“ شیر
 جان ءِ گشتگ ءِ وڑ ءِ چہ زانگ بیت کہ آئی ءِ شراب ورگ دل ءِ انت۔

”چرس نی نشہ ایت۔ یک سگریٹے بکش جنیں روچ ء کلکڈ بے ء
 پدا آوانگے ء بیل، وت ء وسر ء کنڈین ایت وت ء وسر ء پریشان
 کنت۔۔۔ شراب وتی مٹ وت انت یک پیگے بور، گم چو برس مرگ ء
 بال کن انت۔ تری ملکوت تئی دیم ء بوشت ایت وتی ہکین ء گشے۔۔۔
 بلے یار، جاگہے در بہ گنج؟“ سیٹوک ء گالوار ء پریشانی ہوار بیت۔
 ”ہو یار! جاگہ نیست“ شیر جان ء ہم پگر درو شمیں گالوارے ء
 گول گشت۔

”تئی لوگ چون انت؟“ کے بے ترک ء تواری ء پدانا گاہ
 سیٹوک ء درزا بینت۔

”منی لوگ؟؟؟“ شیر جان پگر بے ء کپت۔
 ”ہو! تئی لوگ تئی مات و نزانت ماچے ورگ ء نہیں۔
 ”سیٹوک ء پھ گشاد گشت۔

”منی مات و نزانت بلے گلی۔۔۔۔۔؟“
 (گلی شیر جان ء لوگ بانک ء نام انت)

”گلی ء زمہ ء من زیریاں۔ آج نہ گشیت“ سیٹوک ء آئی ء گپ
 سرجمی نہاشت پھ دجھی گشت۔

”شریں! گڈ امسترو تے“ شیر جان ء پھ ناکا میں دلے گشت۔

”گلی! مارا دو بلوریں گلاس غ جگے سارتیں آپ بیار غ بدے“
 گوں لوگ ع پترگ ع سیٹوک ع درآینت۔۔۔۔۔ غ گلی ع پدا لوگ ع دپ ع
 بیروکت کہ پہ لوگ ع پترگ ع پادے لوگ ع تہاؤ پادے ڈن ع اتے۔
 ”من رواں، منی مات ع ہال ع گراں۔ باریں چے کنگ ع انت“
 گلی ع پترگ غ روگ ع رند شیرجان پادا تک۔

”تواڑے بے نند، تی مات چے زانت“ سیٹوک ع شیرجان ع
 دست گپت غ پدا نادینت۔۔۔۔۔ دیرنہ گوست گلی ع دو گلاس غ جگے آپ گوں
 ات غ پترت۔

”گلی وتی تر وع بچار گوں اگاں انگو پیداگ بیت مارا ہال دے۔
 مامرچی موڑے بنا نینیں پکے شراب مارا رستگ“ سیٹوک ع چہ گلی ع دستاں
 آپ گپت انت غ شت۔

”گنداں:۔۔۔۔۔ من حیران اتاں کہ دو گلاس چون کئے؟“ گلی ع
 گوں پچیں روئے غ پہ کندگ گشت۔۔۔۔۔ غ شیرجان ع سارتیں گینے کش
 ات۔ آثرسگ ع ات کہ گلی شراب ع کندگ ع گوں زھر مہ گپت۔
 ”من یاراں گوں؟“ شیرجان ع گلی ع نیمگ ع چار ات غ یہ ترس غ
 لرز گشت۔

”مناچیا جست کنے اگاں من بکشاں مہ ورتونہ ورے؟“ گلی ع پہ
 بے تہی گشت۔

”اناں! اگاں تو کسے مہ ور، من نہ وراں“ شیرجان ءِ گالوار جہل ات۔

”تو پورگوں گلی مسکرا کنت“ سیٹوک ءِ گشت۔

”من تئی دل ءِ ہٹکاں نہ زیریاں بورگوں“ گلی ءِ کے پچکند ات ءِ

سیٹوک ءِ نیمگ ءِ چار ات ءِ گشت۔

”شریں! گڈا منی مات ءِ ہیال ءِ بدارگوں“ شیرجان ءِ پہ گل

دڑا ینت۔

”دجیم بی۔ تئی مات منیت“ گلی ءِ گشت ءِ پدا ٹٹ لوگ ءِ

دروازگ ءِ دپ ءِ نشت۔۔۔ ءِ سیٹوک ءِ بوتل ءِ دپ پچ کنت۔

”شیرجان، او شیرجان، منی چک! نی و نیر وچ انت مرچی زاناں

کار ءِ نہ روئے۔ من ترا مندا م گشتگ کہ شپ ءِ دیریاں مہ نند۔ دوشی دان

شپ ءِ نیم ءِ شے گپ ءِ کند گانی تو ار پیگ۔ ہمیشکہ نی چم چہ واب ءِ پچ نہ

بنت“ سہب ءِ ہشت ءِ نیم ءِ مات شیرجان ءِ ناولگا ات۔ بے شیر پادا یگ ءِ

ڈول ءِ نہ ات۔ پہ واری ءِ عزابی یے آمات ءِ پادکت ءِ نادینت گوں

پادا یگ ءِ شیرجان ءِ وتی دوئیں دست پیشانینگ ءِ کت ءِ داشت۔ آئی ءِ سر

بے کساس درد ءِ ات۔

”سیٹوک پادا تلگ؟“ شیرجان ءِ پہ واہیں دے گشت آئی ءِ چم

انگہ تڑ اتنت۔

”گجا پادا تلگ۔ آ انت واب انت بلے آئی ء و کار ء دھنڈا یے
نیست“ مات ء سیٹوک ء نیمگ ء چار ت ء گشت کہ کا پر ء چیر ء کبلے سردال
پا پرئی داتگ ات ء و ش واب ات۔

اے روج ء رند، نی سیٹوک ء شراب ورگ ء جاگہ شیر جان ء لوگ
بیت۔۔۔ ء ہر وھد یکہ آھاں شرب وارت گڈا آ شپ ء سیٹوک وتی
لوگ ء نہ شت ء ہمید ء و پت۔

”منی چک سیٹوک تئی سنگت انت“ یکرو پے شیر جان ء مات ء
گشت“ من نہ گشاں سنگت مدار بلے سنگت ء اے ڈول ء لوگ ء جاگہ
مدے۔ لوگ ء بیار بلے پہ حد ء کس اس، من اشکنز گایاں دنیا مارا ہراب گشا
انت۔ دنیا ء ہیال دارگ لوٹیت“

اماں! سیٹوک منی سنگت نہ انت منی برات انت عبدل ء صمد ء
ڈولیس براتے۔ پہ من آئی ء مند ام براتی ڈک گپنگ۔ پمن ہر وھد ء، ء پہ
ہر کار ء اوشتا تک۔ شپ، روج وھد ء بے وھد۔۔۔۔۔“

”منی چک! من اے گپ ء نہ گشاں کہ آئی ء پہ تو براتی ڈک نہ
گپنگ بلے من گشاں دنیا۔۔۔۔۔“

”چے گشیت دنیا؟؟؟“ شیر جان ء مات ء گپ پر وشت ء پہ ترند
گشت“ یکے اگاں دنیا ء بچار ایت گڈا کس کسی لوگ ء دپ ء مہ
روت۔۔۔۔۔ زاناں براتی، مہر ء مردم گری نیست۔۔۔۔۔ جواب انت دنیا ء،

ہرچی گشیت، بگشیت۔۔۔ سیٹوک کنیت منی لوگ ء، پداہرچی کہ آئی ءدپ
ءدرآ تک گوں دپ ءپڑ ءگشاں بیت ءڈن ءدرآ تک۔

”وہدے بریگاہ ء کائے پمن سیرے کٹکلیں امب بیارگوں“
سیٹوک ءشیرجان پرپٹ ءسوار بیگ ءاتنت تہ گلی ءچہ پشت ءتوار جنان ء
گشت۔

”کٹکلیں امب؟؟ کٹکلیں امب ءچے کنے؟“ شیرجان ءپہ ہیرانی
گشت۔

ترا دگہ بخت ء کار نیست تو بس بیارگوں۔۔۔ منی دل لوٹیت“
گلی ءگالوار ءکے لچ ہوارآت۔

”شتریں، اگاں بیھال نہ بیتاں“ شیرجان ءھنیال کنان ء
دراینت۔

”من زاناں اے بیھالی تئی ناموبیت۔۔۔ اے! من تراگشاں تو
بیارگوں تو بیھال نبے ناں؟“ گلی ءدیم گوں سیٹوک ءگٹ ءگشت۔

”بے میارے، من وتا بیھال کنان بلے تئی کٹکلیں امباں بیھال
نباں“ سیٹوک ءلبز ”کٹکلیں امباں“ کے زور پردات ءگشت۔

گلی ءنچرگان ات آئی ءتروچہ گل ءپاداں چست ات۔ ماہ ء
روچ ڈوت گوزان اتاں ءنی گلی ءنوہمی ماہ روگ ءات۔ ثروء آپہ نندگ

غ پاداگ ء ہم دل نہ بیت۔ شپ غ روج آئی ء سر جاھے سر ء چیر ء ات غ
 و پتت۔ انا گاہ یک سہے ہال شنگ بیت کہ دوشی گھی چک مات چنگ ء چک
 نی بچک ایت۔

اید کہ روج ء ز م ب، ز م ب ء بازار ء جنین آئی ء چارگ ء مبارکی ء
 پیداگ ایتنت۔

”ماشا اللہ! ہللیں چک ایت۔ بلے زاناں ولجہ ہدا ء گوار ء پونز ء دگ
 ڈیزن (ڈیزائن) نہ بیگ کہ سیٹوک ء کڑیں پونز ء پوٹوئی کش اتگ ء تنگ
 ء دیم ء لچینگ“ یک شیطانیں جنینے ء تنک ء چارگ ء تنگ جنگ ء رندگوں
 دپ ء پز ء گشت۔۔۔۔۔ ء نشتگیں جنینانی تہا کہ کائے چست بیت۔
 شیرجان لوگ ء دپ ء کاپر ء چیر ء نشتگ ات اے کہ گاہ ء گپ
 آئی ء شری ء اشکت انت۔

دومی روج ء وھدے سیٹوک، شیرجان ء لوگ ء اتک تہ شیرجان
 ء مات ء گشت آسہب نی مہلہ کار ء شنگ۔
 ”ہاں اڑے! مرچی لکتے؟“ سیٹوک گوں پرپٹ ء بند کنگ ء
 درآینت کہ پہ لوگ ء برگ ء آئی ء رند ء اتلگ ات۔
 ”من وتی موٹر سائیکل مرچی اڑکتگ نی پہ لوگ ء برگ ء آرگ ء
 منی رند ء میا“ شیرجان ء نلکیگیں ڈولے گشت ء آئی ء چم سیٹوک ء پونز ء
 سکت ایتنت!!!

ہزار کلدار

جمبر گوں وتی گزے گا پاں زمین ء لرزینگ ء ات انت ء بلوالالی
 اشتاپ اشتاپ ء وتی کرگین ء دیم ء کپتگیں لوہیگ ء ہیراناں چنگ ء ات
 ء نرنڈگ ء ات کہ ہڈا گرک کنات۔ اے ملک ء سروک ء واجہاں کہ مارا
 پرے رسوائی ء رسیٹنگ اش۔ آئی ء دوہیں دست برزء کت انت۔ چہ ہڈا
 ء دست بندی کت ء دعا لوٹت۔ یا ہڈا تووت شرترزانے منابید کرگین ء
 دگہ ہج نیست ء تنی اے رحمتیں جمبر ء گوات ء ہور ء بہ کپیت اشی ء بندوک
 نیست ء منازر ء ہم واک نیست۔ منی نماسگ میران کسان انت ء ہج کت
 نہ کنت۔ تووت رحم بکن پہ من۔ بلوالالی دعا ء لوٹگ ء ات کہ ہمے دمان ء
 ترمپ آں وتی سریلہ دات ء یک شریں رگامے رتک۔ بلے جمبر ء گوات پہ
 وڑے جنگ ء اتنت ء گروک ہنچو شہم کنگ ء ات۔ گشے ہمے دمان ء
 دراہیں ساہ داراں پیلو شیت۔ ہمے میان ء کرگین ء پشت ء یکے ء ترند ء
 بلوالالی توارجت۔ بلوالالی ہیران ات کہ اے ہور ء جمبری ء کئے انت کہ پہ

من کارے کپنگ۔ بلوالی ء تو ارانی پسودات ء گشت بیات لوگ ء رگوا
سے مردین گوں یک جنین آدمے ء لوگ ء پترتنت بلوالی ء اے واجکار
ہجہ آورت انت۔ بلے ہمے بی بی ءے ہجہ نیا ورت۔ بلوالی ء گشت
دما نے مھتل بہ بخت من بینوک یے پیچ کناں داں شے گد ء پیچ سل مہ
بنت۔ ہمے بی بی ء درائینت۔ ناں منی مات۔ مے گد ء پیچ چہ تی گد ء
پچاں شرتر نہ انت۔ بلوالی ء گشت شرگڈ اشاوتی مستروت ات۔ ننگ ء
جوڈی ء رند چہ ہمے مردماں یکے ء درائینت۔ بلو تو اے بی بی ء ہجہ کارے
بلوالی ء پسودات۔ اناں من ءے ہجہ نیاراں ء منی جم ہم نرور انت۔ یکے ء
درائینت بلو اے بی بی ڈرگل انت۔ میردین محمد ء لوگ بانک انت۔ اے
رندی ما بانک ء بازمنت کپنگ کہ آیوکیں گچینکاریاں بہر بزیریت۔
پرچا کہ مانوں چہ میردینار ء برکت ء دم برتگ ء ماء شادراہ آہانی کار ء
کار پداں شر سر پدیں۔ ہمک رند ء ما گچین ءے کنیں گڑا ہانی ء کنت وتی
دل..... تو وت دینار ء برکت ء شرزانے کہ چوں کنگ ء انت ء تو وت پچار
مرچی ہمے درہینانی شمی ء مے چا گرد کجام ہال ء سر انت۔ تی لوگ ولبہ ء
تنگہیں پنج مراد ہمے شتمیں ہیروین ء وتی ہرجان جت انت۔ اے نشہ ء
سلکاری دراہ ہمے واجہانی نزیکتریں سیاد ء وارثاں آورتگ ء بھا کنگ ء
انت ء میردینار ء میر برکت سرکار ء وزیر بوتگ انت۔ ہمیشکہ کس ءے
جست کت نہ کنت۔ بلے نوں مادراہیں مردماں نشنگ ء فیصلہ کنگ کہ نوں ما

اے رندی بی بی دُرگل ء کچین کنیں۔ چیا کہ بی بی درگل وت جنیں آدے
 وت مات ء وت گوہارے چاگرد ء شے جنینانی درواں شرتر ماریت ء
 زانت۔ بلولالی ء مزنیں پگر ء ہیالے ء پد در اہینت شماراست گشتے ولجہ
 بلے نون شامہم بچارت کہ منی جند ء اے نماسگ منی مال ء مڈی انت ء ہمے
 کرگین انت کہ مادوہیں اد ء وتی ارواہ ء ساساریں ء اے ہور ء جمبری ء شامہ
 وت گندگ ء ات کہ چوں رتچک ء انت۔ بلولالی ء انگت وتی گپ سرجم
 نہ تنگ ات کہ حامد ء ہزار کلد ار بلو ء دات کہ بزیراے ہزاریں کلداراں
 وتی کرگین ء چن ء ڈب۔ بلولالی ء ہزاریں کلد ار دست گپت انت ء
 گشت من پہ وت ہج نہ لوٹاں منی لوٹ ایش انت بی بی وھدے تو گچین
 بے۔ گڑاھد ء بچار ہمے نشہ ء سلکاریانی گر ء دار ء بکن ات۔ چوش مہ بیت
 دگہ مات ء دگہ زال ء دگہ گوہارے ہمے نشہ ء سبب ء بزرگ بہ بیت۔ بی بی
 دُرگل ء گشت۔ بلو تو ہج پریشان مہی۔ من اگاں کچین بیتاں گڑاھمے نشہ ء
 سلکاریانی پپاریاں ہج پشت نہ گیجاں ء من ء منی ہمکاراں فیصلہ تنگ کہ نون
 ماوتی راج ء چہ اے مشکل ء رکینیں۔ بلے ہنچو کہ شامارا ووت بدی ات ء
 سوہیں بکن ات۔ بلولالی ء پہ واہگ گشت۔ بی بی منی ووت گڑا تنگ انت
 ء وتی کش ء گور ء مردماں ہم سکین دیاں۔

وھدے گچینکاری بیت انت۔ بی بی سوہیں بیت ء وزیر جوڈ
 بیت۔ بلے نشہ ء سلکاری ہج کم نہ بیت انت بلکیں روچ پہ روچ گیش بیت

انت وتی وزیری ء میان ء یک روچے بی بی درگل گوں وتی سرکاری وا کدار
 ء نزیکتیں مردماں بلولالی ء ہلک ء تر ء تاب ء اتلگ ات بلے مرچی
 شان ءے مزن ات۔ ہلک ء دراہیں مردم وتی پریات ء برگ ء آئی
 گپانی گوشدارگ ء شت انت۔ دراہ آئی چاگرد ء اوشتات انت ء ہر کیے ء
 وتی لاچاری گشت۔ ہمیشانی ہوری ء بلولالی ہم گون ات۔ آئی وتی وار
 راست کت ء وتی بیٹروکیں نماسگ کہ ۱۶ سال ء توک ء ات۔ دست ء
 گپت ء وتا پہ بی بی درگل ء رینت ء بی بی درگل ء دست ءے گپت ء گشت
 ءے بی بی واجکار حامد ء بکش کہ وتی سنگت ء ہمراہ حاصل ء بوگشیت منا پہ منی
 نماسگ ء ہاترا پڈی یے ہیرؤین دنت۔ اگاں منی نماسگ ء ہیرؤین مہ
 رسیت۔ گڑا مریت۔ بی بی درگل ء ہوش شت ء مہلوک ء توک ء پہ زہر ء
 زہر دیم ءے گوں حامد ء نیمگ ء کت ء گشت ءے۔ شوم من ترانہ گشتگ کہ
 چوشیں مردم کار مہ بند کہ تی نام ء ہمک جا گہا پد رکنت بلے تو ء کہ سر پد نہ
 بے۔ نوں تو گوں وتی شومی ء منا ہم پدر کناہینت۔ ہمے دمان ء بلولالی ء
 نماسگ زمین ء کپت ء مردم پررتک انت۔ بلے آئی ء ساہ داتگ ات۔ گڑا
 بی بی درگل ء ہزار کلدار کش ات ء دات ء گشت ءے۔ بروات ایشی ء کپن
 ء کسارت بکن ات۔ بلولالی گوں اریکیں چماں بی بی درگل ء پاچیر وگاڈی
 ء چارگ ء ات کہ دنزانی توک ء گار بیت۔

ننگ

سے غ چار ماہ پیٹگ ات کہ سلیم غ حکیم سنگت اتنت چوناہیگ ء
 دوئیں یکیں میٹگ ء نندوک غ دو بینانی لوگ ہم چہ یکے غ دو میگ ء سک گستا
 غ دیر نہ اتنت۔ حکیم میٹگ ء مڈل اسکول ء یک ماسٹرے، ماسٹر رحیم بخش ء
 چک ات غ سلیم میٹگ ء کماش غ مسٹر میرداد کریم ء لاڈو کیں بچ ات۔
 حکیم چہ سلیم ء سنگتی ء سک گل ات پرچیکہ آہر جاگہ کہ شت انت
 ہر کس ء سلیم ء ہمراہی ء حکیم ء ہم عزت غ احترام گت کہ آئی ء ہمراہ غ
 سنگت ات ”دوست مناد دوست ء دوستی ء دوست انت“..... بلے حکیم
 ء پت ماسٹر رحیم بخش چرے سنگتی ء ہج وش نہ ات آ سلیم غ حکیم ء چرے
 انا گتیں سنگتی ء پگر مندی ء ہمراہی ء مندام یک ترس یے ء آ ماچ ات۔
 ماسٹر رحیم بخش ء بس دو چک اتنت مستریں حکیم ات کہ پست،

ہست غ یک سال ء میان ء ات غ چہ آئی ء کس اس سالی غ نیم کستر، آئی ء
 گہار مہر جان ات کہ جوان ء تو ام ات ماسٹر رحیم بخش ء ماں وتی لوگ ء سلیم
 ء چو وھد غ بے وھد یں روغ آہج دوست نہ بیت بلے آئی ء ہج وڑ ء سلیم
 گشت نہ گت۔

”سلیم مزینں مردم نی چک ایت غ آئی ء سٹ غ شہار ہم مزین
 انت۔ آگاں ہروڑین سل غ ہراہیں کارے بکنت پرواہ نیست پرچیکہ آئی
 ء کسانی ء شیطانی ء نام دیگ بنت، آئی ء دیم ء کس ہج نہ گشیت کہ ہر کس ء
 ٹرس ایت بلے میتگ غ میتگ ء چہ ڈن، کش غ گور ء مردم آئی ء کار غ کرداں
 شر گشگ ء نہ انت ہمیشکہ تراگشاں کہ سلیم ء سنگتی ء یلہ دے..... پدا تو وت
 پگر بکن کہ آئی ء تئی سنگتی ء چے ہاجت انت؟ چوناہیگ ء مرچی بے
 ملسد یں سنگتی ء دور شنگ؟“ داں سلیم غ حکیم ء سنگتی ہج پتگ ات ماسٹر رحیم
 بخش ء مند ام گوں ہمے رنگیں گیاں حکیم سر پد کنگ ء جہد کت..... بلے حکیم ء
 پت ء گپ مند ام اے گوش ء اشکت غ آ گوش ء در کت انت۔

”دشتمیں چار کتاب، تو مارا زندگ ء در گور کت“ یکر وچے ماسٹر
 رحیم بخش چہ ڈن ء پیداگ ات غ لوگ ء تہو گانی دپ ء رس ات تہ انا گاہ وتی
 لوگیگ ء گالوار آئی ء گوشاں کپت آئی ء وتی پادا شت انت غ گوشدارگ ء
 لکت..... ”تو پرچہ ہما پیداگ بیگ ء روچ ء نہ مرتے..... اے کار ء کنگ ء
 پیس ترا وتی پیریں پت ء عزت ء ہیال ہم نیا تک“ کے بے تواری ء رند

دزائینت ۽ ”بلے ہمارو چچی کہ اللہ داد ۽ وتی چک ۽ تہر آؤ رنگ ات من
 کشت بزیرے۔ تئی پت ۽ نمون ات کہ اللہ داد ۽ بچک لوفرے ۽ کر دئی شر نہ
 انت..... شریں نی بکیش کہ کئے انت کہ تئی دیم نی ساہ کت؟؟“ مات
 ۽ ہر چند کہ جست کت بلے مہر جان ابید خلک، خلک گریوگ ۽ دگہ جج
 وڑیں پتو ندات۔

”ہنچو کہ منا ترس ات ہنچو بیت“ ماسٹر رحیم بخش ۽ ماں دل ۽ کشت ۽
 بیروکت۔ کشت کا پر ۽ چیر ۽ تھت ۽ سر ادراج گپت ۽ جم نی کا پر ۽ تیر ۽ سکت
 انت ”اے خدا! منی میا رچی ات؟؟“ آماں دل ۽ گشگ ۽ ات ”اے
 ہم پہ غریبیں بندو ۽ تئی چکاس ایت؟..... یا منی تقدیر توہمے وڑ ۽ نوشتہ کتگ؟
 اے اگاں چکاس ایت گڈا وتی دگہ بندویے ۽ پنچشیں چکاس مگر،..... ۽
 اگاں تقدیر ایت گڈا چہ من رند پنچشیں تقدیر ہم نوشتہ مکن مے غریبانی گور ۽
 بس.....“

”ماسٹر تو کدی اتلگے؟“ وتی لوگیگ ۽ گالوار ۽ چکرھینت۔
 ”من ہمیش انت راہایاں“ آئی ۽ وتی لوگیگ ۽ نیمگ ۽
 نچارات ۽ کشت۔

”مرچی تئی چھٹی ۽ روج ات تو گڈا مچ یے دار چت ۽
 بیاؤرتینگوں۔ لوگ ۽ شاہے دار نہ کچنگ مرچی من نارشت پہ پڈ گراستگ
 انت۔ حکیم ۽ حال تو وت سھیگ یے آج کاریگی نہ انت“ آئی ۽ لوگیگ ۽

یکر چاگشت۔

”سہب ء منا کار بیتگ۔ بریگاہ ء رواں“ ماسٹر ء انگہ وتی لوکیگ ء

نیمگ ء چارات نہ کت۔

”دنگن آں ہمید ء کا پر ء چیر ء بیاراں۔ اگاں لوگ ء ورے؟“

لوکیگ ء ماسٹر بخت کت۔

”من نگن وارنگ“ ماسٹر ء درآینت آئی ء نگن نوارنگ ات بلے

ھیال نی کت کہ اگاں بگشاں منی دل نہ کش ایت تہ ذال مزنیں بخت ء

پُر سے کنت۔ دل پر چہ نہ کش ایت؟ چیانہ ورے؟ دپارے ویا ر؟..... ء

اے سہت ء ماسٹر ء انچو بخت ء پسو دیگ تہمبل نہ بیت۔

”راھے درگیج؟“ شپ ء وهدے ماسٹر ء ذال یکجا وپتگ اتنت تہ

انا گاہ ماسٹر ء درآینت۔

”راھے درگیج؟؟ چونیں راھے؟“ ذال ء پہ حیرانی گشت۔

”ہنچیں راھے کہ مار بمریت غلٹ مہ پروشیت“ ماسٹر ء گالوار ء

پگر ہوار ات۔

”مار بمریت غلٹ مہ پروشیت؟؟ تو چونیں گپ جنگ ء یے تی

گپاں منی سر پر بیگ ء نہ انت“ ذال ء انگہ حیرانی درشان کت بلے نی

آئی ء کے مرت۔

”من مہرجان ء بارو ء گشگ ء یاں تی نیمرو چکیں دراہیں گپ

من اشلگ أنت“ ماسٹرء گشت۔

”ہو! اے شتمیں چار موٹا ء وتی دست غ دیم سیاہ کنگ أنت“

زال ء ماسٹر گلا یش گت ء گر یوگ ء لگت۔

”اے ہبر ء دیر انت؟“ ماسٹر ء آچہ وت گشیت غ جت گت۔

”کس اس سبھی ماہ انتے..... بلے شعم نہ گشیت کہ کنگ انت؟“

گوں سر یگ ء ارساں پہک کنان ء پہ گر یوگ زال ء گشت۔

”سلیم یگ انت“ ماسٹر ء درا جیں گینے کش ات کہ چہ بے وسیں

زہر ء حسد ء سر ریچ ات..... غ زال ء بس ماسٹر ء نیمگ ء چارات غ ہج نہ

گشت۔ پر چیکہ آئی ء وتی گیشتر یں گمان ہمیش ات۔

”مئے دست سلیم ء ونرس ایت بلے وتی چک ء رسیت“ ماسٹر ء پگر

مندیں گالوارے ء گوں گشت۔

”چچوں؟ دست چک ء.....؟ کش ءئے زال ء پہ شک ماسٹر ء

نیمگ ء چارات۔

”ہو!..... مرچی من جہنیں روچ ء پگر جگ دگہ ہج راہ نیست“

ماسٹر ء گالوارے گر یوگ ء دروشم ہوار ات۔

”انآں، بابی! مئے چک وت اتنگ غ دودانگ انت یکے دست

وت کش ءئے؟“ زال گر یوگ ء لگت۔

”گڈا چون ئی کنے؟ بلے کیہر ء پیداگ کنت؟“

ماسٹر؎ گالوار کے ترند بیت۔

”چک ؎ دور دیانیاں“ ذال ؎ پہ گریوگ گشت۔

”ڈاکٹرے ؎ پیشدارے یا بلکے پر مائے؟ داں پتے ہمے گپے ؎

کیشر پاشک ؎ تالان کن اُنت“

”زاناں کش ؎ گڈا گپ پاشک نہ بیت؟“

”اِتاں، شپ ؎ بوٹ کش نی دئیں سہب ؎ کشیں دوشی دروے ؎

کچگ ؎ مرنگ“

”گڈا پیرا منابکش من ترا چش کشگ یے نیلاں“ ذال پدا

گریوگ ؎ لگت ہمے سہت ؎ حکیم ؎ پڑ پٹ ؎ تو ارا تک کہ چہ ڈن ؎ پیداگ

اُت..... ماسٹر ؎ وتی دیم ترینت ؎ پشت گوں ذال ؎ گت ؎ گشت ”نی

یو پس۔“

”انہی شام ؎ نارشت ؎ مہر جان ؎ بوٹ کش مان کن ؎ بدے۔

اگاں ناں، گڈا انہی من بوٹ کش وراں..... مرچی ترا چک یا مرد، یکے

گچین کنگی اُنت“ داں ہتگے ؎ ماسٹر ؎ ذال ؎ میان ؎ دپ جنگ ؎ پد، یک

بیگاھے انا گاہ ماسٹر ؎ چہ کیسنگ ؎ بوٹ کش ؎ ڈبی یے کش اُت ؎ ذال ؎ دیم

ء ایرکت ؎ گشت..... ؎ ذال ؎ گوں حیرانیں چماں برے ماسٹر ؎ برے

بوٹ کش ؎ ڈبی چارت۔

”منی دست ؎ دل نہ گرا اُنت کہ مہر جان ؎ دست وت بوٹ کش

بدیان غنکشاں۔ اے تو غاے بوٹ کش ءِ ڈبی وت اش نارشتاں ماں کن
 شام ءِ چہ کے پیسر ذال ءِ پہ گریوگ بوٹ کش ءِ ڈبی ماسٹر ءِ دیم ءِ ایرکت۔
 ”مہر جان! اے جگ ءِ بریر، بروچہ مشک ءِ آپ ءِ پرکن غ بیار“
 وھدے ذال ءِ نارشت کشینت انت تہ ماسٹر ءِ کش ءِ ایریں جگ چست
 کت غ مہر جان ءِ شہاران ءِ درآینت ءِ۔

”لبا! اے جگ من ہنی چہ آپ ءِ مہ کنگ ات آورنگ ات؟“
 مہر جان ءِ حیرانیں وڑے گشت۔

”منی چک! جگ ءِ منی دست لگت آپ رتک انت“ ماسٹر ءِ آپ
 پہ زانت ریتنگ انت..... غ مہر جان ءِ ہج نہ گشت۔ جگ زرت غ
 پادا تک پہ کا پر ءِ گشت۔ ہمے سہت ءِ ماسٹر ءِ بوٹ کش ءِ ڈبی چہ کیسنگ ءِ
 درکت غ پہ اشتاپ چکے بوٹ کش مہر جان ءِ کاشی یے نارشتان مان رتک غ
 پداگوں ہنسگ ءِ گشاد گشاد ءِ سرغ چیرنی کت انت۔ آئی ءِ ذال آئی ءِ
 روک روک ءِ پہ اہجکھی چارگ ءِ ات۔

مہر جان ءِ اولی دپار چست کنگ ءِ گوں مات ءِ ارساں دوزرکت۔
 آگشادی پادا تک غ ڈن ءِ درآ تک۔ دو، سے دپار ءِ ورگ ءِ رند مہر جان ءِ
 کے دست داشت انت غ دگہ وڑے بیت بلے آپدا ورگ ءِ لگت۔ ماسٹر آئی ءِ
 گور ءِ نٹنگ ات غ جتا ورگ ءِ ات ماسٹر ءِ دل ورگ ءِ ہج نیاہگ ءِ ات
 بلے پہ زور ورگ ءِ ات۔

مہرجان ء نگن وارت ء پہ دست شودگ ء پادا تک کہ انا گاہ آئی ء
 دل ہراب بیت آ پدا نشت ء ہوکارگ ء لگت سے ء چار رند ء آئی ء
 ہوکارت بلے آئی ء نہ شانت۔ پداشت دست نی ششت ء اتک۔ پہ آپ
 ورگ ء آئی ء گلاس چست کت کہ پدا آئی ء دل چست بیت آ پدا
 ہوکارگ ء لگت پنچ ء شش رند ہوکارگ ء پدا آ کپت ء سپٹکی جنگ ء لگت ہمے
 سہت ء آئی ء مات لوگ ء پترت گوں پترگ ء آئی ء چیولگے جت بلے
 ماسٹر ء ہمے دمان ء آئی ء دپ داشت ء گریوگ ء نہ اشنت۔ کے سپٹکی
 جنگ ء پد مہرجان ء دست ء پاد تچک بیت انت ء آئی ء دپ ء گے ء
 سرکت۔ ماسٹر ء آچست کت ء تھت ء سراو اپنت ء چادرے سرداں پاد
 پرئی دات ء گشتے ”منی چک! منا پہل کن“..... ء پدا ماسٹر ء برز ء چارات
 ء زہر ء زہر گشت ”ء تو ہم منا اے خون ء جت ء مکن“۔
 مہلر نیں بانگواہ ء ہمساہگ ماسٹر ء لوگ ء دپ ء مچ اتنت ء
 مہرجان ء مات بیچی گریوگ ء چیولگ ء ات۔

”دوشی انا گاہ مہرجان دردے ء کپنگ ء ہنی سہتے پیرساہ نی
 داتگ“ ماسٹر ء ہمے گپ ء ہمساہگانی حیرانی دیرکت۔

”مرچاں من تئی سنگت ولبہ سلیم ء تئی ہمراہی ء نہ گنداں“
 میکروچے پت ء حکیم چوتون ء وڑ ء جت کت۔

”ابا، تو راست گشت، آئی ء منی سنگتی ء چے حاجت مرچاں منا
گندیت راہ ء تاب کنت۔ نزانان پرچہ؟“ حکیم ء سر جہل ات ء پگر ء
ہمراہی ء گالوار ء پشلی ہوار ات ”آئی ء مکسد ما برت ء کل کت؟؟“ حکیم
ء ماں دل ء گشت ء پگر ء لگت انا گاہ گشے زمین آئی ء دیم ء چگرگ ء لگت
آئی ء چم چست کت انت پت ء نیمگ ء چارات۔ پت کے دیر گوں
لگتیں گاماں ڈگارانی نیمگ ء روگ ء ات۔ حکیم گشے چار کس ء چست کت
آتچک ء مات ء گور ء نشت۔

”اماں! مہر جاں چتور مرتگ؟؟“ گوں رسگ ء آئی ء مات
جست کت۔

”چتور مرتگ؟..... درو ء گپنگ“ مات ء گشت بلے مات ء دیت
کہ حکیم سہر تر اتگ ء درہگ ء انت۔
”راست بکش تو دروگ بندگ ء ئے، حکیم ء مات ء کوپگاں گپت
ژانہلینگ ء لگت۔

”ہو! من دروگ بنداں آ درو ء نہ گپنگ من بوٹ کش دا تگ
پرچیکہ تئی سنگت ء وتی دیم پریں گتگ“ مات گریوگ ء لگت ء حکیم ء ہیچ نہ
گشت ء پادا تک درا تک۔

شپ ء وتی سخمی پاس سرجم کتگ ات ء مزماں، مزماں وتی پتر ء
پچان ات بلے حکیم ء چماں واب بیگواہ ات آ کیچی پگر ء ات۔ آھیال

کنگ ء ات کہ سلیم ء چے وڑغ چونیں بیرے بگراں۔ انا گاہ آئی ء سکینہ ء
ھیال اتک سکینہ، سلیم ء کستریں گہار ات کہ چہ آئی ء دو، سے سال کستر
ات کس اس ہودہ، نوزدہ سال ء میان ء ات غ دنیگہ جنین چک ات .....
سکینہ ء ہیال ایگ ء پد، آڑوت شہر بانو ء ترانگ کپت۔ شہر بانو، میتگ ء نیم
عمریں جنینے ات کہ پہ گپ ء برغ آ ر غ دلاری ء نامکپتگ ات۔

”ترا مرچی انگو گجام گوات ء لیٹ داتگ؟“ ایدگہ سہب
ء۔ وھدے حکیم تچک ء شہر بانو ء لوگ ء نشت تہ آئی ء پہ کندگ
دڑا ینت ..... چرے روج ء رند حکیم ء مند ام شہر بانو ء لوگ ء روغ آ کت دیر
نہ گوست آئی ء وتا گوں شہر بانو ء ہورغ تہورگت۔

”من جنیکے ء سراعاشق آں“ یکروچے گپ، گپ ء میان ء انا گاہ
حکیم ء دڑا ینت۔

”کئے انت؟“ شہر بانو ء حکیم ء روغ آ پیرا مار اتگ ات ہمیشکہ
ہج حیران نہ بیت غ چست ء جنیک ء نام نی جست کت۔

”من ہنچو نام ء گراں اگاں تو وعدہ کنے کہ پتمن ٹہین ءے“ حکیم
ء گالوار ء کے لچ ہوار ات۔

”تو نام ء بگر ٹہینگ نی دیر نہ بیت آمنی سر ء انت“
شہر بانو ء پہ پھر دڑا ینت بلے وھدے حکیم ء جنیک ء نام گپت شہر
بانو چہ وتی جاگہ ء سٹ ات۔

”کجام سیکنہ؟؟“ ایدیم غؤ آدیم ء چارگ ء رند شہر بانو ء وتی دپ
حکیم ء نزیک ء آؤرت غؤ گشت۔

”مئے بازار ء، سیکنہ و بس یکے“ حکیم ء درآینت۔

”تئی دل ء دیر دؤر کتگ ورناہ..... منا ترس ایت“

شہر بانو ء درآینت۔

کے منت غؤ زاری ء شہر بانو ء نہ منگ ء پد، وهدے حکیم ء پیست
ہزار کلدار ء دیگ ء نام گپت تہ شہر بانو یکبر ء پگرے ء کپت۔

”دور وچ رند من ترا جو ابے دیاں“ شہر بانو ء کے بے ترک ء

تواری ء پد درآینت۔

حکیم ء پاداگ ء روگ ء رند، شہر بانو ء ہر ڈول ء کہ پگر جت
آئی ء جان ء پٹ پادا تک انت بلے گڈ سراز رانی بازی ء آئی ء خرس چیر
ترینت غؤ آئی ء سیکنہ ء ٹہینگ ء سوڑگ کت۔ آئی ء پگر جت ثری ہرچی

بیت بہ بیت۔

”سیکنہ ء من پتو ٹہیناں بلے پہ شرتے“ دور وچ رند، شہر بانو گوں
حکیم ء گپ ء ات..... ”شرت ایش انت اگاں باند ء روچ شما پاشک بیٹے
یا گرگ بیٹے گڈ امنی نام ہچ وڑ ء در منیت پر چیکہ من زاناں گڑ اولجہ میر داد

کریم ہرگ ء منی سر ء توک ء ایر کنت غؤ پاد ء پنچ ء در کنت“۔

”اے روچ نیت تو دلجم ہی“ حکیم ء آ دلجمی دات۔ ایدگہ روچ ء

حکیم ءوتی پرپٹ ہرودہ ہزار ءبہاگت کہ چار ءنچ ماہ پیسرا آئی ءپت ء
 پست ہزار ءپہ قسط ڈرتگ ات ءماہے ہزار کلدار قسط دیگ ءات۔ حکیم ء
 دگہ دو ہزار کلدار چہ سنگتی ءگور ءوام ڈرت ءز زپست ہزار ءسرجم گت
 انت ءوتی گور ءا پر گت انت۔

یک بیگاہے حکیم وتی گداں اہستری دیگ ءات ءآئی ءمات
 آئی ءگور ءبے ترک ءتوار نشنگ ات کہ انا گاہ شہر بانو پترت کے انگو آنگو
 پوتاری ءپد آئی ءحکیم پہ وتی لوگ ءآگ ءا اشارہ کت ءپد ازوت
 پادا تک ءشت۔

”زرّاں بیار“ حکیم ءرسگ ءگوں گوں شہر بانو وتی دست آئی ء
 دیم ءثال کت ءگشت۔

”تو ٹہینگ؟؟“ حکیم ءگالوار ءگل ءہمراہی ءبے باوری ہوار
 ات۔

ٹہینگ ءگوازینگ انہی ترالوٹ اتگے بلے داں تو زرّاں منی
 دست ءندیے من تراوہد ءجاگہ ءنہ گشاگوں“ شہر بانو ءگشت۔

”شریں، من ہنی رواں زرّاں کاراں“ حکیم ءگشت ءپادا تک۔
 ”انہی سہت یازدہ ءآوتی پت ءبیٹھک ءتئی ودار ءانت“ وتی
 چچ ءکگلیں زرانی سرانزرے جنگ ءپد، شہر بانو ءپہ ٹہلے گشت۔
 ”شب ءیازدہ ءنچ منٹ کم ات۔ ماہ ءنوکی چہ رودرا تک ءوتی

سرکشنگ ات چہ سہری ء در اتلگ ات بلے ماہیکانی انگہ شری ء ماں زمین
 ء تالان نہ ات۔ حکیم پاداں گراں بیٹھک ء نرک ء رس ات۔ آیک
 اجیں نر سے ء آماج ات۔ آئی ء دل درھک درھک ء ات ء سرجمیں
 بالا درھک ء ات۔ آوہدے بیٹھک تہنگانی دپ ء رس ات تہ تہنگانی
 دپ ء آئی ء سیاہی یے نر راتک وھدے آھے سیاہی ء سک نرک ء رس
 ات۔ سیاہی مڑاں، مڑاں بیٹھک ء تہی نیمگ ء کنزاں بیت۔ حکیم
 تہنگانی دپ ء اتک اوشتات..... ”حکیم“ چہ توک ء چوہلوت ء وڑیں بلے
 بے کساں شرکنیں گالوارے آئی ء گوشاں کپت۔

”سیکنہ توئے؟“ حکیم ء گشت ء بیٹھک ء تہا پترت بیٹھک ء توک
 سک تہارات ہنچو تہار کہ چم پہ چم ء منیم نیا تک۔ یکے ء دو میگ ء سیاہی ابید
 دگہ ہنچ نر نیا تک ہھے تہاری ء میان ء داں ویراں آھاں گپ ء رپ جت
 پدا سیکنہ ء پدا باند ء شپ ء دراہی دات..... ء پدا بیٹھک مدام آھانی نند ء
 نیا ء جاگہ بیت۔ دو ماہ ہھے وڑ ء گوست۔

”حکیم! منی ہیال ء منا چک است“ یکروچے انا گاہ سیکنہ ء
 دڑا ینت کہ سک گمیگ ات۔

”اے تئی ہیال انت ترا چک نیست۔ پنش ترا کئے ء کشنگ؟“
 حکیم ء گالوارے بے پرواہی ہوار ات..... ”من و ہنچیں روج لوٹاں ترا چک
 بہ بیت“ پدا حکیم ماں وتی دل ء گشت۔

”انناں، حکیم! منی ہیال نہ انت منا چک اُست“ سکیئہ ء چو

گریوگ ء وژ ء گشت۔

”شریں، تو ہتگی، دہ روچ بچار۔ اگاں پکا انت گڈ اوڑے کنیں“

حکیم ء گالوارا نگہ بے پرواہ ات۔

چیزے روچ گوزگ ء رند، وھدے سکیئہ ء وتی لاپ پڑی ء ائیں

ہال حکیم دات گڈا اے روچ ء پد آئی ء بیٹھک ء روگ پہک یلہ دات۔

یکروچے سکیئہ شہر بانو ء گور ء اتک ء گشتے کہ حکیم ء بکش من انشی تئی ودار ء

یاں۔ الحم بیا۔ شہر بانو ء وھدے آئی ء پریشانی ء نگی دیست تہ آئی ء شری ء

زانت کہ کارہراب انت ہمیشکہ آئی ء گشے آس لگت آھے دمان ء حکیم ء

لوگ ء شت اے سہت ء حکیم ء ابید لوگ ء کس نیست ات۔

”تو وتی دیم سیاہ گت؟؟“ شہر بانو ء گالوارا چہ ترس ء سر رتچ ات۔

”تو مہ ترس تئی نام درنیت۔ من گوں تو زبان کتگ“ حکیم ء پہ چاڑ

گشت۔

”شریں، نی وڑے بکن ہنی دمانے پیسر بزرگ منی گور ء اتلگ

سک گمیگ انت..... انشی ترالوٹ اتگے۔ تو زاناں مرچاں آئی ء گور ء

روگ ء نہیے۔ تئی دل ہمچک ء سیر بیت؟“

”شریں، من انشی رواں“ حکیم ء کے پکر جنگ ء رند گشت۔

”حکیم! منا بچائیں، من برباد بیتاں“ حکیم ء رسگ ء گوں سکیئہ ء

آا مہازکت غگر یوگ ء لگت۔

”تو پگر مکن ڈاکٹرے منی سنگت انت۔ من آئی ء اے بابت ء
کشنگ بلے اے وھدی آئی ء گور ء چک دوردیگ ء گولی نیست۔ آئی ء
مناکشنگ من تربت ء رواں گڈا گولی کاراں گوں ”حکیم ء دروگ بست آئی
ء لوٹ ات پلے دگہ ماہے کپے بگوزیت داں پاشک بہ بیت۔

”بلے آ تربت ء کدی روت؟“ سیکنہ ء پہ بے صبری گشت۔

”بس ہمے ھتگے، دہ روج ء میان ء روت“

پداہمے ھتگ غدہ شت ماہے ء سر بیت ء حکیم بیگواہ ات..... سیکنہ
ء باز جھدکت، بلے حکیم ء دست ندات۔ داں یکر وچے سیکنہ ء مات ء سیکنہ
ء جاہ آ ورت ء اھوت ء جھت گت۔ بلے سیکنہ ء نمق ات۔ مات ء بازیں
زور پردیگ ء پد یکر وچے آ لاچار بیت غگوں مات ء من اتے ء حکیم ء نام
نی گت۔

مات ء زوت پلگے درگت۔ بلک ء ٹک غٹا کاں دگہ ماہے غ
پازدہ روج گوست گڈ سر ء بلک ء آئی ء چک دوردات۔ بلے اے
گپ ء لوگ ء مردم آں ابید، میتگ ء گیشتریں بہرے سھیک بیت غ
ہر گجا کہ دو جنین کشنگ ات گڈا آھانی گپانی سرھال ھمیش ات پہ
ھلوت غٹک سک۔

ہتگے پتگ ات کہ حکیم بیگواہ ات۔ پت ء کش ء گور ء در اہیں
 میگ ء بازاراں تر ات ء جست کت بلے کس ء حکیم ء گندگ ء گواہی
 اندات ..... یکر وچے میگ ء شپانک تچان ء ماسٹر ء گور ء اتک ء گشتے کہ
 حکیم کوہ ء پلان شپ ء تہا کپتگ۔

ماسٹرھے دمان ء ہما جاہ ء شت آئی ء دیست لہتے گراگ برز ء بال
 ء انت ء یک گو تو یے حکیم ء گور ء شتگ ء آئی ء جان ء گہنگیں گوشت ء
 چنڈگ ء ورگ ء انت۔ حکیم ء جان ء چار ء پنچ کار چئی ٹپ مان ات !!!

مہمان

شپ ۽ ہشت ۽ نیم ۽ منی ٹیلیفون ۽ رنگ ۽ تو ارگت ”ہیلو“ من
ریورچسٹ گت۔

”من تی لوگ ۽ دروازگ ۽ دپ ۽ اوشتا تگاں زوت کن درا“ واجہ
اہا عیل ممتاز ۽ گالوار منی گوشاں چت۔ آئی ۽ وتی گاڑی منی لوگ ۽ دپ ۽
اوشارینگ ات ۽ گوں موبائل فون ۽ گونمن گپ ۽ ات۔

”پیداگاں“ من ہمنچک گشت ۽ ٹیلیفون بندکت ۽ ڈن ۽ دراتکاں
کن وھدے ڈن ۽ دراتکاں تہ واجہ واحد بخش راہی گاڑی ۽ دیم ۽ سیٹ ۽
ننگ ات واجہ غلام یاسین ملا ۽ واجہ نصیر احمد علیم پشت ۽ سیٹ ۽ ننگ اتنت
من گاڑی ۽ پشت ۽ دروازگ پچ کت ۽ واجہ ملا ۽ علیم کش ۽ ننگاں ..... ۽
گاڑی راہ گیت۔

”تو مارا جست نہ کنے کہ ماٹجا روگ ءئیں“ منی لوگ ءدیم ء

تاب ”موڑ“ ءچہ پدوہدے دگ تچک بیت تہ واجہ ممتاز ءماں گاڈی ءدیم
ءشیشگ ءتہا منا چارات ءگشت۔

”منیھیال ءگاڈی ”عمر خیام“ ءروگ ءانت“ من وتی گردن
کے دراج کش ات ءدیم ءچاران ءگشت۔

”ناں، واجہ! تئیھیال ردانت ما عمر خیام ءروگ ءنہ انت۔ توپہ
عمر خیام ءمک مژدہ وارے“ واجہ ملاء ءگشت۔

”بلے وهد ہشت ءنیم انت پسر ءاے وهد عمر خیام ءچنگ.....
گندے واحد!“ من وتی دست ءگھریال ءوهد چارات ءوحد راہی وتی
شاهد کنگ ءجہدکت۔

”تئی گپ راست انت بلے مرچی مارا واجہ ممتاز دگہ جاھے برگ
ءانت“ واجہ راہی ءممتاز ءنیمگ ءچارات ءگشت ”گڈا مارا“ بستان ء
جگ وارین ایت“ من کے پگر جنگ ءرند درائینت۔

”زاناں ممتاز ابید بئیر ءشراب وارینگ ءمردم ہمراہ نہ کنت؟“
واجہ نصیر علیم ءدرائینت کہ دنیگہ بے ترک ءتوار شنگ ات۔

”اے وهد ءاناں“ من گشت..... ءگاڈی ءہم بستان ءدگ
چت۔ پنچ منٹ نہ گوست کہ گاڈی بستان ءدیم ءپار کنگ ءاوشتات۔

ہوئل ءپترگ ءگول ما تچک ء”بار“ ءشتین ءمنے ننگ ءہمراہی

ء کساں پست، پست ء یک سال ء یک شر رنگ ء ناژر کیں جنیکے کہ
چو کنش ء اسپت ات اتک ء مئے ٹیبل ء دیم ء اوشتات۔ آئی ء پشک
کوئڈان ء سرآت ہما جاگہ ء کہ لزگانی زندی بیج بیت ہنچو کہ آئی ء دیم
اسپت ات ہنچو آئی ء پاد (داں چم ء کارکت) اسپت اتنت۔

”برنگ، فایوجگ آف بئیر، پلیز“ ولبہ ممتاز ء آ چارات ء ماں
انگریزی زبان ء گشت۔

”ولبہ ذاکر ء کاگدے مارچ ء ”بلوچی“ ء ہمنی نام ء شنک چنگ“
جنیک ء روگ ء پد ولبہ ممتاز ء درائینت ”آئی ء سید داد“ ء بابت ء..... ء
پہن چیزے سوج نوشتہ کنگ بلے آئی ء منا ”بلوچی ادبی جہد کار“ ء جاگہ ء
”سید لہز انکی مجلس“ ء صدر نوشتہ کنگ.....“

”مبارک بہ بیت نی دو ادبی گلانی صدرئے“ ولبہ نصیر علیم ء آئی ء
گپ پروشت ء چست ء درائینت..... ”منیھیال ء آئی ء چشم پہ ردی
نوشتہ کنگ“ ولبہ ممتاز ء علیم ء نیمگ ء چارات ء گشت۔

”بلے ولبہ شونکار ء زاتنگ کہ تو ”سید لہز انکی مجلس“ ء کارمستر نہی
ہشیں ردیانی بابت ء بایدہ انت شونکار دلگوش بدنت۔ بایدہ ات ہمے کاگدے
گڈسرا ولبہ شونکار ء ماں وتی دلگوش ء دیم ء نوشتہ بکتیں کہ چشم پہ ردی نوشتہ
بیجگ“ ولبہ واحد راہی ء درائینت۔

”شونکار ء زاناںھیال نہ کنگ“ ولبہ ممتاز ء گشت ء ہمے سہت ء

جدیک ء پنچ جگ ء پنچ گلاس مئے ٹیبل ء سرائر کت پداہر کس گلاس ء چہ سہرائی
ء جگ ء بئیر مانر پچان ء یک یک ء مئے دیم ء ایر کنال بیت۔

”واجہ ممتاز! اشی ء اسپتیں پتلگیں پل ء ہماچی انت؟..... سہریں

دازک گون نیست؟ واجہ علیم ء گشت پرچیکہ آہمے اسپتیں پل ء سہریں

دازک، بئیر ء ہماہی ء سک باز وارت۔ آ کساس پنچ ء شش پلیٹ ایوک ء

وارت۔

”اے بزرگ انچو بجگ ء آ ورت نہ کنت تو کے دل ء بداراگان

نیا ورتے گڈامن گشانے“ ممتاز ء گشت۔

”بینسن اینڈ ہبجز است؟“ وھدے جدیک ء پل ء دارک مئے

دیما ایر کنت تہ واجہ ممتاز سگریٹ لوٹ ات۔

سوری بینسن اینڈ ہبجز نیست“ جدیک ء گشت۔

”دگہ کجام است؟“

”مارلبورو، روٹھمین، تھری فائیو، گولڈ لیف،.....“ ء جدیک ء دگہ

بازین سگریٹے ء نام بکر چا گت۔

”مارلبوروئے بیار“ ممتاز ء گشت۔

”اسپیت یا سہر؟“ جدیک ء جست کت۔

”اسپیت، تئی ڈولیں“ ممتاز ء چم آئی ء دیم ء سکت اتنت..... ء

جدیک ء کے چکنڈ ات ء گشت۔

اے پنچیں جگ ماوارتگ اتنت غو دگہ پنچ جگ لوٹائیتگ ات۔
 ”چہ شے سگریٹ آں دانگے من ژرت کناں؟“ انا گاہ مئے
 ڈرستانی چم مئے ٹیبل ۽ دیم ۽ اوشتا تگیں ماں اردوزبان ۽ گپ جنوکیں جنک
 ۽ سک بیت انت آئی ۽ وتی لنگ مئے ٹیبل ۽ سر ۽ سگریٹانی نیمگ ۽ شہار
 داتگ ات۔ بارگ بندیں جنیکے ات غمقیص ۽ شلووار آئی ۽ سک براہگ ۽
 اتنت۔

”دوبزیر“ کترھے ۽ حیرانی ۽ پد واجہ ممتاز ۽ گشت غو چہ وتی دیم ۽
 سگریٹ ۽ دانگے درکت غو یک دستے ۽ سگریٹ ۽ پھینک ۽ شہاران ات غو
 دوئی دست ۽ لائٹنی روک کت غو آئی ۽ دیم ۽ داشت۔

”من مندام سگریٹ نہ کشاں، بلے وھدے ببیر وراں گڈ امنی
 دل سگریٹ لوٹیت“ جنیک ۽ سگریٹ چہ ممتاز ۽ دست ۽ بن دات غو دیتان
 یلہ دیان ۽ گشتے غو پدا وتی ٹیبل ۽ نیمگ ۽ راہ گپت۔ مئے درستانی چم انگہ آئی
 ۽ سکت اتنت آشت وتی ٹیبل ۽ سر ۽ ایریں ببیری چست کت غو پدا مئے
 گور ۽ اتک..... ”من شے گور ۽ بے ننداں شما ڈسٹرب نہ بت“؟ آئی ۽
 واجہ راہی غو ممتاز ۽ ہا لیگیں کرشی ۽ نیمگ ۽ چارات غو گشت۔

”بے نند“ واجہ ممتاز ۽ پھ واہگ گشت..... غو پدا من دیست واجہ
 راہی غو ممتاز ۽ دست ہجیک ۽ ہمے ہا لیگیں کرشی ۽ شت انت۔ کے کش غو
 چیل ۽ رند کرشی واجہ ممتاز ۽ نیمگ ۽ کنزات ”بے نند“ ممتاز ۽ گالوار ۽ سوب

مندى دروشم ہوارات۔ جنیک همے کرشی ء سرائشت۔

”تو کجام بئیر ورے مادرستاں دیست آ ”فوسٹر“ ورگ ء انت

بلے پداہم واجہ ممتاز ء آئی ء بئیر ء نام جست گت۔

”منی بئیر ء مان“ آئی ء وتی بئیر چست گت کے ء کے ژانبلینگ

ء رند گشتے۔

”اِس کیوز می برنگ ون فوسٹر، پلیز“ ممتاز ء ہما گونڈ پشکلیں

جنیک توارجت۔

”بئیر ء ورگ نی وش انت“ واجہ راہی ء جنیک ء نیمگ ء دوزحمی

چار ات ء گوں جہلیں گالوارے گشت۔

”تو کجا کارائے؟“ واجہ ممتاز ء وتی دیم ء بئیر چست گت گٹے

گران ء پپہ نیم حمی راہی چار ات ء جنیک جست گت۔

”من ایئر انڈیا ء کار ء یاں ایئر ہوسٹسے یاں۔ مرچی مئے جہاز

کے فنی حرابی ء سؤب ء ہمد ء مہتل انت۔ باند ء دوازده نج ء اد ء بال کنت

ء لندن ء روت“ جنیک ء گپ گٹینت ء وتی دیم ء بئیر چست گت ء گٹے

گپت۔ واجہ ممتاز ء چم بچی آئی ء دیم ء سکت اتنت۔

”واجہ ممتاز! تئی گور ء عطا شاد ء ”روچ گر“ آست انت؟“ نصیر

علیم ء ممتاز ء دلگوش نگلینت۔

”ہو، منی گور ء آست انت..... بلے واجہ! تو پیسرا منی ”بلوچی

زبانِ عاقبتِ بیار۔ نی سالیءِ گیش انت تو برتگ“ واجہ ممتاز ءِ
آپسریگیں برتگیں کتابے ءِ ترانگ ءِ گیتگ۔

”پوہ،..... تو بیہال نہی۔ من گشتگ.....“

”شما بلوچ ات؟..... من ہم بلوچے آں“ انا گاہ ہمے جنیک ءِ واجہ

علیم ءِ گپ ماں میان ءِ پروشت غ ماں بلوچی ءِ گشت..... غ ما درستاں

ہجگ ءِ آئی ءِ نیمگ ءِ پہ اجکھی چارات۔ واجہ ممتاز ءِ وتی دیم ءِ ایریں

چشمک پداپماں کت غ آئی ءِ ہنچو ہیرت، ہیرت چارگ ءِ لگت گشے چہ

آئی ءِ دیم ءِ لہز ”بلوچ“ ءِ شوہاز ءِ ات۔ واجہ غلام یاسین ملاء ءِ وتی نوک بن

داتگیں سگریٹ ءِ ہنچیں دراجیں سٹے کشت ات کہ آ چہ نیم ءِ گیش

پڑ بیت..... غ وھدیے آئی ءِ وتی دپ ءِ دیت یلہ دات انت تہ گشے دشت

ءِ پنکاں چہ چست پیگیں پڑے مے دیم ءِ گوزگ ءِ ات۔ واجہ نصیر علیم ءِ چہ

وتی بیریءِ یک ہنچیں بلاہیں گٹے گپت کہ یک برے آئی ءِ گب چو فنبال ءِ

گوات گپت انت غ پدا سے غ چار پداں پدے، گرچ، گرچ ایر برگ ءِ رند

آئی ءِ پہ ساہ ءِ پڑ کنگ ءِ دراجیں گینے کشت ات..... غ واجہ واحد بخش راہی ءِ

دست وتی دیم ءِ چہ بیریءِ پڑیں گلاس ءِ لگت غ بیری ٹیبل ءِ سران گ دیان ءِ واجہ

ممتاز ءِ نیمگ ءِ تلاں بیت انت۔

”تو بلوچی ئے؟؟؟“ واجہ ممتاز ءِ وتی کاسگ چٹیں لنگک چشمک ءِ

میان ءِ ایرکت غ چشمک کے برز تر ءِ تیلانک دات غ بے باوریں وڑے

گشت۔

”ھو، من بلوچی آں“ جنیک ءِ گالوار ءِ پھر ہوار ات۔

”تو پیر ءِ پرچہ گوں ما بلوچی گپ نہ کت؟“ واجہ راہی ءِ گلگ

دروشمیں گالوار ءِ گوں گشت۔

پیرا من نزانن شما بلوچ ات“ جنیک ءِ گوں پچیں رُوئے

دراہینت۔

”تو گجئے بلوچئے؟“ واجہ علیم ءِ جست گت۔

”من انڈیا، بمبئی ءِ نشنگاں“ جنیک ءِ دراہینت۔

”ناں، منی مکسد انت تئی پت ءِ پیرک ماں بلوچستان ءِ کجام دمگ

ءِ مردم انت“ واجہ علیم ءِ دراہینت۔

”کجام دمگ؟؟“ جنیک ”گگ“ ءِ سر پد نہ بیت۔

”بزاں کجام علاقہ ءِ“ واجہ ممتاز ءِ گشت۔

”چش من نزانناں، منی پیرک ءِ گشنگ ما کران ءِ بلوچیں“ جنیک

ءِ دراہینت..... ءِ پدا واجہ علیم ءِ آچت ءِ دیم ءِ کت۔ جست ءِ پدا جست

جنیک ءِ آئی ءِ دراہیں جستانی پسو ماں بلوچی ءِ دات انت البت آئی ءِ

بلوچی چنک ءِ پلگاریں بلوچی نہ اتنت ءِ باز جاگہ گرائمر ءِ ردی ہم آست

ات۔

”تو اے بزرگ، ہنچو مانترینگ گشے اشی ءِ حونے کنگ ءِ تو وکیل

استغاثہ ءِ ڈول ءِ ایشی ءِ مٹینگ لوٹے، چہ علیم ءِ بازیں جُست ءِ پُرساں واجہ
ملا ءِ سبر سر رتک ءِ آئی ءِ علیم تَرند چار ارات ءِ گُشت ..... ءِ جنیک ءِ کے پچکنڈ
ات۔

”تووت ہاک نزانے ءِ دگر ءِ ہم گپ ءِ جُست ءِ نیلے ترااگاں منی
گپ ءِ جُست وش نہ بنت گڈامن ٹھیاں“ واجہ نصیر علیم پادا تک ءِ روگ ءِ
لگت۔

”اِش ناہا“ ملا ءِ دپ ءِ درا تک
”نصیر..... او، نصیر.....“ من گشادی پادا تک ءِ آئی ءِ رند ءِ کپتاں
بلے آہنجو گشادشت کہ من داں ہوٹل ءِ تہی نیمگ ءِ اولی باب پچ کت آئی ءِ
کپان ءِ مزنیں باپ پچ کت ءِ ڈن ءِ دراتک۔ وھدے من ڈن ءِ
درا تکاں آ بیگواہ ات۔ من کے ایدیم ءِ آدیم چارگ ءِ پدبیر وگت۔
”گپت نہ کت؟“ منی رسگ ءِ گوں واجہ ممتاز ءِ گُشت ..... ءِ ہم
سہت ءِ ہما گونڈ پشکیں جنیک مے ٹیبل ءِ دیم ءِ اوشتات ءِ گُشت ”لاست
آرڈر؟“

”شادگہ بیرو رے؟“ واجہ ممتاز ءِ چہ ما جُست گت۔
”انان“ ما گُشت ..... ءِ من چہ دست ءِ گھریال ءِ وھد چار ارات
شپ ءِ یک بچ بیگی ات۔
”تو دگہ یکے انگہ یور“ ممتاز ءِ جنیک ءِ نیمگ ءِ چار ارات ءِ گُشت۔

”منابس انت“ جنیک ء درآینت۔

”تو مچا دیشگ؟ ما ترا سرکنیں“ وهدے ما پھر روگ ء پادا تکلیں

تہ ممتاز ء جنیک جست گت۔

”من انہی شے مہمانان“ جنیک ء چخت ء درآینت.....

اوشنگی جاگہ ء یکے دو میگ ء چماں چارگ ء لگ اتیں۔ کترھے بے ترک

ء تواری ء پد..... ”من لوگ ء برین ئے“ انا گاہ واجہ راہی ء گشت.....

ما جنیک ہمراہ کت چہ ہوئل ء درتکلیں مچک ء راہی ء لوگ ء شتیں۔ بے

وهدے ما چہ گاڈی ء ایر کتہیں تہ واجہ ممتاز ء چہ گاڈی ء تہا ”بلیک لیبل“ ء

بوتلے کش ات ء دست ء گت ء پدا گشتے ”منی سرا نگہ برور نہ انت“

لوگ ء پترگ ء گوں واجہ راہی ء پنچ بلوریں گلاس ء جگے سارتیں

آپ آورت ء مئے دیم ء ایر گت۔ ممتاز ء بوتل پیچ گت۔ ما شراب ورگ ء

اتیں بے نی جنیک کتے اجب جان کتے ء کپتگ ات آئی ء دم پہ سہت

گہاسان ء دراجیں جان کش ات..... ء آئی ء ہمک جان گشگ ء ہمراہی

ء واجہ ممتاز ء چشمک برزتر ء کنز ات۔ واجہ غلام یاسین ملاء ء ہمک رند ء وتی

نیم تو میں سگریٹ اشترے ء تہا لترت ء دگہ سگریٹے بن دات ء واجہ راہی ء

دست ہمک رند ء وتی دیم ء گلاس ء گت ء گلاس پہ کپگ ء لرت ات۔

جنیک ء وتی شراب ء نیم دارتگ ات کہ انا گاہ یک دراجیں جان

کتے ء ہمراہی ء گہاسان ء پادا تک ء واجہ راہی ء تھت ء پچیں بستر ء نیمگ

غُرُوکِ عُلُکَت۔

”منا و اب ء نہ گپنگ بلے ژنداں ..... کے تچک باں“ تھت ء
سرء دراج گران ء آئی ء مئے نیمگ ء چارات ء گشت و پسگ ء ہمراہی ء
آئی ء وتی پادگورے ء دست گورے یلہ دات اُنت دل پہ بالا دوپنگ ات
غ دلبندی مکت ات۔

تھت ء دیم ء مانختگ اتین ء گپ ء اتیں بلے من دیست مایک
دومگ ء گیاں سرپد بیگ ء نہیں پرچیکہ مئے چارینانی چم غ دگوش کیشتر
تھت ء نیمگ ء ات۔

من وتی گلاس ء شراب تنگ ات۔ پاداتک ء حمام ء نشتاں بلے
ہنچو کہ من حمام ء پترت ء کڈی تہا بندگت ”ابا، ابا، او، ابا“ باب ء پشتی
نیمگ ء واجہ راہی منا ابا، ابا، گشگ ء توار جنگ ء ات ..... انا گاہ منی چم پیچ
بیت اُنت من دیست منی مستریں بچک آدم منی گورء اوشتاگ ء منانا ولگ ء
انت کہ ”ابا ترا ڈن ء مردے لوٹیت“ من پادا تک ء نشتاں بلے منا
من ء ہنچو ہشک کتگ ات کہ اگاں آدم ء منا پاد مکتیں بلکیں .....؟ غ پدا
داں آدم منی گورء اوشتاگ ات من پاداتک نہ کت پرچیکہ مناپشک گورء
نہ ات۔ !!!

بیگواہ

آچہ کسانئ منی ہمراہ غکارانی گشادات۔ من اگاں ہروڑیں کارے
 بست آئی ء اناں نہ گت۔ نی من ہنچوہیل گتگ ات کہ منابے آئی ء دمانے ہم
 وش نہ بیت یا چو بگش تاہیر نیا تک آ من ہر وهد وتی ہمراہ گتگ ات۔

بلے مرچی من وهد نے چہ واپ ء بست گت تہ آ بیگواہ ات غاے
 سہت ء منا پرانی ء کارے ہم کپتگ ات ”اے گجاشت؟ وپسگ ء پیسرو منی
 گور ء ات“ من ماں دل ء گشت غ پگر جنان ء تھت ء چیر چار ات پدا کمبل ء
 تل لیٹینت کہ کمبل ء تل ء ٹپ اتگ۔ لوگ ء لاپ ء ہمراہی ء چار یں گنڈاں
 دلجمیں چمٹھانکے دات بلے من ہچ جاگہ نہ دیست من سک پریشان بیتان۔
 پرچیکہ مناپہ وتی کار ء سک اشتاپ ات۔ من شت غوتی لوگبا تک بخت گت
 بلے آئی ء درآینت من نہ دیستگ۔ من وتی چک آدم توارجت غاے
 بابت ء بخت گت آئی ء ہم گشت من نہ دیستگ۔

من حیران اتان غ حیرانی ء ہمراہی ء منازہر ہم آ یگ ء ات۔ من
پادا تک غ ڈن ء دراتکاں۔ کاپر ء چیر چارات۔ لوگ ء کش غ پشت
چاراتنت بلے ہچ جاگہ آئی ء گواہ نیست ات من پدا لوگ ء اتکان غ
میکرندے پداوتی لوگبا تک جُست کت بلے آئی ء ہماولی پتودات۔

”آہراے گجاشت؟ بال نی و پر نیست“ من جوڈگ ء لکتاں۔

من میکرندے پداچہ سرء وتی شوہاز بیج کت تھت ء چیر، کمبل ء
تل، لوگ ء لاپ غ ہرہما جاگہ کہ منا آئی ء گندگ ء گمان اُست ات۔ من
چارات بلے بے سوب آ بیگواہ ات..... غ منی زہر آ یگ ء کساس گیش
بیان ات ہمے میان ء من سیمی رندء پداوتی لوگبا تک جُست کت۔ اے رندء
نی آ زہر گپت غ شزاریں ڈولے گشتے ”من کشاں، من نہ دیستگ تو و منی
تام کشنگ منی کارء نیت کہ من آئی ء چیر دیاں“۔

آئی ء چشیں انا گتیں بیگواہی ء سرء نی مناسک زہر آ یگ ء
ات..... غ نزانہ کہ چوں بکناں۔ اناگہ من دیست آ آدم ء گون انت غ
تچان ء پمن پیداگ انت وھدے آدم منی گوزء رس ات من دیست آئی ء
لوس یے جہل غ لوس یے برز انت ”ابا، اش انت۔ مقصودء گون پتگ من
پچکپت۔ ہمانی ء پروشتگ“ آدم ء گالوارء ترس ہوارا ات۔

من کلم چہ آدم ء دست ء چو چانپگ ء وڑ ء زرت کلم ء زب ء
سرے جہل غ سرے برز، چو گلئی ء غد کیس چک ء دپ ء وڑ ء پچ ات!!!

گڈی سوڑگ

”مرچی پلین ۽ پادانی ھٹیگ کچنگ اُنت دنیگہ سے رند ۽ پیرا
اتلگ ۽ تئی جُست ئی کتگ۔ چے ھبرایت زاناں؟“ ملوک ۽ وتی لوگ واجہ
گمشاد کے نلیگ ۽ دیست تہ جُست ئی کت۔

ذپلین ۽ میر بشام ۽ ھبر آ ورتگ۔ میر بشام ۽ پلین وتی پرتگ
..... پھ پنوک ۽ وتی ھبرئی آ ورتگ۔ زاماتی ۽ ھبر“ گمشاد ۽ بے چاڑیں
ڈولے گشت۔

”ھاں؟..... ملوک ۽ گشے گمشاد ۽ گپ باور نہ بیت.....“ تو گڈا
چے جواب داتگ؟“ پدا کترھے حیران بیگ ۽ رند گشاد گشاد ۽ گشے۔

”من دنیگہ ھچ جواب نہ داتگ بس ھمنچک کہ منا ھتگے ۽ مہلت
بدے دان پگر ۽ شورے بکناں“ گمشاد ۽ گاوار ۽ پگر ھوارأت۔

”پگر ۽ شور دگہ چے لوٹیت۔ بزیرے، چد ۽ شرتیں مردم مارا.....“
”پس ۽ گوکے وَ نہ انت اے سرنئی سود ۽ ایت مردم پس یے ۽

سودائے وھدء ہم پگر جنت“ گمشادء ملوک ء گپ پر وشت ء کے ٹرند
گشت۔

”من و پشیں بدیں گپے نہ کت کہ تو چش بد برت۔ من پش
گشاگاتاں کہ ماراچہ میر بشام ء شر تریں مردم نرسیت..... بلے چک تنیگ
انت ء تو وتی مستر وتے“ ملوک ء سبک، سبک ء گپ جت۔

”پداھاگپ شریں دگر ء سوچ بلے منا براتے اُست ء منی مستریں
برات انت آئی ء جت کنگ ء و منا بل“ گمشادء چم ملوک ء دیم ء سک
دات انت ء بیزاریں ڈو لے گشت۔

”تئی ہمے مستریں برات ء پیری وتی چکے سیرکت ترا دپی جت
ئے ء لاک نئی لیکت؟“ ملوک ء وتی لونس تاب دات انت۔

”آ منی مستریں برات انت اگاں منا جت نہ کنگ پرواہ نیست
بلے منی حک انت من آئی ء جت بکناں..... ء ترا جواب انت من جت
کی کناں“ گمشاد زھر گپت۔

”ترا کئے ء داشتگ، ہنی برو جت نئی کن“ ملوک ء پدا وتی لونس
تاب دات انت ء دیم ترینت..... ء گمشاد زھر ء زھر آئی ء نیمگ ء
چار ات ء چ نہ گشت۔

”تو گشے اے حال ء من وتی برات ء دیاں بلکیں برات وتی چک
انور ء زاماتی ء ہبر ء کاریت“ کے ہا موشی ء رند، ملوک ء پدا گپ بناہ گت۔

”زاناں انورء چون انت؟ چه کئے ء ہراب تر انت؟“ گمشاد ء
 ملوک ء نیمگ ء چارات ء گشت ”اول منی برات ز تک اگاں آئی ء وتی ہر
 آورت من پہ پادشلواری زیاں ء آئی ء اگس دگہ جاھے سیرگت گڈاپنوک
 ہم کلماٹ نہ بیت آئی ء مردر سیت“

”تئی ہمے دیدگیں برات ز تک ء مات جتاوتی گہار ز تک مہر جان
 ء تو سیپ ء دم نبارت مردم و مردم انت اگاں بٹڈے ڈیک واربت گشیت
 مہر جان منی نشار انت۔ وھدے مہر جان ء تو سیپ ء بنا کنت لائک انت
 یکے دپ ء بچار ایت..... ء تو دیر ء حسابے داشتگ۔ نی باریں اے پل کئی
 بھت ء کپیت“ ملوک ء گالوار ء شگان ء دروشم ہوار ات۔

”بلے اے سہت ء تئی دپ لائک چارگ انت ء من حیراناں کہ ترا
 پہ انورء چوزھر پر چه کثیت؟“ لہز زھر ء سر ء گمشاد ء تان نجینت انت۔
 ”منا پہ انورء زھر نیت منا آئی ء کرد دوست نہ بنت..... بلے ترا
 میار پر نیست کہ تو آئی ء ہال ء سھیک نہیے“ ملوک ء پہ ترند ء یکیں گین ء
 گشت۔

”چون انت انورء؟ آئی ء کجام کرد شر نہ انت آئی ء کجام ہال ء
 من سھیک نہاں۔ پاشک کن آئی ء ہراہیں کرداں“ گمشاد ء دپ پکش
 ات۔

”کار مکن۔ دپ ء پچ مکش۔ چیریں چیز ء مردم پاشک کنت۔

انور پاشک نہ لوٹیت آئی ءِ ہال ءِ ہر کس سر پد انت برو، دنیا ءِ بخت کن کہ
دنیا ءِ آ گوں گلی ءِ چشمیں چیزے گنگ ہر جا گہ کہ دو مردم نشتگ گڈا انور ءِ
گلی ءِ نام اش دپ ءِ انت ءِ ہما ہانی بارو ءِ ہلوت ءِ سک سک انت۔ چہ
انور ءِ ہمے شریں کرداں ماوتی سر ءِ درا ورت نہ کنیں کہ تئی برات زتکے ءِ نامی
پر انت "ملوک ءِ یکر چادات۔"

"اے گلی گجام انت؟" کے پگر جنگ ءِ رند گمشاد ءِ ملوک ءِ
نیمگ ءِ چارات ءِ جہلیں گالوارے ءِ گشت۔

"گلی ءِ زانے؟..... رحمت ءِ جنیک" ملوک ءِ وتی دست رحمت ءِ
لوگ ءِ نیمگ ءِ شہاران ءِ درائینت۔

"بلے اے جنیک ءِ نام اش و میر بشام ءِ ڈلیور، پہ مراد ءِ گپتگ"
گمشاد ءِ کے ہیال کنگ ءِ پد گشت۔

"ایوک ءِ مراد نہ انت دگہ بازینے ءِ ہم پر اش بستگ..... بلے تئی
برازتک درستاں چہ دستے دیم ءِ نشتگ مرچاں آ درستانی نام گار انت ءِ ایوک
ءِ تئی برازتک ءِ نام ءِ انت" ملوک ءِ گمشاد پہ نیم چمی چارات ءِ گپ
گنیت۔

"اے جنیک ءِ جند و ہدا ءِ برتگ" گمشاد ءِ اے گپ مانیا ورت۔
"اگاں جنیک ہدا ءِ برتگ گڈا بچار ایت" ملوک ءِ گشت ءِ گمشاد
ءِ نیمگ ءِ چارات بلے گمشاد ءِ چچ پوندات۔

”آدگرانی باریگ ءوتی مردئی زرتگ بلے داں انور ء گون انت
 وتی مرد ء ہم نہ زیر ایت“ کے ہاموشی ء رند، ملوک پداگپ ء لگت ”ہم
 چارغ پنج روچ پیسر، مرد ء چہ دبئی ء گد غ پنج غدہ ہزار کلد ارگول مردے
 ہمراہی ء دیداتگ ء آ مرد ء ہمے گد غ ز آ ورتگ ء آئی ء تر ء لوگ ء
 سرکتگ انت۔ وهدے ز ز غ گد تر ء آ ورتگ ء آئی ء داتگ انت گڈاھا
 سہت ء تر ء چم غ دلانی جتگ انت ء پہ جارغ کارگشتگے وتی چک ء بکش پمن
 ز ز غ گد دیم مدے منی سہناں دیم بدے..... ء اے مرد ء نہ زیرگ ء سوب
 انور انت۔ انور ء گنوک کتگ غ انور ء پر ماتگ کہ مرد ء مہ زیر، من تراگراں
 شر انت! تو بکش نی من چوں بکناں؟..... انور ء بہ کشاں
 گمشاد ء کٹگ ء لبز زور پردات غ گشت۔

”من نہ کشاں انور ء بکش۔ من کشاں چشیں مردم ء وتی چک ء
 مدے..... جنین ء زند ء و شتریں روچ مردئی وشیں نیاد انت۔ اگاں مرد پہ
 دگہ یکے ء گنوک بہ بیت غ شپ غ روچ ہمانی ء رند ء بکپ ایت گڈا چشیں
 مردم ء جنین وشیں نہ گندیت“ ملوک ء گالوار ء گریوک ء دروشم ہوار ات۔
 ”بلے جنین! دنیگہ انور ء وتی ہر پہ پنوک ء نیا ورتگ تو پیسر ء چو
 درمہ سند“

”اگاں انور ء وتی ہر نیا ورتگ بلے دگہ یکے ء و ہر آ ورتگ۔
 پرچہ نہ زیرے؟ چہ انور ء چیا کتریں؟“ ملوک ء پدا میر بشام دیم ء

آؤرت۔

”نثری چہ انور ء ہچ ء کتر مہ بیت“ گمشاد پداز ہر گپت ء پہ ترند
گشتے ”راستیں گپ اش انت کہ منا میر بشام زیرگی نہ انت..... غبرات ء
بخت کنگ منی بہانگ انت نی ہلاس، گپ ء حمید ء کٹین“ گمشاد ء چم
در آؤرت انت۔

گڈا منی گپ ء ہم گوشدار، ملوک ء ہم ترند گشت ”داں تو میر
بشام ء زامات نہ کنے منا ہم تی لوگ ء آپ حرام انت“ ملوک پادا تک غڈن
ء در آتک۔

”ابا، منی مات ء زیکین انت نغن نوارتگ۔ زی سبارگ نی نہ
کتگ۔ دوشی شام نی نہ کتگ ء ہنی کشیت منی دل نہ کشیت“ پنوک ء سبارگ
پت ء دیم ء دات ء گشت آپت ء مات ء زیکیں گپانی بابت ء ہچ سر پد نہ
ات۔

”منی چک! تی مات نغن لازم وارت۔ مردم اگاں نغن مہ وارت،
مریت، ہنی زاناں دل نی نہ کشیت۔ تو بے نند بوڑ“ گمشاد ء در آئینت۔
”اے کم بھت ء نی مردم چوں بکنت؟ اشی ء نی و مرگ من
اتگ۔ اے شوم نغن نوارت“ گمشاد ء نغن وارتگ ات غ کا پر ء چیر ء تھت ء
سر ادراج کچنگ ات غ ماں دل ء ہیال ء ات۔ ”سلام مالیکم“ گمشاد

چدرہ ات عومر آئی ء گورء اوشتا تگ ات ”والیکم سلام“ آئی ء سلام ء
علیک کنگ ء ہمراہی ء گمشاد پادا تک غ نشت۔

عومر، گمشاد ء ہمساہگ ات۔ پدا عومر غ گمشاد ء داں دیراں گپ غ
رپ جت ملاء ظہر ء بانگ دات گڈا دوئیں ہمراہ بیت غ مسیت ء نیمگ ء
نشت انت۔

”تئی مات ء انگہ نلگن نوار تگ وھدے پنوک ء شام پت ء دیم ء
دات تہ پت ء جھت گت۔

”انآں! گشیت منی دل نہ کشیت..... بلے لازم وارت مردم
اگاں نلگن مہ وارت۔ مریت“ پنوک ء درآینت غ پت ء آروک روک ء
چار ت غ ہچ نہ گشت۔

پنوک ء نی شری ء زانت کہ منی پت غ مات گپے ء سرء مرہ اتگ
انت پمشکہ منی مات نلگن نوارت غاے بابت ء آئی ء مات ہر چند کہ جھت
گت بلے مات ء نممن ات غنی پنوک ء دل ء ات کہ پت ء جھت کناں۔
ماں ورگ ء میان ء آئی ء یک غ دورند ء دپ پرکت کہ پت ء جھت کناں
بلے پدا جھت کتئی نہ گت۔

”لبا، من رواں زینب ء لوگ ء گشان کریشی کنیں“ ورگ ء چہ پد
پنوک ء پت جھت گت۔

”شریں، منی چک! برو بے دیر مکن“ گمشاد ء گشت ء پنوک ء
گشاں زرت ء وتی دز گہار زینب ء لوگ ء شت۔

”جنین! تو پر چه نلگن نہ ورے؟ اے چه زڈے کہ تو زرتگ؟“
پنوک ء روگ ء پد گمشاد شت ملوک ء سریناں اوشات ء گشتے۔ ملوک ء ہج
پنودات۔ تھت ء سر اچادرے سرداں پاد پر اتے ء وہتگ ات..... ”من
ترا گشاں؟“ گمشاد ء ملوک ء چادر سرچت، ژانبلیت ء گشت“ پر چه نلگن
نورے؟“۔

”تو زاناں نزانے من پر چه نلگن نہ وراں۔ من نلگن حرام کتگ
انت“ ملوک ء زہر زہر ء گشت ء پد اچادر سرداں پاد ہماوڑ ء پردات۔
”شریں، تو پاد ء بے نند، منی گپ ء گوشدار“ گمشاد ء کے پگر
جنگ ء رند دژا ینت۔

”وتی گپ ء بجن من اشکنزگایاں کزنہاں“ ملوک ء چادر ء تل ء
پنودات۔

”تو چادر ء دیر کن، پاد ء بے نند تو وتا و پہک ء چور یگے کتگ“
گمشاد ء گالوار ء منت واری ء دروشم ہوار ات۔ ”اشیں، نشتگاں، وتی
گپ ء بجن“ ملوک ء یکبر ء چادر سرچت پادا تک ء نشت۔

”تو گر بستگ کہ میر بشام ء بزیر ء پے گپ ء مرچی دور وچ انت
نلگن نوارتگ تک ء وڑ ء زہر کتگ“ گمشاد ء ٹہمبل ٹہمبل ء چوسر پد کتگ ء

وڑے گپ بیچ کت ”میر بشام نہ مئے سیادغ وارث انت غنتکہ مئے ملکی مردم
ایت پدا تو چوزانے غاے باروے کدی پگر کتگ کہ میر بشام گچ ء مردم انت
غ اداء مئے بازارے پرچہ اتلگ؟..... اداءے واست ء اتلگ غنتلگ کہ
کارئی نہ گیگ انت، لاچار انت باند ء وهدے کارئی گیگ بنت لڑ ایت غ
وتی منک ء روت“

”گڈا انچو منک غ میراث غ لوگ غ جاگہ یلہ دنت؟“ ملوک ء پگر
دروشمیں ڈو لے جت گت۔

”اے منک غ میراث ہنچو کہ بہائی ڈرتگ انت پدا ہنچو بہا
بنت..... پدا میر بشام چہ من ناں، بلکیں منی مستریں برات ء عمر ء مستر
بیت۔ اگاں پیر گندگ نہ بیت ازگار انت وش ء تہا انت۔ ریش غ بروت
پمشکہ نداریت کہ سیاہ اش مان نیست غ سر ء میدئی پہ انکاس سیاہ انت“

”مرگ غ زند ء وهدا ء دست ء انت پہ پیری غ کسانی نہ انت کئے
زانت کئے کدی مریت؟“ ملوک ء اے گپ ہنچیں وڑے گشت کہ زانگ
بیت آئی ء میر بشام ء پیری گپ وش نہ بیت

”من مرگ غ زند ء گپ ء نہاں بلکیں پنوک چہ آئی ء ساری
مرت“ گمشاد ء دزائنت ”منی متلب اش انت آیا، میر بشام غ پنوک
ہمد پ بیت کن انت؟ وهدیکہ پنوک چہ آئی ء نماسگ آں ہم کستر
انت..... مارا منک ء مردم شگان جن انت غ کلاگ زیریت اگاں من میر

بشام ءِ پھ پنوک ءِ بزیراں۔

”دنیا مارا پرچہ کلاگ زیریت اے کلاگی کارے وَ نہ انت ءِ مرد ءِ
زال همسر وَ نہ بنت..... من گشاں پنوک ءِ بھت پادا تلگ کہ میر بشام ءِ
وڑیں ازگاریں مردے ءِ وتی ہبر پرائی ءِ آورتگ بلے یکے توئے کہ آئی ءِ
بھت ءِ دیم ءِ چوکوہ ءِ اوشتا تگ ءِ مکت ءِ نئیلے کہ سیر لاپی ءِ بکپ ایت
من دست بستگاں۔ پھ ہدا ءِ بچار، پنوک ءِ بھت ءِ دژ من مہ بی بل کہ ماوتی
روح پھ واری ءِ عزابی گوازی تگ انت“ ملوک ءِ گمشاد ءِ دیم ءِ دست بست ءِ
گریوگ ءِ لکت۔

”پوہ.....؟ من پنوک ءِ دژ من آں؟ من آئی ءِ بھت ءِ دیم ءِ چو
کوہ ءِ مکت آں۔ منی ہیال ءِ من آئی ءِ ہلگیں پت آں۔ پت کدی وتی
چک ءِ دژ من بیگ؟ بلے تو کہ پرے گپ ءِ منا پنوک ءِ پنوک ءِ بھت ءِ
دژ من لیکے گڈا شریں، من پنوک ءِ بھت ءِ دژ من نباں ءِ میر بشام ءِ پھ پنوک
ءِ زیراں بلے منی یک گپ شری ءِ گوشدار..... اگاں باند ءِ روح چیزے
بیت گڈا من چتوزاناں ءِ اے جست ءِ چہ تو کناں..... نی پاد ءِ نگن ءِ دژ من
میر بشام ڈرتگ“ گمشاد پادا تک ءِ ڈن ءِ درا تک۔ پدادور وچ رند گمشاد ءِ
پھ پنوک ءِ میر بشام ءِ نشانگ ڈرت انت۔

میر بشام بن غیبھ ءِ ایران ءِ نندو کیں مردے ات ءِ اے وھدی
آئی ءِ عمر کس اسشت، شت ءِ پنج سال بیگ ات بلے چہ جان ءِ پڑ ءِ پکی ءِ

سُوبِ عِ پیر گندگ نہ بیت۔ آئی ءِ دوسا نگ کنگ ات چہ دوئیں جن آں
 ہشت چکئی است ات اولی جن ءِ دو بچک ءِ سے جنیک اتنت ءِ دومی جن
 ءِ سے جنیک اتنت اولی جن ءِ پنچیں چک آں سیر ءِ سا نگ کنگ ات ءِ
 دومی جن ءِ مستریں جنیک سیر کنگ ات ءِ دوئیں کستریں دنیگہ نشنگ اتنت
 کہ سر ءِ سیر یگ اتنت۔

میر بشام ءِ چہ ایران ءِ لڑگ ءِ اد ءِ آگ ءِ جاہ مند بیگ ءِ سوب
 اش ات کہ آئی ءِ مستریں بچک ءِ دو حون کنگ ات ءِ دیندار بچ وڑ ءِ زور ءِ
 کتریں مردم نہ انت پمشکہ چہ آہانی بیر گرگ ءِ ترس ءِ آہاں چہ ایران ءِ
 لڑ ات ءِ اد ءِ اتک ءِ جاہ مند بیت انت۔

میر بشام ءِ آگ ءِ گوں شکی بنگج کت کہ اے کار چہ ایران ءِ
 آئی ءِ دست ءِ ات۔ آئی ءِ چہ پاکستان ءِ ہیر وئن، چرس ءِ تریاک ایران ءِ
 بُرت ءِ سرگت ءِ چہ اود ءِ پڑگ ”نایر“ گالین ءِ پٹرول ءِ دگہ ہنچین چیز کہ
 چہ اہاں دوسر پاندگ برس ایت ماں پاکستان ءِ آ ورت۔ آئی ءِ پہ اے کار
 ءِ ارزانی ءِ ہا تر ءِ زوت ماں ہشت چوک کراچی ءِ یک ٹرانسپورٹ یے بچ
 گت ءِ دو کوچ بس ڈرت تہ ہمے چیزاں کوچ آنی تہا چیر بدنت ءِ بگوا زین
 ایت۔ دوئیں کوچ آنی منزل کراچ داں تربت ات آئی ءِ دوئیں بچک آں
 ٹرانسپورٹ دست ءِ کپنگ ات ءِ زاماتاں چار ءِ دلگوش گت پمشکہ آئی ءِ
 چک ءِ زامات گیشتر ڈن ءِ اتنت اے ہشت، نوہ سال ات کہ میر بشام ہمے

شکپی کارء ات غ پرے کارء سو بین ات ہم۔ وھدے میر بشام غ پنوک ء
 ہر سندی ء دیوان بیت تہ گمشاد ء آ مال ء ڈک جت۔ گمشاد ء ہمنچک مال
 لوٹ ات کہ درورے ایر بیت آئی ء سد مسکال تلاء ء ابید، پہ جہاز ء دو
 ہنگام آپ، پرداچ ء یک لکھ کلدارنگد، غ پنجاہ دو تلگیں پشک، ..... غ پہ
 ورگ غ چرگ ء پیست پس لوٹ ات ..... چد غ پیسر ما ازار ء کسے ء پہ وئی
 جنیک آں انچو مال نہ لوٹگ ات اے مال میر بشام ء ابید دگہ چون غ چنور
 من اتنت۔ اشاں چہ ابید، گمشاد ء دگہ لوٹے اے کت کہ میر بشام اے
 گپ ء کنبر بکنت غ بدنت کہ سیر ء رند آ پنوک ء دگہ چچ جاگہ نبارت غ آئی ء
 لوگ ء منی لوگ ء کش ء بندیت ..... اے گپ ہم میر بشام ء دیوان ء دیم ء
 ماں کبز ء کت۔

ہر سندی ء چہ رند میر بشام ء پہ سیر ء اشتاپ کت غ وہ روچانی تھا
 آئی ء پنوک ء سر جمیں مال غ ھک دات غ سیر کت سیر ء چہ رند آئی ء سے بان
 گمشاد ء لوگ ء کش ء بست دو پہ پنوک ء سیمی کے گستا پہ وئی سنگت غ
 مہاناں بست بزاں آئی ء بیٹھک ات۔

آئی ء پنوک بے کساس دوست بیت پہ پنوک ء آئی ء دپ ء ھمک
 دانک گربان غ کولیک ات۔ پنوک ء ھمک جائز غ نا جائزیں تماہ غ لوٹ آئی
 ء حب غ واہگ پورہ کت بلکیں مرادیک ات پنوک چہ من تماہے بکنت۔
 آئی ء پنوک پہ چچ ء تنگ نہ کت غ جہان ء وشی پنوک ء کت ء مچ کت

انت۔ سیرء چہ رند میر بشام ء و تی سر جمیں نند ء نیا د گوں پنوک ء کت۔
 اے بے کسا میں مہر ء و شیا نی پشت ء میر بشام ء بس و تی پیری چیر
 دیگی ات پر چیکہ آئی ء و تی پیری ء ہیال مند ام گور ات۔ پمشکہ آئی ء
 مند ام ہمے جہد کت کہ پنوک ہر و ہد گوں و شیاں دلگوش بہ بیت ء منی پیری ء
 نیمگ ء پہک بے سما ء منی پیری ء ہج ممار ایت :- بے چرے بے کسا میں
 مہر ء و شیاں ابید ہم برے برے پنوک بے چاڑ ء ملور بیت کہ اے بے چاڑ ء
 ملوری میر بشام ء ہم مند ام مرتگ ات بے پہ ہمے ترس ء گمان ء جسست کت
 ئی نہ کتگ ات کہ بلکیں اے ملوری ء بے چاڑی ء سوب منی پیری بہ
 بیت ..... ء برے و ہدے گوں مراد ء پنوک ء گپ ء کندگ ہم میر بشام ء
 دوست نہ بیت انت۔

مراد میر بشام ء ڈلیور ات۔ چہ ڈلیوری ء ابید آئی ء لوگ ء دگہ
 بازیں کارے ہم کتگوں چسکہ لوگ ء واست ء نارشتی ء آرگ ..... ء مردم ء
 مہمانانی ورگ ء چرگ ء آپ ء تام ء کار ہم مراد ء ذمہ ات۔ پمشکہ آ لوگ ء
 تہا چو چکے ء وڑ ء ہور ء تہور ات ..... اے و ہدی آپست ء پنچ، پیست ء شش
 سال ء ثلثیں و رنا ہمے ات۔ کد ء بالادنی وش ء رنگ ء دانگ ء ڈولدار ات
 ء دپ مند ام پر کندگ ات۔

میر بشام ء برے برے پنوک ء مراد ء گپ ء کندگانی سراشک ہم
 کت بے پداوت و تارا گوں اے ہیال ء دلجم ئی کت کہ مراد ء دیر انت منی

گورے کارے انت آپشیں بچکے نہ انت من آئی ء شرزاناں آئی ء اے
کندگ ء مسکراگوں ہر کس ء انت۔ اے شک منی وہم انت۔

وہد پہ اشتاپی دیم ء روان ات روج گوست ء ماہ بیت انت ء
ماہاں سال کبل کت..... یک شے میر بشام واب ات کہ یک سبکیں گڈ
گئے ء توار ء چچد رھینت۔ چم نی نیم تچ بیت انت بلے سرجم ء تچ بیگ ء
پیسر پدانزبیاں بیت انت ء دنیگہ سرجم ء نزنہ انت کہ دگہ کسانیں چسگئے ء
گڈینت ء چم نی تچ بیت انت بلے واب نی سرء ات پمشکہ نزانے کہ من
پرچہ گڈ اتاں آکش وپتگ ات ء گوں پنوک ء پشت نی پر ات وهدے
آگاہ بیت گڈ ایٹ ات ء وتی کش نی بدل کت کہ نی دیم نی گوں پنوک ء
بیت ہمے سہت ء آگشاد پاداگیک ء ہمراہی ء حیراں بیت وهدے پنوک
آئی ء وتی جاگہ ء وپسگ ء نہ دیست۔ آپادا تک ء نشت۔ پیسر ء آئی ء
دیم شود ء نیمگ ء چارات کہ بلکیں دیمشود ء شتگ۔ دیمشود ء دپ تچ ات آ
پادا تک ء دیمشود ء دپ ء نشت ء اوشتات ء توک ء سروتک نی کت۔ توک
ء کس نیست ات پدا آتچک ء بتی ء گوز ء شت ء بتی ء وٹ نی کے برزکت
ء چہ دست ء گھریال ء وهدنی چارات شپ ء یک نج ات ”اے وهدی
اے نج انت؟“ آئی ء ماں دل ء گشت۔ پدا لوگ ء دروازگ نی
چارات۔ دروازگ بند ات بلے شپ کبل تچ ات۔ میر بشام ء گشاد گشاد
دروازگ تچ کت ء ڈن ء در ات تک ء لوگ ء دپ ء اوشتات ء وتی ایدیم ء

آدیم ء چارگ ء نکت۔ ماہ پدی ات غڈن تہارات آئی ء لوگ ءدیم ء کا پر
 ء چیر ء چم شانک دات انت بلے چہ تہاری ء سوب ء آئی ء چ مئیم نیاتک
 پداشت کا پر ء چیرنی چارات کا پر ء چیر ء دو تھت جنگ ات ہر دو میں تھت
 نی شری ء سر ء چار انتت کہ دوسر جاہ ء ابید گہ چ نیست ات ..... ”اے کجا
 شنگ؟“ میر بشام ءدپ ءدرا تک غ کے پگر جنگ ء رند چہ کا پر ءدرا تک
 غ تچک ء بیٹھک ء نیمگ ء رھا دگ بیت ء ہنچو گشادشت کہ اگاں کے گشادتر
 بہ شنین تہ درک حساب بچگ ات ..... بلے وھدے بیٹھک ء نر یک ء رس
 ات وتی گام نی نسبت کت انت ہنچوست کہ سراپ ء ڈول ء پر چیکہ مراد
 ماں وپت غواب ء بیٹھک ء ات غ میر بشام ء ہمے ہیال اتک اگاں پنوک
 مراد ء گور ء شنگ گڈا آھا منی پاد برمش ء سامہ بیت میر بشام وھدے
 بیٹھک ء قبلہی چارک ء تاک ء گور ء رس ات تہ آئی ء دو گالوار ء منو منو
 گوشاں کپت (آتچک ء قبلہی چارک ء تاک ء پمشکہ شت کہ مراد ء تھت
 ہمے تاک ء بن ء جنگ ات) آ وھدے تاک ء بن ء رس ات تہ وتی گوش
 نی داشت انت غ گالوار ء گوشدارگ ء لکت۔ تاک بند ات ..... ”تو مرچی
 دیر کتگ زاناں واجہ آ گاہ بچگ؟ یا واجہ رزا کتگ؟“ مراد ء گالوار آئی ء
 گوشاں کچتگ۔

”ہو، مرچی تی واجہ ء زور گوں پیتاری ء داتگ دگہ بودنی

نیست ..... من ہمیش انت واری یے واب گیتگک غ پیداگاں“ پنوک ء

درّائینت۔

”شتر انت، پنوک! مرچی من تراخت یے کناں چوناهیگ ء دیر
انت منی دل ء پیگ کہ تراخت بکناں بلے وهدے تو منی گور ء اتلگے من
مدام بیہال پیگاں ء تئی روگ ء رند پدا ترانگ ء کپیگاں“ مراد گشگ ء
ات۔

”شریں، نی زوت وتی جست ء بکن کہ پدا بیہال مہ بے“ پنوک
ء پے کندگ گشت۔

میر بشام ہنچو ہرم گپگ ات کہ سرداں پاد لرزگ ء ات ء آئی ء
دگہ گپ گوشداشت کت نہ کت یکبر ء پادا تک ء گوں ترندیں گا ماں پدا
لوگ ء نیمگ ء راہ رگپت۔

”منی جست اش انت کہ میر بشام سیر ء از گاریں مردم ایت“
مراد ء گشت ”اشی ء تو ناں، ہر کس زانت کہ آئی ء ترا بے کچ ء کساس
دوست بیت پے تو آپ انت ء رتچیت..... ء منی ہیال ء پشت نہ کپگ
چشیں تماہ ء واہگے کہ تو کتگ ء آئی ء پورونہ کتگ۔ تو اگاں بلوٹے پے تو
آزمان ء استاراں ہم جہل کاریت بلے انگہ تو آئی ء با پشت ء چشیں
کارے.....“

”ہو..... مراد! تئی اے گپ راست انت میر بشام، ء منا بے
کساس دوست بیت“ پنوک ء درّائینت ”بلے تئی اے گپ راست نہ انت

کہ آئی ء منی ہمک تماہ ء واہگ پور و کتگ۔ منی یک ہنچیں تماہے پور و کت
 ئی نہ کتگ کہ بے آئی ء اے درستیں وشی بے تام ء بے لڑت انت ہنچو کہ بے
 واد ء نگن ء نارشت بے تام ء بے لڑت بیت ..... آتماہ ء تو پور و کنگ ءے
 ”بلے داں کدیں اے تماہ ء من پور و کناں؟“ مراد ء گالوار ء پگر
 ہوارا ت۔

”داں زندگاں پنوک ء مراد پہ نازے چار ا ت ء گشت۔
 ”اے کار ء پد پاشکی انت ..... ء آسر مرگ اے بارو ء تو کدی پگر
 کتگ؟ اگاں ما پاشک یا گرگ بیتیں گڈا وجہ مارا رگبار کنت“ مراد ء گالوار ء
 ترس ء دروشم ہوارا ت۔

”گوں تو سنگتی ء پیراے درستیں ہیال من ء اتلگ انت ء شتر پگر
 جنگ ء پد من اے سوڑگ کتگ اگاں ما گرگ بیتیں گڈا منازند پکار ہم نہ
 انت پرچیکہ میر بشام ء گوم ء زند ء گوازینگ وت مرگ ء حساب انت“
 پنوک ء گوں ڈھڈیں گالوارے ء گشت۔
 ”گڈا بیا کہ آسرا تاوان انت“ مراد ء گشت ء پنوک بگل ء کت۔

میر بشام گنوک ء کائی لوگ ء پترت ء تچک ء ماں تھت ء پادگ ء
 درا تلکیں سی تیری ”کلاشکوف“ ئی چوچانپگ ء وڑ ء چست کت ء پداگوں
 تاب ء پڑ ء درا تک ہنچو گشادر وگ ء ات کہ تچک حساب بیت۔ بلے کے

راہ ۽ روگ ۽ رند گام نی سُست تراں بیت اُنت ..... وہدے بیٹھک ۽
 نزدیک ۽ رس ات۔ اوشتات کے اوشنگ ۽ پگر جنگ ۽ پد، بیرونی کت ۽
 تچک ۽ لوگ ۽ اُتک لوگ ۽ دروازگ نی ہماوڑ ۽ بند کت ۽ شپ کبل نی چچ
 کت تپنگ نی پدا ہما جاگہ ۽ تھت ۽ پادگ ۽ ذرا تک ۽ بتی ۽ وٹ نی ہما
 کساس ۽ کہ پیسر ۽ جہل ات۔ جہل کت ۽ شت تھت ۽ سراوتی جاگہ ۽
 وپت ۽ چم نی لوگ ۽ تھتگاں سک دات اُنت۔

زندیں سہتے ۽ رند، پنوک ۽ سبک سبک ۽ لوگ ۽ وپ چچ کت ۽
 گوں پترگ ۽ یک نزرے میر بشام نی چارات ..... پداوش و ش یے چو
 سزاپ ۽ ڈول ۽ تھت ۽ پادیناں گوزان ۽ دیم پہ دیمشود ۽ شت۔ توک ۽
 کے مہتل بیگ ۽ رند در اتک ۽ سبک سبک ۽ میر بشام ۽ کش ۽ وپت ..... میر
 بشام آگاہ ات۔ بلے نہ سرات ۽ چچ نی نہ گشت۔ پنوک گوں وپسگ ۽
 واپ کپت۔ اے سہت ۽ میر بشام ۽ پنوک ۽ سر ۽ سک زھر آگ ۽
 ات۔ یک کترھے شیطان ۽ ہنچو پنت دات کہ آئی ۽ دل ۽ گشت پنوک ۽
 گت ۽ بگر ۽ کنس نی کن بلے چش کت نی نہ کت البت آئی سرجمیں شپ
 گوں پگر ۽ ہیال گوازینت ۽ سہب ۽ کے پیسروتی گڈی سوڑگ کت۔
 مہلہ میں سہب ۽ میر بشام ۽ پنوک پادکٹ ۽ گشت پمن چاھے
 گراو ۽ ہرز بندے اڈکن کہ مرچی من رواں ایران ۽ وتی مال ۽ ہال ۽
 گراں۔ مرچی منی مال آگی انت۔

”پیسرے وھدے تو مال ۽ دیم ۽ شنگے منا میکروچے ساری حال
دا تگ بلے اے رند ۽ تو داں دوشیگ ۽ چشمیں نامے نہ کپتگ“ پنوک ۽
ھر زبند میر بشام ۽ دیم ۽ دات ۽ حیرانیں وڑے جست کت۔

”من بیہال پیتگاں“ میر بشام ۽ کے ہیال کنگ ۽ پد بے
چاڑیں ڈولے گشت..... غ پنوک ۽ پداچ نہ گشت بلے پنوک ۽ آئی ۽ بے
چاڑی شری ۽ مارت..... میر بشام ۽ ھر زبست غشت مراد کی پادگت ۽ گشت
کہ گاڑی ۽ آپ غٹیل کن مرچی ایران ۽ روگی انت۔ مراد پادا تک غچہ
گھڑیال ۽ وھد کی چارات۔ سہب ۽ ہشت نج ات..... ”چوں؟؟ مرچی
مھلہ نیں سہب ۽ غ پدا واجہ ۽ جند منی پادکنگ ۽ اتلگ۔ داں دوشیگ ۽
آئی ۽ چشمیں نامے نہ کپتگ پیسرے وھدے جاگہ روگی پتگ منا یک
روچے ساری ۽ گتگے غ من گاڑی آپ غٹیل کنگ“ مراد ماں دل ۽ ہیال ۽
ات غ کے پریشان بیت۔

گاڑی ۽ آپ غٹیل کنگ ۽ رند مراد ۽ گاڑی آ ورت غ واجہ ۽ لوگ
۽ دپ ۽ اوشتر اینت غچہ گاڑی ۽ ایر کپت غ واجہ ۽ لوگ ۽ نیمگ ۽ روگ ۽
گت بلے واجہ پیسرے چہ لوگ ۽ درات تک غتچک ۽ گاڑی ۽ ڈرا سیور ۽ نیمگ ۽
باب نی پچ کت غ اسٹرنگ ۽ دیم ۽ نشت مراد ۽ بیروکت غ گاڑی ۽ دومی
نیمگ ۽ باب پچ کت غ بے ترک غ تو اور واجہ ۽ کش ۽ نشت بلے مراد حیرانی ۽
ھمراہی ۽ آگزا تگ ات پرچیکہ چد غ پیسرے آئی ۽ پنج سال ۽ درایوری ۽

میانِ اے اولی رندآت کہ واجہوت گاڈی ء پھ ڈرا یونگ کنگ ء اسٹرنگ
 ء دیم ء نشتگ ات۔ میر بشام ء پھ روگ ء گاڈی ء گنیر مان کت کہ پنوک
 رس ات ”شماشپ ء کات شمشے شام ء اڑ کنناں گوں؟“ پنوک ء میر بشام
 چارت ء جست کت۔

”مئے شام ء اڑ مکن بلکیں ماراشپ ء آگ نہ بیت“ میر بشام ء
 کے پگر جنگ ء رند، پنوک چارات کے چکند ات ء گشت ..... پدا گاڈی
 وش وش یے دیم ء رواں لوگ ء چارک ء پتر ات ء سٹرک ء راہ کی چت۔

جہلیں عصر ء میر بشام ء کا پر ء دیم ء گاڈی ء بریک جت انت
 پنوک کا پر ء چیر ء ملور ملور نشتگ ات ء سرنی جہل ات۔ گاڈی ء بریکانی توار
 ء پچدرھینت۔ گاڈی ء گندگ ء گوں گڈ ات پرچیکہ مرادگوں نہ ات ء
 گاڈی ء ہمے کش ء کہ مراد نشتگ ات چہ تیرنی نشان ء ٹنگ ٹنگ ات۔

میر بشام چہ گاڈی ء ایر پکت ء گوں ایر آگ ء یک نزرے پنوک
 نی چارات ء پدا چو دمبر دسں ڈو لے اتک ء کا پر ء چیر ء پنوک ء تھت ء دیم
 ء تھت ء سر ء نشت ء دراجیں گینے کش اتے ..... ء پنوک ء گوں اچکھ نی
 برے گاڈی ء برے میر بشام چارات پنوک ء دل پرے جست ء بے تاہیر
 ات کہ مراد گج انت؟ ء گاڈی پرچہ پرے حال ء انت بلے آئی ء اے
 جست کت نہ کت۔

”منا گلاس یے آپ بدے من تئیکاں“ میر بشام ء سبک سبک ء
 گشت ..... غ پنوک بے ترک ء تو ار پادا تک ء چہ مشک ء گلا سے آپ نی
 ایر تک ء میر بشام ء دات ء وت تھت ء دیم ء اوشتات میر بشام ء گلاس ء
 سر جمیں آپ یکیں گین ء وارت اُنت ء پدا گلاس ء پنوک ء نیمگ ء شہاران
 ء گشتے ”مرچی من وتی دینداراں ڈیک وارت بلے مرگ ء زند ہدا ء
 دست ء اُنت ء ہما مریت کہ روچ نی توام اُنت ..... منی دینداراں ہمے لیکت
 کہ گا ڈی ء ڈیور ہلا نینگ ء اُنت ء من آئی ء کش ء نشتگاں پمشکہ آھاں
 ڈیور ء کش ء مردم وتی تیرانی نشانگ گت منی زاناں روچاں اُست
 ات ..... یاتئی ذعا ء ہیر منی ہمراہ اتنت ..... غ بیچارگیں مراد ء زاناں روچ
 توام اتنت ..... شرین بچکے ات ہدائی گناھاں بہ بکش ایت“ میر بشام ء
 بچکند ات ء وتی گپ کٹینت۔

پنوک ء وش وش یے وتی چم زکت اُنت دوزنڈیس ارس نی تر مپ
 چہ آئی چماں درا تک ء انارکانی دیم ء شیب گران ء لٹفانی سر ء شتراں
 جیک ء چت اُنت ..... !!!

دگوش:- اے آزماک ”ماہتاک بلوچی“ ء ”بے آسریں مہر“ ء سرھاں ء شیک پیگ ادا
 من سرھاں بدل سنگ ء ”گڈی سوژگ“ سنگ۔
 (غلام گوری)

زوراکِ عِزور

سُہبِ عِہشتِ عِمنی لوگیگِ عِمنہ چہ واپِ عِپادکتِ عِگشتِ ”دو
سپاہیگِ ترا لوثیت“

چمِ عِدیمِ شودگِ عِرندمنِ وهدے گوںِ ٹوالِ عِدیمِ عِپہکِ کنگِ عِ
اِتاںِ منیِ لوگیگِ عِچہ منِ جُستِ کُتِ ”بلے سپاہیگِ ترا چیا لوٹِ اُنْتِ؟“
اے رندِ آئیِ عِگا لوارِ عِشکِ ہوارا ت۔

”زاناں“ منِ لکئیںِ پتوے داتِ عِگپِ چیر داتِ پرچیکہ منِ
زانتِ سپاہیگِ منہ چیا لوٹگِ عِاُنْتِ۔ پدِ امنِ آدگہِ جُستِ عِوارنداتِ عِ
ڈنِ عِدرِ اِکاںِ عِتچکِ عِبیٹھکِ عِشٹاںِ یکِ حوالدارِ عِسپاہیگے منیِ ودارِ عِ
بیٹھکِ عِشٹگِ اِنتت۔

”واجہ شُما بخیر؟“ سلامِ عِدرہباتِ عِرندمنِ حوالدارِ جُستِ کُت۔
”ہو، واجہ خیر اِنت۔ مارا نائِبِ عِدیمد اتگِ چہ تو لہتے جُستِ عِ
ہُکسِ کنگی اِنت۔ زیکیںِ واکیاتِ عِبارو عِ“ حوالدارِ عِگشت۔

”شریں، شمائی بروات من پیدا کاں“ چاہ ورگ ء رند من گوں

حوالدار ء گشت۔

”اناں ولجہ؟ ماراھے حکم انت کہ ترا وتی پاداں بہریں“ حوالدر

گشت ء پدا سپاہیگ ء نیمگ ء ہنچیں وڑے چار اتے کہ بزاں سپاہیگ

اے گپ ء شاہد انت۔

”شریں! ہرچی کہ شے نائب ء حکم انت گڈا بدینے“ من گشت

ء پدا سیں ہجیگ ء پادا تکمیں۔ حوالدار ء سپاہیگ وتی پر پٹ ء سوار بیت ء

پیسر بیت انت ء من وتی پر پٹ ء سوار ء آہانی رند ء بیتاں۔

سب تحصیل ”بلن“ چہ مے بازار ”سرچات“ ء شش میل گستا ت

ء پر پٹ ء پاداں پست، پست ء پنچ منٹ ء راہ ات۔ پست منٹ ء رندا

نائب ء دفتر ء دپ ء اوشتا تیں حوالدار ء نائب ء آفس ء باب سچ گت ء

شت ء آئی ء منی آئیگ ء ہال دات..... ء پدا در ا تک ء گونمن گشتے ”بیا“

”سلام علیکم“ من گوں پترگ ء سلام دات بلے نائب ء منی سلام،

علیک نہ گت..... ء مناسرداں پادا چارگ ء رند دست کی وتی دیم ء کرشی ء

نیمگ ء شہار دات ء منانندگ ء اشارہ کی کت ء من کرشی ء سرا ہشتاں۔

”تئی نام غلام انت؟“ منی تندگ ء گوں نائب ء منانہ چار ات ء

گشت آئی ء لہتے کا گد دیم ء ات ء ہما کا گداں چارگ ء ات ”جی ہو“ من

گشت۔

”زیکیں واقعاتِ بابتِ اے گپ بجن..... چتور پیگ؟ بلے
 راستیں گپاں بجن غور و گ بنگ اے جہد مکن“ نائب اے انا گاہ سرچست کت غ
 چم نی مناسک دات انت وتی راستیں دست اے کاسگ چٹیں لنگ نی منی دیم
 اے ٹال کت پہ ترنگشت۔

نائب اے چرے بے گمانیں زھر گرگ اے من کترھے بھ غ پکڈ
 بیتاں۔ منی اولی رندا ت کہ نائب اے دیم اے نشتگ اتان غ گوں آئی اے گپ اے
 اتان چد غ پیسر من آ بس اسچک اے زائنگ ات کہ اگاں جاگے بہ دیتیں
 تہ بجاہ آ ورتنگ ات کہ نائب نزر انت..... غ منی ہیال اے آئی اے ہم چہ
 زیک غ مرچیک اے پیسر منی نام نزا انگ۔

”واجہ! من زیکیں واقعات اے سرجمیں گپ زیک گوں جمعدار جان
 محمد اے جنگ انت“ من گشت۔

”جمعدار اے منشی گوں نہ پیگ؟“ نائب اے گالوار چہ ساری اے کے

ترند تر بیت۔
 ”منشی.....؟؟ جی اناں، آئی اے منشی گوں نہ پیگ“ منی گالوار اے

حیرانی ہوار ات۔
 ”گڈا جمعدار نوشته نزا انت تو وتی بیانیاں پدا بدے۔

..... منشی حیات، اوششی حیات“ نائب اے بندیں باب اے نیمگ اے
 پترت گٹے زاناں پیسر اے پے توار اے مہتل ات۔

”وتی بیانیاں بدے“ نائب ء دیما گونمن کت ء ترند گشت ..... ء
 من حیرانی ء ہمراہی ء ہمے پگر ء کنگ ء اتاں کہ نائب ء منامپت ء بے گناہ
 چوگراں مان بستگ۔ آیا، اشانی گپ جنگ ء تب ہمے ڈول انت یا.....“

”واجہ من تراگشگ ء یاں؟“ نائب ء ترند یں گالوار ء منا
 پچد رھینت۔ من نائب ء نیمگ ء چارات آئی ء وتی چم در آ ورتگ انت
 ء منا زھر ء زھر چارگ ء ات ..... پدا من یک نزرے منشی ء نیمگ ء
 چارات آئی ء کلم دست ء ات ء منی گپ جنگ ء مہتل ات۔

”زیک یازدہ ء نیم ء منی سنگت نور منی لوگ ء اتک“ من گپ بنگ
 کت ”آئی ء منی سبارگ کنگ ات پمشکہ منی رند ء اتلگ ات ء اے بارو ء
 آئی ء پیری گشتگ ات کہ باند ء تی سبارگ گونمن انت .....“
 ”واجہ کتہ میار، وتی بیانیاں بدے“ نائب ء منی گپ پروشت ء
 یکرندے پداپہ ترند گشت۔

”واجہ اے گپ گوں واکیات ء ہمگر نچ انت“ من نائب
 چارات ء گشت۔

”حیات تو اہمیں گپاں نوشتہ بکن فضول ء بکواساں یلہ بدے“
 نائب ء منشی کڈن کت۔

”سبارگ ء رند کساس بیگاہ ء سے ء نیم ء ما پرپٹ ء سوار بتیں“
 من پداگپ ء لگتاں ”نور منا لوگ ء برگ ء ات پرپٹ نور بیگ ات ء ہما

پرپٹ ء ہلائیگ ء ات من آئی ء پُشت ء نشتگ اِتاں ماوہدے چہ
 بازاراں ء درا تکلین ء مزنیں دگ ”مین روڈ“ چت تہ انا گاہ چہ مئے پُشت ء
 مارا یک ہجیر و گاڈی یے ء کراس کت ء مئے دیم ء دیم کی چکرینت ء
 اوشتا گوں ترندے ء دیم ء چکرینگ ء سوب ء ہنجوہاک چست بیت ء
 دزبیت کہ دمانے ما گاڈی یے ء توک ء نشتگیں مردم منیم نہ کت انت ء وتی
 راہ ء نہ گندگ ء سوب ء ما اوشتا تیں۔ دزانی بزرگ ء پد، من دیست گاڈی ء
 تہا سے مردم نشتگ۔ یکے میر گز ابیک ء کستریں بچک مرادات دوئی آئی ء
 سنگت مہدہ بوہیر ء چک عبدل ات ء سُمی ء نام ء من زاناں البت من
 مند ام مراد ء ہما ہی ء دیستگ۔ گاڈی ء مراد ہلائیگ ء ات ہمے سُمی بچک
 کہ من گشت نام ء زاناں چہ گاڈی ء ایریکت ء اتک گونمن گشتے ”واجہ! تو
 ایریک ء یکر ء بوشت“۔

”چے واست ء؟ چے گپ ایت؟“ من پہ حیرانی جُست گت۔
 ”تو پیر ء ایریک پدا زوت گپ ء سر پد بے“ اے رند ء آئی ء
 کے ترندی ء گشت۔

”بلے پرچہ؟ من ایرینیاہاں“ من ہم پہ ترند گشت۔

”غلام تو ایر ء منی سنگت نور ء درائینت۔

”بلے گپ.....“

”تواڑے ایریک، پتگ ء دشتگے گپ چی ایت“ ہمے سُمی بچک ء

منی گپ سرجمی ء نہ اشت ء منا پہ زور ایری گجگ ء منی دست نی گپت ..... ھے
سہت ء چہ مے دیم ء نیمگ ء پر پٹے ء دو مردم سوار ات ء مے گوز ء اتک ء
اوشتات۔

”چے گپ ایت؟“ چہ آھاں یکے ء نور بخت کت بلے چہ نور ء
پتو ء پیسر، مراد ء چہ گاڈی ء تھا آھگل کت ء گشت ”وتی راہ ء بگرات
شمیگ نی گپے نہ انت“ پدا آدوئیں مردماں دگہ بخت ء گپ نہ کت بس
یکنزرے مراد ء نیمگ ء چار اتے ء پدا نور ء چاران ء راہ گپت
انت ..... مراد ء پتو نہ دیگ ء چش بے ترک ء تواری، راہ گرگ ء شری ء
پد ر بیت کہ آھاں چہ مراد ء ترس ات۔ مردمانی راہ گرگ ء ھمراہی ء ہمیشی
کہ منی دست گپتگ ات ء اے میان ء یلہ نی، ہم ندا تگ ات، گوں ترندے
ء وتی نیمگ ء ژپ اتے ء منا چو کشان ء وڑ ء چہ پر پٹ ء ایرنی گپتگ۔ نی
من آئی ء گورجیگ ء گپت۔ مادوئیں گلانش ء مڑان اتیں۔ آچہ من تیار تر
ات پمشکہ منا کشاں کنان ء یکر ء بران ات ھے کشاں چیل ء میان ء
آئی ء منا پنچ ء شش گام گستا برتگ ات کہ انا گاہ پر سٹے ء تو ار کت من
گڈ اتان ء چک جت گاڈی ء نیمگ ء چار ات من دیست مراد ء گاڈی ء
باب پنچ کتگ ات ء گوں کلاشکوف ء فار ء انت۔ آئی ء میگزین ء سرجمیں
تیر نور ء جت انت۔ منی دپ چہ حیرانی ء پنچ ات۔ ھے سہت ء سیمی بچک ء
زوت منی دست یلہ دات ء پہ در کت شت گاڈی ء سوار بیت ..... ء یکمرے

پدا بھیر وء پز گانی چست بیتگیں ہاک دز جوڑ بیت اُنت۔

نور چیرء ات غ پر پٹ آئی ء سرء کپنگ ات غ چہ پر پٹ ء چیرء
ہون غ پڑول ہور تلان اتنت..... من پر پٹ ء چست کنگا اتاں کہ ہما دوئیں
مردم کہ مرادء ہکل کنگ اتنت پدا ستمت غ پر پٹ ء چست کنگ ء منی
کمک اش کت۔ ما پر پٹ چست کت بلے اے میان ء نورء وتی کار ہیر
کنگ ات میگزین ء گیشتریں تیر آئی ء دلبدء لکنگ اتنت..... ”ولجہ مرادء
نور چیا کشت؟؟“ ہمے دوئیں مردماں چہ یکے ء نور چارات غ بزرگ، بزرگ
ء گشت غ الہم ء آئی ء اے چست چہ من کت بلے چہ آئی ء گپ ء پیسر، وت
ہمے جُست چوکوہ ء منی دیم ء مک ات۔

”اے لاش پر پٹ ء سرء برگ نہ بیت اگاں شما لاش ء گورء
نند ات تہ من رواں گاڈی یے چاراں اگاں ناں، گڈا شما بروات گاڈی یے
پچارات غ من ہمد ء ننداں“ من آجست کت اُنت۔

”تو ہمد ء لاش ء گورء بے نند، ماروئیں گاڈی یے چاریں“ چہ
آھاں یکے ء درائنت۔

”شتر اُنت، من نشتگاں بلے پیسرء تچک ء نائب ء گورء بروات
غ آئی ء ہال بدی ات“ من آ کڈن کت اُنت غ آ دوئیں وتی پر پٹ ء
سوار بیت اُنت..... پدا نیم سہت ء رند آھاں گاڈی ء ہمراہی ء جمعدار
جان محمد گوں سے سپاہیگ ء گوں ات غ اتک۔ جمعدار ء منی بیانی ء بجیگ

ء آدوئیں مردمانی ہم بیانی گپت اُنت۔ پداملاش گاڈی ء اکت۔

”تو مراد ء پچاہ کارے؟“ نائِب ء چہ من بخت کت کہ مُرکائی

بختگ اُت ء زہر زہر ء مناچارگ ء اُت۔

”داں سے سال مایکیں اسکول ء ہم جماعت بیگیں“ من

گشت۔

”تو گشت اے واقعات زیک سے ء نیم ء بختگ بلے مراد زیک

سُہب ء ہشت ء چہ لوگ ء دراتلگ ء پہ کارے ء تربت ء شتگ پد اُشپ ء

دہ ء نیم ء لوگ ء سر بختگ اے بابت ء آئی ء شاہد اُست کہ زیک بختیں

روح ء آئی ء ہمراہ بختگ اُنت..... ء آدوئیں مردمانی کہ تو نام گپت آ زیک

مراد ء ہمراہ نہ بختگ اُنت“ نائِب ء سوب مندیں گالوارے ء گوں

دراہینت۔

”دروگ بندیت مراد ء دروگ بند اُنت آئی ء شاہد“ من کے

ترندگشت ”اگاں من مراد ء پچاہ نیاراں، بلے آدوئیں مردم و آئی ء پچاہ

کار اُنت کہ یکیں میگ ء بازار میگ اُنت آھاں بخت بکن آھاں منی دیم

ء زیک بیانی ہم داتگ“

”آھانی بیانی من وت زیک بیگاہ ء گپتگ اُنت آھانی گپ ہم

تئی گپانی مطابق ء نہ اُنت آھانی گشتگ اُنت کہ وھدے ما اُتلگیں تہ ما

دگہ مردم ء گاڈی نہ دیتگ..... اُبید ترا..... اگاں ترا منی گپ باور نہ کنت

من آھاا ہنی لوٹائیناں تووت ایش جُست کن“ نائِب ء دست ٹیبل ء سرا
ژند جت ء گشت۔

”چی؟؟؟“ منی دپ ء در اُتک ..... ”ھو، آ مردم گج انت بیار

اِش“ منانا نائِب ء گپ باور نہ بیت۔

”عبدک“ نائِب ء سپاہیگے توارجت ھمے سہت ء یک زند ء زند ء

پٹکیں سپاہیگے توک ء پُترت ”بروحیدر ء دلشاد ء بیار“ نائِب ء سپاہیگ حکم

دات ء سپاہیگ ء ”جی صاحب“ گشت ء پدا ڈن ء در اُتک پدا پانزدہ

منٹ نہ گوست کہ سپاہیگ ء زیکیں ھما دویں مردم گون اِنتت ء پُترت۔

”شما گشتگ کہ زیک ابید منا، شما دگہ کس نہ دیتگ؟“ آھانی

گندگ ء گوں من پہ گشادی گشت بلے من اُجب اُجگہ بیتاں وھدے

آھااں چو سبق ء وڑ ء ھما گپانی جند جت اُنت کہ کمیں پیسر نائِب ء گونمن

جگ اِنتت۔

”واجبہ، مراد ء نور چیا گشت؟“ زیک اے جست و تو گونمن کت“

من ھما جست کنوک ء نیمگ ء دست شہار دات ء زیکیں کتگیں گپ ء

ترانگ ء پترینت آئی ء وتی سر جہل کت ء منی گپ ء پتوندات۔

”شمارا وتی ایمان ء ہم کار نہ کپ ایت؟ شما وتی ایمان بہا کتگ“

من چہ دل ء ھلا ہوش ء کُکار کت ء گشت۔

”بس نی شما بروا ت“ نائِب ء مناد گہ گپ ء وارندات ء آئی چہ

کمرہ و درکت اُنت۔

”تو اے مردمانی گپ اشکت اُنت۔ ترا دگہ گپ جنگلی اُنت“

آدوئیں مردمانی درایگ و رند نائِب و چہ من بخت گت۔

”اے مردماں چہ مراد و ترس ایت پمشکہ.....“

”تو وتی گپاں بجن..... ترا دگہ گپ جنگلی اُنت؟“ نائِب و منی

گپ پر وشت و منا ترند ترند و چارگ و گت۔

اناں، مناد گہ گپ جنگلی نہ اُنت، بلے انچو ا نگہ گشاں کہ اے

مردماں وتی ایمان بہا کتگ“ من گشت و نائِب و یکرندے پدا منا ترند

چار ا ت و چ نہ گشت۔

”نی منا اجازت اُنت؟“ من پہ روگ و پا دا ا تکاں۔

”اناں، واجہ! تو وشت نہ کنے..... تو گتگے“ نائِب و ”گتگے“ زور

پر دات و گشت۔

”ہاں؟..... من گپتگاں؟؟“ من حیران بیت و اوشتاتاں۔

”جی ہو، تو گتگے“ نائِب و وتی چم مناسک دات اُنت و ترند

گشت۔

”بلے منی میار؟؟“ منی حیرانی ا نگہ بر جاہ ا ت۔

”تئی میار؟..... مردے مرتگ..... اے منک و نا پُرساں نہ

اُنت داں مے تحقیق مکمل نہ بیت ماترا وتی گور و داریں“ نائِب و گالوار

انگہ ژندآت۔

”بلے مردم من.....“

”حوالدار کریم بخش“ نائب ء منی گپ گوش نداشت ء حوالدارے

توارجت ”جی صاحب“ چه ڈن ء یکے ء گالوار ا تک ء همے دمان ء هما

حوالدار کہ منی رند ء اتلگ ات توک ء پترت۔

”واجہ ء دومی کوٹی ء بر“ نائب ء مناژند چارگ ء منی نیمگ ء دست

شہار دات ء گشت..... ء من ہج نہ گشت ء بے ترک ء تو ار حوالدار ء ہمراہ

بیٹاں آئی ء منادومی کوٹی ء یرت ء نادینت ء پداوت در ا تک دومی کوٹی ء

دگہ مردم نیست ات۔

همے سہت ء مراد ء بکیر و گاڈی ا تک ء نائب ء دفتر ء دپ ء

اوشتات۔ من دیست مراد چه بکیر ء ایر کپت ء تچک ء نائب ء کمرہ ء گشت

پداپانزودہ، پست منٹ ء رند مراد ء نائب دوئیں ہمراہ ء کندان دیم پہ گاڈی ء

روگ ء اتنت گاڈی ء باب نائب ء تچ گٹ ء مراد گاڈی ء

نشت..... ”واجہ دگہ مہنگی کارے؟“ نائب ء دست چست گٹ ء آئی ء

اجازت کنان ء گشت۔

پدادیر نہ گوست ہما حوالدار منی گور ء اتک بلے اے رند ء منی سک

نزیک ء نشت ء گوں ننگ ء گشتے ”واجہ پمن کارے، ہز متے؟ آ منی

چمانی تہا چارگ ء ات۔

”مہربانی“ من آئی نیمگ ء نزرے چارگ ء پد آئی ء منت

گپت۔

”واجہ! من ترا زاناں،..... تو سر پدغ شریں مردم یے بے
مپت غ و سریں جنجالے ء کپتے“ حوالدار ء پگر مندیں ڈو لے ء گشت
گشے آپہ راستی پن پگر مندات۔

”بلے من حیراناں کہ ناسب ء منا چیا گپتگ۔ منی میار چی
انت؟“ من گشت۔

”واجہ! ترا سگریٹ گوں؟“ حوالدار ء چم منی دیم ء رسگت ء
سگریٹ ء سکت انت من وتی کیسگ ء سگریٹ چارات غ بے ترک غ تو ار
سگریٹے کشت ات غ آئی ء دات۔ باکس آئی ء وتا گون ات۔

”واجہ تو ڈنی ملکانے غ ادوہال ء سھیک نہیے“ حوالدار ء سگریٹ
بن داتگ ات غ یک الکا پیں شٹے ء کشگ ء رند، دیتاں یلہ دیان ء
گشتے..... پدا کے انگو آنکو چارگ ء پد منی نزیک تر ء کنزرات غ وتی دپئی
منی گوش ء گور ء آ ورت غ چوہلوت ء وڑ ء کشگ ء لگت ”واجہ! منی سوج ء
زیرے گڈ ادنیگہ گپ دیر نہ شنگ..... وتی جان ء پٹا نین“
”جان ء پٹا نین؟؟“ من آئی ء گپ ء مکسد ء سر پد نہ بیتاں۔

”جان ء پٹا نینگ زانے؟..... ہو، ترا میار پر نیست تو اے ملک
ء..... ہیر، مطلب اش انت کہ اے بارو ء کس سھیک نہ انت۔ ہتھی تو

اگاں بس پنجاہ ہزار نایب ء دست ء بدیئے..... گپ ہلاں ء تئی جان چٹ
ایت“ حوالدار ء وتی گپ ہلاں گت بلے نی منی کش ء کیٹگ ء ہنچیں
وڑے چارگ ء ات گشے زاناں من ہمے دمان ء پنجاہ ہزار کلدار کشان ء
آئی ء دست ء دیاں کہ برو نایب ء بدے۔

”پنجاہ ہزار؟ چے واست ء؟ وت ء و سرء، پنجاہ ہزار ناں من
پنجاہ پیسہ ہم ندیاں“ من زھر گپتان ء پہ ترند گشت پرچیکہ نی من حوالدار ء
چالاکی ء مکسد شری ء زانت۔

”مسترو تے، من پہ تئی پاندگ ء واست ء گشت“ حوالدار ء
مرک منج ات..... ء کے پگر جنگ ء پدگپ ء لگت ”بلے من ترا انچو
گشاں کہ نایب ترا ادا ہتگے ء گیش وتی گور ء ندریت پدا ترا اثرت ء
دیمدات ء وهدے تئی کیس تربت ء گشت گڈا ہرچی کہ نایب بلوٹیت تئی
بابت ء نوشتہ کنت ء ہما وڑ بیت ء اے گپ ء جزم بی کہ اے خون ء نایب تئی
سرء دنت۔ نی تو وت پگر ء سوچ بکن کہ پتو چے پاندگ انت؟“ حوالدار ء
چم کے ڈن ء نیمگ ء شانک دات انت ء پدا پ نی منی گوش ء گور ء
آورت ء گوں جہلیں گالوارے ء گشتے ”تو چوزانے کہ واجہ مراد ء نور چیا
کشتگ؟

”ناں، پرچہ کشتگے؟“ من جت گت۔
”اے دراجیں کتہ ایت“ یکرندے پدا حوالدار ء ڈن ء نیمگ ء

چار اِت پداپہ ہلوت گپ ء لگت ”گپ پُخش اِنت کہ واجہ مراد ء گہارے
ء..... جنین چکلیں گہارے ء نام اِش گوں نور ء گپتگ.....“

”کریم بخش“ چہ ڈن ء یکے ء حوالدار توار جت ء حوالدار ء وتی
گپ سرجم نہ کت ء پادا تک ء ڈن ء درا تک..... بلے من نی سرجمیں کہ ء
سر پد بیتاں۔

حوالدار ء در اِیک ء رند من کہے پریشان بیتان ء پگرے ء کپتاں
پرچیکہ منی سے ماہ ء موکل ”چھٹی“ اتنت ء دو ماہ شتگ ات..... من پگر جت
کہ پُخش بیت نائب منامان بکشین ایت ء منی پشت کپتگیں ماہ ہمے ہر جاں
بروت ء منی ویزا بکٹ ایت یا نائب اے خون ء منی سر ء بدنت؟ بلے پدا
من زوت اے ہیال یلہ دات ء نور ء کشگ ء ندرگ منی دیم ء ترگ ء
لگت۔

بیگاہ ء سے بچ ء منی مستریں برات سپاہیگے ء گون ات ء منی گور ء
آورت۔ آ منی ہال ء گرگ ء اتلگ ات بلے زیکیں واکیات ء بابت ء
سھیگ نہ ات پرچیکہ دنیگہ من لوگ ء مردم کس ہال ندرتگ ات آ بس
ہمچک ء سھیگ اتنت کہ سہب نی دو سپاہیگے ء منا گوں وت برتگ۔

گذا من زیکیں واکیات ء مرچگیں نائب ء سپاہیگے ء سرجمیں
گپ گوں برات ء جت انت۔ اے گیانی میان ء سپاہیگے ہم مے گور ء
اوشتوک ات۔

”نائب ہمید انت؟“ منی سرجمیں گپانی گوشدارگ ء رند منی
برات ء سپاہیگ جُست گُت۔

”بلے اے وهد ء واب انت..... ہو، چوناہیگ ء لوگ ء
انت“..... سپاہیگ ء چہ وتی دست ء گھڑیال ء وهد چارگ ء رند
دراہینت۔

”پُخت ء پادکئیت؟“

”چارغ نیم، پنچ ء پادکئیت“

”پدا پنچ نج ء سپاہیگے اُتک ء منی برات نی ہال دات کہ نائب
پادا تلگ۔ منی برات نائب ء لوگ ء شت ء پدا نیم سہت ء رندا تک ء منا
گشتے ”پریں“

من وهدے ڈن ء دراہنکاں تہا حوالدار ڈن ء اوشتا تک ات
من آیک نزرے چارات ء چکندان ء آئی ء دیم ء گوستاں۔ منی چکندگ
ء تون ء ہمر اہی ء پھر ہوارا ت۔

”منانا ب ء چتوریلہ دات؟“ وهدے مالوگ ء سرہیتیں تہ من
برات جُست گُت۔

”پست ہزار کلدار دات دگہ چتور“ منی برات ء دراہینت !!!

کلم ۽ ٽيڪي

نوڪ سيريں پيرجان ۽ مرچي سير ۽ چاردمي رويچ ات که آئي ۽ وٽي
 هوردپه دئي ۽ روگ ۽ واست ۽ بستگ اتنت غمير گز ابيک ۽ نپر ۽ رچارات
 مير گز ابيک ۽ سڙ رويچ پيسر کله کنگ ات غمير چيگيں سهب ۽ دهنج ۽ وهده
 ئي داتگ ات که مني نپرتي رند ۽ کنيٽ۔

مير گز ابيک ٽيڪي ات۔ آئي ۽ مند ام اشتر، گوک، پس ۽ ميش نچ
 گت ۽ دئي ۽ نرت ۽ بها کت انت ۽ چه اود ۽ گد، چمپل، سگريٽ ۽ دگه چيز
 بست ۽ آرت آئي ۽ مردم هم دئي ۽ برنگون بله يک مردم ۽ برگ ۽
 کسيه آئي ۽ هپت هزار کلدار گپت..... ۽ دئي ۽ سرکنگ ۽ بس ذمه
 زرت۔ اود ۽ کار ۽ روزگار ۽ درگيگ هم مردم ۽ وٽي سر ۽ ات ۽ دئي ۽ رسگ
 ۽ چه رنداگان هم مردم گرگ بيت ته وٽي زمواروت ات۔

سُہبِ عِدہ بچ بیگی ات غ پیر جان لوگ ءِ لاپ ءِ بُن ءِ نَشنگ
 ات غ چم نی ڈن ءِ سک داتگ اتنت دیر..... سک دیر چارگ ءِ ات کہ
 ہمے دیری ءِ تہا یک وش ءِ آ سو دگیں زندے گند غمہ گند ات..... آھیال
 ات، دبئی ءِ ڈولداریں شہر غ بازار غ برزیں بان غ باد گیرانی ندارگ ءِ
 چہ دبئی ءِ آ یو کیں مردمانی دپ ءِ اشلنگ اتنت آئی ءِ یک ا جہیں وشی غ
 لڑتے آئیگ ءِ ات کہ انا گاہ وتی کار غ روزگار ءِ ترا نگ ءِ کپت غ پگر ءِ
 لگت ”من وھدے دبئی ءِ رساں تہ چتور پہ وت کارے شوہاز بلکناں؟
 اگاں منا کارے دست کپت گڑا چونیں کارے بیت؟“ گوں اے
 ہیال ءِ آ کے پریشان بیت غ مُرک نی مچ ات۔ یک کترھے آ گُشے
 ماں دبئی ءِ ترگ ءِ ات غ پہ وت کارے ءِ شوہاز ءِ ات۔ بلے زوت
 آئی ءِ دگہ ترسنا کیں ہیالے اتک..... ماں دبئی ءِ وتی گرگ غ بند بیگ
 ءِ ہیال ءِ گوں آئی ءِ دیم ملور تر ات۔ ماں دل ءِ گُشگ ءِ لگت ”اگاں
 من گرگ بیتاں گڈا.....؟ میر گز ابیک و منی دبئی ءِ سرکنگ ءِ زموار
 انت“ آ کے حیران بیت پداوت وتا اے وڑتسلا دیگ ءِ لگت ”دنیا دبئی
 ءِ شنگ غ کس گرگ نہ بیگ ایوک ءِ من گرگ باں؟ اے منی وھم غ گمان
 انت“ بلے اے گپ کہ ”اے منی وھم غ گمان انت“ پہ گالوار آئی ءِ دپ
 ءِ درا تک کہ چہ وتی بے گمانیں گالوار ءِ وت گڈ ات غ پدا چک نی
 جت وتی لوگبا تک گلی ءِ نیمگ ءِ چارگ ءِ لگت کہ آئی ءِ نر یک ءِ تھت ءِ

سرء بے ترک غ تو ار نشنگ ات غ آئی ء گوں پڑ مہریں چہاں چارگ ء
 ات آئی ء گلی گوں اے وڑیں چارگ ء دیست تہ کے پشل بیت غ پدا
 پہ زور پکند ات غ گشتے ”منا اے وڑ ء چارے گڈا من بجآں“

”من وشاں“ گلی ء گشت چم کی چہ ارس ء کئیل بیت انت۔

پہ ارسانی چیر دیگ ء آئی ء دست چہاں کت غ وتی دیم ترینت۔

”او، ہو!“ پیر جان پادا تک غ آئی ء کش ء شت غ نشت ”تئی

دل ہمیش انت من و گشتگ تو مزن دلے لے من پہ تئی واست ء روگ ء

یاں، جان! پہ تو راڈو گھڑیاں غ جار جٹ دیمدیاں۔ منا پہ کندگ

اجازت بکن“ پیر جان ء آ بگل ء گت۔

”انآں، پیر جان! مرو، من ہیچ نہ لوٹاں منا چہ راڈو گھڑیاں غ

جار جٹ ء تئی کترھے ء نیا دھزار بردوست تر انت“ گلی ء ارساں دؤر

گت۔

”من زاناں کدی گشت ترا چہ من راڈو گھڑیاں دوستر انت

بلے بے زڑ ء ہیچ نہ بیت۔ اے زڑ انت کہ مردم ء دوستناک کنت۔

عزت دنت، اے دروگے نہ انت کہ زڑ ہمک دروے درمان انت..... تو

کلیر، ملنگ غ پشوک چم وت دیسنگ انت کہ کجام ہال ء پیگ انت۔

کس ء وتی گور ء ننگ ء نہ اشنگ انت بلے مرچی ہر کس پہ آہانی

دپ ء گے ء مراہیگ انت۔ پرچہ؟ پرچیکہ دہی ء انت غ زڑ اش

اَسْت، وهدے چھٹی ء کائنت پہ بُران گپ جن اُنْت اے درست
 ززء سٹ اُنْت..... سر پد بیت ءے؟“ پیر جان ء گلی ء دست چہ آئی ء
 چماں دیر کت چہ آئی ء انارکاں شپ گتگیں ارس نی پہک گت اُنْت ء
 مزاں، مزاں آئی ء دپ پہ گلی ء انارکاں کنزاں بیت کہ پر پٹے ء توار
 پچد رھینت۔ پر پٹ آئی ء لوگ ء دپ ء اُنْتک ء اوشتات۔

”منی ہیال ء میر گز ابیک ء نر اِنْت تو بے نند من رواں
 چارانے“ پیر جان پا د اُنْتک۔

”پیر جان تو لوگ ءے؟“ چہ ڈن ء پر پٹ ء واھند ء گالوار
 پیر جان ء گوشاں کپت کہ آئی ء توار جنگ ء اُنْت۔

”ہو..... من پیدا گاں“ پیر جان پتو دیان ء ڈن ء در اُنْتک۔
 ”یالا، گشاد کن، پر پٹ ء واھند ء پیر جان ء نیمگ ء چارات
 ء پہ اشتاپی گشت۔

”عمر توئے“ پیر جان ء پر پٹ ء واھند ء بجاہ آ ورت۔
 ”من گش اتکاں، بلے بیاجاھے یو رگڈ ادر کائیں“ پیر جان
 ء گشت۔

”ناں، ٹیمب، بیج نیست۔ اگاں تو گیش اِتگے گڈا ذوت کن
 مردماں اجازت کن ءوتی ہو رداں زیر ء بیا“ عمر ء دزائینت۔ ”بلے
 چاھے و تو بوارتیں“ پیر جان آئی ء گور ء رس اِت ء گول دست ء در اہی

ءِ ہمراہی ءِ یکرندے پدا آئی سلاہ جت۔

”نوں، دیر بیت“

”شتر انت، گڈا ہر چیکہ تئی ہیال انت من رواں وتی بیگ ءِ
کاراں“ پیرجان اَتک ءِ گلی ءِ کش ءِ نشت ..... ءِ یکرندے پدا آئی ءِ
ارسائی پہک گت انت ءِ دپ پدا مزّاں، مزّاں پہ انارکاں کنزّاں
بیت ..... پدا یک بے ترک ءِ تواری یے ءِ مانشانت۔ کترھے ءِ
پد ”چنگے“ ءِ تواری ہمے بے ترک ءِ تواری پروشت ..... ”اجازت ئے“
پیرجان ءِ بیگ بڈ ءِ گت ءِ گوں جھلیں گالوارے گشت ءِ ڈن ءِ
درا تگ۔

”هداء میارے“ یک گریوگ دروشمیں بلے چہ مہر ءِ سررتھیں
گالوارے ءِ پتو دات۔ پیرجان پرپٹ ءِ پُشت ءِ سوار بیت ءِ بیگئی
گٹ ءِ گت ءِ پرپٹ ءِ سڑک ءِ کیشک گپت ..... گلی ءِ چم داں
دیراں آھاں سکت انت۔

بریگاہ ءِ شش نج ءِ آھا لانچ ءِ سر ءِ سر بیت انت کہ پہ دبئی ءِ
روگ ءِ تیار ءِ اوشتا تگ ات۔

دبئی ءِ سر بیگ ءِ رند زوت آئی ءِ کارے دست کپت۔ آ شیخ
یے ءِ باگ ءِ کار ءِ لگت آئی ءِ کار در چک ءِ غیر گانی چار ءِ گزار ءِ آپ

دیگ ات دوہنگ ء رند وهدے میر گز ابیگ ء مال بست غ منلک ء
واتر بیت تہ پیر جان ء کا گدے جت غ آئی ء پاداں گوں گت وتی کار ء
ہال نی ہم نوشتہ گت۔

وهد پہ اشتاپی دیم ء تچان ات۔ روج، ماہ غ ماہ، گوں سالان
بدل بیان، اے شش سال انت بلے پیر جان چہ وهد ء تیزیں گاماں
پہک بے سمات ..... آزر غ مال ء لالچ ء کپتگ۔ ایت غ بس زر ء حساب
نی داشتگ ات۔ آچہ گلی ء ہم بیہال نہ ات غ مدام آئی ء ہیال نی
گورات۔ پلے کہ گلی ء پچر غ ہج وڑیں تماہ غ لوٹ نہ گتگ ات پدا ہم
ہمک منلک ء روکیں مردمانی ہمر اہی ء پہ گلی ء آئی ء زر غ ٹیکسی پشت نہ
کت انت بلے وتی جندی گشے منلک ء روگ ء بیہال ات گلی ء چہ
بازیں گپانی ریل ”کیسٹ“ ء پز کنگ غ دیمدیگ ء دمبرتگ ات غ ہمک
ریل ء گلی ء اولی گپ اش ات کہ ”گد غ ہج بس انت گد غ ہج آں
جاگہ نیست نی تئی جند بیت۔ ترا دیر انت۔ ماتئی رنگ شمشتگ غ پیر جان
ء مدام ہمے یکیں پتودات کہ ”بس دو، سے ماہ ء رند پیدا کاں“ غ ہمے
پیدا گے غ نی شش سال کبل ات کہ پیداگ ات غ نہ رس ات۔

نی پنچ غ شش ماہ بیتگ ات کہ انا گاہ غ گلی ء گشے تماہ غ لوٹ ء وش
یلے دنمان ء کند ء شتگ ات۔ نی آئی ء ہمک گپانی ریلے کہ پیر جان ء
دست کت۔ تماہ ماں تماہ ء پشت ء ات ..... غ نی پیر جان ء موکل ء

بابت ء ہج وڑیں گپ ریل آں مان نیست ات۔
 مرچی پداگلی ء گپانی نوارے اتگک ات۔ نوار پیر جان ء
 ٹیپ ریکارڈ ء دپ ء دات ء ”بلے“ ء بٹن جت۔
 ”سلام مالیکم پیر جان“ گلی گپ ء ات ”ملنگ ء ہمراہی ء تہی
 دید اتگلیں چارپشک، درز نے سائبن، دوسینٹ، دو جوڑی جمیل ء چار
 ہزار کلدار منادست کپت۔ بلے پشکانی زیرگ ء تور دکپتگ ء۔
 پرچیکہ آگد کہ من لوتگ انت اے آگد نہ انت پمشکہ اے ریل ء
 ہمراہی ء من ہماگدانی ٹکڑاں پہ نشانی دید بیگ ء یاں داں تو پداردمہ
 کپ ء۔ نی ہمے ٹکڑاں بچار ء ہمے گداں بزیر۔ تہی دید اتگلیں آگد
 منادوست نہ بیتگ انت من یکے ء داتگ انت۔ اے ٹکڑاں کہ من
 دید بیگ ء یاں چرے ٹکڑاں یکے نام انت ”دی چلو“ یکے ء
 ”چیرمین“ یکے ء ”نویں جنوزام“ ء یکے ء ”دل گنوک“ انت۔ اے
 گداں الہم ء درگج..... تہی دید اتگلیں جمیل ہم شر نہ اتنت من اے وڑیں
 جمیل نہ لوتگ، من ہما وڑیں جمیل گشتگ ات کہ کلیر ء پہ وتی ذال ء
 واست ء دید اتگ انت پنز ء تسک ء ستارہ والا انت۔ سینٹ ہم وش
 بونہ اتنت..... مردے کنیت دگہ چار سینٹ راہ بدے۔ جمیل آں
 اگاں تہی سر پہ نہ بیت کلیر ء بخت بکن آزانت ء۔ اشاں چہ ابید دگہ
 یک شریں ء گراں کیمت ء الکا پیں کلم یے ہم راہ بدے اگاں وت

الکاپیں کلم ءِ گرگ ءِ نزانے گڈاواندائیں مردم ءِ زیرگ ءِ برگوں۔
 بلے بزاں ہچ وڑ ءِ سُست غِ ارزانیں کلے مہ بیت۔ آدگہ چیزانی
 دیدیگ ءِ اگاں کے دیر بیت پرواہ نیست غِ مناشتاپ نہ انت۔ پہ
 وارش بگر بلے کلم ءِ اگاں مرگے بال کنت بانزلانی بند، دگہ ہر کس وش
 غِ سلامت انت ..... وش انت“

پیرجان ءِ ریڈو ”ٹیپ ریکارڈ“ بندکت غِ پگر ءِ کپت آئی ءِ ہمے
 ہیال کت غِ ماں دل ءِ گشت ”آہاں و ہو، ..... بلے گلے اے کلم ءِ
 چون کنت؟؟ نہ منابراتے اُست غِ تنکہ آئی ءِ؟؟“۔

گرزند

”گل جانِ عِما تون گجئے؟ باریں برو نک ءِ سرءِ ہما مز نیں پات
 ءِ پُشت ءِ بچار۔ بردغ کو ڈال ءِ نہ گندئے؟..... باریں من گجا ایر گنگ اُنت
 اے دمان ءِ منی سر ہوش نہ کنت۔ راست ایت کہ اشتاپی کاراں پاد.....“
 گمشاد ءِ وتی لوگبا نک ذرناز تو ار جت غ گشت غوت دگہ جاھے پنگ غ
 شو ہاز ءِ لگت۔

”منی دست بند انت من آرت لیس دیگ ءِ یاں..... بلے اے
 وھدی ترا پہ بردغ کو ڈال ءِ چے کار کچنگ؟ مند ام تئی چیزے گار انت“
 گمشاد ءِ لوگیگ ءِ چہ لوگ ءِ تہا پہ گکار تو ار پدات۔

”منی ہیال ءِ تو گزئے۔ تو زاناں اے جمبر ءِ گرندگاں نہ
 اشکن گائے کہ گڈمب، گڈمب غ کٹاک، کٹاک ءِ گرندان غ سیاہ تران

انت..... غور اھیں آ زمان ء پوشان ء مان پتاہان انت“ گمشاد لوگ ء تہا
 ہرت غ پہ اشتاپ اشتاپ ء ایدیم غ آ دیم ء چارگ ء لگت۔
 ”اے جمبر ء پرے ترندیں گرندگاں وتی دل ء وش مکن اشی ء
 ہشکلیں گرندگ انت اےھے اء نوکی مشک ء دپ ء نہ بوج ایت۔ اے
 ہا پیر یگیں جمبر انت۔ ہنچو پیری گوارتے کہ مرچی گوار ایت۔ ہشک ء
 بند ایت غ پدا بُر ایت۔ دو ترندیں گرندگ جنت غ پدا ہنچش بُر ایت غ
 بیگواہ بیت کشے زاناں ہجر جمبرے ء نہ بستگ۔ تو نہ اشکگ کہ کش انت
 گز ایت، نہ در ایت“ گمشاد ء لوگبا نک ء اے جمبر غ آئی ء گرندگ ہج
 مانیاتک انت۔

”اے آپیر یگیں جمبر نہ انت۔ تو یکبرے بیا ڈن ء درا غ
 ہچار..... پیر یگیں جمبر ء گرندمان نیست ات غ پدا آئی ء گور بیچ دیم پہ دیم
 ات۔ بلے اے مرچیگیں جمبر ء گرندمان غ پدا اشی ء سر گوات چیر انت“
 گمشاد پدا ڈن ء درا تک ء جمبر ء نیمگ ء چارگ ء لگت کہ چہ رو در ا تک
 ء بندان ء نل کشان ات۔

”بلے تو پرچہ چو بے وار غ مان گشتگے۔ نہ ترا لوگ زیر ایت نہ
 ڈن..... ہوراگاں بیت، بلے بیت، ہور ء بدی مان نیست۔ ہور کہ بیت گڈا برد
 غ کو ڈال ء شوہاز ہم دیر نہ بیت من ترا یک کترھے ء توک ء شوہاز اش کنان غ
 دیاں۔ نی پہ کجی بے نند“ گمشاد ء لوگبا نک ء گالوار کلاگ ء ڈول ء ات۔

”ہور.....، ہور بزاں رستگ دگہ بس یک گزندگے ء مہتل

انت..... پمشکہ من گشاں کہ چہ ہور ء پیسر، ڈگار ء سر بیاں۔ اے کمروچ ء
شتمیں مُشک آں ڈگار ء بند جگ ء نثش نثش کتگ من رواں ہمے ہونڈ ء

مونڈاں چنان ء بار دیاں داں کے کتر بہ بیت اے ڈول ء اگاں آپ ء سر
ایدیم ء برس ایت چہ آدیم ء در کئیت.....“ گمشاد ء وتی گپ دپ ء ات

کہ جمبر ء یک ہنچیں تر سنا کیس گزندگے جت کہ گشے زاناں زمین ء آسمان ء
ہمراہی ء دراہیں جہان جلس ات..... ء ہمے گزندگ ء ہوری ء لہتے

لیگاریں تر مپ ہم کپت..... کہ پہ بے گمانی گمشاد ء دپ ء در اتک ”ایشیں
ناہا، ہور بیت..... ء من دنیگہ ہمید اں..... من ترانہ گشت کہ ہور بس یک

گزندگے ء مہتل انت بلے تو منامپت ء مہتل داشت“ گمشاد پہ درک ء
تچک برونگ ء نشت۔ برد ء کوڈال برونگ ء سر ء اتنت برد ء کوڈال کی ڈرت

انت ء پدا لوگ ء پترت آئی ء لوگبانک ء آرت تر کتگ ات ء تین ء سر ء
نگن چچک ء ات۔

”من روگ ء یاں بلے وھدے گل جان چہ اسکول ء کئیت گڈا

منی سبارگ ء بدے ء دیم کی دے“ پدا چہ در ناز ء پتو ء پیسر گمشاد ڈن ء
درا تک ء راہ ء روا جکی آئی ء پدا پہ ککار گشت ”گل جان ء حج نیں ڈگار ء

دیمبدے من حج نیں ڈگار ء روگ ء یاں“

”گل جان ء سر ء اوست مکن ء پہ آئی ء امیت ء مہ نند آئی ء باریں

ہمبل کنت یا نہ کنت غمنا کار است اتک نہ کنناں، درنازء ہم پہ ککار
گشت، بلے اے وهدی گمشاد کے دیر شنگ ات غ آئیء درنازء گپ نہ
اشکت۔

ماں جہلیں عصرء گمشادء بردغ کو ڈال بدء اتنت غ دیم پہ لوگ ء
پیداگ ات۔ آ زمان ء دیم ء جمبری پٹے ء ہم گواہ ات غ آ زمان چوشیشگ
ء ساپ ات بلے سرگوات ہما ڈول ء کشگ ء ات۔

گمشادء بردغ کو ڈال پدا ہما جاگہ ء ایرگت انت غ گوں لوگ ء
پترگ ء دمبر دین ڈو لے تھت ء سرء دراج گران ء گشتے ”ڈرناز! تو
راست گشت اے جمبر ء ہشکلیں گرننگ اتنت..... بلے پنشین گرننگ؟“

ہرجان

مرچی چہ سہب ء منی تب بروبر نہ ات۔ بے وار ء بے تہمبل
 اتاں..... ء گشے ژندی یے ء منا ماناشنگ ات گپ جنگ ہم منا واک نہ
 بیت۔

”مرچی تو دگہ ڈو لے ءے، بے موڑے؟“ سبارگ ء میان ء
 منی لوگیگ ء منا پداجست گت۔ سے رند ء چد ء پیسر مناجست ئی گتگ
 ات

”مرچی روچ وش نہ انت“ من ہم ہا یکیں پتودات کہ پیسے
 داتگ ات پرچیکہ دگہ پتو منی گور ء نیست ات وھد یکہ من وتی بے تبی ء
 سوب وت ہم نزانت..... ظہر ء نماز ء رند من وتی پرپٹ اشارٹ گت منی
 ہیال ات ڈھڈیگ ء رواں کہ بلکیں دل گوشی یے اے بے تبی ء

چیر بہترین ایت۔

ڈھڈیگ چہ مئے بازار ء پنچ غ شش میل گستا انت چوناہیگ ء مئے
وڑیں موکل ”چھٹی“ ء آیوکیں یا بے کار ء بے دھند ء کیں مردمانی سہب ء
پیگاہ ڈھڈیگ ء گوزیت پرچیکہ ڈھڈیگ وتی من ء پما یک شہر ایت۔ سے
سد چار سد لوگے بازار ایت۔ سے غ چار چاہ واری ہوٹل نی مان دہ غ پانزدہ
ذکان بنت۔ دو، سے گیراج، یک سرکاری اسپتالے غ ہائی اسکولے ء ابید
مئے تحصیل ہم ڈھڈیگ انت۔

ڈھڈیگ ء تر غ تاب ء رند، واتری ء وھد ء من وتی ناکو ء لوگ ء
مانتر اتاں کہ ناکو ء چاران غ گوزاں منی ناکو (مات ء براتے) ء ڈھڈیگ ء
سیر غ سانگ کنگ ات غ ہمود ء جاہ منند ات بلے وھدے من ناکو ء لوگ ء
شاں تہ منا مالوم بیت کہ آپہ کارے ء سہب نی تربت ء شنگ ..... منی مزنیں
بانان ء کن کنگ ابید ہم چکاں پنمن چاھے اڑگت۔

من ناکو ء لوگ ء دیم ء کاپر ء چیر ء شنگ اتان غ چاہ منی دیم ء ایر
ات دنیگہ چاہ من چست ہم نہ کنگ ات کہ انا گاہ ناکو ء لوگ ء کش ء
کرگینیں لوگے ء گر یوگ غ چیولگ ء توار چست بیت۔

”ھدا ہیر بکنت“ منی ناکو ء لوگیگ ء دپ ء در اتک کہ منی گور ء
شنگ ات ..... غ منی چم ہمے کرگینیں لوگ ء سک بیت انت۔ ہمے سہت ء
یک کسانیں جنین یے سردر ء چہ لوگ ء در اتک غ تچان غ چیولان تچک ء پما

پیداگ ات غ پھ چیلوگ گشان ات ”ایو کہ دلوک ء چوں بیت.....
انورہیلہ کن ڈاکٹر ء بیار“۔

انور منی ناکو ء چک ء نام ات کہ اے دمان ء ہم ادء نہ ات جنین ء
ایچک ہم دلگوش نہ کت کہ نشنگیں مردم انور نہ انت..... یا اے سہت ء
آئی ء چماں من انور اتان۔ من ہمے دمان ء پادا تک غ پرپٹ ء نیمگ ء
روگ ء اتاں کہ چہ پشت ء منی ناکو ء لوگیگ ء گالوار منی گوشاں کپت ”منی
چک! مزینیں ڈاکٹر ء بیار“ مزینیں ڈاکٹر آئی ء ایم بی بی ایس ڈاکٹر ء گشت۔
من پرپٹ اشارٹ گت غ تچک ء ڈاکٹر ء لوگ ء شتاں۔ اے وھد عصر
کزا ات بلے دنیگہ مغرب ء بانگ نہ بیگ ات۔ ڈاکٹر ء لوگ سرکاری
لوگے ات من پرپٹ کمپان ء دپ ء داشت غ ترند ترند باب ء جنگ ء
لگتاں۔ دو سے منٹ ء ودار ء پد ہم کس ء دروازگ پیچ نہ گت من باب
کے توک ء نیمگ ء تیلانک دات بلے باب توک ء کڈی ات من پداغ
کے ترند تر باب ء جنگ ء اتاں کہ یکے ء باب پیچ گت۔ باب ء پیچ کنوک
بخشی ات کہ من بجاہ آ ورت غ آئی ء ہم منازانت..... بخشی ورنائیں بچکے
ات غ ہمے بازار ء ڈھڈیگ ء مندو کے ات (اے سہت ء مناوار نہ بیت کہ
آئی ء جست بکناں بلے رند ء من ء مالوم بیت کہ بخشی ڈاکٹر ء باورچی
انت)۔

”واجہ ہیر انت؟“ بخشی ء گوں حیرانی مناجست گت۔

”ڈاکٹر صاحب ہمیں انت؟“ من پہ اشتهاپ گشت۔

”ڈاکٹر صاحب ہمیں انت..... بلے..... پرچہ زاناں

ہیر انت؟“ بخشیء حیرانی اُنکے بر جاہ ات غ گفتو کیس گالوارےء

گپء ات

”اناں، ہیر نہ انت مردے حالت سک حراب انت من ڈاکٹرء

رندء اتلگاں“ من گشت۔

”بلے، واجہ.....؟ اے وھدی ڈاکٹر مشکل گوں تو بنگوں“ بخشیء

کے پگر جنگء رند نہ گیگیں وڑے گشت۔

”پرچہ نیتگوں؟“ من حیرانی درشاں گت۔

”ڈاکٹر صاحبء مرچی مہمان گور..... آئیء لہتے سنگت اتلگ“

بخشیء گشت غوتی سرنی جہل گت۔

”پرواہ نیست۔ بیمار دگہ جا گہے ء نہ انت، ہمیدء ڈھڈیگ ء

انت ڈاکٹرء دہ منٹء گیشتر نہ لکیت..... ہیر ڈاکٹر گج انت؟ من وت گوں

آئیء گپ جتاں“ من گشت غ کمپان ء تہا پترتاں۔

”اناں واجہ..... ڈاکٹرء گورء مرد“ بخشی گشے گڈ ات آ گشاد

گشادء منی دیمء اتک ء اوشتاں ء پدا بزرگ، بزرگ ء گشگ ء گت

”واجہ اراتیں گپ اش انت کہ ڈاکٹر صاحبء مناکڈن گتگ کہ مرچی

ہر کس کثیت آئیء بگش ڈاکٹر ادء نہ انت..... بلے زاناں چونیا منی دپء

درا تیک کہ ڈاکٹر ہمید انت..... پمشکہ نی اگاں تو ڈاکٹر ء گور ء برو ء گڈا
 منی ہیر نہ انت مناسک مٹرتگوں، بخششی منا ہنچیں وڑے چارگ ء ات کہ
 آئی ء چارگ ء تہا منت واری ء ہمراہی ء ترس ء دروشم ہم شری ء پڈرات۔
 ”بلے بخششی! اے یکے ء مرگ ء زند ء سوال انت اگاں ڈاکٹر
 موجود مہ بیتیں دگہ گپے ات وھدے آہمید انت من چوں بے ڈاکٹر ء
 برواں من آ مردماں چے بگشاں۔ اگاں بیمار ء چیزے بیت گڈا من داں
 زندگاں منا اے گپ ٹہت بیت..... بہر حال من لا چاراں۔ من گوں ڈاکٹر
 ء ہر وڑ ء گپ جناں ء پرے زور انسری ء من چہ تو پہلی لوٹاں“ من ڈاکٹر ء
 کوٹی ء نیمگ ء راہ گپتاں۔

”بلے واجہ.....“

”بلے ہیچ نہ بیت“ من بخششی ء گپ سرجمی ء نہ اشت ء گشت ”ڈاکٹر
 ترا ہیچ نہ کنت اگاں آئی ء تئی نام گپت گڈا من گشاں کہ من
 زور اتلگاں“ من بخششی ء دل ڈڈکنگ ء جھد گت۔

”مسترو تے تو زاناں مرچی مارا جنا مینے..... پر یں“ بخششی ء پہ
 ناکا میں دلے گشت..... مادوئیں ہمراہ بیت ء ڈاکٹر ء کمرہ ء نیمگ ء روگ ء
 اتیں بلے کمرہ ء باب ء گور ء کہ راستیں تہ بخششی اوشتات ء باب ء نیمگ ء
 دست ء شہار دیان ء گشتے ”اے باب انت“ من گشت ء باب جت۔

”بیا بخششی“ چہ کمرہ ء تہا یکے ء گالوار من اشکت ء بخششی ء چونام گرگ

غٹوار جنگ ء شری ء پذیر بیت کہ گالوار ء واجہ الہم ء دجلم انت کہ باب ء جنوک بخششی ء ابیددگہ کس بیت نہ کنت..... من بخششی ء نیمگ ء چارات ء بخششی چہ ترس ء گامے پشت ء کنزرات..... من باب پداجت ”بیاناں“ پدا ہاگا لوار اُتک بلے اے رند ء کے ترندآت۔

”واجہ من بخششی نہاں..... باب ء پیچ گُت کناں؟“ من باب پیچ نہ کت ء گوں برزیں گالوارے ء گشت۔ چہ توک ء منا پتو نہ رس ات بلے ہمے دمان ء یکے ء باب پیچ گُت باب ء پیچ بیگ ء گوں من دیست باب ء پیچ کنوک ء ابید، توک ء دگہ سے مردم فتنگ ات کہ منی چماں درست ڈاکٹر اتنت پرچیکہ ڈرستانی گد، نوک، ساپ ء استری دا تگ اتنت۔ میداش پہ ڈول ء پول رستگ اتنت (یکے بے نہ انت کہ آئی ء سر ء دراجی ء من مید ء جند نہ دیست) ء جنداش چوڈا کڑانی وڑ ء ساپ ء پلگا ر اتنت۔

”واجہ! چہ شمار کئے انت؟“ سلام ء چہ رند من سیں فتنگیں مردمانی نیمگ ء چارات ء جُست گُت۔ شمار ایم بی بی ایس ڈاکٹر ء نام ات کہ من نام اشکگ ات بلے انگہ جند نہ دیستگ ات۔

”ڈاکٹر شمار مناں“ منی دیم ء اوشتا تگیں مرد ء وڑا ینت کہ منا اُجب سرداں پاد چارگ ء ات۔

”ڈاکٹر صاحب! مردے ء حالت سک حراب انت من تی رند ء اشکال“ من وڑا ینت۔

”بلے اے سہت ء من دست گناں پمشکہ اُتک نہ کنناں“ ڈاکٹر ء

پہ مانمیا تلمیں ڈو لے گشت۔

”ڈاکٹر صاحب! بیمار دگہ جاھے نہ انت ہمید ء ڈھڈ گیگ ء انت

ترادہ منٹ ء کیشتر نہ لکیت“ من آئی ء کار ء ارزانی پدر گت۔

”بلے منی واجہ! من ترا گشت کہ من دست گناں مرچی منی گوار ء

وہد نیست۔ سوری“ گوں اے گپ ء ڈاکٹر ء وتی دیم ترینت ء لوگ ء

لاپ ء نیمگ ء روگ ء لگت۔

”ڈاکٹر صاحب! پلیز، بس وہ منٹ ء واست ء یکے ء مرگ ء زند

ء.....“

”او، ہو! واجہ تو سر پد بیگ ء جہد بکن..... تو چخش بکن..... باند ء

سُہب ء مریض ء اسپتال ء بیار“ ڈاکٹر ء منی گپ پر وشت ء شزاریں ڈولے

گشت۔

”باند ا سُہب ء.....؟؟ من پگر ء یاں ہتھی ماداں اود ء پر میں

باریں آزندگ انت یا..... آئی ء ہال چچی انت؟ ء تو باند ء سُہب ء گپ ء

جئے“

”واجہ اگاں آئی ء حالت چخش انت گڈا منی آ گیگ ء چچ پاندگ

نیست پر چیکہ اگاں مرتگ گڈا من آئی ء زندگ گت نہ کنناں..... ء اگاں

زندگ انت گڈا تو دلجم بی کہ واں واں باند ء سُہب ء نہ مریت۔ من ترا

گارٹی دیاں“ ڈاکٹر ء ہمک لبز زور پر دیاں ء ابید، چوسر پد کنگ ء اندازے
ء ریشیناں گت ء گشت اُنت۔

”بلے ڈاکٹر صاحب! بیمار ء چارگ تئی کار، بلکیں فرض اُنت“
من چومنت واری ء ڈول ء گشت۔

”منی کار ء فرض داں اسپتال ء پچی ء وهد ء اُنت..... ء رند ء من
وتی مرضی ء مالک وتاں۔ سر پد بیٹے“ ڈاکٹر ء منی چمانی توک ء چارات ء
ژند گشت۔

”بلے ڈاکٹر صاحب پدا ہم ترا.....“

”اُف، ہو، توچہ گجا اتلگے؟“ ڈاکٹر ء پدا منی گپ سرجمی ء نہ
اشت ء زهر ء زهر بخشی ء نیمگ ء چارات کہ باب ء ڈن بے ترک ء توار
اوشتاگ ات ”بخشی! من ترا چے گشتگ؟“ ڈاکٹر ء ژند گشت۔

”واجبہ! بخشی ء میار نہ اُنت آئی ء منا مکن کنگ بلے من پہ زور
اتلگاں“ بخشی ء پتو دیگ ء پیسر من در اُینت۔

”پہ زور.....؟؟، شریں نی تو مہربانی بکن پہ زور در کنگ مہ لوٹ ء
وت پہ مردم ء وڑ ء درا“ ڈاکٹر ء منا ژند چارات ء گشت۔

ڈاکٹر ء چرے گپ ء من کے نلیگ بیتان ء سیں لوگ ء تہا خشکیں
مردمانی نیمگ ء چارات..... منی ہیال ات کہ نی من گوں ہماہاں دست
بندی کناں کہ شما ڈاکٹر صاحب ء بکش ات بلے“ ڈاکٹر صاحب راست

گشیت۔ وجہ تو خواہ مخواہ مارا ڈسٹرب گتگ۔ پلیز، نی تو درا، منی گپ ء
پیسر چہ نشنگیں مردماں یکے ء درآینت..... ء منی چم آہانی دیم ء ایریں
چیزاں کپت انت۔

دو بوتل بلیک لیبل شراب آہانی دیم ء ایرات یک بوتلے ہالیگ
ات ء دومی بوتل ء کساس چارک پشت کپتگ ات چار شیشگیں بلور کہ
آہانی توک ء شراب شری ء زاہر اتنت یک بلور ء تہا بس یک ء دو گت
پشت کپتگ ات ء ہالیگیں جاگہ ء ایرات کہ الم ء ڈاکٹر صاحب ء جاگہ
ات آدگہ سیں بلور نیمان اتنت۔ یک ونسٹن ء دو پاکٹ 555 سگریٹ ایر
ات دیوان ء توک ء توک یک برپ ء کولرے ایرات ء کمرہ ء راستی گنج ء
ٹیلے ء سر ء ڈاکٹر صاحب ء مزن کدیں بتے ماں پریم ء ات کہ یک
ناڈر کیں چکنڈے آئی ء لنفانی سر ء پاد اتگگ ات..... ”وجہ یہ ہدا ء بچار۔
من دست بستگاں نی درا“ انا گاہ ڈاکٹر ء گالوار ء منی دلگوش ٹگلینت ء من
ڈاکٹر ء نیمگ ء چارات آئی ء وتی دوئیں دست جپت گتگ اتنت ء منی دیما
داشنگ اتنت۔

”ڈاکٹر صاحب! مناباز آپسوز بیت، من چم ڈاکٹر ء سک دات
انت ء گشت۔

”منا ہم آپسوز انت تو چو در نیائے“ گوں اے گپ ء ڈاکٹر ء منی
دست ء گپت ء ڈون ء درگت۔

”واجہ من ترا گشت کہ ڈاکٹر مرچی گوں تو نینگیوں“ بخشی ء

دزائنت کہ منی پشت ء گون ات۔

”ہو! تو زائنگ ات کہ گشت بلے من زانت“ من بخشی ء میمگ

ء نہ چار ات ء گشت۔ اے سہت ء منا ڈاکٹر ء سر ء سک زہر آگ ء
 ات۔ من وھدے پرپٹ اشارٹ گت تہ آئی ء توار گشے ہما جنین ء
 چولگانی وڑ ء ات..... نی من ہمے پگر ء اتاں کہ مردماں چے بگشاں؟ ہمے
 میدان ء من ”کراس ہونل“ ء دیم ء گوزگ ء اتاں کہ انا گاہ منی چم پہ ڈاکٹر
 یعقوب ء کپت انت کہ ہونل ء براند ء چیر ء ڈکی ء سر ء نشتگ ات ء
 چاھے دیم ء اتے۔

ڈاکٹر یعقوب ء ماں میڈیکل کالج ء ڈاکٹری نہ ونگ ات آئی ء
 مشکت ء فوج ء کارنگ ات ء ء ہمود ء کمپوڈرے جوڑ پیگ ات بلے اے
 دو سال پیگ ات کہ آئی ء مشکت یلہ داتگ ات ء ہمید ء پہ وت ڈاکٹری
 سرٹیفیکٹ یے گپنگ اتے ء نی ڈاکٹر ء بستار ء وتی لاپ ء درگیجگ ء ات
 ندام پرپٹے ء سوار ات ء گولی ء دو ایانی بیگ یے پشت ء اتے ء بازار پہ
 بازار تر ات۔

من ڈاکٹر یعقوب ڈرت ء تچک ء بیمار ء لوگ ء نشتاں مالوگ ء تہا
 پتر تیل تہ بیست ء پنچ شش سال ء ورنماھے تھت ء سر ء وپنگ ات کہ اے
 سہت ء ڈڈ ء دراہ گندگ بیت تھت ء دیم ء سے جنین نشتگ ات دو کسانین

انتنت کہ چریشاں یکے ہما ات کہ من پیسراء دیتگ ات غ سبھی کماشیں جینے
 ات ہمے کماشیں جنین من جت غ بیمار ع مات کت غ دیم گوں ہمیشی غ گت غ
 گشت ”مزنیں ڈاکٹر دست گت ات غ گونمن نیتگوں بلے من راہ غ گوں
 ڈاکٹر یعقوب غ ڈیک وارت“

”هدا ترا ایمان بدنت۔ منی چک!“ کماشیں جنین غ گوں جہلیں
 گالوارے منی منت گپت۔

ڈاکٹر یعقوب بیمار ع سریناں تھت ع سر غ نشت منا ڈاکٹر ع بیگ
 گون ات غ آئی ع کش غ اوشتا تک اتاں۔

”ڈاکٹر صاحب! سے روج انت پدماں پدہمے نیمروج ع وهد غ
 مناتے گپت غ سک گوھر گپت غ مرچی من انا گاہ بے ہوش بیتگاں۔ چہ بے
 ہوش بیگ ع پیس من دو گولی ہم وارتگ غ اے سہت غ مناتپ پر نیست غ
 گوھر ہم نکنت“ بیمار غ اے گپ وت گوں ڈاکٹر غ جت انت غ ڈاکٹر غ
 ”ہوں“ گشگ ع ہمراہی غ دو، سے رند غ وتی سر ہنچیں وڑے جہل غ برز
 سرینت کہ پد ر بیت آئی ع تپ غ گوھر غ بے ہوشی ع سو ب زانت..... پدا
 آئی ع بیمار ع دوئیں چمانی سری کونس لیٹینت انت غ چار انت۔ لک کی
 چار ات غ پداتپ ع کم غ گیشی ع ”تھر ما میٹرے“ دپ ع دات غ کساں منے غ
 رند درئی کت کے چندگ ع رند چار اتے ”توتپ ع ثرندی ع سو ب غ بے
 ہوش بیگے ہنی من ترا بجکشنے جنان غ لہتے گولی ہم دیاں اے گولیاں دو شام غ

چہ رند، دو سہب، ناشتہ، پدغ، اگاں ترا تپ، نہ گیت گڈا دو باند، سبارگ،
 رند، ربلے اگاں ترا تپ، سبارگ، چہ پیسر گیت گڈا تپ، گرگ، گوں
 دو گولی پور۔ انشاء اللہ خدا خیر کنت..... انچو آپ گرم کن ات، ڈاکٹر، دیم
 گوں جنیناں کت غمگشت۔

انجکشن، جنگ، دنیگہ منٹ یے نہ گوستگ ات۔ ڈاکٹر، وتی گولی غ
 دایاں پہ گیگ بیگ، تہا جا گہ دینگ، ات کہ انا گاہ منی چم پہ بیمار، کپت
 ات آدرہگ، ہمراہی، تلوسگ، ات..... ”ڈاکٹر صاحب! بیمار، چوں
 بیت؟“ من پہ اشتاپ گشت، غ ڈاکٹر، ہم گشادی چکبت، غ بیمار، نیمگ،
 چارات، غ پدا گشاد گشاد، وتی بیگ، غ پنگ، غ لگت برے اے کنج، غ شیشگ
 یے چست نی کت، غ پدا ایری کت برے آ کنج، غ شیشگ یے چست نی
 کت، غ پدا ایری کت برے آ کنج، غ شیشگ یے چست نی کت، غ پدا چکل
 نی دات، غ برے بیمار، نیمگ، غ چاراتے من دیست، ڈاکٹر، ہیدے، غ سر
 نگ..... آ انگہ وتی بیگ، غ پنگ، غ سر، چیرات کہ بیمار، درہگ، غ تلوسگ
 بس کت، غ کتے، واب کپت۔ ہمے سہت، جنیناں دپ پکش، ات، غ گریوگ، غ
 گت انت۔ کماشیں جنین پادا تک، غ ڈاکٹر، غ پشک، غ پستی، نیمگ، غ کالر،
 گت غ ژانبلینگ، غ لگت، غ پہ گریوگ گشگ، ات ”اؤ کہ منی چک تو گشت
 منی وش، غ سلامت ات..... تو گشت..... تئی جند، غ گشت“ چہ بازیں
 ژانبلینگ، غ ڈاکٹر، کپتگ ات بلے جنین، انگہ آئی، غ ژانبلینگ، ات، غ ڈاکٹر

وتا گشینگ ءِ جہد ءِ ات کہ من توک ءِ کپتان غو ڈاکٹر چہ جنین ءِ دست ءِ پیچ
گیت۔

پدا من ڈاکٹر ءِ گولی غو دوائیاں چنگ ءِ یکجا کنگ ءِ اتاں کہ ڈن ءِ
ڈاکٹر ءِ پرپٹ ءِ اشارٹ بیگ ءِ توار منی گوشاں کپت من گولی غو دوائی چت
غو بیگ ءِ کت انت تہ ہمید ءِ تھت ءِ دیم ءِ یک ہا لگیں بارگیں شیشگ
یے کپنگ ات من شیشگ چست گت غو چارات ہمے شیشگ ءِ سرء
’پنسلین‘ نوشتہ ات۔ ہمے دمان ءِ من اے ڈاکٹر ءِ پیسر ءِ ہمے وڑیں
کشگیں مردے ءِ! شلگیں کتہ یے ءِ ترانگ ءِ کپتاں .....!!!

درآمد

آئے بازارے نہ ات بلے ماھے ء گیش ات کہ مئے بازارے
 اتلگ ات۔ آچہ کجاغے چنور ادء اتلگ ات کس ء زانت سکیں نرم تب
 ءوش روئے ات۔ آئی ء بالاد ء گیشتریں ڈولداری آئی ء بارگیں
 سرین ات بلے منا آئی چم سک دوست بیت انت۔ ڈلگی ء ابید آئی ء
 چمانی تہا من مہر ء وفاء ء یک ہاموش ء بے چولیس زرے مرت من
 مند ام آئی ء بس چم چار اتنت وفاء ضامن ء چہ مہر ء سررتچیں چم۔
 میتگ ء آدگہ لوگانی بابت ء من زانت نہ کناں بلے من ہر وہد
 سبارگ یا شام ہنچو کہ دیم ء کت چہ در نہ گیب ء آرس ات ء بے ترک ء
 توار منی دیم ء اوشتات۔ چلوسی آئی ء پھبر نہ کت۔ نغن یے دات۔

مڑائی نہ کت ندات، گلگ کی نہ کت غ کے اوشنگ ء پد پہ بے تواری
 پشت کی مان دات غشت یک نغن یے، دو نغن، اگاں کپے، ہرچی کہ
 دات آئی ء وارت غ گیشتر ء دلما نگ نہ بیت۔ آئی ء نغن مند ام اوشنگائی
 وارت غ ورگ ء رند کترھے ہم مہتل نہ بیت۔

اے یکیں ماہ ء میان ء آئی ء ہر روج ء آگ غ یک روچے ہم
 کزانہ کنگ ء سوب ء ماہنچو ھیل کنگ ات کہ اگاں یک روچے آگوں
 نہ کپت یا کے دیراں اتک گڈ اورگ مے دیم ء ایر اتنت غ ما آئی ء
 وسرے ودار ء اتیں غ ہمک کپرگ غ پاد بزمش ء مے چک ہما دیم ء
 تر ات..... غ منی لوگبا نک ء نی و آ مے لوگ ء با سکے لیکنگ ات غ پرائی
 ء مند ام سبارگ غ شام اڑ کنگوں۔

یکروچے ما سبارگ ء اتیں آہم مے گور ء اوشنگائی ورگ ء
 ات اے روچی مے نارشت گوشت اتنت من پرائی ء دو نغن نارشتانی
 تہا پند ات بلے اے روچی من ا جب حیران بیتاں وھدے آئی ء
 وتی نغن غ نارشت ء ھلاس کنگ ء پد، انا گاہ چہ منی دیم ء نغن آں کے
 چانپ ات غ درشت۔ چہ آئی ء چرے بے گت غ بے گمانیں ھرکت ء
 منا بے کساس زھرا تک۔ آتچان ات غ منی چم آئی ء سکت اتنت داں
 دیم ء لوگے ء پر تر ات غ اندیم بیت۔

”ایسی ء پش کت؟“ من چہ وتی لوگبا نک ء بے پاندگیں

بُخت گت۔

”زاناں“ منی لوگبا نک ءِ دیم ءِ ہم حیرانی پد رات۔
 ”ہیر، بیر لگور ءِ بات ءِ لگور.....“ من ماں دل ءِ گشت ءِ

پادا تکاں۔

”تو ورگ نہ وارت؟“ منی لوگبا نک ءِ درّائینت۔

”من سیر گت“ من گشت۔

”تو بلکیں زھر گت؟“ منی لوگبا نک ءِ گالوار ءِ کندگ ہوارا

ت۔ من آئی ءِ پتوندات ءِ تچک ءِ پہ دست شودگ ءِ نشتاں۔

شپ ءِ وھدے منی لوگبا نک ءِ شام آ ورت تہ مرچی من آئی ءِ
 ودار نہ گت ءِ ورگ ءِ لگتاں بلے منی چم یڈ ول ءِ آئی ءِ را ہچار اتنت ءِ
 من پہ آئی ءِ آگ ءِ گشے بے صبر اتاں۔

”اے لٹ چیاتئی کش ءِ ایر انت؟“ انا گاہ منی لوگبا نک ءِ چہ
 من بخت کت۔

”پرے لٹ ءِ منا کار اُست“ من ایدیم ءِ آدیم ءِ چمشتا نکے ءِ
 پد گشت۔

”ھدا ءِ ہچار، اے ہچارگ ءِ ھکاں مہ زیر بڑگ انت“

منی لوگبا نک ءِ زانت کہ منا پہ لٹ ءِ چے کار اُست۔

”بس کے ادب ئی دیاں داں دگہ رندے چشیں.....“ ہبر منی

دپ ء ات کہ انا گاہ منی چم پرانی ء کپت انت۔ آ منی دیم ء تچکے ء
 پیداگ ات۔ من لٹ گیگ ترکت، بلے من دیست کہ ماما نگ غ گاماں
 داران انت گشے پشل انت من سر جہل کت غ ورگ ء لگتاں بلے چیر غ
 کائی آئی ء چارگ ء اتاں۔ آچہ مادہ غ پانزدہ قدم گستا اوشتات من
 شکت ٹت کہ بلیں آئی ء منی لٹ دیستگ۔ بلے کترھے اوشنگ ء رندا
 پدا آگ ء لگت۔ آ اتک غ وتی مندا می جاگہ ء اوشتات۔ آئی ء گوں
 اوشنگ ء منی لٹ شت لٹ آئی ء گوش بن ء مان اتک آئی ء چکرگ ء
 ہمر ای ء دومی لٹ آئی ء بڈ ء ترنگ ء حوالہ بیت سخی لٹ ء بارگ ء
 آ گپڑے راہ ء شنگ ات۔ من لٹ شانک دات بلے آئی ء نہ لگت۔

شپ ء سے بیگی ات غ من بازیں ایدیم آدیم ء لیگ ء
 پہریگ اتاں بلے منی واب گشے دگہ منلکے ء شنگ ات۔ منی واب
 نیاہگ ء سوب منی پشومانی ات چہ آئی ء جنگ ء من سک پشومان اتان
 غنی پہ آئی ء وشاں کنگ ء توجیلے جیرگ ء اتاں۔

ایدگہ مہلہ نیں سہب ء من آئی ء شوہاز ء در اتکاں بلے
 سر جمیں میتگ ء گولگ ء پدہم منادست نہ کپت۔

”چو بیت اشی ء زھر کت غ مئے بازار یلہ دات غ دگہ
 بازارے ء شت؟“ منی دل ء گڈی ہیال آ ورت بلے ہمے سہت ء
 لہتے نچک آئی گرگ غ چانگک ء تو ار منی گوشاں کپت من ہما نچک آئی

نیمگ ء چک جت۔ چہ من کے گستاہتے نچک چیزے ء پر اتلگ ات۔
من تچان ء ہمے نچک آنی نیمگ ء نشناں وھدے نزیک ء رس اتاں من
دیت نچک آں آڈگار ء داتگ۔ یکے ء پادگپتگ دگرے ء گوش دپ ء
انت لہتے ء وتی نیش آنی ء بڈ ء سک داتگ انت۔ چاہنگ ء ورگ
انت من نچک جت ء تاچینت انت۔ آواری یے پادا تک ء اوشتاں
سرجمیں بالادئی خون ء حوزریچ ات۔ آنی ء بازیں کادے بان ات ء
آئی ء راستی گوش وپہک ء سستگ ء لونجان ات۔ من اتک ء آنی ء دیم
ء اوشتاں وھدے آنی ء منی نیمگ ء چار ات تہ آنی ء چارگانی تہا
من بے کساس بڑگی مرت آنی ء ڈلگ ء چہ مہر ء سر رتچیں جم گہر تگ
انت ء آسرداں پاددرھگ ء لرزگ ء ات۔ من دیم کنزرات ء دست
آئی ء سر ء ایر مرزات۔ آنی ء وتی سر جہل کت من آنی ء سنٹ گپت ء
سرچست کت من دیت آنی ء چم چہ ارس ء پڑ انت۔ من آہمراہ
کت ء نچک ء لوگ ء اتکاں وھدے منی لوگبانک ء چم پرائی ء کپت
انت تہ پہ اچکھی برے آنی ء، غبرے منا چارگ ء گت۔ گپ چہ آنی ء
دپ ء درنیاھگ ء ات آنی ء ہیال کت زاناں من اے پرے ہال ء
تگ۔

”مرچی بازار ء دراہیں نچک اسے بڑگ ء پر رتگ انت
انکاں من مددیتیں تہ الیم ء کشنگ اتے“ من درانیت۔

”گڈ اتر اے ادے چیا گون انت؟“ منی لوگبانک ء حیرانی

انگہ بر جاہ ات۔

”پٹانی در مان کناں..... گوشئی و پہک ء سستگ“ من آئی

ء گوش ء نیمگ ء چارات۔

”بلے ترا نچک ء تب و بھنہ پتگ؟“

”بلے اے نچک مناد دوست بیت پمشکہ چہ مرچیک ء نی اے

میگ انت“ من نچک ء نیمگ ء چارات آوتی ٹے پہ زبان چٹک ء

ات.....!!!

اشکندریں واہگ

گلباگ ء نام آئی ء چہ کسانى ء اشکنگ ات آئی ء پت ء مند ام
 گلباگ ء بابت ء گپ جنگ ات۔ گلباگ یک بازارے ء نام ات۔ آئی ء
 پت غ پیرک داں ہپت پُشت ہمے بازارے جاہ مند اتنت ایوک ء جاہ مند
 ناں بلکیں بازارے کماشی غ مستری ہم ہماہانی دست ء ات۔ بید آہانی تب غ
 گپت ء مرگے ء ہم بال نہ گت غ اے کماشی غ مستری پُشت ماں پُشت پت ء
 چہ رند، چک ء دست گپت۔ بلے اے پُشت ماں پُشت ء دست کپوکیں کماشی غ
 حاکی آئی ء پت ء دور ء گت ات آئی ء پت پہ زور چہ گلباگ ء لڑ ینگ غ
 درکنگ بیت۔ پرچہ درکنگ بیت؟ اے جتا یک دراجیں کتہ ایت۔

وہدے آئی ء پت ء چہ گلباگ ء لڑ ات اے وهدے آسے غ چار
 ماہ ء چک ات غ مات ء گوران ات..... غ مرچی کساس پست، پست غ
 یک سال ء نوک بروتیں ورنہ اے ات۔ آئی ء پت چہ وتی حاکی وشیں دور

غونوتانی زبہر بیگ ء سک مہتیگ ات غمے مہبت ء اپسوز آئی ء مدام وتی
چک ء دیم ء درشان کت انت۔ ہمے ڈول ء آئی ء وتی وشمیں روچانی
ترانگ ہم گیر آورت انت۔ چک ء اے گپ مدام پہ دلگوش گوشداشت
انت پمشکہ آئی ء دل ء گلباگ ء گندگ ء واہگ چست بیت۔

”ابا، من گلباگ ء رواں؟“ میکروچے آئی ء پت چومدامی ڈول ء
گلباگ ء دور غروچان گیر آرگ ء ات کہ انا گاہ چک ء درزائینت۔
”تو گلباگ ء روئے؟..... تو گلباگ ء روئے چے کنے؟“ کے
بے ترک ء تو کاری ء پد پت ء نہ کیگیں وڑے گشت۔

”من بس گلباگ ء چاراں“ چک ء گالوار ء عب ہوار ات۔
”تو چوزانے کہ تراپہ پادر وگ لوٹیت اولاک اے راہ ء شت نہ کنت ء
مناوتی اے سفر پہ پادبڑگی انت“ چک ء وتی ارادگ ء مہکمی درشان کت۔
”بلے اے گر غگٹاں ابید گہ ڈنے تئی راہ ء ہم کنیت“ پت ء
رہوار ات ”غ اے یک ہنچیں دراجیس ڈن ایت کہ ہرچی چم کار
کنت ابید ایتی ء دگہ ہج نہ گندے ناں در چک ناں دار..... پداہمے
ڈن ء پراہی ء مزنیں کشکے یکے گول دومی ء ہو ر غ جتا بیت پمشکہ منا ترس
ایت تو وتا گار مکنے..... بلے تو کہ الم ء روگ ء ارادگ کنگ گڈا برو۔ بلے
منی یک سو بے دلگوش کن سوج اش انت کہ گر غگٹاں چہ رند و ہدے تئی دیم
ء ڈن کنیت گڈا چہ بیلیج ء وتی کشک ء یکے بکن غہا کشک ء بگر کہ پدنی

میشتر مان پرچیکہ اگاں ہمے یکیں کشک ترا گلباگ ء نبارت گڈا دگہ
 آپرے ء الم ء سر کنت ء پداپہ بخت ء پُرس تو گلباگ ء سر بیت کنے۔
 بلے گندے، اگاں توتی کشک یلہ دات ء برے کشکے گپت گڈا تئی پدپہ
 بیگو اہی انت پرچیکہ گڑا تو پھیر چہ ڈن ء دل ء در ا تک نہ کنے“
 ”شریں ابا! من تئی سوج ء زیران ء بیگیج ء وتی کشک ء یکے
 کناں“ چک ء پہ گل گشت۔

”گڈا مرچی باندا ت مکن ء مہلہ میں سہب ء وتی توشگاں بند ء
 پہ منزل ء گام جن“ پت ء در ا ینت۔

ایدگہ مہلہ میں سہب ء آئی ء کلگیے چہ آپ ء پُرکت ء کس اس دو
 سیر ء کچ ء واد کنگیں آرت ء سے سیر ء کس اس ء متگیں ناہ چادر ء بست۔
 ملاء بانگ ء کے رند چہ لوگ ء در ا تک۔ روچ ء ٹک کنگ ء ہمراہی ء آ
 اولی کوہے ء تابے ء پر تر ات۔ پت ء چم داں گپڑے راہ ء آئی ء سک
 انت۔ اے سر جمیں روچ آ بیگی شت۔ آئی ء مہتل بیگ ء دم کنگ بس
 چمچک ء ات داں آئی ء پُرانیگے پتک ء گوں ناہ ء سبارگ کت۔ آئی ء جہد
 کت کہ شپ ء آگ ء ساری من چہ کوہاں در بیاہاں بلے چہ گر ء گفانی
 ملب ء آئی ء کوہ ہلا س کت نہ کت انت۔ مگر ب ء چہ رند و ہدے تہاری ء
 ما شناخت۔ کوہے ء بن ء آئی ء ہور دکت۔ آئی ء شام ہم گوں پُرانیگ ء ناہ
 ء کت۔ پدا سنگے سر ء چیر ء کت ء چاورئی پر دات۔ گوں چمانی نز کنگ ء

واب کپت غ پداروچ ء برانزانی گرمی ء پادکت ژندی ء سوب ء آسک
گراں واب کپتگ ات آئی ء زوت دو شکیں سرا تلگیں چنڈے پرائیگ
گوں ناہ ء ہرز بست غوتی منزل ء نیمگ ء راہ رگپت۔

آئی ء پشت کپتگیں راہ ء دومی تک گیشتر گت غ نہ وش ات پمشکہ
ایدگہ سرجمیں روچ ہم آئی ء کوهانی تہا گوازینت۔ مگر ب ء کے ساری
آئی ء کوہ کٹینیت انت غ ڈن ء سر بیت۔ آ اوشتات غ چمئی ڈن ء دراجی ء
شانک دات انت ابید اسپتی ء دگہ ہج نزر نیا تک۔ نی تہاری ء مانشا نگ
ات پمشکہ شپ ء آئی ء ہمد ء و پسگ ء سوژگ کت۔

سہب ء وھدے آئی ء بست بیت۔ روچ دراتلگ ات۔ پشت
کپتگیں آرت آئی ء پرائیگیے کت غ گوں ناہ ء ہرز بست دگہ کموک ناہ پشت
کپتگ ات آئی ء چادر ء لمب ء بست۔ کلیگ ء آپ بس دگہ یک غ دورند ء
آئی ء بس انت۔ کلیگ آئی ء بڈ ء کت یکرندے پدا ڈن ء دراجی ء
چمشانکے دیگ ء پد، ڈن ء دراجی ء ایر کپت ہمے کشک ء کہ آ بندر ء پیداگ
ات ہمے کشک نی گپت آئی ء دیم رو در اتک ء ات۔ داں اے گپڑے راہ
ء آئی ء کشک ء دگہ کشک ہو ر غ جتانہ بیت آ بے پگر غ پھہ دجی روگ ء ات
کہ انا گاہ آئی ء راستی نیمگ ء یک بارگیں کشکے گوں آئی ء کشک ء ہوار
بیت بلے اے کشک پدانہ گیش ات پمشکہ آپریشان نہ بیت غ گام نی انگہ
گشادر کت انت پے امیت ء کہ چہ مگر ب ء ساری ڈن ء بکفیناں۔ آ انگہ

دیر نہ شنگ ات کہ یک کسانیں کشکے راستی نیمگ ء گش ات۔ آ کے بھغ
 بلڈ بیت بلے پداوتی دیم ء چکلیں کشک نی گپت..... غ پدا کساس داں
 کلا کے غ نیم آ پچی شت اے میان ء آئی ء کشک ء دگہ چ وڑیں کشک ہور
 ء جتانہ بیت آپہ دجھی روگ ء ات کہ انا گاہ آئی ء کشک دو بیت انت یکے
 راستی نیمگ ء، ء یکے چپ ء گیش ات۔ آ ہمد ء اوشتات غ پگر ء لگت۔ آ
 سک نلیگ بیت آئی ء نزانت کہ ٹجام کشک ء بگراں۔ آئی ء پت ء سوج
 گیر اتک بلے سوج ء اے گپ مان نہ ات کہ وھدے تئی کشک دو بنت تہ
 چون بکن یا ٹجام کشک ء بگر۔ چہ پت ء ہمے جھت ء نہ کنگ ء آ سک
 پشومان ات۔ مزنیں جیرگ غ پگر جنگ ء رند آئی ء چپیں نیمگ ء کشک
 گپت۔ نی آئی ء دیم گوں شمال ء بیت۔ بلے کے راہ ء روگ ء رند آئی ء
 دل ء وسواس بناہ بیت۔ وڑ وڑیں ہیال آئی ء آگ ء ات بلے گیشتر آئی
 ء دل ء ہمے ہیال محکم بیان ات کہ من رد پت منی کشک اے نہ ات من
 راستیں نیمگ ء کشک بکپتیں۔ آ برے ماما نگ غ برے گشادشت۔ داں نیم
 کلاک ء آہمے گڈ غ مچ ء تہا ماکشنگ ات گڈ سر ء آ جاھے اوشتات دل آئی
 ء سکین دیگ ء ات کہ بیر و بکن غ پدا ہما جاہ بروغ راستی نیمگ ء کشک ء بگر۔
 آئی ء وتی پشت ء چک جت غ ڈن ء دراجی ء چمٹا نکے دات ابیدا پتی ء
 د کہ چ آئی ء نزر نیا تک۔ کے اوشتگ غ پگر جنگ ء رند آئی ء بیر ونہ گت غ
 پداہمے کشک گپت۔ بلے آئی ء دل ء وسواس بر جاہ ات آ ا نگہ دیر نہ شنگ

ات کہ چہ آئی ء کشک ء کشکے پدا چپ ء گش ات کے جل ء مجن بیگ ء
 رند آئی ء ہمے چس کشک گپت نی آئی ء دیم پدا گوں قبلہ ء بیت کے راہ
 روگ ء پدا آئی ء دل ء پدا وسواس بناہ کت۔ آوتی دومی کشک ء گرگ ء
 پشومان ات آئی ء دل ہیال آرگ ء ات کہ اولی کشک تو یلہ داتگ ات
 با کے نیست ات بلے دومی کشک تو چیا یلہ دات؟ بلے آئی ء بیرونہ کت ء
 انگہ گام گشاد تر کت انت۔ نیم کلاک آتگی شت۔ آسک شنگ ات۔
 آ اوشتات ء کلگ نی چہ بڈ ء ایر کت ء آپ نی چار اتنت ء اندازگ جت
 کہ ہنی ء دگہ یکرندے انگہ بس انت پشت کپتگیں ناہ ء کلگ ء آ پانی نیم آئی
 ء وارت انت ء پدا ہمے کشک ء دراجی ء راہ گپت۔ کے راہ ء رند کشکے راستی
 نیمگ ء گش ات آہمد ء اوشتات ء کے پگر جنگ ء آئی ء ہمے ہیال
 کت کہ اے کشک بلکن منی ہمایلہ داتگیں کشک ء ہور بہ بیت گوں ہمے
 ہیال ء آئی ء تاب کت ء ہمے راستیں کشک گپت۔ نی آئی ء دیم پدا
 گوں شمال ء بیت۔

چد ء رند گڈا آئی ء برے کشک یے گپت پہ ہمے اُمیت ء کہ بلکیں
 منی اولی کشک در بیت۔ گڈ سر ء آئی ء نزانت کہ منی پشت گجام ء دیم گجام
 دیم ء انت۔ قبلہ گجام ء رو در اتک کجا نگر انت۔ آہمے ڈن ء دل ء چو گنوکانی
 وڈ ء سرگردان ات۔ برے ایدیم ء برے آدم۔ باز جاگہ آئی ء مردم نی
 کانپول ء کپتگیں دست ء پادنی ہڈ دیست آئی ء زانت کہ اے ہما مردمانی

ہڈی کا پھول اُنت کہ وتی راہ اش گار کنگ غ پدا شد عشن ء کشتگ اُنت۔ آئی
 ء وتی گاری ء ہم گمان بیان ات۔ پمشکہ آئی ء گڈی سوڑگ اے کت کہ
 دیم ء یک دیے دیان غ رواں داں ہرچی شت کناں۔ آ بیکرندے پدا
 اوشتا غ ڈن ء چاریں نیمگاں چمشا نکے داتے ابیدا سپتی ء دگہ ہج آئی ء
 نزر نیاتک۔ پدا وتی دیم ء تچکے ء راہ گپت۔ آئی ء سک دمبرتگ ات بلے
 وتی گام نی سست نہ کت اُنت ہمچک ہائیک آئی ء پاداں مان ات آ
 ہمچک پاداں دیم ء شہار دیان ات۔ نی آئی ء کشک نہ چارات ء کشک ء
 ہم نہ ات آئی ء ہیال کت کہ ہر ڈول ء منا ڈن ہلاس کنگی انت۔ آ وتی دیم
 ء تچکے ء گا ماں شہار دیان ات بلے انگہ آدیر نہ شنگ ات کہ پدا شن ء گپت
 ء آئی ء گام ہم سست تراں بیت اُنت۔ آ جا گے اوشتا غ کلگ ء آپ
 نی چارنت آئی ء دل ء بازگشت کہ آ پاں بوراں بلے پدا آئی ء پگر کت کہ
 اے آ پاں اگاں من ہنی یوران غ باریں منی راہ دگہ چنچک پشت کپتگ چومہ
 بیت مناشن بکشیت پمشکہ آئی ء سوڑگ کت کہ من اے آ پاں داں ہما و ہد
 ء نہ وراں داں زندگ بیت کناں آئی ء آپ نہ وارت غ پداراہ گپت بلے
 آئی ء گام سک سست اتنت۔ گشے کو چنڈان ات۔ داں کلا کے ء آئی ء
 وتی شن داشت۔ گڈ سرء آئی ء چارات اگاں نی آپ مہ وراں مراں۔
 آئی ء کلگ چہ بڈ ء ایرکت غ دپ، دپ ء کت یکیں گین ء آئی ء کلگ ء
 دراہیں آپ ہلاس کت اُنت بلے آئی عشن نہ پڑشت۔ آپ ورگ ء رند

ہم آہما ڈول ءِ ثنیگ اُت۔ آ کے ہمد ءِ نشت ءِ دم کنگ ءِ لگت بلے
 وھدے نشت پدا آئی ءِ دل ءِ نہ گشت پاد ءِ نیم کلاک ننگ ءِ رند آ پادا تک
 ءِ وتی دیم ءِ تچکے ءِ راہ گپت بلے وھدے آ راہ گپت آئی ءِ پاد گشے اُنچو گران
 اتنت کہ چست کنگ نہ بیت اُنت۔ گرم ءِ ہم ایر داتگ اُت آئی ءِ وتی
 سیاہگ ہم آئی ءِ یلہ دیان اُت۔ کلگ آئی ءِ ہمد ءِ چگل دات۔ وش وش
 یے ءِ ٹگلاں، ٹگلان دیم ءِ کنزاں بیت۔ ہمک گام ءِ آئی ءِ نک ہشک تران
 ءِ نشتن ءِ گیشتر کنان اُت بلے داں آشت بیت نہ اوشتات۔ بلے گڈ سرء
 شن ءِ ہنچو گت کہ ہچ وڑ ءِ آئی ءِ روگ ءِ ہاٹگ مان مہ بیت آ اوشتات ءِ
 بکرنڈے پدا ڈن ءِ چاریں نیمگاں چمٹانکے داتے ابیدا سیتی ءِ دگہ ہچ نزر
 نیاتک۔ روچ ہنچو سرء مہر اُت کہ آئی ءِ وتی جند ءِ سیاہگ پادانی چیر ءِ گار
 اُت۔ آ اوشتاگ اُت کہ انا گاہ آئی ءِ چماں سیاہی آ ورت۔ آ نشت ءِ جم
 ئی نزکت اُنت کے دیر ءِ رند آئی ءِ جم پچ گت اُنت آئی ءِ چمانی دیم
 تہاری یے مانشانان اُت ءِ ہمے تہاری ءِ میان ءِ آئی ءِ ہیال ءِ یک مردے
 گند ءِ مہ گند آئی ءِ نیمگ ءِ پیداگ اُنت۔

پداوش وش یے دل پہ بالادی ءِ تچک بیت۔ ہمے سہت ءِ آئی ءِ
 چمانی دیم ءِ ساہگے گوست آئی ءِ بزر ءِ آزمان ءِ نیمگ ءِ چارات آئی ءِ
 دیست روچ ءِ دیم ءِ لہتے گو توبال ءِ اُنت۔ پدا آ کش ءِ لیٹ ات ءِ راستیل
 دست ئی سرء چیر ءِ گت ءِ مزاں، مزاں چم ئی نزکت اُنت .....!!!

وڈالیک

مرچی منی سئی روج ات۔ ہپت سال ء چہ رند من سئ ماہ ء
 موکل ذرتگ ات غ ملک ء شنگ اتاں اے سیں روچانی میان ء چیزے
 کہ مناسک گیر آیک ء ات یا من مارگ ء اتاں آ مئے میتگ ء کسانیں
 چکانی نہ گندگ ات پرچیکہ مئے چک غ چورگی زما نگ ء وحدے یکے
 چہ ولایت ”خلیج“ ء ماں موکل ء منکب ء اتلگ گڈا داں ہتکے، دہ روج
 آئی ء لوگ ء دپ ء چوریک آنی خچی نہ پز شنگ۔ بلے منا مرچی سئ
 روج ات من یک چوریکے ہم وتی لوگ ء دپ ء گوزگ ء نہ
 دیت..... غ دومی منا پخش ہم دلگوش ات کہ دنیگہ منی برات، گہار، تری
 زاتک غ نا کوزا اتکاں ابید، بازار ء دگہ ہج کس منی چارگ غ وش اتک ء
 نیلک ء انت پیرا پشمیں چہ ولایت ء آیوکیں مردم ء وش اتک ء
 بازار ء یک مردے ہم پشت نہ کپتگ۔

”زاناں بازارِ مردم گوں مازھر اُنت“ سیکھی روجِ ابرِ گاہِ اُمن چہ
وئی مستریں براتِ اُجست گُت۔

”اُتاں! گوں ما کس زھر نہ اُنت چیا زاناں؟“ مستریں برات
اُجگوارِ اُجرا نی ہوار اُت۔

”مرچی مناسے روج اُنت اُتکگاں کس منی چارگِ اُوش اُتک اُ
نیت؟“ منی چم بے اُرادگ لوگ اُدپ اُ نیمگ اُ چست بیت اُنت گئے
زاناں یکے منی اُوش اُتک اُ پیداگ اُت۔

”ترا میار پر نیست، تو ہپت سال اُ چہ رندا اُتکگے اُ ہپت سال
ساری اُ وڑ اُ اُے؟“ کسانیں بچکندے اُ پد منی برات اُ
درا نیست ”آز مانگ اُشت آ مہر اُ دوستی اُ زمانگ اُت اے دگہ زمانگے
اُتک۔ مرچی کس کسی مرگ اُ پُرس اُ نروت..... اُ تو پہ اُوش اُتک اُ گلگ
کنگ اُے؟“ کے بے ترک اُ تواری اُ رندا اُ پداگپ اُ لگت ”اُ چونا ہیگ اُ
مرچی کسی لوگ اُدپ روگ نہ بیت پر چیکہ اگاں یکے دور وچ یکے اُ لوگ اُ
رو اُ اُ بکت گڈا سیکھی روج اُ بازارِ وڑ، وڑیں ہال شنگ بیت.....“ منی
برات گپ اُت اُ من روک، روک اُنی اُ چارگ اُ اُتاں۔

چاروی بیگاہ اُ من پہ وهد اُ گوازیگ اُ کتابے اُ وانگ اُ دلگوش
اُتاں کہ انا گاہ ”اسلام و اعلیکم“ اُ گالوار اُ منا چد رھینت من چم چست
گت اُنت داں منی کسانیں اُ سنگت مراد علی منی دیم اُ اُشتا تک اُت۔

”بیایار! منا ہتگے ء گیش انت اتلگاں شما کس منی نزیک ء

بنائے“ من پادا تک ء آ گلایش کنان ء گشت۔

”ہتگے ناں، ترامرچی چارومی روج انت“ آئی ء ماں گلایشی ء

میان ء منی پتو دات۔ پدا گوں نندگ ء ہمراہی ء درائینت یے ”من ادء

نہ پتگاں۔ من دوشی اتلگان غتی آ یگ ء ہال مناسہب نی رستگ۔ سہب

نی دہ غ نیم ء ہم من پہ تئی وش اتک ء اتلگاں بلے منی ہیال ء تو پہ سئیل ء

سوادے ڈگارانی نیمگ ء دراتلگے؟“

”ہو! سہب نی ساچاں وش ات من چوڈ گارانی نیمگ ء درکتاں“

من درائینت۔

پداداں دیراں ماگپ ء رپ جت۔ گیشتر ماوتی کسانی ء روج گیر

آورت انت۔ مے سنگتی چہ چورگی زما نگ ء بنگج ات۔ وانگ مایکیں

سال غ یکیں اسکول ء بنگج گت۔ پرائمری، مڈل، ہائی غ ایف اے ماہوری

ء گت۔ ایف اے کنگ ء رند پہ من ڈنی ”خلیج“ ویزائے اتک ء من پہ کار ء

روزگار ء شوہاز ء ڈن ء نمناں۔ بلے آئی ء داں ایم اے ء وتی وانگ برجاہ

داشت۔ اے روچان آ مے ہند ء ہائی اسکول ء ہیڈ ماسٹر انت۔

منی خلیج ء روگ ء رند ماوتی سنگتی کا گد ء کراچ ء دروشم ء برجاہ

داشت بلے اے کا گد ء کراچ ء دور ء رڈ نہ گت۔ سالے غ کتے ء رند بے

تھمیلی ء ہر جاں بیت برے آئی ء پتو دیراں دیمدات برے من پتو دیم

ندات گڈ سرء اے چیزء چند بند بیت غنی پنج سال بیتگ ات ما یکے دومی ء
سرء کا گد نوشتہ نہ کتگ ات اے کا گد نوشتہ نہ کنگ ء گلگ ہم مے میان ء
پادا تک بلے ماہر دو میار یک بیتیں پمشک زوت گپ دگہ دیے تر ات۔

دومی رو دج جمعہ ات غ ماں اسکول ء آئی ء موکل ات پمشک سہب
ء مہلہ اتک۔ پدا ما ہمراہ بیت غ پہ سئیل غ سوادے ڈگارانی نیمگ ء
در کپتیں۔ ڈگارانی تر غ تاب ء رند آئی ء منا تچک ء وتی لوگ ء برت۔ آئی ء
دو کوئی بان اتنت یک کوئی یے آئی ء وتی بیٹھک کتگ ات وھدے ما
آئی ء بیٹھک ء پترتیں تہ من اُجب حیران بیتاں آئی ء بیٹھک ء چاریں
دیوالانی دیم ء ہانہ ہانہ میں کباٹ جتگ ات غ اے ہانہ چہ کتاب ء پد
چتگ اتنت۔ من رشتاں بلے منی چم انگہ بیٹھک ء چاریں نیمگ ء ترگ ء
اتنت۔

”اے منی بیٹھک انت ء ”لابریری“ انت ہم ”آئی ء منی چارگ
ء مکسد مرت غ چہ منی جت ء ساری منی پتودات ”بلے انچو کتاب تو چہ کجا
آورتگ؟“ منی حیرانی انگہ بر جاہ ات۔

”بہا ڈرتگ انت دگہ کجا آورتگ انت“ آئی ء کندات غ
گشت۔ ”تو بے نند من پہ تو آپ یے کاراں“ گوں اے گپ ء آ پادا تک غ
ڈن ء درا تک..... غ من ہم پادا تک غ ہمے ہانہ آنی تہا کتابانی پشت ء
نامانی چارگ ء دلگوش بیتاں۔

”بیا آپ یوز“ انا گاہ آئی ءِ گا لوار ءِ منا پچد رھینت۔ پدا داں
 دیران ماگپ غتراں کت مئے گپ غتران سرجم ءِ ادب ءِ کتابانی بابت ءِ
 ات۔ سبارگ ءِ چہ کے پیسرمن پہ روگ ءِ اجازت لوٹ ات آئی ءِ گور ءِ
 نہ جلن اتاں پدا آ منی ہمراہ بیت غ منا لوگ ءِ سرنی کت۔ وھدے من
 آگوں وت سبارگ ءِ سلاہ جت آئی ءِ منا وتی بیرگپت۔ چست ءِ درائینتے“
 ”منا پہل کن تو پیش کھتگے غ منی سبارگ نوارتگ۔“

اے روج ءِ رند من مدام، کساس ہر روج آئی ءِ لایبری ءِ
 نٹاں۔ مئے میان ءِ بازیں بحث غ ترانے بیت غ مئے گپانی سرحال
 ”موضوع“ سرجم ءِ ادب ءِ کتابانی سر ءِ ات۔ آ ادب ءِ ہر تک غ پہنات ءِ
 شری ءِ سر پدا ات داں استادے ءِ حد ءِ زانتکار ات۔

آئی ءِ ادب ءِ بابت ءِ اینچک سر پدی غ زانتکاری منی وہم غ گمان
 ءِ ہم نیاتگ ات پرچیکہ وانگ ءِ ز مانگ ءِ آئی ءِ ادب ءِ نیمگ ءِ ہچ دگوش
 نہ داتگ ات۔

ادب ءِ اینچو سر پدی ءِ پد ہم آئی ءِ ادب ساساچ ”تخلیق“ نہ
 کت۔ بس ونگ ات ”تو پرچہ نوشتہ نہ کنے؟“ منی اے جست ءِ پتو ءِ آئی
 ءِ درائینت ”منا وانگ ءِ گیشتر حب انت البت من دو، سے شعر پر بستگ“
 پدا آئی ءِ وتی پر بستگیں دو پر بند منی دیم ءِ ونت۔ سکیں نازرک ءِ جوانیں
 صیال انت داں متاثری ءِ حد ءِ منا دوست بیت انت بلے آئی ءِ اے

پر بند ماں اردو زبان آء اتنت۔

”ماں بلوچی آء تو شعر پر نہ بستگ؟“ شعرانی گوشدارگ آء رند

من جت گت۔

”دیمتر آگاں ہیالے آتک گڈ اجہد کناں“ آئی آء چکندان آء

دڑا اینت۔

یکروچے من چہ آئی آء کتابے لوٹ ات کہ ماں لوگ آء ایوکی آء

وہد آء وانانے بلے من دیست آسک نہ گیگ بیت۔ دڑا اینتے ”منی چیزے

کتابانی گار بیگ آء رند کہ سنکناں پہ وانگ آء برتگ آنت آء روج مرچی پدا

واپس نہ کتگ آنت۔

گڈا من اصول ایر کتگ ات کہ وتی کتاباں ڈن آء وانگ آء کس آء

ندیان، بلے مرچی لاچاراں کہ پہ تو وتی اے اصول آء پروساں پرچیکہ تو

مہمانے آئے۔ ہیر، کتاب آء برگوں بلے پدا ہر روج منی پہ اے یکیں جت آء

کہ (تو کتاب ہلا س نہ کتگ؟) ناراض مہ بی۔

من وتی سے ماہ آء موکل جت آنت آء پدا اتک آء وتی کارگت

بلے اے سکیں ماہانی میان آء من چہ آئی آء لا بیری آء بازیں چیزے در

برت آء منی زانت آء وانگ آء بازیں گیشی یے اتک۔

ماہے آء رند منی برات آء کا گدے منادست کپت و ش آء سلامتی آء

گپاں پدا کا گدے گڈ سر آء نوشتہ ات۔ ”مراد علی آء لوگبا نک آء زہر وارنگ آء

دت گشی گنگ اشی ء سوب اش انت کہ آئی ء بازار ء مردمانی ترندیں گپ
 ء ہون سگ ات نہ کنگ انت۔ تئی روگ ء رند، بازار ء مردماں آ ہنچش
 گنگ کہ لوگ ء در ا تک نہ بیگک البت تئی سنگت مراد علی ء مردمانی اے گپ
 کما رغ و لگوش نہ کنگ انت.....“ چد رغ و دیم من کا گدونت نہ کت رغ منی دست
 درہگ ء لگت انت۔ کا گد منی دست ء لگشت رغ بن ء کپت۔ ہمے سہت ء
 منا برات ء ہما گپ بے کساں گیرا تک کہ ”چونا ہیگ ء مرچی کسی لوگ ء
 دپ روگ نہ بیت پرچیکہ اگاں یکے دور وچ یکے ء لوگ ء روغ آ بکنت گڈا
 کسی روچ ء بازار ء وڑ، وڑیں ہاں شنگ بیت۔“

کدک

آسکئیں ساچانیں روچے ات۔ نو دپٹہ، پٹہ ء گوات ء گون
 اتنت ء دمان پہ دمان وت ماں وت ڈیک وراں اتنت گشے شراب اش
 وارنگ ات ہرز بندگ ء رند من پہ سئیل ء سوادے دلما نگ اتاں داں
 ساچان ء لوت ء بے بہر مہاں۔ من پہ در ایگ ء گیگ اتاں کہ پر پٹے
 اتک ء منی لوگ ء دپ ء اوشتات۔ اے منی کستریں برات ات آئی ء دگہ
 بازارے ء سیر ء سانگ کتگ ات ء ہما بازار ء جاہ متند ات بلے ہمک دو
 روچ ء رند منی چارگ ء اتک..... من سے ماہ ء موکل ”چھٹی“ ء منک ء
 شتگ اتاں۔

”منی ہیال ء تو ”بورے“ گوں لوگ ء پترگ ء منی برات ء

دراہینت۔

”ایناں! مرچکیس ساچان مردم ء بورئے ء نخلیت بلے شربیت
توانکے۔ من پہ سنیل غسوادے ء درآگ ء گیگ اتاں بلے ایوک اتاں“
آئی ء گوں نندگ ء من گشت۔

”من تئی رند ء اتکگاں“ نندگ ء ہمراہی ء آئی ء چہ منی دیم ء
سگریٹ ء دانگے درکنان ء درآینت۔

”منی رند ء اتکگے؟ منا کجا برئے؟“ من آئی ء چمانی تھا چارات
ء گشت۔

”ترا شریں جاگہے براں“ سگریٹ ء بن دیگ ء پدیتاں یلہ
دیان ء آئی ء گشت۔

”گڈا منی سنیل غسواد کینسل؟“

”ھو! پرین“ آپا داتک غاؤشتات۔

”انچو اشتاپ، چاھے وپور“

”دیر بیت، چاہ نہ وراں“ آ لوگ ء دپ ء نیمگ ء راہ گپت..... غ

من داں چادر بڈ ء گت غ بوٹ پاد ء گت أنت آئی ء چہ من جت گت۔

”سیاست ء بابت ء من ہج زاناں۔ البت پہ زر ء مچ کنگ ء

شریں کارایت اگاں وزیرے جوڑ ہے..... بلے اے گپ ء تو چہ من چیا
جت کنگاے؟“ من درآینت۔

”مئے لیڈرے اتکگ مرچی آ عوام ء دیم ء تقریر کنت من ترا

ھودء برگ عیاں..... ترا تقریر گوشدارگ ء شوق اُست ناں؟“
 ”تواگاں ھمودء لوگ ء منا پُخش بگشتیں من گوں تو نیا تلگ اِتاں
 گوں۔ منا تقریر ء تب نیست۔“

”مئے ھے لیڈر دو ماہ ساری وزیرے پیگ بلے.....“
 ”بلے واجہ صدر ء دو ماہ ساری اسمبلی پروشت اُنت پمشکہ آئی
 حکومتی ھلاس بیت“ من آئی ء اُپ پیچ گپت ء وت سرجم گت ”ء نوکیں
 گچین کاریاں نی بس ماھے پشت کپتگ ء واجہ ء پداوٹ پکار اُنت“
 ”پوہ، ٹائم ھلاس اُنت۔ دہ بج ء تقریر شروع بیت“
 آئی ء منی گپ ء پتو ندات ء انا گاہ چو گشان ء پرپٹ ء
 رفتارئی تیز گت۔

”دہ ء پانزدہ منٹ کم اُنت“ گھڑیاں ء چارگ ء رند من گشت۔
 ”پانزدہ منٹ ء مارسیں“ آئی ء رفتار اُنگہ تیز تر گت بلے کے راہ
 ء روگ ء رند، پرپٹ ء پدی پرگ پنجر بیت ء مارا پنجر گروکیں از باب ہم
 گون نیست اُت البت گوات دیوکیں پمے پرپٹ ء پُشت ء بستگ اُت۔ پد
 اھمک دو، سے منٹ ء سر ء پرگ ء گوات دیان داں ماوتی پشت کپتگیں راہ
 بُرات۔ دہ ء نیم ء ماہما جاہ ء سر بیتیں کہ واجہ گشتا نک دیگ ء اُت۔ مزنیں
 مردے چ اُت۔ من دیست اسٹیج ء سر ء یک مزن کانپول ء تگار
 لاپیں مردے اُشتا تک ء گشتا نک دیگ ء اُنت۔ بلے اے آئی ء گشتا نک

ۛ گڈی بہر ات کہ اے گپاں گون ہلاس بیت۔ آ گشگ ۛ ات
 ..... واجہاں! اے ہیروئن کہ مئے ورنہ نسل ۛ تہا چو آس ۛ وڑ ۛ شنگ
 بیان انت اے پہ مئے نوکیں نسل ۛ سازشے بیگ ۛ انت داں مئے نوکیں
 نسل فکری صورت ۛ نیست غنا بود بہ بیت آئی ۛ فکری قوت پہک ختم بہ بیت
 غچہ وت غچہ دنیا ۛ بے سما بہ بیت ..... غاگاں ماچہ ہنگ ۛ اے آس ۛ گر غ
 دار نہ گت گڈا کے وھد ۛ رنداے آس پما ہچ پشت نہ گہ جیت۔ مئے
 نوکیں نسل کہ چرائی ۛ مئے ہزار اُمیت بندوک انت۔ مئے ورنہ غ نوکیں
 نسل کہ اے وھدی ماں اسکول غ کالج آں زانت غ زانگ در برگ ۛ انت
 غ پو ش غ آسودگیں زندے ۛ آرگ ۛ قوم ۛ چم پراہاں سکت انت۔ اے
 ورنائیں نسل ۛ سہب غ بیگاہ ہمے ہیروئن ۛ ہر جاں بیت انت۔ اے ہیروئن
 آہاں ہر رنگ ۛ نیست غنا بود کنت ..... واجہاں! اگاں اے رند ۛ شما پدا
 چو او لگیں وڑ ۛ مار اوٹ دات غ ماں الیکشن ۛ کامیاب گت گڈا مئے اولی
 کار ہمے ہیروئن ۛ گر غ دار غ آئی ۛ چہ بن ۛ ولگوج کنگ انت اشی ۛ ولگوج
 کنگ ۛ وڑ غ پیم مادر گپتگ ..... ہیروئن کشوکانی گرگ غ بند کنگ مسئلہ ۛ حل
 نہ انت پرچیکہ یکے بند بیت پشت ۛ دگہ دوھیل کنت۔ داں ہیروئن بہا
 بیگ ۛ انت۔ کشوک دارگ نہ بیت چو ہما در چک ۛ وڑ ۛ اگاں تو آئی ۛ
 سر شاہاں بگڈے چیزے روج رند، پدا تڑک ایت غنا ڈجنت بلے اگاں
 بکرنڈے تو آئی ۛ چہ ہنڈالاں بگوج نئے گڈا پدا آئی ۛ تڑکگ ۛ سوال

پیداگ نہ بیت..... واجہاں! ہمیشکہ ما پگر گنگ کہ بہا کنوک.....؟ کجام بہا
 کنوک؟ ہما کہ منانی حساب ء بہا کن انت۔ ہما دست جنگی انت۔ بلے داں
 حکومتی زورے گوں مہ بیت آ دست جنگ نہ بنت پرچیکہ سکیں با اثر ء
 تیاریں مردم انت..... مارا اُمیت انت کہ یکرندے پدا شتا مارا چکاسگ ء
 موہ دیت..... بلوچ قوم زندہ باد“ گوں بلوچ قوم زندگ بات ء آئی ء وتی
 گشتا تک آ سرگت ء چہ اسٹج ء ایرکپت۔ نزیک ء لینڈ کر وزیریں گاڈی یے
 اوشتا تک ات آ ہما گاڈی ء نیمگ ء راہ گپت آئی ء رسگ ء ساری یکے ء
 گاڈی ء باب سچ گت ء آئی ء تہا ننگ ء رند پدا بندگت ء گاڈی مزاں
 مزاں راہ گراں بیت..... غمن ماں دل ء ہمے پگر ء اتاں کہ اگاں من داں
 گچین کاریاں ہمد ء بیتاں گڈا من وتی ووٹ ء الم ء ہمیشی ء دیاں۔
 مردمانی مچی ہم شنگ ء شانگ بیان ات۔ من ء برات ہم پادا تکلیں
 پدا برات ء منا وتی لوگ ء برت۔ سبارگ من برات ء لوگ ء گت۔
 ”نی بریں من ترا وتی ڈکان ء ”کنڈک“ ء پیشداراں“ سبارگ ء
 رند منی برات ء گونمن گشت۔

”کنڈک چی ایت؟“ من پہ حیرانی جُست۔

”گندگ ء رند تو وت زانے چی ایت“

بازار ء چہ کساس دو میل گستا ء مین روڈ ء نزیک ء آئی ء دو کوئی بان

بتگ ات ء وتی ڈکان گنگ اتنت آئی ء آیل، پٹرول، ڈیزل ء گاسلیٹ

بہاگت بلے ہمے ڈکان ء دگہ کساس سد، سدغ پنجاہ گام گستا یک کرگینیں
لوگے بتگ ات، ہمے لوگ ء نام ”سڈک“ ات۔

دوغ نیم ء ما کڈک ء سر بتیں کڈک ء دیم ء دو دپیں کا پرے ات
ء کا پرے چیر ء مٹ یے ء گوئی یے پتاگ ات ء آپ واری رودے سر ء
اتے۔ چہ ما پسر پر پے کڈک ء دپ ء اوشتاگ ات ء کڈک ء دپ پیچ
ات۔ دھندے ماتہا پترتیں تہ دو مردم چل جاہ ء نزیک ء نشگ ات کیے ء
لیوز ء گد گور ء ات کہ جمعدار ات ء دو میگ ء ایرانی آبریشمی دز مالے سر ء
بتگ ات ء چار ء پیچ روج ء نہ ساتگیں رش نی دیم ء کنگ اتنت۔ چلن ء
آس یے روک ات ء سم یے آس ء ات۔ تھر ماس یے ء دو کوپ چہ سیاہ
چاہ ء نیان ات ء آہانی دیم ء ایر ات۔ اے دوئیں تریاک کشگ ء
اتنت۔ کڈک ء دپ ء نیمگ ء چیلکی ء تھتے جگ ات۔ کڈک ء لاپ ء
پکان گواپیں تگردے پیچ ات ء تگردے سر ء کبلے پیچ ات ء چار سر جاہ ایر
ات۔ گوں مردماں دست ء دروہی ء پد منا برات ء تھت ء سر ء ننگ ء
اشارہ گت۔ من چرے گپ ء اجب حیران اتاں کہ منی پجاہ نیارگ ء
زبانگ ء ابید ہم آہاں تریاک کشگ مہتل نہ داشت ء ننگہ منی بابت ء
جست کنگ آہاں الم لیکت۔ منی برات ء بے جست ء چہ تھر ماس ء سیاہیں
چاہے ایر رتک ء منی کش ء تھت ء پادگ ء سر ء ایر گت۔ من چاہ ورگ ء
اتاں بلے منی دلگوش بچی ہماہانی نیمگ ء ات..... ء آچہ من پہک بے سما

گوں وت دگوش اتنت۔

پانزدہ، بیست منٹ رندیک چار باہیں پک اپے اتک غ کڈک
 دپ ء اوشتات دنیگہ پک آپ بندنہ ات کہ چلن ء بن ء نشنگیں جمعدار ء
 پُخت ء درائینت ”توارنائب ء گاڈی بیگ انت“ پدا من دیست چار مردم
 چہ پک آپ ء ایریکت ء تچک ء کڈک ء پترت انت چہ آھاں یکے لیویز
 ء سپاہیگے ات غ سلاہ بندات۔ آ جہل ء کبل ء سر ء نشت انت آھاں
 ننگ ء ہمراہی ء من ہم چہ تھت ء پادا تک ء جہل ء نشتاں۔ جوڈی ء
 درہبات ء رند منی برات ء یک پک بلے زند ء جان ء پڑیں مردے
 نیمگ ء دست شہاردات غ گشت ”اے واجہ! مئے نائب تحصیلدار انت“
 آئی ء منی نیمگ ء چاران ء یک غ دورندوتی سر جہل غ برزگت۔ پدا آئی ء
 کش ء نشنگیں پراہ پیشانیگیں ٹال گوشی ء نیمگ ء اشارہ نی گت۔ ”اے
 مئے بینک نیجر انت“ اشی ء منا چارات غ چکند ات۔ اشانی دیم ء نشنگیں
 یک بے بروت غ مزن ملگورے ء نیمگ ء چارات غ گشتے ”اے مئے
 سرکاری اسپتال ء ایم بی بی ایس ڈاکٹر صاحب انت“ اشی ء منا روک روک
 ء ہنجیں وڑے چارات گشے زاناں آئی ء چہ من بلاہیں نادراہی یے ء
 گمان بیگ ات..... غ گڈ سر ء منی برات ء منی نیمگ ء چارات غ گشت
 ”اے منی مستریں برات انت بحرین ء کار ء انت ہنی چھٹی ء اتلگ۔“
 ”گڈاچھے مالی ماں“ نائب ء پُخت ء درائینت غ نائب ء گپ ء

سرء ابید من آدگہ ڈرستاں کندات۔

”رمو! تونی مہ نند“ نائب ء دیم گوں ہمے سلاہ بندیں سپاہیگ ء
کت ء گشت۔ سپاہیگ گشاد پادا تک ء ڈن ء دراتک۔ گاڈی ء باب ء
توارکت پدا آئی ء برف ء کولرے ء بوتلے ”بلیک لیبل“ گون ات ء
پرت۔ ایشانی ایر کنگ ء رند آ پدا ڈن ء دراتک دومی رند ء آئی ء چار
بلوریں گلاس دست ء ات ء اتک۔

نائب ء بوتل ء دپ پیچ گت ..... ء سپاہیگ ء چاریں گلاس یک
کساس ء شراب ء آپ مان گت انت۔ سپاہیگ ء چرے گشاد کاری ء
اے اندازگ جنگ ہج گران نہ ات کہ اے آئی ء مند ام ء ہر روچی کار
انت۔

چہ سپاہیگ ء دستاں گلاس آئی کئیل بیگ ء رند نائب ء اولی گلاس
ہست گت ء بے ہست ء منی دیم ء ایر گت بلے منی چرے گپ ء کہ من
شراب نہ وراں“ آ آجب حیران بیت ء پہ اجگھی منا چارگ ء لگت کترھے
منا چارگ ء رند دیم نی گوں منی برات ء گت ء گشتے ”تو چے گشت منی
برات گجا کار ء انت؟“

”بحرین ء“ منی برات ء منی نیمگ ء چارات ء گشت ”بحرین
ء مردم شراب مہ وارت باوری گپے نہ انت ہا ایشلگ اود ء شراب چو آپ ء
ڈر ء رس ایت“ نائب ء منی چمانی تہا چارات ء گشت۔

”واجبہ! تئی گپ راست اِنْت اودء شراب چو آپ ء وڑء اِنْت
بلے ہر کس شراب نوارت ء آ شراب نہ وروکاں چہ یکے مناں“ من
وڑا ئینت۔

”تو شراب ورے بلے مئے گورء مڑا کنگائے.....“ گپ نائب ء
دپ ء اَت کہ پر پٹے ء تو ارگت درستانی چم ء دگوش پر پٹ ء نیمگ ء تر
اِنْت۔ پر پٹ اَتک ء کڈک ء دپ ء اوشتات چہ سرء مید ء زبہر یک
بارگ بندیں مردے پترت گوں پترگ ء آئی ء وڑا ئینت ”مارا و ناکام
اِنْت کہ شے سنگتی کتگ۔ شامنگتی مردم نہ اِت“

”تو گجی پتگے؟“ نائب ء چومان بندگ ء دروشم ء گشت ”من دورند
ء پترتئی لوگ ء دیدم اَتگ۔ تئی لوگ بند ء تو بیگواھے؟“

”شما گڈا اسکول ء منی ہال بکپتیں۔ من دگہ گجا باں من اسکول ء
پیتگاں کے اسکول ء کاراں دست گٹ پیتگاں“ گپ آئی ء دپ ء اَت کہ
یک کسانیں بچکے دنیگہ شری ء بروت ئی نہ سبز اَتگ اِنْت پترت ء کڈک
ء دپ ء تہی نیمگ ء اوشتات سک ڈولدار ء شر رنگیں بچکے اَت.....ھے
سہت ء منی برات ء دست ہھے بارگ بند ء نیم گ ء شہاردات ء
گشت ”اے واجبہ مئے ہائی اسکول ء ہیڈ ماسٹر اِنْت“ اولی رند ء آئی ء منی
نیمگ ء دگوش گت ء پدا منا چاران ء درائینتے ”چے حال اِنْت“ پدا منی
برات ء ہما شر رنگیں بچک ء نیمگ ء اشارہ گت کہ اَنگہ ہما جاگہ ء اوشتا تگ

ات ”اے مئے ہائی اسکول ء طالب ایت ہنی واجہ ہیڈ ماسٹری آورتگ“
بچک ء یک نزرے مناغ پداشر ابانی نیمگ ء چارات غڈن ء درأتک۔

”توپکا شراب نہ ورے؟“ چوگشان ء نائب ء منی دیم ء شراب
چست گت غ واجہ ہیڈ ماسٹر ء دیم ء ایرگت پداڈرستاں ہجیگ ء چہ وتی
گلاساں اولی گٹ رگپت۔

”رمو!“ نائب ء سپاہیگ ء نیمگ ء چارات غگشت غ سپاہیگ
یکرندے پداڈن ء درأتک دیر نہ گوست آئی ء جوڑہ یے پتا دست ء ات غ
پترت۔

”بازیگے پنجاہ کلدار“ نائب ء پتاہانی دست گرگ ء ہمراہی ء
دراینت۔

”پنجاہ کلدار باز انت بازیگے پست کلدار“ ہیڈ ماسٹر ء گشت۔
”پست کلدار ء چے پاندگ جنہیں روج لیب بکن دوسد کلدار نہ
کئے“ نائب ء درآینت۔

”نال پنجاہ، نال پست بازیگے سی کلدار“ بینک فیجر ء درآینت غ
نائب ء ہیڈ ماسٹر ء نیمگ ء چارات آئی ء پہ ”ہو“ سرسرینت بازیگے سی
کلدار جوانی بیج بیت۔

بوتل ء سے بہر شنگ ات غ شراب وتی رنگ ء پیشداران ات۔
لیب ء بھت ہیڈ ماسٹر ء کوپکاں شنگ ات غ زردرستاں چہ گیشتر نائب ء

کیٹنگ ء درایگ ء ات چلن ء سرء ہما جمعدار ء دزمالی میں مرد بچی تریاک
کشگ ء اتنت چاگرد ء شرتریں مردم چاگرد ء سل تریں کاراں پہ پہرے
دلگوش اتنت منی بے ترک ء تواری ء ہم دلگوشی کرزات۔

انا گاہ یک دگہ پرپے اتک ء کڈک ء دپ ء اوشتات اے لیویز
ء سپاہیگے ات گوں پترگ ء سلام ء چہ رندتچک ء چلن ء بن ء جمعدار ء گورء
شت۔ کے ہلوت ء سک سک ء رند جمعدار پادا تک ء ڈن ء دراتک پدا
ہمے سپاہیگ ء پرپٹ ء پشت ء بستگیں لوت کی بوتک ء وتی پرپٹ ء پشت
ء بست ء کت کی جت۔ کاپر ء کش ء پرترات ء دیم ء مزنیں دگ کی چت۔
جمعدار ء جاگہ ء ہمے سپاہیگ نشت ء دزمالی میں مرد پہ تریاک کشگ ء
ایوک نہ بیت۔

کے رند من ہم پادا تک ء ڈن ء دراتکاں۔ من وهدے کڈک ء
پشت ء پرترات اداں ہما شرنگیں بچک ء ناسب ء سپاہیگ کڈک ء پشت
ء ساہگ ء شنگ انت ء چرس ہر کنگ ء کشگ ء انت۔ بچک ء وهدے منا
دیس تہ یک ہاگیں بچکنڈے آئی ء لنفانی سرء پادا تک کہ چہ پشلی ء
سرریچ ات۔ من آھاں یک نزرے چارگ ء پد، وتی دیم ء دراجی ء راہ
کپتاں۔ نیم کلاک ترگ ء پاد جنگ ء رند من پدا کڈک ء وا ترگت۔
وهدے من کڈک ء پترتاں داں بوتل کچنگ ات ء دپ کی چچ ات۔ ابید
منی برات ء دگہ کس گواہ ات۔

”تو کڈک دیست نی پرین“ منی برات ء درائینت۔ بلے ہما
 سپاہیگ ء جمعدار ء ہلوت ء سنک، سنک، جمعدار ء پاداگک ء سپاہیگ ء
 پرپٹ ء پشت ء بستگیں لوت ء بوجگ ء پداوتی پرپٹ ء پشت ء بندگ ء
 روگ انگہ پمن رازے ات اے بابت ء من برات جست گت۔ آئی ء
 کے بچکندگ ء رند درائینت ”اے لوت ء تہا ہیروئن اتنت ء سپاہیگ ء
 ڈیوٹی داں ہمد ء ات۔ چد ء دیم جمعدار ء ڈیوٹی انت۔ جمعدار اشاں پہ
 اصل واہند ء سرکنت۔ پرے کار ء اشاں ”کمیشن“ رس ایت۔“

”اصل واہند کئے انت؟؟؟“ من پہ حیرانی جست گت،۔
 ”اصل واہند ہا سہب نیگیں مرد انت کہ عوام ء دیم ء تقریر کنگا

ات“
 ”آ ہیروئن کش ایت؟؟؟“ منی گالوار ء چہ ہلوت ء گیشتر حیرانی
 ہوار ات۔

”انآں! ہیروئن بہا کنت..... خداترا گلے بدنت ہیروئن کشوک
 چوٹ پڑ ورنہ بیت۔ بہا کنوک بیت.....“ منی برات ء درائینت !!!

بے تواریں مہر

من جوڑی یے استری داتگلیں گند پر گت۔ عطر ۽ مکی یے گوش ۽
گت آدینک ۽ دیم ۽ وتی سر رست ۽ گوں لنگکاں ا نگہ پلگار تر کنان ۽ چہ
لوگ ۽ دراھگ ۽ اتاں کہ چہ پشت ۽ منی لوگبا تک ۽ گالوار منی گوشاں
کپت ”چوسالونک ۽ سمبھنگے کجا نگو باریں؟“

”عاشقی ۽“ من چکجت ۽ چخت ۽ درائینت۔ آپہ دا بے منا چارگ
۽ چکنگ ۽ ات ..... آئی ۽ منی گپ باور نہ گت ۽ مسکرا لیکت بلے من مسکرا
نہ گت ۽ راست گشگ ۽ اتاں ..... ہو! من عاشق اتاں ۽ عاشقی ۽ روگ ۽
اتاں۔

”گنڈاوتی سر ۽ میداں انکاس بکن چو و کس تی سر ۽ نہ پس ایت
ہر کس من نہاں“ آئی ۽ پہ کنگ گشت من آئی ۽ پسوندات ۽ ڈن ۽ در اتکاں
بلے آئی ۽ ہمے گپ ۽ سر ۽ کے پکر الم ۽ جت پر چیکہ منی سر ۽ مید پھک
اسپیت اتنت۔

پست سال ۽ عمر ۽ منی سر ۽ میدانی اسپتی بنگج پیگ ات۔ پست ۽

سے سال ۽ عمر ۽ من آروس گت کہ اے وھد ۽ منی سرچہ تاک ۽ نیمگ ات
 براں ھمچنگ سیاہ ھنچک اسپیت ..... غنی دوسال منی سر ۽ گوستگ ات۔ منی
 سر ۽ کساس دو بہر ۽ چہ گیش اسپیت ات، بلے منی بروتاں انگہ تاک مان
 نیست ات۔ منی سنگت ۽ ھمسرواں اے بابت ۽ لہتے ۽ منی خون ۽ ھرابی ۽
 لہتے ۽ آپ ۽ سوری ۽ سوب لیکیت بلے من وتی اے میدانی اسپتی ۽ ھچ دلرنج
 ۽ پریشان نہ اتاں پرچیکہ من دلجم اتاں کہ اے میدانی اسپتی منی پیری ۽
 سوب نہ انت ..... غنیگہ میکروچے ہم منی لوگبا نک ۽ منا اسپتی یا پیری ۽
 شکان نہ ھنگ ات۔

منی عاشقی ۽ کتہ یا بیگج اے وڑ ۽ بیت کہ کساس ماھے پیر ۽ گپ
 انت ..... یک بیگاھے من لوگ ۽ نشتگ اتاں کہ یکے ۽ منی لوگ ۽ دروازگ
 جت من دروازگ تچ گت ڈن ۽ کریم اوشتاگ ات۔ من گوں کریم ۽
 بس سلام ۽ علیک ۽ حد ۽ پجاہ آروک اتاں۔ منی لوگ ۽ قبلہی نیمگ ۽ آئی ۽
 چو منی ڈول ۽ لوگے کہ بھ گون ات۔

”اگاں تو دزگٹ نہی گڈا مارا اسپتال ۽ رسیں گوں ..... منی گونڈو
 دل نہ انت“ سلام ۽ چہ رند کریم ۽ منی لوگ ۽ دیم ۽ اوشتاگلین گاڈی ۽ نیمگ
 ۽ چارات ۽ منت واریں گالوارے گشت۔

”شریں، من چابیاں کاران“ من گشت ۽ پدا لوگ ۽ پترتاں۔
 پداما گاڈی ۽ سوار بیت ۽ کریم ۽ لوگ ۽ نشتیں من گاڈی کریم ۽ لوگ ۽

دروازگِ ءِ دپِ ءِ داشت۔ گاڈیِ ءِ اوشنگِ گوںِ آئیِ ءِ لوگبانکِ ڈنِ ءِ
 درآتک۔ زانگِ بیتِ آبسِ پماہتلِ بیجگ۔ گونڈِ وائیِ ءِ وتیِ دلِ ءِ سرِ
 داشتگِ ات۔ کساسِ سےِ سال، سےِ سالِ ءِ نیمِ عمرِ کئیِ بیجگِ ات۔ آئیِ ءِ
 گاڈیِ ءِ پُشتیِ بابِ پیچِ کتِ ءِ پُشتِ ءِ نشتِ اےِ سہتِ ءِ منِ آشریِ ءِ
 دلگوشِ نہِ کتِ بلےِ راہِ ءِ وھدےِ اناگاہِ ماںِ گاڈیِ ءِ دیمِ ءِ شیشگِ ءِ تہامنی
 چمِ پرانیِ ءِ کپتِ انتِ تہِ کترھےِ منِ چہِ ہرچیزِ بےِ سابتاں۔ منیِ چمِ آئیِ ءِ
 دیمِ ءِ سکِ بیتِ انتِ ءِ بس..... کریمِ ءِ دستِ ءِ لگگِ ءِ کشِ ءِ گاڈیِ ءِ
 ترندیںِ ہارنِ ءِ مناہِ پچدِ رھینت۔ منیِ گاڈیِ چہِ کشکِ ءِ درآتگِ ات۔
 ”من..... شیشگِ ءِ تہا..... پُشتِ ءِ گاڈیِ ءِ چارگِ ءِ اتانِ ءِ کش
 ءِ گاڈیِ منِ ہیالِ نہِ کت“ منِ کریمِ ءِ دیمِ ءِ وتیِ ردیِ ءِ پُشلیِ ءِ چیرِ دیمِگِ ءِ
 جُھدِ کت۔

”ھو! ڈُرائیورِ ءِ پُشت، دیم، کشِ ءِ گور، ہر دیمِ ءِ دلگوشِ گور کنگ
 لوٹیتِ آئیِ ءِ کےِ بےِ دلگوشی.....“ کریمِ اَنگہِ گپِ ءِ اتِ کہِ یکرندےِ پدا
 منیِ چمِ چہِ شیشگِ ءِ راہِ ءِ آئیِ ءِ لوگبانکِ ءِ دیمِ ءِ سکِ بیتِ انتِ بلےِ اے
 رندِ ءِ مناژوتِ سابتِ کہِ منِ ڈُرائیونگِ کنگِ ءِ یاں..... ءِ پدا اےِ سوژگِ ءِ
 ابیدِ کہِ آئیِ ءِ نچاراںِ پدا، ہمِ برےِ برےِ منا چماںِ مَرینت۔

!سپتالِ دیرنہِ اتِ پانزدہِ منٹِ ءِ رندِ ماسرِ بیتیں۔

”بلکیں مارا دیرِ بیت۔ تو اگاں روئے گڈا برو۔ ما پداوت کائیں“

چہ گاڈی ء ایر آ یگ ء رند کریم ء در ائینت۔

”چو چتور بیت، من شمارا آ ورتگ پد امہ براں“ من گشت ء

گاڈی بندکت۔ پد اما ہمراہی ء اسپتال ء باب ء نیمگ ء راہ گھتیں۔

رہپشن ء دیم ء یک بے برو تیں مردے نشتگ ات ہمیشی ء گور ء

کریم ء گونڈو ء نام غ بیماری نوشتہ کنائینت مرد ء کا گدے ء سہرا چیزے نوشتہ

گت غ پدا کریم ء نیمگ ء شہا ورت۔ کریم ء وانگ نزانت پمشکہ آئی ء

کا گد منادات کہ چے نوشتہ انت من کا گد چارات۔ کا گد ء سر ء ”کمرہ نمبر

ہپت غ ڈاکٹر ء نام“ نوشتہ ات۔

کا گد ء چارگ ء رند من کریم ء نیمگ ء چارات غ گشت۔

”دھتی پنچ انت“ کریم ء وتی دست ء گھڑیال ء وهد چارات، ات غ

گشت پد اما کمرہ نمبر ہپت ء نیمگ ء راہ گھتیں کمرہ نمبر ہپت ء دیم ء چار غ پنچ

مردم چہ ماساری نشتگ ات غ وتی باریگ ء ودار ء اتنت۔ بس یک گرشی

یے ہالیگ ات آئی ء سر ء کریم ء لوگبا نکت غ نشت۔ من غ کریم کے

ایدیم اوشتا تیں بلے من سک نلیگ اتاں منی دل ء دم پہ سہت آ چارگ

لوٹ ات بلے من ہر چند کہ جہدکت آئی ء نیمگ ء چارات نہ گت پرچیکہ

آ منی چپیں کش ء نشتگ ات غ کریم منی راستی کش ء اوشتا تگ ات غ من بے

لوب چپیں کش ء چک جت نہ گت۔

ڈاکٹر، یک یک ء مر یضانی نام ء تو ار جنان ات غ مر یض توک ء

روان اتنت۔ پنج غ پیست ء ڈاکڑ ء کریم ء گوئڈ و ع نام تو ار جت کریم غ آئی
 لوگبا تک ء گوئڈ و زرت ء توک ء شت انت۔ چار، پنج منٹ ء رند در آئیک
 انت ڈاکڑ ء کا گدے ء سر ء لہتے دوائی نوشتہ گنگ ات۔ دوائی ماچہ اسپتال
 ء میڈیکل اسٹور ء گپت انت غ پدا آ من لوگ ء سر گت انت۔

شپ ء داں دیران منا و اب نیا تک منی و اب نیاہگ ء سو ب آئی
 ء ہیال اتنت۔ منا پر آئی ء لوگ ء پہوت راھے پنج کنگی ات۔ باندا ت
 واست ء منا نیمون است ات۔ بلے منامد امی راھے پکار ات۔ انا گاہ
 ہیالے اتک ء چرے ہیال ء رند گشے من دلجم بیتاں..... غ فی مناں پہ
 سہب ء اشتاپ بیت۔

سہب ء نوہ ء منی چم چہ و اب ء پنج بیت غ دہ بج ء من کریم ء لوگ
 دروازگ ء جنگ ء اتاں۔ دروازگ کریم ء پنج گت ”بیا“ منی گندگ ء
 گول کریم ء گول پچیں روئے درائنت۔

”گوئڈ و چون انت؟“ من وتی او شنگی جاہ ء گوئڈ و عہال بست
 گت کہ منی آئیگ ء نیمون ات۔

”گوئڈ و شکر انت..... دو، سے روج انت ہمک بیگاہ تپے ء گچگ
 غ رند گچگ پدا سر جمیں شپ ء داشنگے۔ مرچی دنیگہ بیگاہ دیم ء انت۔ بارین
 چون بیت..... بے نند“ کریم ء تھت ء نیمگ ء دست شہار دات غ منا
 نندگ ء اشار گت۔ من تھت ء سر ء نشتاں۔ آئی ء لوگبا تک تھت ء دیم ء

ہنگ ات غ گونڈو ۽ لیبوئیں گاڈیو کے (Toy car) گون ات غ لوگ ۽ لاپ ۽ لیب ۽ ات۔

”چتورے“ آئی ۽ منا جوڈی گت اولی رندا ات کہ من آئی ۽ گالوار ایشکت۔ سک شیر کن غ تامداریں گالوارے ات پدا آ پادا تک غ چہ لوگ ۽ در ات تک۔ گونڈو ۽ لیبو دست ۽ گت غ آئی ۽ رندا بیت۔ مناھیال ات تک کہ پنش بیت پدامنیت بلے زوت آئی ۽ دو چاہ گون ات غ پترت یکے مناغ یکے کریم ۽ دست ۽ دات۔ پداوتی اولی جاگہ ۽ شت غ نشت گونڈو پدا لوگ ۽ لاپ ۽ لیب ۽ لگت۔

”بچک! اے جی ایت ترا گون انت؟ بیا باریں چارانے“ من گون گونڈو ۽ گپ ۽ لگتاں۔ گونڈو ۽ منی نیمگ ۽ چارات بلے نیا تک غ پداوتی دست ۽ لیبو ۽ چارگ ۽ لگت۔

”شتریں! بیا رترا کلدارے دیاں“ من چہ کیسنگ ۽ دہ کلدار کش ات غ آئی ۽ پشداشت۔ آئی ۽ کلدار چارات غ پداوش و ش یے پادا تک۔ کے اوشنگ ۽ رند مرزاں، مرزاں منی نیمگ ۽ آیاں بیت آئی ۽ پت غ مات بے ترک غ توار آئی ۽ چارگ ۽ اتنت۔ آ منی گور ۽ رس ات من کلدار دست ۽ دات ۽ گپت وتی گت ۽ نادینت۔

”کلدار ۽ رددات“ آئی ۽ مات ۽ سبکیں کند گے جت۔

”زر دو ستیگیں چیز ایت“ آئی ۽ پت ۽ درائینت۔

”تئی نام کئے انت؟“ من چہ آئی جست کت۔

”بکش عامر انت“ آئی ءمات ءدرائینت۔

”عامرخان! شتریں نام ایت تئی پت ء بستگ؟“

”مات ء بستگ“ پت ء گشت..... غ من آئی ءمات ء نیمگ ء

چارا ت ناڈر کیں بچکندے آئی ءلنغانی سرء پادا تک۔

پدا! دان نیم سہت ء من ہشتاں اے نیم سہت منی ہیال ء چہ نیم

ملٹ ء ہم کترات دل ء نہ گشت پادا بے پگر گت مرچی ہمنچک بس انت۔

ایدگہ بریگاہ ء پنچ ء من پدا دروازگ جت۔ دروازگ کریم ء

لوگبا تک ء پنچ گت..... ”بیا“ آئی ءپہ واھگ گشت۔

”کریم ہمید انت؟“ من لوگ ء پترگ ء چہ ساری جست گت۔

”ہو! بیا“ آئی ء گشت غ کے کنزرات۔ مناپہ لوگ ء پترگ ء راہ

ئی دات۔

”عامر چون انت؟“ من گوں ننگ ء جست گت۔

”پدا نیکہ تپ ء نہ کپتگ“ آئی ء عامر ء نیمگ ء چارت ء گشت کہ ٹی

وی ءدیم ء چہ ما پشت ئی پرات ء چیزے ء سر غ پٹ ات۔ من عامر ء نیمگ ء

چارگ ء اتاں کہ آئی ءمات درات تک..... پدا چاھے گوں اتے غ پترت۔

”گڈا کریم گج انت؟“ من جست گت بے دل ء وش اتاں کہ

کریم ادغ نہ انت۔

”کریم دومی کوئی ءِ وابِ انت“ آئی ءِ ہما دومی کوئی ءِ نیمگ ءِ

چاران ءِ گشت۔

شگر انت وابِ انت“ من ماں دل ءِ گشت ..... غ پدا جست

گت ”اٹھی زاناں ڈیوٹی ءِ انت؟“

”ہو“

آ منی دیم ءِ نشتگ ات گردیں دیم، ماہیس پیشانگ، آ ہوئی چم،
شلیں مچاچ، شپگیں پونز، گاکدیں لٹ، کنڈیں زنوک ..... گشے ہر چیز پہ
کالب جوڑگتگ ات۔ زاناں منی چماں شررنگے ات یا پہ راستی شررنگے
ات ..... منی چم آئی ءِ دیم ءِ سک اتنت کہ انا گاہ آئی ءِ شرکنیں گالوار ءِ منا
پدرھینت آ گشگ ءِ ات ”عامر اشی ءِ چگل دے ترا لگت ایت“

”عامر بیاباریں ترا چی ءِ گوں“ من عامر توار جت آئی ءِ منی

نیمگ ءِ چارات بلے نیا تک۔

”بیا ترا کدارے دیاں“ من ہمائی ءِ زبان ءِ گشت غ دست

کسگ ءِ مدت۔

”ایچک زڑئی مدے“ آئی ءِ مات ءِ درائینت ..... من آئی ءِ

مات ءِ نیمگ ءِ نزرے چارات غ پدا کدار عامر ءِ نیمگ ءِ شہاردات آ

پادا تک غ منی نیمگ ءِ آیان بیت آ منی گوار ءِ اتک غ دست کی پہ کدار ءِ

گرگ ءِ شہاؤرت من آئی ءِ دست رگپت غ وتی نیمگ ءِ کش ات

آنیاتک غنپشت ء زور جنگ ء لگت۔

من کلدار دست ء دات غوش و ش یے یلہ دات۔ آشت وتی مات

ء کت ء پترت غزنکرات ء پدا منا چارگ ء لگت۔

”اے جی ایت؟“ مات ء لنگ آئی ء دست ء کلدار ء نیمگ ء

شہار دات غن جت گت۔

”کدارے“ آئی ء گوں چچیں زبان ء گشت۔

”کئے ء داتگ؟“ مات ء جت گت آئی ء منی نیمگ ء چارات غن

پدا سر جہل گت..... چریشی ء پد، بے ترک غتواری یے ء مانثانت۔ نہ من

گپ گت ناں آئی ء مات ء، ماہر دوتگ ء ننگ نشتگ ایتیں من ہر چندھیال

گت کہ گپے بجنائ بلے چچ وڑیں گپ منی دل ء نیاہگ ء ات بس چم ائتت

کہ دم پہ سہت آئی ء دیم ء سک بیت ائت۔

”دگہ چاھے ورے؟“ کہے دیراں رندا ناگاہ آئی ء درائنت۔

”انائ“..... غن پدا ہما بے ترک ء تواری۔

”ہنی یکروچے تی چکانی مات منی گور ء اتلگ ات.....“

”منی چکانی مات اتلگ ات؟“ من آئی ء گپ سرجمی ء نہ

اشت ء حیرانی درشان گت۔

”ہو! چیا زانائ؟ تو آئی ء منی گور ء آگ ء نیلے“ آئی ء منا پ

حیرانی چارات ء گشت۔

”منی متلب ات آترہ بجاہ کارایت؟“ من کنڈات۔

”ما یکیں بازار یگ انت۔ منہ بجاہ نیارایت؟ من و باز رندء

شے لوگ ء اتلگاں.....“ آئی ء گپ دپ ء ات کہ کریم ء ٹوالے کو پگ ء
ات غدر وازگ ء دپ ء اتک ء اوشتات۔

”چونے، جوڑے“ وھدے آئی ء منادیت تہ منا جوڑی یے

گت ء پداوتی لوگبانک ء نیمگ ء چارات ء گشتے ”گلی! مناصبن یے

بدے“ گلی پادا تک ء صابن ء آرگ ء شت پدا داں دیراں ہمانگو بہتل بیت

ہمے میان ء کریم ء جان ششت ء دومی کوئی ء گدمٹ گت ء پدا منی گورء

اتک آئی ء پشت ء گلی ء دوچاہ گون ات ء پترت۔

”ترادیریں اتلگے؟“ کریم ء چہ من جھت گت۔

”انآں، منادیرنہ انت“ من درآینت۔

”تو گڈا منا پادکتیں“ آئی ء گلی چارات ء گشت۔

”گلی ء گشت ترا پادکناں بلے من نہ اشت پرچیکہ آئی ء گشت

توشپ ء ”نائٹ“ ڈیوٹی ءے“ من چہ گلی ء پتو دیگ ء ساری گشت۔

”گڈا دگہ چے حال انت؟“ آئی ء دنیا کی گپ بگیج گت۔

”وش ء ہیر انت، نوکیں نیست“ من گشت۔

پدا کے گپ ء رپ جنگ ء پد من درآینت ”بریں چوزیر ء نیمگ ء

پادے جنیں انچک لوگ ء نندگ ء مردم کوٹو دیگ ء پتگ“۔

”ہو! بریں، تو ویشیں گے جت“ آئی ء و تی چاہ ء گڈی گٹ
 گپت ء پادا تک۔ مادونیں ہمراہ بیت ء زر ء نیمگ ء راہ گپتیں۔ دوسہت،
 دوسہت ء نیم ء رند ما پدا و اترکت بلے اے میان ء آ من و تی سنگت جوڑ
 کتگ ات۔ چرے روج ء رند من مند ام آئی ء لوگ ء شتاں بلے گیشتر ہنچیں
 وھد ء کہ کریم لوگ ء نہ ات یا ڈیوٹی ء ات۔ منی اے رو ء آ ء ماھے ء انگہ
 گیشتر گوتگ ات۔ باز رند ء من ء گلی دوپہ دو اتیں بلے یکروچے ہم من چہ
 آئی ء نیمگ ء سبکی یا ٹرپلی نہ دیست ء ناں سلن کپتگیں دانگے چہ آئی ء
 دپ ء درا تک۔ مند ام گران ء سنگین ات۔ پنش ہم نہ ات کہ ماوش گپتی ء
 مسکرانہ گٹ۔ باز بر ء آئی ء گوں من کنڈات ء مسکرا ہم کت بلے ہر مسکراپہ
 ادب ء انان ات..... برے برے من پہ زانت سلن ء سبکیں مسکرا کت تہ
 چشیں وھد ء آئی ء زوت گپ دگہ نیمگے ء ترینت۔

”مرچی تو گٹھے پریشان ے؟“ یکروچے منی بے تہی آئی ء
 مارات ء چہ من بخت کی گٹ۔

”من..... لئاں، من پریشان نہاں“ من درا ینت من پریشان نہ
 اتاں بلے مرچی و تی لوگ ء درا ینگ ء سہت ء منا و تی لوگبا نک ء ہما گپ
 دم پہ سہت گیر آ ینگ ء ات کہ ”گڈا و تی سر ء انکاس بکن چو و کس تی سرانہ
 پس ایت“ پمشکہ من کے نلیگ اتاں۔

”بیامنی سرء رنگ جن“ ایدگہ روچ ء یک کوپے ء من انکاس تر
کگ ات ء منی دیم ء ایرات من وتی لوگبانک توارجت ء گشت۔

”سرء انکاس کنے؟“ آ منی گورء اتک ء پہ حیرانی کوپ ء تہہ ء
رنگاں چارگ ء لگت ائی ء منی گپ باور نہ بیگات۔

”ہو! بیارنگ ئی جن“ من گشت۔

”گڈا آ روچی تو راست گشت مرچاں تو آشکی کنگائے“

آئی ء ہیال کنان ء منی چمانی توک ء چارات ء گشت۔

”توچے گشے، زاناں من دروگ بنداں“ من ہم آئی ء چمانی تہا

چاران ء درائینت۔

”کئے انت؟ نام ئی کئے انت“ آئی ء پہ اشتاپی جت گت۔

”ترانام ء چے کار انت“

”داں تو منانام ء نہ کشیگوں من ہم تئی سرارنگ نہ جناں“ آپاد

اتک ء اوشتات۔

”نام ئی پلانی انت“ کے پگر جنگ ء رند من آئی ء جند ء نام گشت۔

”اے و منی نام انت“ آئی ء چست ء درائینت۔

”تو زاناں اے نام بہاڈ رنگ دگہ کس اے نام ء ڈرت نہ

کت؟“ من آچارات ء گشت۔

”اے بازار ء منی ہمنا نام کہ نیست“ آئی ء کے ہیال کنگ ء رند گشت۔

”من زاناں کدی گشت کہ اے بازار بیگ انت..... منی سرء
رنگ جن منا وعدہ انت یکروچے ترا براں پیش کی داراں“ من آرد بیگ
جہد گت۔

”بچار، وعدہ انت؟“

”ہو، وعدہ انت؟“

”من تی سر رنگ جنگ بلے وتی وعدہ پور و بکن“

منی سرء انکاس کنگ پد آئی ء منا کڈن گت۔

نیم سہت ء رند منی مید ہشک بیت انت۔ من جانے ششت
جوڈی یے شتر تریں گد پر گت آدینک ء دیم ء وتی سر رست..... بلے اے
میان ء منا لو گبانک کی چارگ ء ات۔

”اے رند پد وتی سرء انکاس مکن“ آئی ء چم منی میداں سکت انت۔

”پرچہ؟“ من جست گت۔

”منانج کنت یکے ترا گندیت گشیت تی مرد چور بیگ ایت۔

آئی ء پہ کندگ گشت۔

”من و دنیگہ چور یکے یاں۔ زاناں من پخت نماسگ ء پزک

آں“ من گشت غچہ لوگ ء در ایگ ء لگتاں۔

”مجا نگو..... آہکی ء؟“ چہ پشت ء آئی ء توار گت۔

”ہو“ من گشت غڈن ء در اتکاں۔

پنچ ملٹ ء رند من کریم ء لوگ ء دروازگ ء جنگ ء اتاں۔ لوگ
 لگی ء چچ گت۔ دروازگ ء پنچ کنگ ء گوں آئی ء چم منی میداں سک بیت
 انت آئی ء دپ پنچ ات ء چوبت ء بے ترک ء تو ار منی دیم ء اوشتاگ
 ات ”اگاں مناراه دیئے من توک ء پتراں“ کترھے بے تواری ء پد من
 درایتن ء آئی ء پنچ نہ گشت ء کے پشت ء کنزرات۔ من لوگ ء پترتان ء
 چک ء شت تھت ء سرء نیشاں۔ آ اتک ء تھت ء دیم ء اوشتاں بے
 انگہ حیران ء چم کی منی میداں سک اتنت۔

”تو چم منی میداں سک داگ انت؟“ من گشت۔

”تو مرچی وتا آ دینک ء دیم ء چار اتگ؟“ آئی ء چہ من بخت گت۔

”ہو، پرچہ زاناں؟“ من کے نلیگ بیتاں۔

”گڈا تو وتی میدانی رنگ جنگ ء رند پشل ء پشومان نہ بیتگے؟“

آئی ء منی چمانی توک ء چار ات ء گشت۔

”منی میداے ڈول ء شرتر نہ انت؟“ منی گالوار ء کے پشلی

ہوار ات۔

”ترائے ء اے سوج داگ کہ وتی میداں رنگ بجن؟“ من

دیت آہوم گران انت۔

”من یکے ء سرا عاشق آں۔ پمشکہ.....“

”زاناں من زانتگ تو آشک یے..... منی سرء آشک یے“ آئی ء

منی گپ سرجمی ء نہ اشت غوتی راستیں دست ء کاسگ چٹیں لنگک نی سکے
 چار رند ء وتی دل بند ء جت غ ترند گشت۔ پدا سارتیں گینے ء کشگ ء رند
 گشگ ء لگت ”ترا اسپتیں میدان چتور براہتگ ات۔ چوں ڈولدار اتنت
 منا ہنچو دوست بیت انت کہ منی داب ء اتنگ اتنت“ آ گپ ء ات غ من
 حیران آئی ء روک روک ء چارگ ء اتاں ”من و ترانہ گشگ ات وتی
 میداں رنگ بجن“ کے هیال کنگ ء پدا پدا گپ ء لگت ”شریں تو منی سرے
 آشک اتے من وتی میدا اسپتی ء دیستگ اتنت نی منی دیم ء آہانی سیاہ
 کنگ ء چے پاندگ؟..... بلے..... بلے داں تئی میدہا اولی ڈول ء
 اسپت نہ بنت پدا منی لوگ ء میامن وتی دل ء داراں“ آئی ء گشت غوتی
 دیم ترینت..... غ من انگہ حیران ء آئی ء روک روک ء چارگ ء اتاں۔

کے بے ترک غ تواری ء پدا من پادا تکاں۔ آئی ء نہ گشت کہ بے
 نند۔ من چہ آئی ء لوگ ء دراتکان غ ڈن ء اوشتا تاں کے پگر جنگ ء
 رند تچک ء شت ء حجام“ ء ڈکان ء پترتاں۔

”واجہ! کجام ٹاپ نی بکناں؟“ منی گرشی ء سرے نندگ ء گوں حجام
 ء چہ من بخت۔

”ٹاپ نی مکن۔ سائے“ من آدینک ء تہا یک نزرے وتی
 میدانی چارگ ء پدا درائینت!!!

آدینک

من وتی کار ”ڈیوٹی“ ءِ نزیک ءِ کوٹی یے کر یھ ڈرتگ ات داں
 دگہ ٹیکسی ءِ سواری یے ءِ جنجال ءِ پچھاں من ڈا کخانہ ءِ کار ءِ اتاں۔ سہب ءِ
 ہشت داں دونج ءِ منی کار ات۔ ساری ءِ من بنجا ہی کار گس ”ھیڈ آفیس“
 ءِ اتاں بلے چہ کار ءِ بازی ءِ سوب ءِ من وتا چہ بنجا ہی کار گس ءِ بدل
 کنائنت ءِ ”برانچ“ یے ءِ اتکاں۔ منی کار چہ منی لوگ ءِ پانزدہ ملٹ ءِ راہ
 ات ءِ من مند ام پہ پاد شت ءِ اتکاں۔

منی راہ ءِ سر ءِ ملباری پان ءِ کین یے ات۔ پان ءِ ابید، آئی ءِ
 سگریٹ، اخبار، صابن، بلیڈ ءِ دگہ پچھیں کسانیں چیز بہا ہت۔ من بس چہ آئی
 ءِ کین ءِ سگریٹ ڈرت۔ ہمک سہب وھدے کار ءِ شتاں چہ ہمے کین ءِ
 سگریٹے ڈرت ءِ گوستاں۔ منی سگریٹ کشگ ءِ مگدار ہم ہمے وڈ ءِ ات کہ ہمک
 سہب لوگ ءِ درا یگ ءِ چہ پنچ ملٹ ساری من پارکٹ ءِ گڈی سگریٹ بن
 دات ءِ پارکٹ چٹل دات ءِ پدا چہ ملباری ءِ کین ءِ پارکٹے ڈرت ءِ وتی کار ءِ
 شتاں۔ منی چہ ہمک روتج ءِ یکیں وھد ءِ سگریٹ زیرگ ءِ سوب ءِ ملباری ہم ہنچو

ہیل غو د لجم ات کہ منی گندگ ء گوں آئی ء ساری ء سگریٹ دست ء گت ء منی
رسگ ء آئی ء پین شہار دات ء من زرا آئی ء دست ء دات انت۔

مے اے سنگتی ء سے ماہ سرجم ات بلے دنیگہ مے میان ء ابید
چرے گپ ء کہ ”کیسے ہو بھائی“ ء ”اچھا ہوں صاحب“ دگہ گپ نہ بیتگ
ات اے گپ ہم آئی ء سگریٹ شہارگ ء منی زرا نی دست ء دیگ ء
سہت ء چہ منی نیمگ ء ہال پرسی ء آئی ء نیمگ ء پتوات۔

اے سیں ماہانی میان ء چیزے کہ مدام منی چہمانی دیم ء لونجان
ات۔ آیک آدینکے ات کہین ء تہی نیمگ ء آئی ء سر ء چہ کے بز
درا تگک ات۔ ہما اولی روج ء کہ من آئی ء کہین ء سگریٹ زیرگ ء شتاں
من اے آدینک دیست ء مرچی ہم انگہ ہما جاگہ ء لونجان ات باز بر ء اش
ء بابت ء من پگر ہم جگک ات بلے چش ہم ہیال اتک کہ بلکیں باز بیتگ
انت۔ آدگہ بہا بیتگ انت ء اے یکیں پشت کپتگ ..... ء باز بر ء چش ہم
پگر تگک کہ گڈا اے یکیں پر چہ پشت کپتگ ء بہانہ بیت؟

”اے آدینک بہائی ایت؟“ یکرو چے من آجست گت۔

”ہو صاحب! بہائی ایت زاناں ترا پکار انت؟“ آئی ء یک زرے
بز ء آدینک ء چارگ ء پد درا ینت ء پد اپہ آدینک ء ایریگک ء پادا تک۔

”انآں! منا پکار نہ انت“ من پہ اشتاپ گشت داں آ آدینک ء
ایرمہ گیجیت ..... ء آئی ء وتی پہ آدینک ء شہار داتگیں دست پدا جہل

کُتِ غُ ننگِ ءِ لگت۔

”من پمشکہ بخت کُت کہ اے سے ماہ انت۔ من گنگ ءِ یاں
اے آدینک یکیں جاگہ ءِ دراتنگ من پگر کنگ بلکیں بہائی یے نہ انت ءِ
توہنچو دراتنگ بلے نی من زانت کہ آدگہ بہایتگ انت بس اے یکیں
پشت کچنگ“

”اننا صاحب! اے باز نہ بیتگ انت اے و بس ہمے یکیں بیتگ
من پہ ”ٹرائی“ ءِ واست ءِ کہ اگاں بہابیت گڈادگہ کاراں بلے اے چارغ
نچ ماہ انت اولی مردم توئے کہ ایشی ءِ بابت ءِ مرچی بخت کنگ“ آئی ءِ وتی
گپ ءِ کٹینگ ءِ پدیکرندے پدا آدینک ءِ نیمگ ءِ چارات۔
”ڈکانداری ءِ ہمے کار صبر لوٹیت“ من گشت غوتی کار ءِ نیمگ ءِ
راہ گپتاں۔

ایدگہ سہب ءِ وهدے من چومد امی ڈول ءِ پہ سگریٹ ءِ زیرگ ءِ
آئی ءِ کیبن ءِ وپ ءِ اوشتا تاں تہ آجب حیراں بیتاں پرچیکہ آدینک بیگواہ
ات۔ منی چم ہما آدینک ءِ جاگہ ءِ سک بیت انت۔ چہ منی بخت ءِ ساری
آئی ءِ درائینت ”صاحب! تئی ڈبان نیکیں ڈبان ایت۔ زیک تو آدینک ءِ
بابت ءِ بخت کُت ءِ مرچی آ بہابیت ہنی چہ تئی آیک ءِ نیم کلاک پیسریکے
ءِ بہاڈرت“ اے اولی رندا ت کہ من دیست آہنچو گل انت کہ چہ گل ءِ آئی ءِ
ہمک لہز ءِ کنگ ءِ دروشم ہوار انت۔

”دستی کیبن آء دگہ کجام چیز بہا بیگ آء نہ انت۔ من آئی آء بابت آء
ہم بخت کناں پلے آہم ہنچوڑوت بہا بیت“ من آئی آء کیبن آء چیزانی سرء
چمشا تک دیان آء پہ کندگ گشت۔

”دگہ درشتیں چیز بہا بیگ آء انت“ آئی آء ہم چیزانی سرء چمشا تک
دیان آء پہ کندگ درآینت۔

من سگریٹ زرت غوتی کار آء کشک گپت۔ کے دیمتر آء من
دیت ہم آدینک دیم پہ چیر کپتگ۔ کترھے اوشتگ غ پگر جنگ آء پد من
شت غ آدینک چست گت چست کنگ آء ہمراہی آئی آء تہہ آء شیشگ
در آتک غ بن آء کپت کہ پزشتگ ات غ دو گپڑ آء ات۔ من دوئیں گپڑ پت
آء پد فریم آء تہا جوڑینت انت اپد اہما آدینک جوڑ بیت۔ من شیشگ ساپ
گت غوتی دیم آء داشت غ و تا چارگ آء لگتاں کترھے و تا چارگ آء پد من ہم
پہ ترند زمین آء جت غ راہ گپتاں..... گپڑے راہ آء روگ آء رند من پشت آء
چکبت۔ من دیت دگہ یکے آء ہمے آدینک آء فریم دست آء انت غ بن آء
کپتگیں شیشگ آء گپڑاں چنگ آء فریم آء تہا جاگہ دیان انت۔

سہت دو آء من وتی کار ہلا سکتگ ات غ لوگ آء پیداگ اتاں
وہدے من ہما آدینک آء جاگہ آء رستاں تہ دیت آہا جاگہ آء دیم پہ
چیر کپتگ..... بلے نی آئی آء کشت غ گور آء شیشگانی گپڑ حساب نہ بیت
انت۔

ہاتر

ماھے پیگ ات منی ادب دوستیں سنگتے ء مناسک نلیگ گنگ ات
 آکچی منی رند ء کپنگ ات کہ منا آزمانکے نوشتہ کن ء بدے۔ من آ ”ادب
 دوست“ پمشکہ گشت کہ آئی ء بس ادب ونت ء ادب ء بابت ء شری ء
 سرپد ات بلے سسا ساچ ”تخلیق“ ء بودئی نیست ات۔ ہر نوکیں ادبی
 کتاب ء ماہتا کے کہ در اتک آئی ء بہاڑرت۔ ہر ادبی دیوان ء مراکش ء
 ساڑی ات بلکیں اولی مردم ہا ات کہ دیواناں سر بیت۔ آئی ء وتی نام ء
 چاپ بیگ ء بے کساس حب ات۔ آئی ء نام ء سے ء چار شعر ہم منی دیم ء
 گوٹگ ات ء نی آزمانکے ء شوہاز ء ات ء پرے کار ء آئی ء منا گت
 گت۔

اولی رندء کہ آئی ء منا پہ آزمائے ء نوشتہ کنگ ء گشت تہ من
 درائنت کہ توجہ کن وت آزمائے نوشتہ بکن پدا من آئی ء اصلاح ء الکاپ
 کناں بلے آئی ء گشت گو من یک لبزے ہم نوشتہ کنگ نہ بیت۔ گڈا
 چرے روج ء رند آئی ء منی تام کش ات۔ ہر وھد ء ہر کجام منادیت یے
 گپ نی ہمیش ات کہ ”توانگہ منی آزمائے نوشتہ نہ گنگ؟“ ء من برے
 وھد نہ رسگ ء بہانگ ء برے دگہ نی مونے کت پرچیکہ منا پرانی ء آزمائے
 نوشتہ کنگی نہ ات من ہمے پگر کنگ ات کہ آ منی بہانگ ء نیوناں وت
 ماریت یا بزار ء گڈ سرء یکیم بیت۔ بلے چوش نہ بیت۔ روج پہ روج آئی
 ء گنگ گیش بیاں بیت ء گڈ سرء پہ منت ء سرئی دراورت چہ آئی ء بازیں
 گنگ ء منتاں من لاچار بیتان ء میکروچے پرانی ء آزمائے نوشتہ کنگ ء
 سوژگ کت۔

میکروچے من کلم ء کا گدیم ء کت انت ء پرانی ء آزمائے نوشتہ
 کنگ ء نشتاں منی نوشتہ کنگ ء تب ”موز“ ہم چومتیں دریا ء پڈل جنگ ء
 ات بلے وھدے من پہ نوشتہ ء کلم دست ء کت تہ ترانگ ء کتاں کہ
 چے نوشتہ بکناں؟“ ء کجام سر حال ”موضوع، ء سر نوشتہ بکناں۔ کلم من پدا
 کا گد ء سر ایرکت ء سر حال ء درگیجگ ء دست گت ء کت پگر ء لگتاں داں
 دیراں پگر جت ہر چند کہ پگر جت پہ آزمائے من ء سر حال دست کپگ
 ء نہ ات گڈ سرء من سر پہ جان کش ء گہا سگی ء در آ ورت ء اے میان ء منی

نوشتہ ہے تب ہم ہنچو ایرموش بیت چشمہ گوزم نی و سگر تگیں آپ..... من
 کا گد پتک و کیسنگ و کت و گہاسان و پاد ایتکاں۔ ماں دست و گھڑیال و
 وهد چارات۔ شپ و نوہ بچ بنگی ات۔ کے پگر جنگ و رند من چہ لوگ و
 ڈن در اتکاں۔ ڈن و موسم سک وش ات زمستان و بنگی ات۔ گوات و
 نازر کیں سارتی یے ہمراہی و ہنچیں کیف و سرورے ہوارات گشے چہ
 شراب و آپ و در اتلگ و پیداگ ات منا کہ اے گوات لگت یک ہمار
 دروشمیں چاڑے منی سرجمیں بالاد و شنگ بیت و من بے ارادگ وتی دیم و
 تچکے و راہ گپتاں۔ گجا روگ و یاں؟ اے ہیال نہ کت کساس نیم کلاک
 ترگ و رند وهدے من ”رویال ہوٹل“ و کش و گوزگ و اتاں تہ دل و منا
 ملے جت دل منابیر ”BEER“ ورگ و سکین دیگ و ات و پرے کار و
 مناوڑ وڑ و شررنگیں ہیال پیشداران ات ”اے موسم و اگاں چارڈبہ بیبر پر
 بہ بیت گڈا.....؟“ چرے ہیال و آگ و من کے جل و مجل بیتان و
 کترھے اوشتاتاں ہم..... بلے پدازوت دیم و راہ گپتاں..... کے دیمتر و
 ”مڈل ایسٹ“ ہوٹل و کش و ”جے۔ بی (جنگل بار) ات و جے۔ بی و من
 چتور پترتاں؟ منا ہما سہت و سما بیت وهدے من ”بار“ و دروازگ تچ
 گتگ ات و تہی نیمگ و اوشتاتگ اتاں۔ دل و سو بین بیگ و سر و من کے
 ہنچکند ات و پداپہ جاگے و شوہاز و بار و چاریں گنڈاں اشتاپیں چمشانکے
 دات۔ دروازگ و نزیک و یک ہا لیگیں ٹیبل و کرشی و منی چم کپت انت۔

من گشت ہمے ہا لگیس کرشی ء سرء ٲشتاں۔ ننگ ء گوں منا لہتیں مردم
 ء جاگ درو شمیں گالوار گوشاں کپت۔ من ہما گالوار ء نیمگ ء چک جت منی
 کش ء بلے کے گستاخیلے ء دیم ء دو، سے مردم گوں برزیں گالوار ء گپ ء
 اتنت گشے وت ماں وت بر اٹگ اتنت۔ من ہما ہانی نیمگ ء دلگوش ء
 آہانی کپانی سر پد بیگ ء جہد ء اتاں کہ انا گاہ ”اِس کیوزمی؟“ ء شر کنیں
 گالوارے ء منا چچد رھینت۔ من دیم ترینت داں یک کسان ء شر کنیں
 جنیکے منی دیم ء اوشتاگ ء چکنگ ء انت کساس آ منی گنگ ء سوپ ء
 چکنگ ء ات۔ پد منی چم پنچوئی ء دیم ء سک بیت انت کہ چہ منی کیچی
 چارگ ء آ کے نلیگ بیت ء من آئی ء نلیگی شری ء مرت ”ٹوفوسٹر پلیز“ من
 زاناں چتور منی دپ ء در اتک منی چم انگہ ہما ڈول ء آئی ء سکت اتنت
 داں آئی ء وتی دیم ترینت ء راہ گپت (وتی اے ہرکت ء ترانگ ء کپاں
 تہ انگہ پشل باں) ہو وہ، نوزدہ سال من آئی ء عمر ء اندازگ جت ء آئی ء
 شرنگی ء گوں لہزاں پد رنگ منی وس ء ڈن انت۔

وہدے آئی ء بیس آ ورت انت ء منی گلاس ء بیس اریر پیچگ ء
 ات آئی ء منی چمانی تہا چارگ ء پد گشت ”پاکستانی؟“ ء من یک کترھے
 پہ ہمے گپ ء حمیران بیتاں کہ آئی ء اے جت منا چہ کجام زبان ء گت ء
 آئی ء کجام زبان ء پتو بدیاں۔

”یس،..... اینڈ یو؟“ من ماں انگریزی ء گشت۔

”تو تو اندازگ بجن“ اے گپ آئی ء ماں اُردو زبان ء
 ٹٹ ء من پہ اندازگ جنگ ء آئی ء چارگ ء لگتاں بلے منی گشگ ء
 ساری آٹٹ۔

وہدے دومی رند ء آ منی گلاس ء بیسَمان کنگ ء ات تہ گشتے ”تو
 اندازگ جت؟“

”ہو، تو انڈین یے ئے“ من درائینت ..... ء آئی ء منا نزرے
 چارات کے چکلند ات ء پدا ہج نہ گشت ء ٹٹ ء من وتی اندازگ ء سر ء
 دجم بیتاں۔

اے دوئیں بیسَمان ہلاس گتگ اتنت ء سَمی لوٹائینگ ات۔ سیسی
 بیسَمان من وارنگ ات کہ انا گاہ پدا منا وتی آزمانک ء ہیال اتک من
 کاگد چہ کیسنگ ء درگت ء وتی دیم ء ٹیبل ء سر ء ایرگت ء کلم دست ء کت
 بلے پدا حیران بیتاں کہ چے نوشتہ بکناں پہ نوشتہ ء سر حال نیست ات کلم پدا
 کاگد ء سر ء ایرگت ء پہ سر حال کی ء شوہاز ء پگر ء لگتاں ہمے میان ء من
 چارومی بیسَمان گتگ ات ء پتجی ہم لوٹائینگ ات۔ چوناہیگ ء من کزا
 چار ء چہ گیش وارنگ چار من وتی حد ایرگت۔

”من گندگ ء یاں، گھنٹہ یے ء چہ گیش انت اے کلم ء کاگدتی
 دیم ء ایر انت بلے تو ہج نوشتہ نہ کنے؟“ اے جست ہم آئی ء منا ماں
 گلاس ء بیسَمان ریچک ء میان ء کت۔

”من لوٹاں نوشتہ بکناں بلے چے نوشتہ بکناں؟ پُش زاناں“

من گشت۔

”بلکیں یکے ءِ سرء“ لولیزوئے“ نوشتہ کنگ لوٹے؟“ آئی ءِ منا

چارا ت ءِ چکندات۔

”اناں! منا آزمانکے نوشتہ کنگی انت بلے سر حال دست کپگ ءِ نہ

انت“ من گشت بلے ہمے سہت ءِ منا وتی گپ ءِ بے پاکدگی ءِ سما بیت ءِ

ھیال ا تک کہ من اے گپ چیا گوں اشی ءِ جت اے چے زانت آزمانک

چی ایت۔

”بزال تو ٹیگور ءِ منٹو ءِ کٹمب ءِ مردے“ آ منا روک روک ءِ

چارگ ءِ ات ءِ آئی ءِ اے گپ ءِ من چکر رھینت۔

”تو ٹیگور ءِ منٹو ءِ زانے؟“ من آئی ءِ چمانی تھا چارات ءِ

گشت۔

”عصمت چغتائی، احمد ندیم قاسمی، کرش چندر، انتظار حسین ءِ دگہ

بازیں ہم من ونگ انت..... بلے منا منٹو ءِ آزمانک درستاں چہ گیش

دوست بنت“ آئی ءِ وتی پسند بے جست ءِ پد رگت۔

”اشی ءِ سوب؟ منی مکسد منٹو ءِ آزمانکانی دوستی ءِ سوب؟“ چہ

وتی بیس ءِ گئے گرگ ءِ پد من درایننت۔

”اشی ءِ سوب اش انت کہ منٹو ءِ مند ام راستیانی سرء نوشتہ گنگ“

”بلے منٹوئے بے تنگیں راستیانی سرء نوشتہ کنگ ء ہمے بے تنگی آئی
سوب ء آئی ء.....“

”اے بے تنگی مئے چاگرد ء مان پتگ اُنت“ آئی ء منی گپ سرجمی
ء نہ اشت ء درائینت ”مئے چاگرد بے نگ پتگ ء منٹوئے ہمے مئے
چاگرد ء.....“

”او، جنیک! مئے ترانگ ء ہم بکپ۔ بیادو بیئر بیار ترا مزنیں گئے
وش بیت“ منی کش ء ٹیبل ء دوورناہ نشنگ ات چہ آیاں یکے ء آئی ء گپ
پرشت ء دوویر آرگ ء آرڈرات بلے آئی ء گپ ء درکنگ ء انداز ء چہ
شری ء پدر بیت کہ آجنیک ء چشم منی دیم ء اوشنگ ء پکنگ گپ جنگ ء
وش نہ بیت ء سچک ء ات۔

ورناہ ء چرے گپ ء رند، پداجنیک منی ٹیبل ء دیم ء نہ اوشتات
بلے آئی ء بچکنداں رتیج کُت ہر وھد یکہ منی دیم ء گوست منا چارت ء
بچکند اتے۔

منی پنجمی بیئر ہلاں بیگی ات بس سے ء چارگٹ پشت کپتگ ات
من ارادگ گتگ ات کہ اشی ء ورگ ء رند پادکایاں کہ اناگاہ ششمی آئی ء
بے گتگ ء آورت ء منی گلاس ء ایریچک ء لگت۔ من آیک نزرے
چار ات ء ہیچ نہ گشت بس ماں دل ء گشت ”اے تئی ہاتر ء قربان انت“۔
دوازده ء وہ منٹ کم ات آھم ٹیبل ء دیم ء تران ء ”لاست

آرڈر، گمشان ات البت منی ٹیبل آ نیا تک غ نہ گشتے 'لاست آرڈر' چرے
گپ آ من جزم بیتاں کہ آ زانت من نی دگہ نہ وراں۔ بلے گھے سہت آ
من آجب حیران بیتاں وھدے آئی آ بے جُست آ دگہ دوو بیئر منی دیم آ اری
گت غ پدا منی گلاس آ ما ز پچگ آ لگت۔

”تو منا لاست آرڈر ہم نہ گشت غ من ترا آرڈر ہم نادات غ بے
جُست آ آرڈر آ نگہ ددا آ ورتگ؟“ من گشت۔

”من پمشکہ ترا 'لاست آرڈر غ جُست نہ گت پر چیکہ من جزم
اتاں تو دو آ نگہ ورے..... منی ہا تر آ ورے“ آئی آ منا پہ دابے
چار ات آ چکند ات۔

”تئی ہا تر آ من زھر ہم وراں“ من در اینت۔

”پُش مکش“ آئی آ ورتہار بیت۔

”من مسکر آ گت“ آئی آ ورتہاری من مرت تہ ڈوت گشت غ

آئی آ منا زرے چار ات آ چکند ات۔

ہپتمی بیئر من ہلاس گتگ ات آ وھدے ہا لگیں ڈبہ آ چست

کنگ آ اتک تہ ڈبہ آ چست کنان آ آئی آ گوں جہلیں گالوارے گشت

”تو لوگ آ یوکے؟“ آئی آ گالوارے کے لچ ہوار ات۔

”ہو، من ایوکاں“ من ہنچو گشاد گشت کہ گشے زاناں مناخرس ات

دگہ یکے میان آ مہ گشیت ”اتاں“ من دروگ بست من لوگ آ یوک نہ

اتہاں.....

”تئی لوگ کجا انت؟“ آئی ء منی بیس چست کت ء منی گلاس ء
 ماز پچان ء بخت کت..... ء پدامن آہمی وڑ ء سوج دات کہ اگاں
 کورے بیت ایں ہم آتچک ء منی لوگ ء دروازگ ء دپ ء اتک ء
 اوشتاں۔

چرے گپ ء رند آئی ء دگہ ہج نہ گشت ء شت، بلے دیر نہ گوسد
 پدا آئی ء ہیل“ آورت۔ من بل چارات داں شش بیس ء زر نوشتہ ات۔
 ”تو شمشنگ ءے اے شش بیس ء زر انت ء من ہشت بیس وارنگ“
 بل ء چارگ ء پد من گشت۔

”آدوئیں تو منی ہاتر ء وارنگ انت ء ہاتر ء قیمت نہ بیت پمشکہ
 من شش بیس ء ہیل آورتگ۔“

”چش چتور بیت کت؟“ من گشت

”چش چتور بیت نہ کت؟“ آئی ء درائینت..... ء من پدا ہج نہ
 گشت ء شش بیس ء زر در کت ء ہیل ء سر ء ایر کت آئی ء زرگوں ہمراہ ہیل ء
 چست کت انت ء شت۔

یک بج ء پانزدہ منٹ، کم ات ء منی گڈی بیس ہم ہلاس بیگی
 ات۔ پنچ ء شش گٹ پشت کپنگ ات۔ آیکرندے پدامنی ٹیبل ء دیم ء
 اوشتاگ ات۔ آیسر ء گڈی ڈبہ ء برگ ء اتلگ ات آئی ء گڈی ڈبہ

دست ء کت غ پدا پرتک کہ ڈبہ تڑک، تڑک کنان ء لپت ایت۔ من
 نزرے ڈبہ غ پدا آئی ء نیمگ ء چارات۔ ناڈرکیں چکنڈے آئی ء نغانی
 سرء پادا تک پداوتی ایدیم غ ایدیم چارگ ء رند منی نزیک ء کنزرات غ جہلیس
 گالوارے ء گشتے ”سہت یک ء منی ڈیوٹی ہلاس بیت وھدے وتی بیئر ء
 ہلاس کنے گڈا ڈن ء منی ودار ء بکن“ من آروک روک چارگ ء پد پپہ
 ”ھو“ سر سرینت۔ غ آ بیئر ء ہالیگیں ڈبہ ء پر نچان ء شت۔

آئی ء روگ ء رند من بار ء چاریں گڈاں چمشانکے دات۔ من ء
 چہ ابید گہ بس دو مردم پشت کپتگ ات کہ وتی گلاس ء گڈی بیسراں ورگ
 ء اتنت۔

یک ء پنچ کم من وتی گلاس ء پشت کپتگیں بیسریکیں تنگ ء گلاٹ
 ات غ پادا تکاں چہ بار ء گڈی در آ یوکیں مردم من اتاں۔ من وھدے
 در آ یگ ء اتاں۔ آ ”کاؤنٹر“ ء اوشتاگ ات۔ آئی ء منا چارات غ پدا
 پہ چکنڈگ دست ء اشارہ ء گوں اجازت کت۔ من بار ء در آ تک کے دیر
 ء آئی ء آ یگ ء ودار ء اوشتا تاں۔

آئی ء منا باز ودار نہ پر مات۔ یک غ پنچ ء آ در آ تک آئی ء
 وھدے مناد یست چک ء منی گور ء اتک۔

”تو اید ء اوشتا تگے؟“ آئی ء گالوار ء حیرانی ہوار ات۔
 ”تو منا گشت وھدے ڈن ء در کائے۔ منی ودار ء بکن“ من

درائنت بلے کے نلیگ بیتاں۔

”اوہو! تو گڈا دروگ بست تو آزمانکارے نہی۔ تو منا گشت
 کہ من آزمانکے نوشتہ کنگ لوٹاں بلے منا سر حال دست کپگ ء نہ
 انت..... غمن ترا سر حال ء ہمراہی ء آزمانکے سرجم گت غدات۔
 منی ہیال ء یک آزمانکارے ء پہ آزمانکے ء نوشتہ ء آتچکیں ہیالے
 مکسد انت۔ غاے گڈی ”ودار“ ء گپ تئی آزمانک ء ”کلائکس“
 انت۔ غاے گڈی ”ودار“ ء گپ تئی آزمانک ء ”کلائکس“ انت۔
 چرے گپ ء گوں ہلاس ئی کن۔ تئی ہیال چئی انت؟..... گدانی گشگ
 ء ہم نوشتہ کنئے؟ وانوکاں ہم کے پگر ء مہلت بدئے..... برووتی
 آزمانک ء سرجم کن“ آراہ گپت غمنی دپ پیج ات۔ دو، سے گام
 روگ ء پدا پدا اوشتات۔ چک ئی جت منا چارات غ گشتے ”برے
 برے تر غ بیا..... غھاں، منی پجاہ آرگ ء تئی اندازگ ہم رو انت۔
 من انڈین ء نہاں۔ من پاکستانی یاں۔“

ہشت آنہ

”تو منی پت و نہی کہ ہر کارء مناسوج غ نصحیت کنے۔ پلانی ء ہمراہ
مسی، پلان جاگہ ء مرو، چوبکن، چوکن، ”داں ماسگت بیگ اتیں مرچی اے
اولی رندآت کہ من عبدل چوزہر گرگ غ ٹرندگپ ء دیست۔

”تو منی سنگت یے غردیں راھے ء روگ ءے پمشکہ منی فرص
انت کہ ترا بگشاں اے کارء مکن یا اے راہ ء مرو کہ پہ تو ہراب انت“ من
آئی ء گپ دل ء نیاورت غ آنگہ سر پد کنگ ء جہد گت۔

”شریں تو وتی سنگتی ء فرض ادا گتگ..... غ منی اگاں ترا سنگتی
پکار انت گڈ امرچیک ء رند منا انچوسوج غ نصحیت مکن“ عبدال ء وتی ہلاس
گت غ پدا منی انچوسوج غ نصحیت مکن“ عبدال ء وتی ہلاس کت غ پدا منی
پسو ء مہتل نہ بیت۔ پادا تک غ ڈن ء در آتک۔

آئی ءِ پُشِ جَوَابِ ءِ مَنِ اَجَبِ حِیرَانِ بَلْکِیْسِ اَجَلَّہِ
 پتاں..... غمے اچکھی ءِ میان ءِ منا مرچیک ءِ چہ دو سال پیسے ہما
 روج گیرا تک کہ اولی رند ءِ مَنِ گوں عبدل ءِ ڈیک وارت۔

آ روج جمعہ ءِ بیگاھے ات من یک منلباری چاہ واری ہوٹلے ءِ
 چاہے وارنگ ات غڈن ءِ در اتکاں تہ منی چم پہ عبدل ءِ کپت انت آہمے
 ہوٹل ءِ دیم ءِ گوزگ ءِ ات بلے من دیست آہمک۔ سے غ چارگام ءِ روگ ءِ
 پد کے اوشت ایت غوتی اے کش غ آکش غ برے پشت ءِ چاریت غ پدا
 راہ گپت۔ من آئی ءِ شری ءِ دلگوش کنگ ءِ اتاں۔ منا گمان بیت اے گار
 انت یا جاگہے ءِ شوہاز ءِ انت منی دل ءِ ات کہ رواں بخت نی کنناں کہ چے
 ہر ایت بلے ہمے سہت ءِ آئی ءِ وتی راستیں کش ءِ تاب کت غ دکے ءِ
 پترت غ چہ من اندیم بیت۔ من پداہمے ہوٹل ءِ کش ءِ ڈکانے ءِ سگریٹے گپت
 غ ہمے دمک ءِ نیمگ ءِ راہ گپتاں کہ آ اندیم بیگ ات۔ نی من پہ آئی ءِ
 چارگ ءِ ناں بلکیں وتی لوگ ءِ روگ ءِ اتاں کہ ہمے دمک منی لوگ ءِ ہم
 کشک ات، بلے من انچو کہ دمک ءِ پترتاں من دیست آئی ءِ پدا بیر وکتگ غ
 ہمینگو منی نیمگ ءِ پیداگ انت وھدے منی گور ءِ رس ات تہ من
 اوشتاں۔ آئی ءِ منا کہ اوشنگ ءِ دیست تہ کے بھ غ بکڈ بیت غ گام نی
 ہشت انت بلے نہ اوشتاں۔ منی کش ءِ رس ات تہ منا زچمی چار اتے غ
 گوزگ ءِ ات کہ من بخت کت۔ ”سنگت! منی ہیال ءِ تو چیزے ءِ شوہاز

عائے؟“

”ہو، من..... من گاراں، من لوگے ءِ شوہاز ءِ یان“

آئی ءِ مناسرداں پاد چارگ ءِ رند گبر تگلیں ڈو لے ءِ گشت۔

”من تی وژ دیستگ تہ زائنگ کہ تو گارے۔ منی ہیال ءِ تو نوکیں

مردے ءِ؟ اداء کئے لوگ ءِ دیشنگ؟“ من آجست گت۔

”خدا بخش ءِ..... منی ناکو انت“ آئی ءِ مناروک روک چا: ات ءِ

گشت۔

”خدا بخش؟؟..... ہو، ہو تو گار نہی پگر مکن“ کترھے ہیال

کنگ ءِ رند من آئی ءِ ناکو خدا بخش بجاہ آ ورت آئی ءِ لوگ چہ منی لوگ ءِ دیر

نہ ات۔

”ہریں، چاہے وریں“ من درائنت آئی ءِ باز مرءِ گت بلے من

لاچار گت پدما ہمراہ بیت ءِ ہوئل ءِ اتکلیں چاہ ورگ ءِ میان ءِ آئی ءِ گپ

گت کہ منی ناکو ءِ منی ویزا کشنگ ءِ ہمے چار ءِ پنچ روج بیت کہ من اداء

اتکگاں مرچی من پہ گواتے ءِ ورگ ءِ ڈن ءِ دراتکاں کہ ترگ ءِ پاد جنگ

ءِ رند وهدے من لوگ ءِ ورت بنگ لوٹ ات داں مناسما بیت کہ منی سر پہ

لوگ ءِ پربنگ ءِ نہ انت ءِ اے سہت ءِ کہ من گوں توڈیک وارت من وئی

لوگ ءِ شوہاز کنگ ءِ جہد ءِ اتاں۔ ماچاہ وارت ءِ پدما من آرت ءِ آئی ءِ

ناکو ءِ لوگ ءِ سر گت۔

ایدگہ بیگاہ ء من وهدے پہ چاہے ء ورگ ء ہما منلباری ہوئل ء
 ہترتاں تہ من دیست آپیسر ء نشتگ ء چاہے دیم ء یے۔
 ”بلکیں تو مرچی پداگارے؟“ من آئی ء دیم ء کرشی ء سر ء نندان
 ء درائنت۔

”انآں، مرچی من گار نہاں“ آئی ء کند ات ..... ء پدا پمن
 چاہے لوٹاھینتے۔ چاہ ورگ ء رندگڈ اما داں دیران ہمد ء نشت ء گپ ء رپ
 جت ..... ء کساس مئے سنگتی ہم ہمے روج ء بنگج بیت ..... ء پدا
 اگاں ہر روج ناں بلے مند ام ماہمے ہوئل ء ڈیک وارت۔

یکروچے من آوتی لوگ ء برت رند ء گڈا ہر وهد آوت منی لوگ
 ء نشت ء اتک۔ ماہے ء رند آکار ء لگت ء سے ماہ ء ”ٹریننگ“ ء نشت بلے
 ہمے یکیں ماہ ء میان ء ماسک سنگت بچگ اتیں وهدے آ ٹریننگ ء نشت
 گڈا بس جمعہ ء روج آئی ء موکل ات ء موکل ء روج ء پیسر ء تچک ء منی
 گور ء اتک ء رند ء وتی نا کو ء لوگ ء نشت۔ ٹریننگ ء سرجم بیگ ء رند آئی ء
 منی لوگ ء ہور ”باسک“ بیگ ء واہگ درشان گت۔ منی وت ساری ء
 دل ء ات کہ آ منی لوگ ء ہور بہ بیت بلے پدا ہم من آ سوچ دات کہ اے
 بابت ء وتی نا کو ء جست بکن ..... ایدگہ روج ء آئی ء وتی
 ہورد ”سامان“ آ ورت انت ء نشت ”من وتی نا کو جست گتگ آ رز ء
 انت“۔

مارا سے مردم ء دو کوئی بان کسبھ گون ات یک کوئی یے مئے واب
جاہ ”بیڈ روم“ ات ء دو می کوئی مے ”ٹی وی“ روم ات۔ گوں عبدل ء ہور
بیگ ء نی ماچار مردم بیت ایں۔۔

عبدل وتی پیریں پت غمات ء یکیں چک ات آئی ء دگہ مستریں
براتے پیگ بلے چار سال پیسروتی آروس ء روج ء ماں شادہ ء میان ء وتی
سگتے ء وتاس ء آس بزنگیں تیرے ء لکگ غ گوں سالہ کی گداں پیراں
پیگ۔ عبدل وتی سیر ء ششمی ماہ ء چہ منک ء در اتک غ پد اشش ماہ ء رند
یکروچے آئی ء کا گدے چہ منک ء اتک غ ہمے کا گدے پہ آئی ء چکیں چکے ء
مستاگی مان ات۔ چرے ہال ء آسک گل بیت۔

عبدل سکیں دل پہک غ سادگیں بچکے ات۔ آئی ء ہر کار ء کنگ ء
ساری چہ من بخت کت غ سوج گپت غ منی ہیچ گپ کی نہ پروشت۔

آئی ء دان دو سال وتی ہمک ماہ ء پگار وتی لوگبا نک غ پت غ مات
ء واست ء دیمدات غ ہمک منک ء رو کیں مردم ء ہمراہی ء آئی ء گد غ پیچ
غ ایدگہ ٹیکی پشت نہ کپت انت بلے اے ماہے غ نیم، دو ماہ پیگ ات من
مارگ ء اتاں کہ آپیشی عبدل نہ انت پیسرو وھدے چہ کار ء اتلگ تہ سہتے
وپیگ غ پدا گیشتر لوگ ء تہا وتی وھدی گوازینگ۔ بازیں تر غ تاب نی و
چوناھیگ ء وش نہ پیگ غ اگاں برے برے پہ تر غ تاب ء دل ء ہل کنگ
گڈا دونیں ہمراہ پیگیں یا چوبکش بے من چہ لوگ ء ہم در نیا تلگ.....

بلے مرچاں من گندگ ء اتاں کہ ہنچو چہ کار ء کئیت۔ جانے شو دایت جوڑی
 یے الکا پ تریں گد پر کنت ء بے ترک ء تو اردر کئیت ء پدا برے شپ ء وہ
 انت۔ برے دو ازده ء برے باریں چے وهد ء کئیت..... ء دگہ
 غمانے منا اے ہم بیگ ء ات کہ کثے مرچاں چہ من چیزے ء چیر دیگ ء
 ندام جہد ء انت ہر وهدے منی گور ء نندا یت ہنچو بے وار ء نلگ انت
 پش کہ یک ڈڑے ء وتی ڈڑی ء پاشک، بیگ ء ترس بہ بیت۔

”تو اے ماہ ء وتی چکانی واست ء زردیم داتگ؟“ میکروچے

گپ گپ ء میان ء من انا گاہ چہ آئی ء جست گت۔

”اناں“ آئی ء نہ گیگیں وڑے درائنت۔

”پرچہ؟“ من آئی ء چمانی توک ء چارات ء گشت۔

”اے ماہ ء منی سنگتے زردے گٹ بیگ من وتی پگار ہمانی ء بدل

داتگ دیم ء ماہ ء منی زرداں دنت“ آئی ء نلگی ا نگہ بر جاہ ات۔

”منی ہیال ء تو گو سنگین ماہ ء ہم منک ء زردیم نندا تگ؟“ من

زانت کہ آئی ء زردیم نندا تگ بلے من جست پمشکہ گت کہ باریں چے

گشیت۔

”گو سنگین ماہ ء منا مردے ء زرد پر بیگ۔ من ہمانی ء زردا تگ

انت پمشکہ زردیم دیگ نہ بیگ“ بلے گوں اے گپ ء آ پادا تک ء ڈن ء

درا تک..... ء من زانت کہ آئی ء ہر دوئیں گپ دروگ انت۔ نہ آئی

ء زر بدل داتگ ء تنکہ بدل ژ رنگ۔

ایدگہ روچ ء من لوگ ء ایوک نشتگ اِتاں ء ہندی ”انڈین“ فلے
چارگ ء اِتاں کہ عبدل لوگ ء پترت ء نواب آئی ء ہمراہ ات۔ آ منی گور
ء نیاتک انت ء دومی کوئی ء شت انت پدا پنچ ملٹ نہ گوستگ ات کہ پدا
در آتک انت۔

وہدے نواب من عبدل ء ہمراہی ء دیست، تہ عبدل ء زیکیں
اے گپ کہ من وتی اے ماہ ء پگار سنگتے ء بدل داتگ، منا اے گپ ء راستی ء
گمان بیت پرچیکہ نواب ء ہال ء من شری ء سھیک اِتاں۔ شش ء ہپت
سال بچگ ات کہ آہمد ء کار ء ات اے میان ء منک ء ہم نہ شتگ ات
آئی ء سیر ء سانگ ہم نہ کتگ ات آئی ء ہنچو کہ پگار کت گڈ اشپ یے
”مجرا“ شپ یے ”ڈسکو“ ء شپ یے دگہ ہنچیں ناچ ء سہبتانی میان ء
گوازینت۔ چار ء پنچ روچ ء رند آئی ء پگار کت ات گڈ اتیک پہ وام ء
بدل ء یکے ء پنجاہ یکے ء سدغ یکے ء دوسد بزاں نیست ات چشیں مردے
کہ نواب آئی ء وادار نہ ات۔

”اے نواب دیر انت تئی سنگت انت؟“ ایدگہ روچ ء من عبدل
بخت گت۔

”پرچہ زاناں؟“ عبدل ء منا ہنچیں وڑے چارات کہ من زانت
آئی ء منی بخت وش نہ بیت۔

”اے شریں بچکے نہ انت۔ وت ہدا ۽ بُرتگ ۽ بر باد انت بلے
مناخس ایت ترا وتی وڑ ۽ مکنت۔ منی گپ ۽ زیرے مرچیک ۽ رنداشی ۽
ہمراہ می ۽ اشی ۽ سنگتی ۽ سرگوز۔“

”منی و بس سنگت انت بلے اگاں تو گشے من آئی ۽ ہمراہ نباں“
من دیست عبدل ۽ تب نکل ات ۽ مُرک نی مج ات ..... اے روج ۽
رند آئی ۽ نواب لوگ ۽ نیاورت بلے من شری ۽ زانت کہ آ انگہ نواب ۽
ہمراہ انت۔

یکروچے من فلمے ۽ چارگ ۽ اتاں ۽ عبدل ہم منی گور ۽ شنگ ات
بلے مناد لگوش ات کہ آدم پہ سہت وتی دست ۽ گھریال ۽ وهد ۽ چاریت۔
شپ ۽ نوہ ۽ نیم بیگی ات کہ آ انا گاہ ۽ بے ترک ۽ توار پادا تک ۽ ڈن ۽
درا تک من کہ ساری ۽ آئی ۽ سر ۽ شکت اتاں زانت کہ آ دیے شت ہمیشکہ
من زوت فلم بندگت ۽ آئی ۽ رند ۽ درا تکاں۔ کے دیمتر ۽ من دیست
نواب اوشتاگ پدا عبدل ۽ نواب ہمراہ بیت ۽ دیم اش تچک ۽ ”عمر خیام“
ہوئل ۽ دات۔ عمر خیام چہ مئے لوگ ۽ دیر نہ ات پہ پاددہ منٹ ۽ راہ بیگ
ات۔ آدوئیں تچک ۽ عمر خیام ۽ روگ ۽ اتنت۔ من کے گستاغ آہانی رند ۽
گون اتاں داں آہاں عمر خیام ۽ مزنیں دروازگ ”مین گیٹ“ تچ گت ۽
توک ۽ پترت انت۔ من پدا بیروگت پرچیکہ نی من زانت آداں شپ ۽
دوازده ۽ یک ۽ ساری در نیاہنت ۽ اگاں ہنی من آہانی بجیک ۽ برواں تہ

منا گندا نت بلے کلا کے ء رند ہنچو بے سار بنت کہ رند ء منی سما اش نہ بیت
پمشکہ من یازدہ غنیم ء نشتاں۔ ساری ء من ”پبلک بار“ چار ات اد ء نہ
انت گڈا من جزم بیتاں کہ ”مجر ا“ ء نشنگ۔

مجر ا ء دروازگ ء دپ ء کساں پست ء پنچ، پست شش سال ء
ورناھے کرشی ء سر ء نشنگ ات ء ٹیلے دیم ء اتے ٹیلے ء سر ء بند لے ٹکٹ ایر
ات۔

”تو انڈین ہے؟“ سلام ء چہ رند من ماں اردو زبان ء آجست
گت۔

”جی ہو“ آئی ء منا روک روک چار ات ء گشت۔

”من لوٹاں دو منٹ ء واست ء توک ء رواں تو منا اجازت
دیئے؟“ من دروازگ ء نیمگ ء اشارہ گت ء گشت۔

”تو اگاں ٹکٹ بگرے ء توک ء بروئے تہ گہتر انت“

آئی ء وتی دیم ء ٹیلے ء سر ء ایریں ٹکٹ ء بندل ء سر ء دست ایر
گت ء درازینت۔

”من مجر انہ چاراں من بس وتی سنگتے چاراں کہ آ توک ء انت
یا ناں۔ من دو منٹ ء گیش توک ء مہتل نباں“ من توک ء روگ ء راستی
پدرگت۔

”بلکیں تو راست گشگ ءے بلے من اے وڑیں باز دھوکہ

وارتگ پمشکھ نی دگہ گنجائش نیست۔ سوری، منی نوکری ء سوال انت، آئی ء
 دژا ینت..... غ من نی ہمے ہیال کنگ ء اتاں کہ ٹکٹ بزیراں یا مہ
 زیراں۔ من دنیگہ ا لمیں سوڑ گے نہ گتگ ات کہ آئی ء پدا درا ینت۔ ”تو
 چش بکن منادینارے غ پنچ سد فلس (پانزدہ کلدار) بدے من ترا نیم ٹکٹ ء
 سرء گوازیناں پرچیکہ کلا کے غ نیم گوتگ“ آئی ء وتی دست ء گھریال ء
 وهد چارات غ گشت۔

”من ترا یک دینارے دیاں“ من درا ینت۔

”ناں، دینارے غ پنچ سد فلس ء کمتر بیت نہ کنت“

آئی ء گشت..... غ من دینارے پنچ سد فلس ء ٹکٹ یے ژرت غ

توک ء پترتاں۔ توک ء نہ سک تہار ات ناں سک روژناہ، مردم چو
 انگریزی ”U“ ء شکل ء نشنگ اتنت غ یک جدیک غ بچکے (ہمودء کہ ”یو“ ء
 دپ تچ انت“ برابر ہمے جاگہ ء اوشتاگ اتنت غ ”ملتی ہے زندگی میں محبت
 کبھی کبھی“ لتا منکیشتر ء اے صوت ء ایوک ء جدیک جنگ ء ات غ دگہ پنچ
 جدیک ہمے ”U“ ء تہے گردی ء ناچ ء اتنت۔ من صوت جنوکیں جدیک ء
 سرء یک کسانیں چمشانکے ء رند، ہیرت، ہیرت ء نشنگیں مردم چاراں
 گت انت آہانی دیم ء ٹیبل ء سرء دو بیئر غ دگہ لہتے گوں کا گدء جوڑ کتگیں
 بلے ڈولداریں پلن ایرات۔ عبدل غ نواب ء گندگ ء رندنی من ہنچیں
 جاگے ء شوہاز ء اتاں کہ من آہاں بکنداں بلے آ منامہ گند انت آہاں

چہ چارغ پنچ گام پشت من ہا لگیں کرشی یے دیست ہمے کرشی ء سرء من ٹٹ
 غ نشتاں۔ بلے دنیگہ من پہ گیگ نہ نشتگ اتاں کہ یکے ء سہر یں شرٹ یے
 گورء غ سبزیں پتلونے پادء ات۔ چو پنڈوک ء وڑء منی دیم ء اوشتات
 گشے ہمچک ء مہتل پیگ کہ من کدی غ کجا بے ننداں۔

”جوس است؟“ من آسر داں پاد چارگ ء رند جت
 کٹ..... غ آئی ء پنچ نہ گشت غ پشت نی ماندات من پگر کٹ بلکیں آئی
 ء زھر کٹ غشت بلے سے غ چار منٹ ء رند آئی ء جوس نی گون ات غ اتک
 منی ٹیبل ء سرء ایر کٹ۔ جوس ء ہمراہی ء یک سانسرے ء تہا اکتیں
 کا گدے ہم منی دیم ء ایر نی کٹ من کا گد چست کٹ غ چارات تہ اجب
 حیران بیتاں کا گد ء سرء یک دینار غ دوسد فلس (دوازده کلدار) نوشتہ ات
 کہ اے جوس ء بل ات وھدے ہمے جوس ماں ڈکان غ چاہ واری ہوئل
 آں پہ سد فلس (یک کلدارے) ء ریت..... بلے رند ء منا مالوم بیت
 کہ ادء بیسر غ جوس ء بہا یک انت۔ جوس ء زڑانی دیگ ء رند من وتی
 دلگوش گوں عبدل غ نواب ء کٹ من دیست ہمک چارغ پنچ منٹ ء رند عبدل
 چہ وتی دیم ء پٹاں یکے چست کنت غ ہمے وڑء ٹال کنت چش کہ سالونک ء
 سرء کلدار ٹال کن انت غ ہمے ناچوئیں جنیک آں چہ یکے ناچ کنان ء
 کثیت غ ہمے ٹال نگلیں پلن ء پہ دابے گپت۔ بلے پل ء گرگ ء گوں عبدل
 آئی گوش ء گپے گوش ایت غ جنیک ہم پسو ء ماں گوش ء دنت۔ اے گوش ء

گپ جنگ ء سوب اے نہ انت کہ دگہ یکے آہانی مپاں بہ اشکت بللیں
 اشی ء سوب ایش انت کہ سازغ ڈھولانی توار پنجو برز انت کہ اگاں یکے
 دو میگ ء گوش ء گپ مہ جنت گڈا دو میگ ء گپانی سر پد بیگ ارزان نہ
 انت۔ سے غ چار منٹ گپ جنگ ء پد گٹ ء واجہ نے۔

کساس نیم سہت نہ گوستگ ات کہ عبدل ء دیم ء پل گٹ
 انت۔ گڈی پل ء ٹال کنگ ء رند من دیت کہ عبدل پہ بے تاہیری برے
 ایدم غ برے آدم ء چارگ ء انت انا گاہ آئی ء وتی دست برز گٹ غ یکے
 گوں دست ء اشارہ ء توار جت ہمے دمان ء یک بے برو تیں ورناسے ء
 یک دستے پل غ دو می دست ء کما تگیں ہار انت (ہار ہم کا گد ء پلاں گوں
 جوڑ کتگیں انت) عبدل ء گور ء اتک عبدل ء لہتے پل غ یک ہارے زرت
 غ پدا ہما ڈول ء ہمک چارغ پنج منٹ ء سرائے ٹال گٹ ..... منا چش ہم
 دلگوش ات کہ عبدل وتی پلاں بس یکیں جنیک ء دو میگ ء انت۔ چش ایوک
 ء عبدل کنگ ء نہ ات دگہ بازیں مردم ہم ہمے کار ء دلگوش ات غاے کار
 داں ”مجر ا“ ء کنگ ء وھد ء بر جاہ ات۔

اے کا گد ء پل غ ہار ہمے ہوٹل ء تہا جوڑ بنت بزاں ہوٹل ء
 جندیک انت۔ نپے دینارے غ ہار ء بہادہ دینار (سد کلدار) انت۔ ہمک
 ناچوئیں جنیک وتی گچتگیں پل غ ہاراں جتاچ کنت پرچیکہ ہمک شپ ء
 گڈ سر ء ہمے پل غ ہار حساب کنگ بنت غ ہمک جنگ ء وتی مچ کتگیں پل غ

ہارانی حساب ء ہمک یک پلے ء سرء سد فلس ء ہارے ء سرء یک
دینارے ”کمیشن“ رس ایت۔

مجر ء ہلاس بیگ ء کساس پانزدہ ملٹ پشت کچنگ ات کہ من
پادا تک ء لوگ ء ہشتاں۔ داں منی پادا ایگ ء سہت ء عبدل ء سی ء ہپت پل
ء یک ہارے جدیک ء داتگ ات۔ من لوگ ء اتکاں بلے نہ وپتان ء عبدل
ء آئیگ ء ودارکت نیم سہت ء رند، گوں گڈ ہلگ ء لوگ، ء دروازگ چچ
بیت ء عبدل پترت آتچک ء دومی کوٹی ء ہشت من پادا تک ء سزاپ
کنان ء دومی کوٹی ء دپ ء ہشت ء کے توک ء سرونگ دات۔ من دیست
عبدل ء ٹیلیفون ء ریسپور گوش ء انت ء نمبرے جنگ ء انت۔ من پدا بیرو
کت ء گشا دگشا ء دومی کوٹی ء ٹیلیفون ء ریسپور چست گت۔

ٹرینگ ٹرینگ ء دو توار ء پد ”ہیلو“ ء گرانیں گالوارے منی گوشاں
کپت۔

”ہیلو..... پیست ء یک نمبر ء بدے“ عبدل ء ماں عربی
ژبان ء گشت۔

”پیست ء یک نمبر اے دمان ء انگیج انت تو پنچ ملٹ ء رند پدافون
بکن“ نیم ملٹ ء بے توارے پد ہا گرانیں گالوارے درائنت۔
ٹرینگ، ٹرینگ..... ٹرینگ، ٹرینگ، پنچ ملٹ ء رند پدا عبدل جہد ء
ات ”ہیلو“ پدا ہا گرانیں گالوارے ریسپور چست گت۔

”پست غم یک نمبر غم لوٹاں“ عبدال غم گشت۔

”دھیلو، کئے غم لوٹے؟“ نیم ملٹ غم گوزگ غم پد، ماں اردوڑ بان غم

یک شرکن غم ناڑ رکیں گالوارے من اشکت۔

”دھیلو، سنگیتا غم لوٹاں“ عبدال غم پہ اشتاپ گشت

”یک ملٹے، ..... سنگیتا تئی فون انت“ ہمے ناڑ رکیں گالوارے

دگہ یکے توار جت۔

”دھیلو، کئے انت؟“ اے گالوار چہ او لگیں گالوارے کے زٹڈ ترغ

بے تام ات۔

”سنگیتا، من محمد آں، چتورے ..... لاکیت ترا دوست بیت؟“

عبدال غم گشت، عبدال غم وتی آسلیں نام چہ آئی غم چیر داتگ ات۔

”ہو، شرآت ..... بلے من دو جنین گھڑیاں ”لیڈیز واچ“ ہم

لوٹگ ات تو نیا ورتگ انت“ سنگیتا غم گالوارے گلگ غم دروشم ہوار ات۔

”تو یک گھڑیا لے غم واست غم گشتگ ات“ عبدال غم گشت۔

”انآں، من دو گھڑیاں گشتگ ات یکے منی غم دو منی کستریں گہار

غم واست غم“ سنگیتا غم درائینت۔

”شریں، شریں، کاران اش۔ منی جان“

”بلے دوئیں یکیں رنگ غم یکیں ڈیز ان بے بنت .....“

باند غم کار غم اش ناں؟“ سنگیتا غم پہ اشتاپ جت گت۔

”پگر مکن من کاران اش..... بلے تو یکروچے ڈن ۽ در۽۔“

من ترا بازار ۽ بران ۽ تو وتی گھریالاں وت بزیر۔ پدا ترا وتی لوگ ۽ ہم
پشداراں“ عبدل ۽ پہ واہگ گشت۔

”ہنی مارا ڈن ۽ در ۽ ایگ ۽ رز ۽“ آرڈر“ نیست۔ وهدے مے

رؤگ ۽ ہتگے پشت کپ ایت گڈ امارا پہ شاپنگ ۽ واست ۽ بازار ۽ رؤگ ۽
اجازت بیت۔ ہما وهد ۽ گڈ امن شاپنگ ۽ بہانگ ۽ درکایاں تی لوگ ۽
چاراں“ سنگیتا ۽ گالوار ۽ بیزاری ہوارا ت۔

”بلے آروچ کدی کنیت؟ تی رؤگ ۽ دگہ چخت روچ پشت

کپنگ؟ عبدل ۽ گالوار چہ بے صبری ۽ سر رتچ ات۔

”دنیگہ ماہے غ پانزدہ روچ پشت کپنگ۔ شریں! نی وش انت۔

من دمبڑتگ ۽ انگہ نغن ہم نوارتگ وش انت“ سنگیتا ۽ فون بندگت۔

”ہیلو، ہیلو اوہو! منا چچک گپ جنگلی ات“ عبدل ۽ زہر زہر فون

بندگت ۽ گشت۔

من وتی تھت ۽ سر ۽ وپتگ اتان غہمے ہیال کنگ ۽ اتاں کہ ہنی

گوں عبدل ۽ گپ جنگ بے پاندگ انت باند ۽ سہب ۽ وهدے ہوش

کنت گڈ اسر پد کنگ ۽ جہدنی کناں بلے سہب ۽ وهدے منی چم تچ بیت

انت داں سہب ۽ ہشت نچ ات پدا سہت نوہ ۽ من پہ کارے ۽ در اتکاں۔

عبدل انگہ واب ات بلے وهدے یک ۽ نیم ۽ من لوگ ۽ واتر گت داں

عبدال لوگ ء نہ ات۔ من بیگاہ ء پنچ ء داں آئی ء ودار گت آ نیا تک گڈا
من پہ چاھے ء ورگ ء (ہمے ہوئل ء کہ ماسگت پیگ اتیں) شتاں، بلے
منی گوں ہوئل ء پترگ ء عبدال ء دگہ سنگتے ہمراہ ات ء پہ درایگ ء ماڈیک
دارت ”چے ہال انت“ مئے میان ء بس ہمنچک گپ بیت ء عبدال گوں
وتی سنگت ء راہ گپت۔ من یکبرے دپ پُرگت کہ تواری جنان بلے پداپہ
اے گمان ء کہ بلکیں وت لوگ ء روگ ء انت پمشکہ من ہیج نہ گشت۔ چاہ
ورگ ء رند من تچک ء لوگ ء شتاں۔ آ لوگ ء نہ ات۔ نیم کلاک من آئی ء
ودارگت پداچہ لوگ ء در اتکاں، نی من پہ آئی ء شوہاز ء در گیجک ء ترگ ء
اتاں ہر جاگہے کہ منا آئی ء روگ ء گمان بیت من شت ء چار ات نواب ء
لوگ ہم چار ات بلے منا ہیج جاگہ دست نہ کپت..... شپ ء ہشت ء
نیم ء من پدا لوگ ء اتکاں تہ دیست آئی ء پشک در اتلگ ء وت جان شود ء
جان شودگ ء ات۔ انا گاہ منی چم آئی ء در اتلگیں پشک ء کیسگ ء کپت
انت۔ کہ گوات گپتگ ات ”اشی ء کیسگ ء چے مان؟“ من ماں دل ء
ھیال گت پدا اے شک منی دل ء اتک کہ بلکیں پہ سنگیتا ء چیزے زر تگہ
ء انگہ کیسگ ء انتے من پادا تک ء آئی ء کیسگ چار ات۔ کیسگ ء زر
انت من اُجب حیران بیتاں کہ انچک زر آئی ء چہ گجا آ ورتگ۔ من زر
ساب گت انت ہزار ء دوسد دینار انت۔ زر من پدا آئی ء کیسگ ء
دات انت دیر نہ گوست عبدال ء ہم ٹوال چرگ گتگ ات ء چہ جان شود ء

در آتک بلے منی گندگ ء گوں آ کے بھ غ پکڈ بیت۔

”مرچی تئی کیسنگ چه زر ء دپ ماں دپ انت انچوزر تو چه کجا
آ ورتگ؟“ آئی ء شلواری پاد ء گنگ ات غ آ دینک ء دیم ء گوں ٹوال ء وتی
سر ء میداں لگا شگ غ هشک کنگ ء دلگوش ات کہ من بخت کت .....
منی گپ ء اِشکنگ ء گوں آئی ء وتی دست داشت انت بلے پشت ء چک
نہ جت غ آ دینک ء تہا منازرے چار ا۔ تے غ پدا گشاد گشاد ء وتی در ا تلگیں
پشک ء کیسنگ ء نیمگ ء چارگ ء پدگشتے ”من چه بنک ء وام زر تگ“
”وام زر تگ؟ وام چه واست ء زر تگ“ من حیرانی در شان

کت۔

”منی پت ء کا گدے اتلگ نوشتہ تئی گنگ زر دیم بدے“ عبدل
ء انگہ منی نیمگ ء نہ چار ات غ وتی سر ء رندگ ء لگت۔
”اے زردو لکھ پاکستانی بنت تئی پت ء ہم مچک زر لو تگ؟“ منا
عبدل ء گپ ہج وڑ ء باور نہ بیت۔

”ہو، منی پت پمن لوگ بندیت“ اے رند ء عبدل ء چکت غ منی
نیمگ ء چار ات بلے ہم مچک ء کہ مے چماں ڈیک وارت پداڑ وت آئی ء
وتی دیم ترینت۔ چه آئی ء دیم ء بیزاری زاہرات۔

”کا گدج انت؟ من چار نے“ آپشک ء گور ء کنگ ء ات
کہ من بخت کت پرچیکہ من زانت آ دروگ بندگ ء انت ..... آئی

ء منی اے گپ ء پسوندات۔ ء من کے بچکند ات پرچیکہ نی من جزم بیتاں
کہ من آئی ء دروگ گپت۔

”عبدال بچار“ پدا کے بے ترک ء توارى ء پد من گپ بنگیج گت
”سوچ اے سنگیتا ء رنگیتا ہاں۔ اے ہنچیں روج لوٹ انت کہ یکے مئے
دام ء چمگ ء بکپ ایت۔ اشانی کارپنگ ء ورگ انت۔ ایوک ء تو نہی۔
تئی اے سنگیتا ء تئی وڑیں دگہ ہزار ہنچوتئی وڑ ء گنوک گتگ۔ اے درستاں چو
تئی وڑ ء پلپیت ء وارت..... تو یکیں لاکیت داگ۔ بس انت۔ پھدا
ء بچار، دگہ گھڑی ء بنداسک مکن۔ پرچیکہ اے گھڑی اشی ء گڈی تماہ نہ
بیت چریشی ء رند دگہ تماہے کنت۔ ہنچش کہ لاکٹ ء پد گھڑی ء تماہ نی
گتگ۔ آئی ء تماہ ہلا س نہ بنت داں آئی ء روگ ء وھد کنیت۔ تراپاچ
ایت ء ہنچیں ڈو لے روت کہ پریشگ ہم سھیک نہ بنت..... من
جماں کہ تئی پت ء زرنہ لوٹ ایتگ۔ اے زراں تو پل کئے ء سنگیتا ء سرء
نال کئے“ من گپ ء اتاں ء عبدال بے ترک ء توار گوشدارگ ء ات۔ من
کے ہاموش بیتاں ہمے میان ء آئی ء ٹوال ژرت ء ڈن ء درا تک۔ من
گمان گت کہ ٹوال ء تاپ کنت ء پدا کنیت بلے آگوں ہمے در آگ ء
درا تک۔ پدانیا تک۔ داں شپ ء یک ء نیم ء من آگاہ اتاں۔ آ بیگواہ
ات۔

سہب ء نوہ ء مناچہ واب ء بست بیت تہ من دیست عبدال وپتگ۔

من ہوٹل ءِ هشت ءِ چاھے وارت پدا سنگتے ءِ لوگ ءِ هشتاں۔ دوازده ءِ غنیم ءِ
 من وهدے لوگ ءِ پترتاں۔ تہ عبدال تھت ءِ دیم ءِ سر ءِ سلونٹکی هشتک ات
 ءِ گوں دوئیں دستاں وتی سرئی داشتگ ات۔ منی پترگ ءِ گوں چمئی چست
 گت انت ءِ بڑگ، بڑگ ءِ مناچارگ ءِ لگت۔

”تراهشت آنه گوں؟“ آئی ءِ چہ من بچست گت۔

”هشت آنه؟؟ هشت آنه چے کینئے؟“ من عبدال غ پدا آئی ءِ

تھت ءِ دیم ءِ شانوک چار اتنت۔

”منازر گون نیست۔ پناڈولے "Panadol" یے گراں منی

سرسک درو ءِ انت“ عبدال ءِ چم نزکت انت ءِ لبرانی ایر برگ ءِ جھد گت
 بلے آئی ءِ نکت هشتک ات گزئی گوات گیت غ بس !!!

گھ

مہگل چہ گل ء پاواں چست ات ہنچش گل ات کہ نہ ورگیگ ات
 ناں چرگیگ۔ پرچیکہ مرچی بیگاہ دلپل ء آگ ء روج ات۔ دلپل ء ایم۔
 بی۔ بی۔ ایس فائینل ء چکاس دربرتگ ات غنی پہ مدامی وتی میگک ء بازار
 ء پیداگ ات۔

مہگل چہ کسانى ء دلپل ء مہر ء بندگیگ ات پمشکہ مرچی چوگونوکی
 تران غوتی ہمک دزگہار ء دلپل ء آگ ء حال ء دیان ات غوتی ہمک
 دزگہار ء گیشتر نشت ہمائی ء کہ آئی ء گپ گپتگون غ دلپل ء بارو ء گپ
 جت۔

بلے دلپل آئی ء پنشین بیکچ غ کسائیں مہر ء بابت ء پہ بھ سہیگ نہ
 ات غ ناں اے درگت ء کدی آئی ء دل ء ہم جت۔ دل ء بل، آئی ء
 ہیالانی تہا پنشین گواھے نگوواہ ات۔

مہگل وتی میگک ء مستر غ کماش میر پھلان ء یکیں جنیک غ چار
 ٹلیں ورنہا ء لاڑوکیں گہار ات۔ پہ یکے ء سوب ء پت غ براتاں مہگل پہ

چچ ء دل نہ بیت ء پت ء برات آئی ء ہمک جائز ء ناجائز میں تمناہ ء واہگ ء
 سرجم کنگ ء لاچار اتنت۔ مہگل وتی لوگ، یا چو بگش سرجمیں بازار ء
 لاڈوک ات آئی ء ہمک گپ چہ حکم ء کم تر نہ ات۔

ہنجش لوگ ء مردماں آئی ء چچ گپ اناں کت نہ کت ہمے ڈول
 بازار ء مردماں ہم آئی ء چچ گپ پز وشت نہ کت۔

مہگل ء وتی واہگ ء پداپت ء آ داں دہ کلاس ء وانینت ء چد ء رند
 آہانی بازار ء کالج نہ بیگ ء سوب ء آئی ء دیمتر ء ونت نہ کت۔

ہمے ڈول ء دپل ہم میر پھلان ء کار دار ء ڈگارانی دھکان، دھکان
 پشوک ء یکیں مردیں چک ات..... ء چہ کسانئی ء سکیں شہوار، ہوشمند ء
 برزہیا لے ات۔ ہنجش کہ وھل دو تا کو ء پیدا اور بیت ہنجش آئی ء ہوشمندی
 چہ کسانئی ء پیدا اور ات۔ وھدے آئی ء ایف ایس سی کت گڈا دیمتر آئی ء
 ہیال ات کہ ڈاکٹری بکنت۔ ڈاکٹر بیگ چہ کسانئی ء آئی ء واہگ ات۔
 یکروچے آئی ء وتی ہمے واہگ پت ء دیم ء ایر کت۔

پت ء دل ء باز لوٹ ات کہ وتی اسے ء نیست، یکیں چک ء
 یکیں تمناہ ء پہ تمناہ بکنت۔ بلے ہیٹ انت نیستی ء غریبی ء وتی چک ء بے
 مٹیں تمناہ ء نکلیر کنگ آئی ء بے کساس تورگ ء ات آئی ء ہر چند کہ ہیال
 کت اے کار آئی ء وس ء ڈن ات ء تمردیں لا چاری چوکوہ ء آئی ء دیم ء
 مک ات۔ آئی ء چک ء پللیں تمناہ چو پہوئیں انار ء آئی ء دیم ء لونجان

آت بلے پہ سَنگ آئی ء دست نہ رس ات غ بے وس ات ..... آئی ء
 جہد ء کڈی اوتاگ ء سَنگ ء رند دلپل ء دیمتر ء وانینگ پرانی ء چوتو لگ
 ء انگور ء بیت۔

”ابا، تو منی دیمتر ء وانگ ء بابت ء چے سوژگ کت؟“ ہتگے ء
 رند دلپل ء پداپت جت کت۔

پت گشے دردے ء پچک۔ یک نزرے دلپل ء نیمگ چار اتے
 بلے ہا دمان ء چم کی آپلوک بیت انت۔ پدا گشاد وتی دیم کی ترینت
 کترھے ء بے توری ء رند گوں جہلیں گالوارے درائینت یے ”منی چک!
 من سوژگ کتگ کہ تو مے وتی بازار ء ماشربے“ پت وتی گپ ء کٹینگ ء
 ہمراہی ء پادا تک ء ڈن ء دراتک ہے ہاتر ء کہ دلپل ء دگہ گپ ء جت
 ء موہ مہ رس ایت ..... ء دلپل ء ہا دمان ء پت ء پادا یک ء سوب
 زانت۔

دلپل پہ ماسٹری ء نوکری ء ہچ ڈول ء تیار نہ ات ہتگے، وہ روج
 پتگ ات کہ دلپل سک پگر مند ء نگیگ ات ء وتی دیمتر ء وانگ ء تو جیل ء
 راہے ء درگیجگ ء شوہاز ء ات ..... دلپل ء پریشانی ء نگیگی ء مہگل
 شری ء بچی مارگ ء ات۔ دلپل کہ وتی وانگ ء ہاتر ء ..... ء مہگل پہ
 آئی ء نگیگی ء زانگ ء پریشان ات۔

یکروچے چہ دز گہارے ء مہگل ء آئی ء نگیگی ء بے چاڑی ء

سؤب مالوم بیت کہ دلپل پہ وتی دیمتر ء وانگ ء واست ء پریشان انت۔
 اے گپ ء مالوم بیگ ء رندھے دمان ء آئی ءھیال ا تک کہ منی پت اگاں
 دلپل ء مدت ء کمک بکنت تہ دلپل ء دیمتر ء وانگ ء ڈاکٹر جوڑ بیگ ہج
 گران نہ انت۔ آپر ء لگت ”بلے اے گپ ء من گوں پت ء چونیس
 وڑے بگشان ء دلپل ء وانینگ ء چوں رازدیگ بیت؟“ مزنیس پگر ء
 ستایے ء چہ رند مہگل ء توجیلے ماں دل ء ا تک ء میکروچے آئی ء اے
 ڈول گپ گوں پت ء بیج گت ”آبا مئے دھکان پشوک ء چک دلپل ء
 دوازده جماعت ونگ ء آئی ء واہگ انت دیمتر ء ڈاکٹری
 بوانیت.....“

”شریس واہگ ایت“ پت ء مہگل ء گپ پر وشت ء گشت۔

”بلے آئی ء پت ء دیمتر ء وانینگ ء جوازت نیست.....“

من اشکگ آچہ تو وام ء بدلے ء دلما نگ انت بلے ترا گشت نہ کنت“
 مہگل ء وتی گپ سرجم گت۔

”منی چک! پہ ہزار ء دو ہزار ء وام ء بدل ء ڈاکٹری وانگ نہ

بیت۔ ڈاکٹری وانگ ء مزنیس زر ء ہرچ یے پکار انت۔ ء انچوز من آئی ء
 چتور دات کناں آپدات اش نہ کنت“ پت ء کے پگر جنگ ء پدا
 درائینت۔

”آبا، بلے آوہدے وانیت ء ڈاکٹری جوڑ بیت“ مہگل ء

دراہنت ”گڈا آوتی بدل ڈرتگیں درستیں زرّاں دات گت کنت.....

پداھڑا رء سر پدیں بچکے۔ من جزماں کہ جھد کنت غوتی منزل ء سر بیت۔
آئی ء ڈاکٹر بیگ پماغ مئے بازار ء پاندگ انت۔ مئے وتی بازار ء
ڈاکٹرے پکار انت غنیست۔ ڈنی ڈاکٹر کاینت دور وچ نہ نندا نت اگاں
ماھے ہمد انت گڈا دگہ دو ماہ بیگواہ انت۔ کس اش پہ جم نہ گندیت، مہگل
گپ ء ات غپت آئی ء ر ہک روک ء چارگ ء ات۔

”بلے دنیگہ دلپل، ناں آئی ء پت ء گونمن چشیں گپے زاھر
گنگ؟“ پت ء گشت۔

”ابا، من پیسر ء گشت کہ آ ترا گشت نہ کن انت“

”شریں! اگان تو گشے گڈا من پہ تئی ہاتر ء اے کار ء کناں۔ من
باند ء وت گوں دلپل ء دپ کپاں۔ ہو! تو راست گشے دلپل سر پدیں بچک
ایت“ پت ء دراہنت ء مہگل ء دیم چوپل ء پچ پل ات۔

ایدگہ روج ء میر پھلان وت دلپل ء لوگ ء شت..... غوں
ندگ ء آئی ء وانگ ء وانگجاہ ء سر ہال ء گپ بگیج گت پے ہاتر ء کہ بلکیں
دلپل یا آئی ء پت گونمن وتی وانگ ء کمک ء گپ ء زاھر بکنت۔ بلے دلپل
ء پچ چشیں گپے درشان نہ گت..... گڈسر ء میر پھلان ء وت گپ بگیج
گت..... ”من اشلگ دلپل، ترا دیمتر ء ڈاکٹری وانگ ء ہیال
انت؟“ میر پھلان ء دلپل چار ات غجست گت۔

”واجبہ! انسان ماں دل ء ہزار واہگ ء تماہ کنت بلے انسان ء
 ہمک واہگ ء پورا بیگ الہی نہ انت ہو، منی واہگ بیگ کہ دیمتر ء ڈاکڑی
 بواناں..... بلے نی من سوڑگ کنگ کہ مئے وتی بازار ء ماشرباں
 پرچیکہ ڈاکڑی وانگ چہ منی وس ء ڈن انت..... ء منی پت ء ہم
 واہگ انت کہ من ماشرباں، دلپل ء دراینت ء آئی ء کش ء نشگیں پت
 ء چم آپلوک بیت انت۔

”بلے تئی واہگ ہزار نہ انت بس یکیں ڈاکڑ جوڑ بیگ انت“
 میر پھلان ء چم آئی ء دیم ء سک بیت انت۔
 ”بلے واجبہ! منی ہمے یکیں واہگ چہ منی کد ء باز مستر انت۔“
 دلپل ء گشت۔

”تئی اے واہگ، چہ منی کد ء مستر نہ انت“ میر پھلان ء گالوار ء
 شان ہوارات۔

”چہ تئی کد ء.....؟؟“ دلپل پہ حیرانی آئی ء چارگ ء لگت۔
 ”ہو، چہ منی کد ء، تئی واہگ ء..... اے یکیں واہگ ء من
 پور وکناں۔ تو دیمتر او وانگ ء تیاری بکن“ میر پھلان ء گوں ڈڈیں گالوارے
 گشت۔

”بلے واجبہ! پہ اے کار ء مزنیں زر ء.....“
 ”منا دگہ ہج سر پد کنگ ء جہد مکن“ میر پھلان ء دلپل ء گپ

پر دشت غمگشت غم تو بس وانگ و تیارى بکن ..... من ہم ترا نپت و نہ
وانیناں ہمچک زرتى وانگ و سرء ہرچ بیت تو منى و امدار بے غم ڈاکٹر جوڑ
بیگ و رند، گڈا کم کم و دیان اش بکن ..... من بس ترا کمک کنگ و یاں
..... غم پرے گپ و من جز ماں کہ تو جہد کن و غم و تی منزل و سر بے“

”ولجہ! من تى لکھ منت واراں۔ شریں، من تیارى کناں“ دلپل
و پھ گل گشت، ..... غم پداوتى پرت و نیمگ و چار اتے کہ آئی و گور و بے
ترک و توار گشتگ ات۔

”شریوں، گڈاوش انت“ میر پھلان پادا تک، ولجہ و پاداگ و
ہمراہی و دلپل غم پت ہم و بیگ و پادا تک انت غم کے راہ و ولجہ اش راہ
دات۔

”هدا ہنچشیں مردم و گنج بدیات“ گوں پتترگ و دلپل و پت و
دراہینت ”ما ولجہ و پیسرگیں نیکیانی دیم و درا تک نہ گت و مرچی آئی و پما
دگہ ہنچیں نیکی بے گت کہ نی ما داں زندگیں آئی و اے نیکی و دیم و درا تک
نہ کنیں“

”بلے ولجہ اے بابت و کئے و ہال داتگ و آئی و اے وڑیں
بلاہیں کمکے و سوڑگ چونیا گتگ؟ منى پت و گیاں چہ پدرا انت کہ آئی و
اے بابت و نہ گشتگ؟“ دلپل ماں دل و جیردگ و ات۔

ہمے ڈوئل دلپل ء ڈاکٹری ونت غمرچی آئی ء ایم۔ بی۔ ایس ء
سندگون ات غ پہ گل غشات وتی بازار ء پیداگ ات ..... لوگ ء سر
بنیگ ء رنداید کہ روج ء دلپل پہ واجہ ء چارگ ء غ گیشتر آئی ء منت گرگ ء
میر پھلان ء لوگ ء شت۔

میر پھلان ء یک مزن پادگیں پراہیں تھتے ء سر ء سر جاھے شروش
دا تک ات غ آئی ء چک غ نما سگ تھت ء دیم ء یک پچیں تگردے ء سر ء دیم
پہ دیم نشتگ اتنت غوت ماں وت گپ غ تران ء اتنت۔ مہگل ہم ہمد ء
نشتگ اتنگوں۔

”سلام مالیکم واجہ“ دلپل ء سلام ء اشکنگ ء گوں میر پھلان ء چک
ترینت۔ دلپل آئی ء پشٹی نیمگ ء اوشتا تک ات۔

والیکم سلام“ بیاد دلپل، تنی عمر سک دراج انت چک ہتی تنی نام ء
گرگ ء اتنت“ دلپل ء واجہ ء دست گپت انت غ پدا پہ بن ء ننگ ء جہل
بیت (واجہ ء کش غ برابر ء ننگ آئی ء مجال غ بستار نہ ات)

”نال، نال، بیامنی گور ء تھت ء سر ء بے نند“ میر پھلان ء آئی ء
دست وتی نیمگ ء ژپ ات غ گشت۔

”واجہ! جہل گیگ ترانت“ دلپل ء اَنگہ جہل ء ننگ ء جہد گت۔
”من کہ ترا گشت گڈامنی گور ء بے نند“ میر پھلان ء دلپل ء
چمانی توک ء چارات ..... غ دلپل بے ترک غ توار واجہ ء گور ء تھت ء

سرع نشت غ پدا واجہ ع چک غ نماسگاں گوں درہبات غ جوڑی ئی
 ٹت ..... چوناهیک ء دلپل چہ کسانی ء واجہ ء لوگ ء زستگ غ مزن
 پیگ ات ہمے سوب ات کہ واجہ ع چک غ نماسگ، کس چہ دلپل ء چیر غ بستر
 نہ ات۔

پدا داں مزنیں سہتے ء دلپل غ میر پھلان ء گپ غ تران ٹت۔ میر
 پھلان ء آشری ء جت غ پُرس ٹت غ پُرا ڈاکٹری دربرگ ء شراباشی ہم
 دات۔ اے میان ء کہ دلپل غ میر پھلان گپ غ تران ء اتنت۔ مہگل ء یک
 کترھے وتی چم چہ آئی ء دیم ء دیر نہ ٹت انت بلے دلپل ء چشیں ہج سما
 نیست ات غ آئی ء مہگل ء نیمگ ء یکرندے ہم دلگوش نہ ٹت۔

دلپل ء پادا ایگ غ روگ ء رند، مہگل سک نلیگ غ پریشان بیت۔
 آئی ء دل ء شکے پادا تک۔ یک کترھے آئی ء دلپل ء چشیں نادلگوشی غ بے
 کماری، آئی ء مانمیا تکی غ بدوفائی لیکت ..... بلے پداڑوت آئی ء وتی
 ہیال ء دیم ترینت ء دگہ پُرنج غ پُرامیت ایں پڑے، چہ وتی کش غ گور ء
 بے سما، ہیال ء واگ ئی یلہ دات انت بلے دنیگہ آئی ء ہیال ء مہری پہ
 الکا پ رھا دگ نہ پیگ ات کہ ”اڑے مہگل! تو حیرانے؟“ آئی ء دز گہار
 زینی ء گالوار ء آئی ء ہیال ء مہری چیر مڑینت غ شکین دیم ٹت۔ اے
 سہت ء مہگل ء وتی دز گہار زینی ء سر ء سک زہرا تک بلے ہج ئی نہ ٹت۔
 ہتکے، دوہتک، پدا سے ہتک غ ا نگہ گیشتر روچ گوست مہگل ء

وتی سرجمیں وس غے کدر کٹینت بلے گوں دلپل ء گپ غے تران ء موہ کی نرس
 ات اے ہپتگ آنی میان ء دلپل باز برء آھانی لوگ ء ہم شت غے اتک
 ..... غے ہمک رند ء مہگل ء چہ آئی ء نیمگ ء یکیں بے کمارى غے نا دلگوشى
 مارات۔ گڈ سرء مہگل لا چار بیت کہ آئی ء سرء نمدى یے نوشتہ بکنت غے وتى
 مہر ء ہال ء بدنت۔ مہگل ء نمدى چش بنگیج کت۔

”منی دل ء تاہیر ..... دلپل جان!

مزنیں چار غے بیچار غے پگر غے سستایے ء چہ رند اے کا گد ء پہ تو نوشتہ
 کنگ ء یاں بلے تو پرے گپ ء ہج حیران مہی ..... من باز جہد کنگ کہ
 گوں تو دیم پہ دیم کے گپ غے تران بکناں بلے یکے تو پتگ یے کہ منا ہج دلگوش
 غے کمار نہ کنگ۔ پمشکہ مرچی من لا چار بیتاں کہ اے کا گد ء پہ تو نوشتہ بکناں۔
 بلے آ گپ کہ منا گوں تو جتگیگ انت یا منی دل ء گپ انت
 آھاں من اے کا گد ء تہا نوشتہ کت نہ کناں بلکیں وت نوشتہ کنگ نہ لوٹاں
 پرچیکہ سک باز انت آ گپانی پہ درشان کنگ ء مناتى دیم پہ دیم نندگے پکار
 انت یا منی مراد انت ..... غے من جزماں کہ تو منی دل ء ہیال ء دارے
 غے منی مراد ء پہ مراد کنے۔

انہی سہت یا نزدہ غے نیم ء من تى ودار ء یاں۔ ودار جاہ مے وتى
 بیٹھک انت۔ یکرندے پدا ترا گشاں انہی یا نزدہ غے نیم ء من تى ودار ء
 نشتگان۔
 تى مہر ء بندگی۔ مہگل

مہگل ۽ مٹشگ ۽ کڈن کنگ ۽ ابید ہم دلپل حیران ۽ جبکہ بیت
 آ کیشتر همے ”منی دل ۽ تھیر“ ۽ ”تئی مہر ۽ بندگ“ ۽ گپ ۽ سر ۽ اجکہ
 ات۔ دلپل ۽ نمدی ۽ باز ۽ بے حساب وانگ ۽ پد ہم بھیسہ ۽ باور نہ بیت کہ
 ہش بیت کنت۔ نمدی آئی ۽ سہب ۽ دست کچنگ ات ۽ داں شپ ۽
 یازدہ ۽ نیم بزاں چہ دراہی ۽ کتر همے پیسر، آئی ۽ ہر ڈول ۽ کہ پگر جت بلے
 ہش بیگ آئی ۽ پگر ۽ گمان ۽ ہچ وڑ ۽ نمون ات آئی ۽ باور نہ بیت کہ اے
 ڈول بیت کنت۔ گڈ سر ۽ اے آئی ۽ یکے ۽ ملنڈ ۽ سلین مسکر ۽ لیکت ۽ گوں
 همے ہیال ۽ دلجم بیت ۽ وپت۔

ایدگہ روج ۽ پدا یک گونڈ ویے ۽ کا گدے آ ورت ۽ دلپل ۽ دست
 ۽ دات..... زیکیں کا گد ہم گونڈے ۽ آ ورتگ ات بلے زیکیں گونڈو
 اے نہ ات۔ وھدے گونڈو ۽ کا گد آ ورت ۽ دلپل ۽ دست ۽ دات۔ دست
 ۽ دیگ ۽ ہمراہی ۽ گشتے ”آئی ۽ داتگ“ گونڈو ۽ ہمانیمگ ۽ دست شہار
 دات ۽ دلپل ۽ ہمانیمگ ۽ چارات مہگل وتی لوگ ۽ چارگ ۽ اوشتاگ
 ات ۽ دلپل ۽ چارگ ۽ ات دلپل ۽ آ یک نزرے چارگ ۽ پد، کا گد پچ
 گت وانگ ۽ لگت، کا گد ۽ نوشتہ ات۔

”منی یکیں ارمان

دوشی من داں شپ ۽ دوازده ۽ تئی آ یک ۽ ودار گت بلے ترا کہ
 نیاہگی ات۔ نیاتکے،..... مرچی من پدا دو شیکیں وھد ۽ حساب ۽ تئی ودار ۽

یاں۔ بلے مرچی منی دل گواہی دیگ ء انت کہ توالم ء کائے“

تئی راہچار مہگل

نمدی ء وانگ ء رند دلپل ء یکرندے پدا مہگل ء نیمگ ء
چار ات۔ آ انگہ ہما جاگہ ء اوشتاگ ات۔ بلے دلپل گشے پچدرہ ات ء
گشادوتی دیمئی ترینت۔

”پنچس چنور بیت کنت؟ آیا، مہگل ء گونمن مہر انت؟ اگاں آئی
ء گونمن مہر انت، گڈا..... گڈا مئے دو دغر بیدگ مئے چاگرد، مئے میان ء
اے چوکوہ ء مکئیں زات غڑ ریات غاے.....؟؟؟ ناں، کچش بیت نہ
کنت پچبر بیت نہ کنت“ دلپل میر پھلان ء ڈگار ء بند ء دیم ء یک چش
یے ء سیاہگ ء تشنگ ات غ گوں دل ء جیرگ ء ات ”من کہ دھکان
پشوک ء چک..... ء مہگل میر پھلان ء لاڈکیں جنیک..... بلے
اے کاگڈ؟“ دلپل ء یکرندے پدا زیکین ء مرچیکیں دوئیں نمدی چہ
کیسنگ ء درکت انت ء یکرندے پدا ونت انت..... ”منی دل ء
تاہیر“ غتئی مہر ء بندگ“ دلپل ء ہمے گپ ء وانگ ء رند کے بچکند ات ء
کاگڈ پدا کسنگ ء گت انت غ پادا تک۔

شپ ء یانزودہ ء نیم بیدگ ات غ دلپل ء دل ء درہلگ گیش بیان
انت غ کترہ پہ کترہ وتی دست ء گھریال ء چارگ ء ات۔ گڈی رند ء آئی ء
وہد چار ات غ نادل کشیں دے پادا تک غ وش وش یے میر پھلان ء

بیٹھک ۽ نیمگ ۽ روگ ۽ لگت۔ ہر چند کہ بیٹھک نر یک تر بیان ات آئی ۽
دل ۽ درھگ گیش بیان اتنت۔

”بیادلپل، من تئی ودار ۽ نشتگاں“ مہگل ۽ گوں پر مہریں گالوار
ے گشت کہ بیٹھک ۽ براندو ۽ چیر ۽ ماں تہارو کی ۽ نشتگ ات..... دلپل
گڈ ات ۽ وتی گوش کی رپت انت ۽ پداپہ ترس ۽ لرز براندو ۽ سیاہگ ۽
تہارو کے ۽ روک روک ۽ چارگ ۽ لگت۔ آئی ۽ تہارو کے ۽ تہا سیاہی یے
نر ات تک۔

”بیادلپل، من مہگل آں“ مہگل ۽ پدا بلے پہ ہلوت توار
جت..... ۽ دلپل وش وش یے ۽ چہ ترس ۽ درھان مہگل ۽ نیمگ ۽ کنزراں
بیت۔ دو بینانی میان ۽ یک ۽ دو گام پشت کچنگ ات کہ مہگل ۽ چوہنزار ۽
ڈول ۽، ۽ پہ گشاو دلپل وتی امبازاں رپت ۽ یک گونڈیں دمانے چہ لچ ۽
جباب ۽ بے سماہ، ۽ چہ دنیا ۽ بے ترانگ..... بلے ڈوت دلپل ۽ آئی ۽ آپہ
زور چہ وت گیشینت ۽ جتا گت۔

”ترا چون انت؟“ دلپل ۽ پہ درھگ گشت۔

”منا مہر انت..... ۽ گوں تو مہر انت“ مہگل ۽ پہ دابے
گشت ۽ سارتیں گینے کش ات۔

”چش بیت نہ کنت“ دلپل ۽ گشت ۽ گامے پشت ۽ کنزرات۔

”چش بچنگ۔ دلپل چش بچنگ“ مہگل ۽ منت واریں ڈولے ۽

گشت ”من چه کسانى ءتى مہر ء بندىگ آں چه ہما و ہد ء کہ من شر ء گندگ
 نزنائنگ ..... ء نزنائنگ کہ مہر چى ایت بلے تو منا بے کچ ء کسان
 دوست بیتگے ۔ چه وتى ساہ ء ہم دوستر ۔ آسہت ء کہ تو منى دیم ء بیتگے جہان ء
 وشى منى بیتگے ء سہتے کہ ترانہ دیتگ بے واب ء بے قرار بیتگاں .....
 بلے آوہد ء من نزنائنگ کہ اے وشى ء بے قرارى ء بس یک نام ایت ء
 آ نام انت مہر ..... منا گوں تو مہر انت ء من چه تو مہر لوٹاں بکش ترا
 گو من مہر انت “مہگل ء گالوار چه مہر ء سر رتچ ات ء دل بے ترک ء توار
 آئی ء گیاں گوشدارگ ء ات ..... ء باور ء کسانیں پرد ء وتى برے یں پگر ء
 بور ء تا چگ ء ات کہ چچ دیم ء آئی ء اے ڈول بیگ ء راہ رسگ ء نہ ات ۔
 ”منا دنیگہ باور بیگ ء نہ انت کہ بار یں من آ کہاں یا واب
 گندگ ء یاں “دل بے گالوار ء حیرانى ہوار ات ”من اشکلگ .....
 بلکیں ویتگ کہ مردم یک چیزے ء بابت ء زیادہیں پگر ء ہیال بکت یا
 ہنچیں تماہ ء واہگے کہ دائم مردے ء دل ء ہیال ء بہ بیت گڈا مردم ہما چیز یا
 ہما تماہ ء واہگ ء واب ء گندیت ..... ء برے برے مردم ہنچیں واب
 ہم گندیت کہ ماں آ گہی ء ہما واب ء ڈول بیگ ناممکن انت ۔ چسکہ مردم
 واب گندیت ۔ ماں واب ء آئی ء بانزل پر ء بال ء انت بلے آ گہی ء مردم
 بال کت و نہ کنت ..... نى اگاں من واب گندگ ء یاں گڈا اے ہما
 بانزل ء بال ء واب انت کہ ماں آ گہی ء چش بیت نہ کنت ء آ .....

دومی دروشم ءِ و اب کہ چیزے ءِ بابت ءِ پگر ءِھیال، یا واہگ ءِ تماہ بہ بیت۔
 گڈا پنش ہم نہ انت۔ پرچیکہ تئی بارو ءِ پگر ءِ تماہ ءِ بیل..... منی دل ءِ
 پنشیں گوائے ہم نہ بیتگ ءِ انگہ پنشیں پگر ءِ تماہ چہ منی وس ءِ ڈن
 انت..... اے واست ءِ کہ من زاناں ماہ ءِ جہل آرگ منی وس ئی گے
 نہ انت..... ءِ.....“

”بلے دلپل، تو منی گپ ءِ گوشدار“ مہگل ءِ درائینت۔

”من تئی گپ ءِ گوشداراں بلے تو منی گپ ءِ سرجمی ءِ بیل“ دلپل ءِ
 آئی ءِ گپ سرجمی ءِ نشست ءِ وتی گپ جاری داشت“ بیت کنت کہ ترا گوئمن
 مہر انت پرچیکہ مہر، زات ءِ ز ریات، سیاہ ءِ اسپیت ءِ ہمزبان ءِ در ز بان نہ
 زانت بلے آیا، مئے چاگرد تئی اے مہر ءِ قبول کنت؟ مئے دود ءِ ر بیدگ تئی
 مہر ءِ من انت..... ءِ اے زات ءِ ز ریات ءِ مہر ءِ مہکمیں دیوال کہ
 میگ ءِ تئی میان ءِ چوکوہ ءِ مک انت، تو اشی ءِ پر وشت ءِ دوردات
 کنے؟..... تئی دل ءِ منادر چنگ ءِ مہر ءِ لائک لینگ پریشی ءِ من تئی لکھ
 منت واراں بلے دل ءِ گپ ءِ مہ زیر کہ دل نادان ءِ ناسرپدایت چوتنگتیں
 چک ءِ وڑ ءِ شر ءِ گندگ زانت..... برو، شری ءِ پگر بکن، یک رند، دو
 رند، سے رند ءِ انگہ گیشتر،..... مئے چاگرد، مئے دود ءِ ر بیدگ ءِ گیشتر
 مئے زات ءِ ز ریات ءِ سرءِ..... بچار، باریں تو پنشیں راہ ءِ درے
 گندے کہ تئی مہر ءِ ماں منز لے ءِ سر بکنت؟ وھدے ہر نیمگ ءِ گٹ بے

گڈاوتی پشومانی ءِ ہال ءِ منابدئے کہ اشی ءِ من تی کساں سالی ءِ نادانی
لیکان ءِ ترا پہل کناں ..... پدا من اشنگ ترادشتارے ہم آست ءِ منی
وتی ناکوزاتک انت“ دلپل ءِ گپ بس کت ءِ مہگل ءِ چارگ ءِ لگت۔

”ہو، منی دشتار کریم انت۔ منی ناکوزاتک ءِ منی دشتاری ءِ نام نی
پر انت“ مہگل ءِ گوں ملوریں گالوارے گشت ”ہما وھدی کہ من پیداگ
پیوگاں پمن نام گپت انت بلے ناں دنیگہ آئی ءِ پرت ءِ پمن نشانگ داتگ ءِ
تکہ دگہ ہر سندی یے پیگ۔ منی پت وت پشومان انت ءِ بہانگے لوٹ
ایت کہ چوں بہ بجان ءِ میاریگ مباں پرچیکہ چرس ءِ شراب وتی جاگہ ءِ
اے دو سال انت کہ کریم ہیر وئن ءِ ہیلدار انت دنیگہ دورند ءِ کراچی ءِ
برتگ ءِ علاج کتگ بلے ہرچی ہما کنت کہ وتی دل گوات کش ایت کپ
ایت۔ نندگ ءِ پاداگ نی تمبل نہ کنت نہ وتی سندئی آست ناں دگر ءِ ہیال
گڈاچشیں مردم ءِ گوم ءِ من وتی بلاہیں زندے چوں گوازینت کناں؟“
مہگل گریوگ ءِ لکت۔

”شریں، نی تو برو، وھد باز گوستگ۔ منی ہمے گپانی سر ءِ دلجمیں
پگرے ءِ پد، منا گڈی ہال ءِ بدئے“ دلپل ءِ چو تسلا ءِ ڈول ءِ گشت ءِ
مہگل بے ترک ءِ توار پادا تک وتی لوگ ءِ نیمگ ءِ راہ گپت۔

شپ ءِ سیمی پاس سرجم ات بلے دلپل ءِ چماں واب بیگواہ ات
آئی ءِ وتی ءِ مہگل ءِ مہر ءِ بابت ءِ ہر ڈول ءِ کہ پگر جت گڈسر ءِ وتی پگر ءِ سر ءِ

وت نی کنڈات۔

ایدگہ سرجمیس روج آئی ء مہگل نہ دیست ء آئی ء وتی تہا جب
 اپیکئی یے مرت ء یہ مہگل ء گندگ ء آئی ء دل ء بارغ باریک کسانیں ھلے
 چست بیان ات۔ دومی سہب ء آ میر پھلان ء ھنکین ء وت ٹشت۔ میر
 پھلان چو مدامی ڈول ء وتی کا پر ء چیر ء نشتگ ات۔ مہگل ء مات ہم ھمد ء
 نندوک اتنت۔ بلے دلپل ء دیست کہ مہگل بے چاڑ ء ملور ملور انت ء ڈال،
 ڈال ء یہ نیم چمی آئی ء چاریت۔ گونڈیس دمانے ء رند دلپل پاد ا تک ء وتی
 لوگ ء نیمگ ء راہ گپت بلے پاد آئی ء دیم ء برگ ء نہ اتنت ء دل گشگ ء
 ات تو پر چہ چوزوت پاد ا تکے ء آئی ء لوگ ء روگ ء ہیال یلہ دات ء دیم
 ڈگارانی نیمگ ء دات۔

یکرندے پدا آ میر پھلان ء ڈگار ء بند ء دیم ء مزنیں چش ء
 سیاہگ ء نشتگ ات ء ہیال ء ات بلے نی آئی ء ہیال بدل اتنت آئی ء
 ہیالاں اجکھ نی ء ترس مان نیست ات پرچیکہ نی آئی ء دل ء یہ مہگل ء
 مہرے ء تچ کشتگ ات۔

ھمے بریگاہ ء گونڈویے ء کا گدے آورت ء دلپل ء دست ء دات۔
 دلپل ء کا گدچ کت۔ نوشتہ ات

انٹھی سہت یا نزدہ ء نیم ء من تی ودار ء یاں“

مہگل

دلپل ء کا گد پتک ء کی سنگ ء کت ..... غ و ہدے یا نزدہ ء
 نیم بنگی ات مرچی آئی ء دل درہلگ ء نہ ات بلکیں آئی ء اشتاپ ات کہ
 کدی یا نزدہ ء نیم بہ بیت۔ چہ یا نزدہ ء نیم ء پنچ منٹ پیرا آ بیٹھک ء شت
 بلے مہگل ا نگہ پیر ء اتلگ ات۔

”تو چے پگر کت؟“ دلپل ء اولی گپ ہمے جت ات۔

”من چچ پگر نہ کت۔ منا گوں تو مہر انت دگ من چچ زاناں“

مہگل ء در ائنت۔

”اے مہر ء آسر چے بیت؟ من زاناں۔ بلے ہر چچی بیت منا

قبول انت۔ منا ہم مہر انت دو سے روچ انت من اگاں ترا سہتے مہ گنداں
 بے تاہیر باں ء دل پہ تئی گندگ ء بار ء بار ہل کنت ء من زاناں کہ اے بے
 تاہیری ء ہل ء نام مہر انت۔ مہگل! منا گوں تو مہر انت“ دلپل ء وتی گپ
 کئیت ء مہگل ء آ امبا زکٹ۔

”منی چک! نی من ء تئی مات دو میں پیر ء قبر ء دپ ء میں ء نی

مے مرگ ء کد ء باندا ت نیست۔ مارا پہ تئی سیر ء مراد مان۔ تئی مات ء
 واہگ انت کہ ترانا کو (مات ء برات) مراد ء جدیک پہ ملوک ء زامات
 بکنت۔ ء تئی ناکو ء ہم پے ا میت ء کہ تو منی زامات بے دنیگہ زامات نہ
 داشنگ منی اشکلگ ء دو، سے مردم ء وتی ہبر آ ورتگ بلے آئی ء جواب

دا تک أنت پر چیکہ آچہ تو دلما نگ انت“ یکر وچے پت ء ماں سبارگ ء
میان ء دلپل جست گت۔ پت ء انا گاہ غ بے گتیں جست ء دلپل سک نلیگ
کت آئی ء پیسر ء مات غ پدا پت ء نیمگ ء چارگ ء رند ہج نہ گشت غ
پادا تک۔

”منی چک! تو منی زکیں گپ ء پتو ندات؟“

اید گہ رہ بچ ء پت ء پدا دلپل جست گت۔

”ابا، من نا کو مراد ء زامات نباں“ دلپل ء سبکیں گالوارے ء گوں گشت۔

”پرچہ، منی چک؟“

”منانا کو مراد ء جنیک دوست نہ بیت“ دلپل ء گشت غ سر جہل گت۔

”تئی نا کو ء چک ٹھلیں جنیک ایت۔ رنگ غ دانگ ء چہ کس ء

ہراب تر نہ انت..... بلے اگاں تر ادگہ جا گہے دل ء انت بکش من تئی
مات ء کلا غ گلو کنان غ تئی ہبر ء براں“۔

”تو منی ہبر ء برے؟“ دلپل ء دیم گشے روژناہ بیت غ پہ گل پت ء

چارگ ء لگت۔

”ہو، منی چک! بکش، ترا کجام جا گہ ء دل ء انت من مرچی تئی ہبر

ء براں“ پت ء ہم پہ گل گشت۔

”ابا، پہ مہگل ء منی ہبر ء برے؟“ دلپل ء گشا د غ پہ یکیں گین ء گشت۔

”مہگل؟ کجام مہگل.....؟ کئی چک انت؟“ پت ء پہ حیرانی

گشت غم پہ مہگل عزانگ غم بجاہ آرگ ء پگر ء لگت۔
 ”میر پھلان ء جدیک“ دلپل ء گشت بلے آئی ء گالوار چہ ترس ء سر

ریج ات۔

”ہاں؟؟ چے.....؟ تو چے گشت؟؟“ دلپل ء پت ء دپ
 تچ بیت غم کترھے آئی ء دپ ء دگہ ہج وڑیں گپ درنیا تک..... پداپ
 درہگ گشتے ”تو سر ء ہوش ے؟ اے گپ جتورتی دپ ء دراتک ہما گھ ء
 یار کہ تئی دپ نی بدارایت۔ نباہ کنے مرچیک ء گدارتئی دپ ء چشمیں دانکے
 در بیت۔ اگاں واجہ ء گوشاں کپت گڈا تئی بجیک ء منا ہم ہرگ کنت“
 پت ء گشت غم پادا تک۔

”تو مرچی گشتے گمیک غم نلیگ ے؟“ مہگل ء دلپل جت گت
 کہ ہر روچیکیں دراہی جاہ بیٹھک ء تہا نشتگ اتنت۔

”من گمیک آں کہ باریں مئے مہر ء آسر چون بیت تئیھیال ء ما
 وتی منزل ء سر بیں؟ من چشمیں گمان نہ گنداں۔ منیھیال ء ما وتی منزل ء
 سر بیت نہ کنیں“ دلپل ء ملوریں ڈولے ء گشت۔

”پرچہ؟ تو زاناں واب دیتگ؟“ مہگل ء کنڈات۔

”دریکتیں اے وابے بیت ایں..... مرچی من وتی پت ء دیم ء تئی
 نام رگپت۔ پت، منی زاماتی بابت ء گپ ء ات غم چہ من جت نی گت کہ ترا
 کجادل ء انت.....“

”گڈ اتو چے گشت؟“ مہگل ءِ گالوار ءِ انگہ اشتاپی ہوارات۔
 ”منی پت ءِ ہرچی گشت۔ راست گشت مردم ہما گھ ءِ بوارت کہ
 دپئی دار ایت منی پت ءِ مناھے سوج دات ءِ پدا مناسک مڑا تگول گشتے،
 مرچیک ءِ رند نباہ چشیں دانکے تئی دپ ءِ در بنیت۔ ہو، منی پت راست
 گشیت۔ گجا تو گجا من۔ تو کہ میر پھلان ءِ جدیک ءِ من..... من دھکان
 پشوک ءِ چک“

”تئی پت نزانن، آ انگہ ہما گھنیں ہیال ءِ مردم انت دنیا دیم ءِ
 شنگ۔ واجہ ءِ گلامی ءِ کرن ءِ جت، مرچی کس واجہ ءِ کس گلام نہ انت ہر کس
 بروبر انت ءِ کس چہ کس ءِ کمتر نہ انت۔ تئی پت نمین ایت باکے نیست۔
 تووت وتی ہبر ءِ پمن بیار“ مہگل ءِ دلپل ءِ دل ڈڈکنگ ءِ جہد گت۔
 ”من..... من چول تئی پت ءِ گشت کناں“ دلپل گشے گڑات۔
 ”پرچہ ترا ترس ایت؟ تئی دل ہمیش انت تو و گشتگ من تئی
 واست ءِ وتی ساہ ءِ گر بان کناں“ مہگل ءِ دلپل شگان جت.....“ مہر
 ءِ ہا ترا عاشق آں چے نہ گتگ؟ تو وتی زاماتی ءِ گپ ءِ آورت نہ کئے۔ پدا
 منی پت ءِ ترا اسک دوست بیت ہر وھد تئی تو سیپ ءِ کنت۔ من جزماں کہ
 اگان تو وتی گپ ءِ بیارے منی پت ترا اناں نہ کنت..... ءِ دگہ و شیں
 ہالے ہم ترا دیاں۔ دوشی منی پت ءِ نا کووت ماں وت شور ءِ گپ ءِ اتنت
 من چیر وکائی آہانی گپ گوشداشت انت منی پت منی گول نا کو ءِ گپ ءِ

آت کہ کریم نی اے لائک نہ انت کہ سیر غ سا نگ بکنت غ جن یے پودات
 بکنت۔ پمشکہ توئے برات اے گپ ء دل ء میار غ مارارز ء بدئے.....
 غ منی ناکو ء درائنت تو راست گشے۔ شمارا چہ منی نیمگ ء رزانت پرچیکہ من
 ہم نہ لوٹاں تئی جنیک ء زند بر باد بہ بیت“

ایدگہ روج ء مہلہ میں سہب ء دلپل ء جانے ششت غ ریشانی
 سا یگ ء پد تچک ء میر پھلان بہ اوٹگ ء شت۔ میر پھلان اے دمان ء لوگ
 ء دپ ء تھتے ء سرائنگ ات غ وتی ریشانی ٹاپ غ برور کنگ ء دلگوش ات۔
 دلپل ء سلام ء چہ رند بے گشگ ء ہمائی ء تھت ء پادیناں نشت (اے سہت
 ء دلپل ء وتیگ غ واجہ ء میان ء مستری غ کستری ہم پہک شمشنگ ات)
 ”بیادلپل! منی زنوک ء چیر ء برور کن کہ من اش شری ء نہ گنداں“
 میر پھلان ء استرگ دلپل ء نیمگ ء شہار دیان ء گشت۔

”بلے واجہ!“ دلپل ء استرگ ڈرت غ واجہ ء زنوک ء چیر ء میدانی
 سا یگ غ برور کنگ ء لگت۔

”تئی پت ء ترا انگہ زامات نہ گتگ؟ نی زوت کن سیر کن مردم
 بٹ غ گوشت یے وارت“ میر پھلان ء پہ مسکرائیں تے دلپل جت گت۔
 میر پھلان ء گپ غ جت ء دلپل زکیں مہگل ء ہمے گپ ء
 ترا نگ ء کپت کہ منی پت ء ترا سک دوست بیت غ ہر وھد تئی تو سیپ ء
 کنت..... غ پد اماں دل ء ہیال ء لگت ”پش بیت کہ واجہ منی گوشاں جنگ

ءانت داں من پہ مہگل وتی زاماتی ءہبرء بکناں؟“ اےھیال ءآئی ءدل
یکر ءڈڈگت۔

”تو باریں منی گپ ءپتوندات؟“ میر پھلان ءآ پداجست گت۔

”واجہ منات، تت، تو وتی زامات کنے؟“ دلپل ءدل پُرگت ء

گشت بلے ہمے دمان ءآئی ءسرجمیں اندام لرزگ ءگت۔

”تہہنی منی لوگ ءمہ بیت اینے..... من تراہرگ گتگ“ میر

پھلان ءسیاہ ءسہرترگ ءپدوتی ٹیلگ درآ ورت اُنت..... ”پادء چست

بی ءچہ منی دیم ءنگل بے حیا کیں کم زات.....“ ءدلپل بے ترک ءتوار

پادا تک چرے گپ ءدور وچ رند دلپل پہ کارے ءتربت ءگشت بلے

مرچی چار وچ ات بیگواہ ات۔ پت ہم پریشان ات بلے گیشتر مات ء

پری پری ات کہ برومنی چک ءہال ءبگر۔ پت ءگاڈی یے کر بھگت ء

پہ چک ءشوہاز ءتربت ءروگ ءات۔ نیمراہ ءبرگ ءرند کوہانی تہا

آہاں جاھے گاڈی داشت ءدلپل ءپت چہ گاڈی ءایر کپت ءپہ

دز نمازے ءپروشگ ءکے چہ سڑک ءگستار وگ ءات کہ انا گاہ آئی ء

دیت مردمئی جون یے کپتگ۔ جون ءسراہتے ڈال ءگوتو بال ءانت ء

دگہ لہتے بن ءنشتگ ءہمے جون ءگہگلیں گوشت ءچنڈگ ءورگ ء

انت..... ہمے جون آئی ءگاڈی ءگت ءچتر ات.....!!!

بے وس

”مئے گورء انچو وهد نیست کہ شعر اصلاح بکنیں غ چاپ بکنیں تو
 وتی شعراں وتی هندء مستریں شاعرے ء گورء اصلاح ء پد، پمادی مبدئے
 گڈ اماش الم ء ماں وتی ماہتاک ء چاپ کنیں..... دومی صورت ء ہمک شعر
 غ نوشتا تک وتی چاپ بیگ ء ما زمان وت انت“ ..... (شونکار)
 ماہتاک ”گکار“ ء شونکار ء بہرام بیوس ء ہمے گلگ کہ ”شما پر چہ منی
 شعراں وتی ماہتاک ء چاپ نہ کن ات“ پتو داتگ ات بہرام بیوس ء
 شونکار ء پتو ء وانگ ء رند ماہتاک بندگت غ پگر ء لگت۔

بہرام بیوس نو کہا ہندیں شاعرے ات۔ بے آئی ء شاعری ء گام
 سک گشاد انتت۔ کے وهد ء آئی ء بازیں شعرے پر بستگ ات۔ اگاں
 یکجا ء مج بکتیں انت تہ بلکیں دپتر ”دیوانے“ سرجم بیتگ ات۔ آئی ء

ماہتاک ”سُرکار“ ءِ شونکار ءِ سہراہم وتی بازیں شعرے دیمد اتگ انت بلے
 آئی ءِ ہج شعر چاپ نہ بیت پمشکہ یکروچے آئی ءِ ماہتاک ”سُرکار“ ءِ شونکار
 ءِ نام ءِ یک دراج ءِ ٹرنڈیں کا گدے دیمدات ءِ وتی شعرانی چاپ نہ بنیگ
 ءِ سوب جست کت ..... ءِ مرچی ماہتاک ”سُرکار“ ءِ شونکار ءِ آئی ءِ ہمے کا گد
 ءِ پتو داتگ ات۔

مزنیں پگر ءِ سٹایے ءِ پد، بہرام بیوس ءِ شونکار ءِ سبج من ات ءِ
 وتی شعرانی اصلاح کنائینگ ءِ سوژگ کت بلے نی آپرے گپ ءِ حیران
 ات کہ وتی شعراں کئی گور ءِ اصلاح بکنائین ایت؟ پرچیکہ آیک کسانیں
 کلگ یے ءِ نندوک ات ءِ اود ءِ چشیں مزنیں شاعر نیست ات۔ چیزے
 روچ ہمے ہیال ءِ پگر ءِ گوست۔ گڈ سر ءِ آئی ءِ بابو بیدل ءِ ہیال اتک ءِ
 ہمانی ءِ گور ءِ وتی شعرانی اصلاح کنائینگ ءِ سوژگ کت۔

بابو بیدل کیج ءِ نندو کیس شاعرے ات کہ چہ آئی ءِ کلگ ءِ پنجاہ میل
 گستا ات۔ بابو بیدل بلوچی ادب ءِ مستریں شاعرانی رم ءِ روع ہوار ات ءِ
 ادب ءِ تہا مزنیں نام ءِ بستارے ءِ واجہ ات۔ ادب ءِ چہ ڈن ہم آئی ءِ نام
 توار چاریں کنڈاں شنگ ات۔ آئی ءِ پر بستگیں شعر چک، چک ءِ دپ ءِ
 انت ہمک کشندہ ءِ مند ام ہمے جہد ات کہ آئی ءِ نو کتریں پر بند ءِ ڈرستان چہ
 پیسرتی گالوار ءِ ماں کیسٹ آں بند ”ریکارڈ“ بکنت پرچیکہ آئی ءِ نام چہ
 کیسٹ ءِ گیش بہاء مزنیں کمکے ات بلکیں پہ کامیاتی ءِ مان زمان ات۔

”باریں، بابو بیدل منی شعرانی اصلاح کنت یا ناں؟“ بہرام بیوس بس ۽ گڈی سیٹ ۽ نھنگ ات غماں دل ۽ ہیال ۽ ات۔ بس کچھ ۽ روگ ۽ ات غماں بس ۽ گڈی منزل ہم کچھ ات۔ سہب ۽ یا نزدہ غنیم ۽ بس کچھ ۽ سر بیت چہ بس ۽ گڈی ایر آیو کیس مردم بہرام بیوس ات، بس ایر ایگ ۽ پد، آئی ۽ وتی چاریں نیمگاں چمشانکے دات غ پدا وتی دیم ۽ تھکے ۽ راہ گپت۔ آئی ۽ بابو بیدل ۽ ہنکین نہ دیتگ ات۔ ہمیشہ کہ آوتی گاماں داران غ ہمے ہیال کنگ ۽ ات کہ چتور آئی ۽ ہنکین ۽ شوہاز بکناں؟ بلے زوت آگوں اے ہیال ۽ دجم بیت کہ ”بابو بیدل ۽ کئے نزانت؟ کچھ ۽ چک، چک آئی ۽ پچاہ کارایت۔ من یکے جھت کناں“ آماں دل ۽ گوں وت گپ ۽ ات۔

”واجبہ! تو بابو بیدل ۽ زانے؟“ آئی ۽ چہ وتی دیم ۽ آیو کیس مردے جھت گت۔

”بابو بیدل ۽ کئے نزانت؟ تو زاناں بیدل ۽ زانے؟؟“ آمرد ۽ بہرام بیوس سرداں پاد چارگ ۽ پد، بے باوریں وڑے گشت۔

”من بابو بیدل ۽ زاناں من آئی ۽ لوگ ۽ زاناں من لوٹاں آئی ۽ لوگ ۽ رواں تو منا آئی ۽ لوگ ۽ سوج ۽ دات کئے؟“

”گڈا ہنچو بکش! من لوگ ۽ زاناں..... من ترا لوگ ۽ سوج دیاں.....“ کے پگر جنگ ۽ پد مرد ۽ درایت ”بلے چہ منی سوج ۽

تو بلیں آئی ء لوگ ء دروازگ ء درگپت مہ کنے..... البت منی سوج ترا
آئی ء لوگ ء نر یک ء بارت..... پدا گڈا ہما نر یک ء دگہ یکے جُست
ہن..... من تراوت بُرتگ ات بلے آئی ء لوگ کے دیر انت غ من
اے سہت ء اشتاپیں کارے ء روگ ء یاں“

مرد ء سوج ء پدا بہرام بیوس ہما جاگہ ء و سر بیت بلے ہنچو کہ مرد ء
گشت آئی ء لوگ ء چند بزاں دروازگہ، درگپت نہ کت پمشکہ آئی ء دگہ
یکے جُست گت..... غھے دومی مرد ء بہرام بیوس زرت ء تچک ء بابو بیدل
ء بیٹھک ء دروازگ ء دپ ء یلہ دات..... غ بہرام بیوس ء بیٹھک ء
دروازگ جت۔

”کئے انت؟..... بیا“ چہ لوگ ء یک گرانیں گالوارے ء پتو
دات۔ بہرام بیوس ء دروازگ تچ گت غ سلام ء ہمراہی ء توک ء پترت۔
توک ء بابو بیدل ء ابیدگہ کسانیں نوک بروتین ورنناھے نشتگ ات۔
بہرام بیوس ء بابو بیدل ہجآہ آ ورت، بلے آ ورنناہ ہجآہ نیا ورت۔

”ورنا! من ترا ہجآہ نیاراں؟“ دست غ دروہی ء پد، بابو بیدل ء
بہرام بیوس روک، روک ء چار ات غ گشت بلے دنیکہ بہرام بیوس ء آئی ء
پتونداتگ ات کہ بابو بیدل ء دیم گوں ہما پیسریگیں نشتگیں ورنناہ ء گت غ
گشت ”ترانی اجازت انت..... تو برو“ غ بابو بیدل ء چش گشگ ء گوں
ورناہ پادا تک غ در ا تک۔

”سنگت! من ترا ہجاء نیاراں؟“ ورنہا ۽ درایگ ۽ رند، بابو

بیدل ۽ پدادم گوں بہرام بیوس ۽ گت۔

”واجبہ! منی نام بہرام انت..... بہرام بیوس“

”بہرام..... بہرام بیوس“ بابو بیدل ۽ لہز ”بیوس“ دراج کشان ۽

زور پردات ۽ درگت..... ۽ پدا آئی ۽ چمانی تہا چارات ۽ گشتے ”منی ہیال
۽ تو شاعری کنے ۽ اے ”بیوس“ تی گلنام انت؟“

”ہو! واجبہ، وتی من ۽ من شاعری کنناں“ بہرام بیوس ۽

درائنت۔

”مے قوم پہک شاعر انت..... بلے ہیر، تو پہ کارے ۽؟“

”ہو واجبہ! من تی گور ۽ پہ کارے اتلگاں“

”بکش! آ کارے کہ منی دست ۽ بیت من پہ تو حاضران“ بابو

بیدل ۽ پہ دلگوش آئی ۽ نیمگ ۽ چارات۔

”واجبہ! من یک نو کبا ہندیں شاعرے یاں۔ شعر و من باز

پر بستگ بلے منی شعر چاپ نہ بنت۔ من پہ ماہتا کاں دیمدیگ ۽ دمبرتگ

ہمے ماہ ۽ ماہتاک ”ککار“ ۽ شوکار ۽ منی کا گدے چاپ گتگ۔ من وتی

کا گدے تہا وتی شعرانی چاپ نہ بیگ ۽ گلگ کتگ..... ۽ شوکار ۽ منی ہمے

کا گدے پتو نوشتہ گتگ۔ آئی ۽ منا سوج داتگ کہ وتی شعران مستریں

شاعرے ۽ گور ۽ اصلاح ۽ پد، پما دیمدے گڈا ماش الم ۽ چاپ

کنیں..... مرچی من تئی گورء پے ہاترء اتلگاں۔ منی یک ء دو شعر
بچارء اصلاح بکن۔ تئی منت وارباں، بہرام بیوس ء وتی گپ گٹنیت ء پہ
امیتے آئی ء چارگ ء لگت۔

”منی گورء سر کچینگ ء ہم وهد نیست“ کے پگر جنگ ء رند بابو
بیدل ء درائنت۔ ”تئی وڑیں نو کباہندیں شاعران منا ہمنچک دزگت
گنگ کہ اگاں منا کترھے ء موہ رس ایت، تہ ہمیشانی شعرانی چارگ ء
اصلاح ء گوزیت..... منی جندء بلکیں ماہ گوزانت پہ وت یک لبرے ء نوشتہ
ء موہ نرس ایت..... پمشکہ اے بابت ء من چہ تو پہلی لوٹاں۔“

”ولجہ! من تئی گورء پہ نہیتے اتلگاں“ بہرام بیوس ء گالوار ء منت
واری ہوارآت۔

”منا و تا اے گپ دردانت۔ بلے باور بکن من لا چاراں، منی گورء
نچ وهد نیست۔“

”ولجہ! من چہ دیر پیداگاں۔ من چہ ”سرچات“ ء پیداگاں۔ منا
بے امیت مکن“ بہرام بیوس ء وتی کلگ ء نام گپت..... آئی ء چرے
گپ ء بابو بیدل پگرے ء کپت کے پگر جنگ ء رند آئی ء پہ ناکا میں دلے
گشت ”تو انچو دیر اتلگے گڈا من تئی بس یک شعرے اصلاح کناں“

”ولجہ تئی منت واراں“ بہرام بیوس ء آئی ء منت گرگ ء ہمر اہی
ء دست کیسنگ ء نبت۔ شعرے درگت ء آئی ء نیمگ ء شہار دات۔

”اشترے بار انت چہ زہیراں تئی

غُچ لچ یے اَنگہ گیش انت گیراں تئی“

بابو بیدل ء شعراءِ اولی جنگ گوں بُرزیں گالوارے ونت غُ پدا ماں

دل ء شعراءِ سرجم وانگ ء رند بہرام بیوس ء نیمگ ء چار اِت غُ گشتے ”تئی شعر
ء من چاراں کے وھد لکیت پمشکہ گشاں کہ اِشتاپ مکن“۔

”واجہ منا اِشتاپ نہ انت۔ پہ وار ء تہمبل بچارے“ بہرام بیوس ء

پہ گل گشت۔

”تو ماھے غُ پانزدہ روچ، دو ماہ ء رند وتی شعراءِ ہال گرگ ء بیا“

وھدے بہرام بیوس پہ آئی ء اجازت کنگ ء پادا تک تہ بابو بیدل ء

دراہنت۔

دو ماہ ء رند بہرام بیوس پدا بس ء گڈی سیٹ ء نشتگ ات غُ بس کچ

ء روگ ء ات۔ کچ ء سر بیگ ء رند آتچک ء بابو بیدل ء بیٹھک ء گشت

بیٹھک ء دروازگ ء جنگ ء گوں تہا گالوارا تک ”کئے انت ..... بیا“

بہرام بیوس ء آئی ء گالوار ء بجاہ آورت آئی ء دروازگ پچ گت غُ تہا

پُترت۔ اے روچی بابو بیدل ماں بیٹھک ء ایوک ات غُ لہتے کا گڈ آئی ء

دیم ء شنگ ء شانگ ات آھے کا گداں سر ء چیر ء چیزے پٹگ ء ات۔

”ورنا! من ترا بجاہ نیاراں“ دست غُ دراہی ء پد، بابو بیدل ء

بہرام بیوس روک، روک ء چار اِت غُ گشت۔

”واجبہ! من بہرام بیوس آں۔ دو ماہ ساری من وتی شعرے ترا پہ
اصلاح ءء داتگ ات“

”ہو، منایات انت..... منا پہل کن منی گورء ہممنچک باز سنگت
کانت کہ آہانی یک، یک ءء گیر آرگ پمن مشکل انت۔ ہو، منایات
انت کہ توتی شعرے منا پہ چارگ ءء اصلاح ءء داتگ ات“ بابو بیدل ءء
کتہرے وتی گپ داشت۔ چہ کیسگ ءء سگریٹے کش ات ءء بن دات یک
درا جیس سٹے ءء کشگ ءء رند دیتاں یلہ دیان ءء در اینتے ”بلے وهدے تئی شعر
من پہ اصلاح ءء دیم ءء گت تہ چارات اگاں من اشی ءء اصلاح بکناں گڈا
تئی ناں، اے سرجم ءء منی پر بستگیں شعر جوڑ بیت بزاں من چہ وتی نیمگ ءء
شعرے پر بست ءء ترادات“ آئی ءء پداوتی گپ داشت ءء کےھیال ءء پگر
جنگ ءء رند بہرام بیوس ءء نیمگ ءء چارات ءء گشت ”ترا گپے گشاں، دل ءء
میار..... تو انگہ شاعری ءء بابت ءء شتری ءء سر پد نہی ءء ترا اے بابت ءء
بازیں سر ءء سو جے پکار انت۔ چہ اصلاح ءء بدل ءء تو یکے ءء گور ءء سر ءء سو ج
بزیر۔ شتر انت..... شاعری چش ارزان نہ انت ءء تنکہ چک نی لیب ایت
شاعری اگاں چش ارزان بیتیں گڈا ہر کس شاعر بیتگ ات شاعری ءء یک
رہبندے است۔ ”وزن“ ”بحر“ ءء دگہ بازیں ”پگر ءء بدار“ انت کہ درست
زانگ ءء فہمگ لوٹ انت۔ ہشکلیں لہزانی دپ ماں دپ ءء سر پہ سر کنگ ءء
شاعری نہ گش انت..... تئی شعر ءءھیال بدنہ انت بلے ہشکلیںھیال درد

نوارت داں آڈولداریں لبران گوں کما یگ مہ بیت..... غہمک لہز تورگ ء
 پد، پہ ردغ بندایر کنگ لوٹ ایت پرچیکہ یک لہزے ء ”لنگ“ ء گیشی ہم شعر
 ء وزن ء پروشیت غ آئی ء چہ وتی شاعری ء رھبند ء در کنت“ بابو بیدل ء
 میکرندے پداوتی گپ داشت۔ چہ چماں چشمک کش ات گوں کاسگ
 چشیں لنگ ء وتی چمانی جگیں رینگ نی پہک گت انت غ کےھیال کنگ
 ء رند، دست نی وتی گتیں سر ء دراجی ء ایر مرزات غ پدا بہرام بیوس ء نیمگ
 ء خرنند چارات غ گشتے ”چوناہیگ ء مئے بلوچ قوم و ہر چیز ء مسکرانہ لیب
 لیکیت پمشکہ ہج کارغ ہج جاگہ سوین نہ بیت“ پدا کے بے ترک غ توری ء
 رند درایننے ”تو وتی اے شعر دگہ کسے ء پہ اصلاح ء پیشدا اشتگ؟“

”انناں، واجہ! مئے گور ء چشیں مزن غ زانکاریں شاعر نیست۔

من کئے ء پیشدا اشتیں“ بہرام بیوس ء درایننت۔

”تو اشی ء ہر کس ء پیشدارے آ اصلاح ء بدل ء ترا شاعری ء

بابت ء سرغ سوج ء سوج ء دنت..... مناتئی شاعری ء باندا ت روژناہ گندگ

ء کثیت بلے ہنچو کہ اگاں تو یک زانکار غ استادیں شاعرے ء گور ء سرغ

سوج بزیرے غ شاعری ء ناڈر کیں رگ غ رشگانی بابت ء سرجم ء سرپد

ہے..... منی گور ء اگاں کے وھد بیتیں من تراوت سرغ سوج گنگ ات“

”واجہ! گرا تو منی شعر ہج.....“

”ناں“ بابو بیدل ء آئی ء گپ سرجمی ء نیشٹ۔ ”من تئی شعر ء

لہزے ہم سرغ چیر نہ گنگ پر چیکہ اگاں من تی شعر اصلاح بکتیں ہنچو کہ من ترا
پیسرا گشت گڈا ”ھیال“ ء ہمرا ہی ء ہچ چیز تی نہ بیتگ ات ابید ”رد“ ء
”پیشرد“ ء پمشکہ ہما تی نوشته گنگیں رنگ ء منی گور ء ایر انت ..... یک منٹ
یے۔ من چارانے“ بابو بیدل ء گشت ء پادا تک۔ شت یک دار ء پیتی یے
پچ نی کت ء پنگ ء لگت۔ آئی ء داں دیراں پٹ ات بلے شعر آئی ء
دست کپک ء نہ ات۔

”تی شعر ء من گنگ ء نہاں ..... ہیر، من گار و نہ گنگ بلے گجا
ایر گنگ؟ اے سہت ء منا گیر آئیگ ء نہ انت“ بابو بیدل ء پیتی ء بازیں
کتاب ء کا گدانی شنک ء شاگ کنگ ء رند، بہرام بیوس ء نیمگ ء چارات
ء گشت۔

”واجہ گڈا پلے، پرواہ نیست“ بہرام بیوس ء گشت ء پہ روگ ء
پادا تک۔

”تو کموک انگہ صبر کن۔ من چارانے“ بابو بیدل ء پیتی بندگت ء
دگہ لہتے کا گدانی پنگ ء لگت۔

”اے و قدرتی گپ ایت کار ء سہت ء منا وتی ہچ چیز دست نہ
کپیت“ کا گدانی پنگ ء میان ء آئی ء گوں وت جوڑ ات۔

”واجہ! وتا دلسیہ مکن۔ پلے“ سے، چار منٹ و دار ء پد، بہرام
بیوس ء درآینت۔

”اگاں رند ء دست کپت گڈا چتور پہ تو سرئی کنان“

بابو بیدل ء درآینت۔

”سڈا در ء چکل ئی دے“ بہرام بیوس ء بیزاریں وڑے گشت

..... ء بابو بیدل ء پداہج نہ گشت۔

بہرام بیوس ء آ اجازت گت ء تچک ء بس ء جلجاہ اڈہ ء نیمگ ء

اہ گپت۔ بلے راہ ء یک کتاب ڈکانے ء ماٹرات ء نوکیں ماہ ء ماہ تا کانی

بخت گت۔ نوکیں ماہ ء بس ماہتاک ”گکار“ زرت ء پدا تچک ء بس ء

جلجاہ ء گشت۔ چہ بس ء جلجاہ ء آئی ء مالوم بیت کہ بس ء روگ ء انگہ نیم

سہت است انت۔ آپہ چاھے ء ورگ ء بس ء جلجاہ ء نزیکیں چاہ واری

ہوئل ء پترت۔ آئی ء چاہ ء آ رڈردات ء گشت یک گرشی ء سر ء نشت۔

ماہتاک ”گکار“ ء اولی تاک ء لیٹینگ ء گوں آ اجب حیران بیت

آئی ء پر بستگیں شعر ماہتاک ”گکار“ ء سر تاک ء تہی نیمگ ء چاپ ات۔

”اشترے بار انت چہ زہیراں تی

ء لچ یے انگہ گیش انت گیراں تی“

آئی ء تی شعر سرجم ء ونت ہماوڑ ء کہ آئی ء نوشتہ گنگ ات ہماوڑ

ء چاپ ات یک لمزے ہم سر ء چیر نہ ات۔ بلے شعر آئی ء ناں، بابو بیدل

ء نام ء چاپ ات .....!!!

نادراہ

دوماہ ءچہ گیش ات سپاہیگ مولک (مولداد) ء لوگبانک نادراہ
 ات۔ آپہک ء کپتوک بزاں تھت ء باہوٹ نہ ات بلے آئی ء مدام وتی
 دل ء زنگ جت آئی ء دل ء مند ام دردگت۔ بیج ء آتپ یے ء کپتگ ات
 کہ ڈاکٹر ء گوں یکیں سوچن ”انجکشن“ ء بیگواہ بیت بلے تپ ء بیگواہ بیگ
 ء پدا، آئی ء دل ء دردے بناگت غنی دوماہ ء انگہ گیش ات آئی ء دل ء
 درد ء روگ نزانت اے درد ء آئی ء لوگواہ مولک سک پریشان گتگ ات۔
 مولک ماں وتی بازار بلن ء سپاہیگ ات بلن ء سرکاری اسپتالے
 ء ابید گورنمنٹ ہائی اسکول ہم آست ات۔ سرکاری اسپتال ء ایم۔ بی۔
 بی۔ ایس ڈاکٹر پہ مولک ء لوگبانک ء دل ء درد ء سوب ء درگیجک ء وسیں
 جہد ء ات۔ بلے بے سوب آئی ء بازیں دوا چکاس اتنت بلے مولک ء
 لوگبانک ء دل ء درد نہ گت۔ اگاں یکروچے آئی ء دل ء درد نہ گت۔ گڈا

پداھتکے آئی ء پلجی وتی دل ء زنگ جت۔ بنگلیج ء آوت ماں اسپتال ء
 فٹ ء اُتک بلے نی چیزے روج ات اسپتال ء ہم فٹ نہ بیت پمشکہ
 وهدے آ دل ء بے تاہیر کت تہ آئی ء پہ لا چاری ڈاکٹر وتی لوگ ء
 لوٹا نینت..... ء ہنچیں روج ہم اُتک کہ آئی ء روج ء تہا دورند ء ڈاکٹر
 لوٹا نینت..... ء برے برے آئی ء اشتاپیں ”امر جنسی“ لوٹ ء پدا ڈاکٹر ء
 وتی اسپتال ء اتلگیں اید کہ نا: راہ ء مریض یلہ دات اُت ء آئی ء علاج الم
 لیکت۔ گڈ سرا ڈاکٹر ء مولک ء سرا بزرگ بیت ء وتی لوگ ء لوٹا نینگ ء فیس
 نہ گپت بزاں پہ نپت آئی ء لوگبا نک ء علاج کی کت چوناہیگ ء ڈاکٹر ء
 لوگ ء لوٹا نینگ ء فیس ماں وتی بازار ء سے سد ء ڈن ء بزاں کت ء غور ء
 بازاراں پنج سد کلدارا ت۔

”منی ہیال ء من وتی لوگبا نک ء کراچی ء بہراں“ میکروچے
 مولک ء ڈاکٹر بخت کت۔

”تئی گور ء اگاں زر بازار انت و کراچی ء برے کراچی ء ہم
 چارایت ء سٹیلے ہم کت“ پدا کے پگر جنگ ء پدا، ڈاکٹر ء درائینت ”بلے
 اگاں راستیں گپ لوٹے تئی لوگبا نک ء ہج بیماری پر نیست.....“
 ”ہج بیماری پر نیست؟؟“ مولک ء ڈاکٹر ء گپ پر وشت ء پہ
 حیرانی کت۔

”ہوتئی لوگبا نک ء ہج بیماری پر نیست“ ڈاکٹر ء آئی ء چمانی تہا چار ت۔

”گڈا بزاں گئی.....؟“

”اتاں، گئی ہم نہ کنت..... تئی لوگبا تک ء ”وہم“ انت۔ آئی ء
وہم ء بیمار انت۔ آئی ء بس ہیال انت۔ کہ منی دل درد کنت پرچیکہ آئی ء
دل ء ہمے درد ء وہم خشک..... بلے اگاں تئی دل نمون ایت گڈا باند ء تربت ء
برے غ آئی ء سینگ ء ایکسرا ء کشائین۔ من وت گوں تو کایاں گون غ تئی
اے کار ء تربت کنائیناں“

مولک ء ڈاکٹر ء گپ گپت ء ایدگہ روج ء وتی لوگبا تک تربت ء
بُرت ڈاکٹر ہم آہانی ہمراہ ات تربت ء ڈاکٹر ء آہانی کار ڈوت
کنائینت انت۔

”تئی لوگبا تک ء ایکسرا بالکل صاف انت پریشان بیگ ء ہج
ضرورت نہ انت“ ایکسرا ء چارگ ء رند تربت ء ڈاکٹر ء درائینت۔
”گندے گپ منی بیت تئی لوگبا تک ء ہج نہ انت“ وھدے مولک
ء ڈاکٹر چہ تربت ء ڈاکٹر ء کمرہ ء در اتک انت تہ ڈاکٹر ء پہرے گشت۔
”بلے برے برے درد ہنچو آئی ء بے تاہیر کنت کہ..... اگاں ہج
مہ بیتیں گڈا.....“

”ترا ہج ء کار نیست“ ڈاکٹر ء مولک ء گپ سرجمی ء نہیشت ”من
آئی ء علاج ء زاناں وہم ء دواغ درمان کار نہ کنت۔ اشی ء علاج تسلا دیگ
انت غ ہنچیں وڑے تسلا دیگی انت کہ آمہ زانت منا تسلا دیگ ء انت۔

آئی و دیم و ہنچیں گپ جنگ لوٹ ایت کہ آباور کناں بہ بیت کہ منی دل و
 درد کم بیان انت..... غ و گڈ سرء آئی و وھدے شری و باور بیت تہ آئی و وھم
 بیگواہ بیت غ و وھدے وھم بیگواہ بیت آئی و دل و درد پشت نہ کپ
 ایت..... بلے پرے کار و وھد پکار انت پرچیکہ وھم و علاج ارزان نہ
 انت چش زوت ہلا س نہ بیت۔ تو اے کار و منی سرایلہ دے..... ہر
 وھد۔ آئی و دل و درد و زنگ جت بس مناہال بے۔ من و چوناہیگ
 و چہ توتی فیس و گرگ و نہاں۔ نی من آئی و پہ گپ و تسلا علاج
 کناں۔ تو اے بابت و ہج پگر مکن“

”تو ڈاکٹرے و غ چہ من شر ترزانے..... بلے ترا انچو گشاں کہ
 منی سیر و انگہ سال کبل نہ انت و مناوتی لوگبا نک بے کساس دوست بیت
 چومہ بیت کہ ماد لجم بہیں کہ آئی و نادرا ہی پر نیست و انا گاہ آئی و چیزے بہ
 بیت“ مولک و گالوار و پگر و ہمرا ہی و ترس و دروشم ہوارات۔
 ”تو دل و لجم کن آئی و ابید وھم و دگہ ہج نہ انت“ ڈاکٹر و گوں
 ڈڈیں گالوارے و گشت۔

اے روج و رند، مولک و اے کار ڈاکٹر و چانچ و دات و ہر وھد کہ
 آئی و لوگبا نک و دل و زنگ جت آئی و ڈاکٹر لوٹا کینت..... غ ڈاکٹر و آئی و
 لوگبا نک چونیس و زے تسلا دات؟ مولک و اے بابت و کار نہ داشت۔
 کیر و چے مولک ناسب و سرکاری لوگ و شپ و ڈیوٹی و ات کہ

یا زودہ بچ ء وهد ء انا گاہ آئی ء لوگبا نک ء کسانیں برات تچان ء ا تک ء
 گوں آئی ء گشتے ”مہگل ء دل سک درد ء انت۔ ڈوت ڈاکٹر ء دیمدے“
 (مہگل مولک ء لوگبا نک ء نام انت)

مولک ء وتی ڈیوٹی پنچ منٹ ء دگہ سپاہیکے ء چانچ ء دات غشت
 ڈاکٹری حال دات غ پدا ا تک وتی ڈیوٹی نی گپت۔ ڈاکٹر ء ہما دمان ء وتی
 درمانانی بیگا۔ زرت غ مؤلک ء لوگ ء نیمگ ء راہ گپت۔

سہب ء ہپت غ نیم ء وهدے نائب پہ وتی دفتر ء روگ ء چہ لوگ ء
 در ا تک تہ آحیران بیت کہ مولک ا نگہ ڈیوٹی ء انت۔

”ہاں اڑے، مولک! تو ا نگہ ڈیوٹی ءے؟ تئی ڈیوٹی وسہت
 شش ء ہلاس بیگ۔ بلے من پہ تو نشتگاں“ مولک ء گشت۔

”پمن نشتگے؟ پر چہ ہیر انت؟؟“ نائب ء حیرانی گیشتر بیت۔
 ”بریں منی لوگ ء“ مولک ء در اینت۔

”تئی لوگ ء؟؟؟ چے گپ ایت؟ ہیر انت ناں؟“
 نائب ء آئی ء چہمانی تہا چار ات۔

”ہو، ہیر انت“ مولک ء ہم نائب ء چہمانی تہا چار ات..... غ
 نائب ء دگہ ہیچ نہ گشت۔

مولک غ نائب ہمراہ غ مولک ء لوگ ء روگ ء اتنت بلے مولک

ہنچو گشا دروگ ء ات کہ نائب ء پھ واری یے و تا آئی ء گاماں پشت نہ
 کیگ۔ راہ ء آھاں دگہ ہچ گپ نہ جت۔ وھدے آ لوگ ء سر بیت انت
 تہ مولک ء لوگ ء دروازگ ڈن ء کڈی ات۔ مولک ء کڈی ہچ گت ء دیم
 گوں نائب ء گت ء گشت ”واجہ! پتر“ نائب ء نزرے مولک چار ات ء
 پدا لوگ ء تہا پترت بلے گوں پترگ ء آ گڈ ات مولک ء لوگ بانک ء ڈاکٹر
 ء برھنگیں، لاش تھت ء سر ء سرماں چک اتنت۔ نائب ء پھ اجلہ نی نزرے
 لاش ء پدا مولک ء نیمگ ء چار ات چہ اجلہ نی ء سوب آئی ء وپ ء ہچ گپ
 درنیاہگ ء ات۔

”اے دوشی..... من گشگ انت“ مولک ء گوں ڈڈیں گالوارے

گشت ”ء پرچہ؟ منی ہیال ء تراے جت ء زلورت نہ انت“

نائب ء کے روک، روک آئی ء چارگ ء پد، ہچ نہ گشت ء گشت

تھت ء پادیناں ایریں کبل چست گت ء آھانی سر ء پردات، پدا اتک

مولک ء دیم ء اوشتات دست نی آئی ء کوپگ ء سر ء ایر گت کے پگر جنگ ء

رندا آئی ء کوپگ ء ٹپان ء درائینت ء ”من رواں حوالدار ء لہتے سپاہیگ

دیمدیاں پلے ڈاکٹر ء لاش ء چست کن انت“ نائب چہ لوگ ء در اتک۔

یک ء دوگام روگ ء پد، اوشتات ء مولک ء نیمگ ء چار ات ء گشت ”توسے

روح کار ء میا۔ چہ منی نیمگ ء تی جھٹی انت“

”واجہ! من پرس نداراں“ مولک ء درائینت۔

تاہیرِ عنہا

شپِ عدہ نج بیگی ات۔ گھی ایوک ءوتی لوگ ءنٹنگ ات ءمراد
 ءودار ء ات۔ مراد آئی ء لوگ واجہ ات۔ اے اولی رندنہ ات۔ کہ گھی وتی
 لوگ واجہ ءودار ء ات۔ پنش باز بر ء پیگ ات ءنی آئی ء ہیل تنگ
 ات۔ آپرے گپ ء پریشان نہ ات۔ کہ مراد بیگواہ انت آپے واست ء
 ودار ء ات کہ مراد ء شام دینگ ء پد، پہ بے گمی بہ وپسان ء منسی واب ہراب
 مہ بیت۔

دہ ء نیم ء انا گاہ لوگ ء دروازگ پچ بیت ء مراد گوں دگہ سنگتے ء
 پترت گھی ء ماں دل ء شگرے گپت کہ مرچی مراد مہلہ اتنگ۔
 ”شام ء پیاراں؟“ آہانی ننگ ء ہمراہی ء گھی ء واب
 دروشمیں گالوارے مراد جست گت۔

”انآں، شام ء میار بے اگاں چاہ آست گڈا انور ء چاہے پیار ء
 بدے“ مراد ءوتی سنگت انور ء نیمگ ء اشارہ گت ء گشت۔

”چاہے گڈا گرادان۔ تیاریں چاہ نیست“ گھلی ء پے بے ہمبلی

دراکینت۔

”بناں، چہ مہ گراد۔ من چاہ نہ وراں“ مراد ء سنگت ء پے اشتاپ

گشت۔

”تو بے نند من ہتی کایاں“ مراد ء دیم گوں انور ء گت ء

گشت..... ء پدا ندرے گھی ء نیمگ ء چارگ ء پد، پادا تک ء ڈن ء

درا تک۔

مراد ء دراگ ء پد، انور ء وتی چم گھی ء سک دات انت۔ گھی ء

دیت کہ انور منا ہراب چارگ ء انت تہ آذوت پادا تک گوں پاداگ ء

دراکینت ”تو بے نند من پے تو چاہے گراداں“ گھی ء چاہ ء گرادگ وتی چہ لوگ ء

دراگ ء بہانگ گت۔

”پمن چاہ مہ گراد، اے چاہ ء وھد نہ انت“ انور ہم چو گشیاں ء

پادا تک..... ء گھی پے دراگ ء دروازگ ء نیمگ ء راہ گپت کہ انور آئی

ء دیم ء اوشتات ”اے وھد ایشانی.....“ انور ء وتی دست گھی ء جگ ء

نیمگ ء شہار دات بلے گھی ء ترندیں شہمات ء آئی ء دیم چکر ینت ء آئی ء

گپ سرجم نہ بیت۔

”دراچہ منی لوگ ء“ گھی ء پے ترند گشت۔

”مناتئی مرد ء وت آ ورتگ..... ء ہتی آہمی واست ء ڈن ء

گشت۔ بلے بلیں ترا باور نہ کنت من ہنی رواں آئی ء دیدیاں ..... اگان
ترا پوت بکشیت۔ گڈا چے کنے؟“ انور ء دست گت ء ات ء زھر ء زھر
گشت۔

”گڈا ہمے شہمات کہ من ترا جنگ ہنچیں شہماتے آئی ء ہم
جناں ..... نی درا چہ منی لوگ ء“ گلی ء درائنت ء انور گت ء کچینان ء
درا تک۔

دیر نہ گوست مراد گوں ترندی ء لوگ ء پترت گوں پترگ ء آئی ء
گلی ء کوپگاں گپت ء آئی ء ژانبلینان ء گشتے ”انور چیا چہ لوگ ء درگتگ؟“
”آئی ء ترانہ گشتگ من چیا درگتگ؟“ گلی ء گالوار ترندآت۔
”من رواں آئی ء پداراہ دیاں بلے گندے اگان نی تو انگو آنکو
گرت تی ٹیلگاں کشاں“
”چے .....؟؟؟“ گلی ء وپ پچ بیت۔

”ہو، من رواں آئی ء راہ دیاں ..... ء آہرچی گشتیت ہنچو بکن۔
زاناں چے .....“ مراد ء گپ وپ ء ات۔ کہ گلی ء شہمات آئی ء گوش بن ء
حوالہ بیت ”من سرگوستگاں تی وڑیں مردء“ گلی گریوگ ء لگت۔
”من آئی ء گور ء پڈی یے ہیروئن ژرتگ ..... گڈا بروز زانی
بدے“ مراد ء دست کیسگ ء برت ء پڈی یے ہیروئن کش ات گلی ء
چمانی دیم ء داشت ء پھ ککارگشت !!!

مُلا

مُلا ءِ اسلیں نام صوالی ات بلے آئی ءِ اے نام باز کم مردم ءِ
 زانت۔ آچہ کسانى ءِ مُلا ءِ نام ءِ نام کچنگ ات پرچیکہ چہ کسانى ءِ آسکیں
 نمازی ءِ پھریز گارے ات۔۔ ہمے نماز ءِ پھریز گاری ءِ سوب ءِ بازار ءِ
 مردماں آ مُلا، مُلا گشگ بناہ گت ءِ گڈ سر ءِ مُلا آئی ءِ نام بیت۔

سى ءِ پنج سال ءِ عمر ءِ آئی ءِ آروس گت بلے آئی ءِ لوگبانک ءِ گوں
 آئی ءِ وفانہ گت۔ سیر ءِ سیمی سال ءِ آئی ءِ لوگبانک ہدا ءِ وتی مال گت۔
 آئی ءِ لوگبانک ءِ مرگ ءِ نی ہپت ءِ ہشت سال ءِ ہم گیش گوتگ ات بلے
 آئی ءِ دگہ سیر ءِ سانگ نہ گت اے بابت ءِ بازار ءِ مردماں آ باز بر ءِ
 ٹوہیت کہ دگہ سانگے بکن بلے مُلا ءِ مُدام ہمے پتودات کہ اے پیرانسری ءِ
 دگہ زالے ءِ جنجال نہ لوٹیت۔

مُلا گمشاد ءِ مرگ ءِ رند بازار ءِ مردماں آوتی مسیت ءِ پیش امام
 گت۔ ساری ءِ مُلا گمشاد مسیت ءِ مُلا ءِ پیش امام ات۔ مُلا صوالی ءِ وتی پیش
 امام بیگ ءِ اولی روج ءِ جار جت کہ من ہمک جمعہ ءِ شپ ءِ عشاء ءِ نماز ءِ رند

ماں مسیت ۽ پیشگاہ ۽ واز کنناں چرے روج ۽ رند آئی ۽ مندام جمعہ ۽ شپ ۽ واز
گٹ۔ سالے غ نیم پتگ ات اے میان ۽ منلا ۽ یک جمعہ ۽ شپے ہم کزانہ
گٹ..... غنی بازار ۽ مرد ماں ہنچو ہیل گٹگ ات کہ ہمک جمعہ ۽ شپ ۽ سر جمیں
بازار ۽ مہلہ شام گٹ ۽ عشاء ۽ نماز ۽ ہلاس بنگ ۽ گوں وتا مسیت ۽ پیشگاہ ۽
سرت۔ کسان داں مزن، چک غ چوریگ جنین آدم، کس پشت نہ کپت۔

یک جمعہ ۽ شپے منلا ۽ وتی واز ہلاس گٹ غ لوگ ۽ شت غ منلا ۽
لوگ چہ مسیت ۽ دیر نہ ات۔ بلے وهدے فجر ۽ نماز ۽ مردم مچ بیت انت تہ
ملا بیگوہ ات منلا ۽ بدل ۽ دگہ یکے ۽ فجر ۽ بانگ دات۔ نماز کزا بنگی ات
بلے منلا انگہ گار ات۔ تہ مردمانی میان ۽ پگر غ وسواسے بناہ بیت۔

”منلا ۽ پجر فجر ۽ بانگ کزانہ گٹگ بلے مرچی نی نماز کزا بنگی
انت غ منلا انگہ بیگوہ انت؟“ چہ مردماں یکے ۽ وتی پگر درشان گٹ۔
”بلکیں واب کچنگ۔ منلا انسانے“ دگہ یکے ۽ درائینت۔

”من رواں منلا ۽ ہال ۽ گراں ہدامہ کنت بلکیں.....“ دگہ یکے چش
گشان ۽ پادا تک غ منلا ۽ لوگ ۽ نیمگ ۽ راہ گپت منلا ۽ لوگ کرگینیں لوگ
ات۔ مردم شت غ منلا ۽ لوگ ۽ دپ ۽ اوشتات۔ چہ گزد پیگ ۽ تہا چارگ ۽ گت
لوگ ۽ بتی روک ات۔ آئی ۽ دیست لوگ ۽ لاپ ۽ بن ۽ نپادے ۽ سر ۽ کریم
بخش (ہد امرزی) ۽ جنوزام ۽ دل بند ۽ سر ۽ منلا ۽ سر ایر انت غ آئی ۽ چو کیں ریش
مک انت غ منلا واب انت غ آئی ۽ گرگ دگے ملکہ روگ ۽ انت !!!

غلام نگوری

بلوچی اکیڈمی کراچی

